

Městská knihovna v Praze

Černý mustang

Karel May

Praha

2017

e-kniha

Městská knihovna v Praze

ůjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Černý mustang

Karel May

Znění tohoto textu vychází z díla [Černý mustang](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Albatros v roce 1970.

---

§

Text díla (Karel May: Černý mustang), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 24. 7. 2017.

OBSAH

VEČER.....	8
Jezdci.....	8
Firwood Camp	10
Mestic.....	14
Ještě dva hosté.....	22
Večeře	31
Za přepážkou	35
Juvaruva	38
Lstivý had	44
Pušky	49
NOC.....	54
Stopy	54
Útěk.....	63
Copy.....	68
Co dál?.....	76
Staří známí	79
DEN NA ALDER SPRINGU	92
Ranní jízda	92
Sto Naiinů	97
Vnuk a děd.....	100
Zajatec.....	108
DRUHÁ NOC.....	116
Bez Levereta.....	116
Úder	121
Studně.....	126
Ohně na roklině.....	130
Beznaděje	137
Paruka pro Mustanga.....	142
Výstřel	147
Návrat.....	153
A Hobble Frank je vosk?.....	157

BONANZA	163
Bizoni	163
Poselství	170
Kardinál.....	174
Estrecho de cuarzo.....	183
Kdo byl v křoví?.....	190
Zpátky!	195
Hosana Tetky Drollové	198
Nebeské poklady	203
Ještě Sam	209
Frankův nápad	213

*Tento příběh
se udál v šedesátých letech
devatenáctého století*

VEČER

Jezdci

Liják nepřestával, trval už třetí den, a teď se k němu ještě přidala bouře a vichřice, burácelo to v jedlovém lese údery hromu a skučelo to zuřivými nárazy vichru, kapky bičovaly bez ustání kmeny stromů, koruny divoce šuměly a sténaly v náporu smrště a voda se řítila ze všech stran. Na svazích se tvořily proudy a řečiště nových bystřin a kdejaká úžlabina se proměňovala v koryto prudce se ženoucího potoka anebo v rozbouřené jezero, jehož vlny se vysoko vzdouvaly, temné, černé, olověné. Nebe bylo nízko, na dosah ruky, viselo téměř nad vrcholky stromů, byla tma, že jsi dohlédl sotva pár kroků před sebe, ale co chvíli sjel blesk a jeho nafialovělá záře rozřízla nožem závěs nad krajinou. Vypadalo to, jako by se chystala nová potopa světa – nikde ani stopa po kousku vlídné modré oblohy.

Oba jezdci mysleli, že snad nedojedou. Koně, vyděšené přívaly vod, svištěním vichru a údery hromů hned po jedné, hned po druhé straně, se co chvíli vzpínali a řičeli, nebylo možné je zkrotit, a udržet směr jízdy, to bylo nad lidské síly. Jak dlouho už vlastně jeli v té nepohodě všech nepohod? Přišel už večer nebo bylo ještě odpoledne nebo jim snad vysilující cesta vzala všechnu představu o čase a byla už skutečně noc? Blesklo jim to hlavou, ale myšlenka v tom okamžiku opět zmizela, znovu ji přefal záblesk z oblohy a úder hromu. Odrazil se v několikanásobné ozvěně od jedné skalní stěny ke druhé, nozdry koní se zachvěly bázní a zvířata zahrabala jakýmsi zoufalým pohybem kopyt do půdy, jež se proměňovala v kluzké a zrádné bahnisko. Přitáhli uzdu, popleskali koně po šiji a povolili zas zvířatům, aby sama hledala cestu. Člověk byl teď tvorem slabším, bezmocnějším, zmatenějším. Mohl-li i teď někdo najít směr cesty, byl to určitě spíš kůň než jezdec, který si už dávno nebyl jist, kudy to vlastně jede.

Prásk!

Šedou záclonu mračen znovu protrhl nafialovělý klikyhák blesku. Na okamžik osvětlil krajinu, ukázal po pravé ruce obou jezdců obrysy skalisek s vysokým divokým porostem při úpatí, a blízký břeh řeky, která se už rozlévala a přes křoviny dosahovala k úzkému pruhu země pod skalním srázem. Jeden z koní se zachytil kopytem o větev křoviska, klopýtl, tápl do rozmoklé půdy, zvedl hlavu a otočil se poplašeně kolem své osy – taktak že se jezdec udržel v sedle. Crčela z něho voda, jako by právě vystoupil zpod sprchy. Za jiných okolností by ten pohled byl navýsost směšný: z holínek, ne zrovna nejnovější módy, a k tomu děravých, sahajících sotva do půl lýtek, stříkala na všechny strany voda. Jezdci to přesto, jak se zdálo, nevadilo, nebo si toho už prostě přestal všimnout. Naopak, v tomto okamžiku dokonce jako by se mihl jeho obličejem výraz určitého uspokojení.

„To bylo tam nahoře!“ vykřikl, zvedl ruku a roztáhl všech pět prstů, jako by si chtěl nacytat do dlaně ještě trochu vody navíc. „A všiml sis? Co říkáš, co říkáš?“

Byl to dlouhán, do dvou metrů mu scházelo tak patnáct čísel, možná deset, hlavička jako makovička, malá, nepatrná k té nemožné délce, tvář hladká, jako by se jí ještě nikdy nedotkla břitva. Kožený kabát s řasením taktak že obepínal hrudník a jen ještě zdůrazňoval dlouhé, tenké čapí nohy. Vězely v kožených kalhotách, které už za sebou také měly nějaký ten pátek. Slamák na hlavě se do toho potvorného počasí hodil asi nejmíň ze všeho, ale chránil dlouhánův obličej aspoň před přívalem deště. Takový okap svět ještě neviděl.

„Myslíš, že už se tam blížíme...? Bylo by načase, jestli se nemáme utopit jak myši!“

Jeho druh byl možná ještě o poznání delší. Hubená, poustevnická tvář, výrazný nos, tmavý mandarínský knír tenký jak nitka a dlouhý, že by si ho byl mohl uvázat kolem krku místo šátku, a pak úzká, jakoby zplihlá ramínka – ale to nebylo deštěm. Kazajka mu seděla těsně, jako by ji krejčí vyměřil na milimetr přesně na tělo, zato kalhoty byly víc než volné, plandaly se kolem kolen – když byly ovšem

suché –, hotové sukně. A na hlavě seděla odřená, obnošená kožešinová ušanka.

„Podle té řeky bych řekl, že jsme dokonce hodně blízko. Aspoň jak nám říkali... A jedle tu jsou taky!“

Jezdec s tenkým mandarínským knírem se schoulil před novým přívalem větru; déšť mu šplíchl do tváře, muž přimhouřil oči a hřbetem ruky si přejel čelo. K čertu s tím nečasem!

„Všiml jsem si,“ zahučel si spíš sám pro sebe. „Ale jedle, jedle jsou všude na světě... a Firwood je jenom jeden. Uvidíme, až tam budem.“

„Za půl hodiny, řekl bych. Déle už to nemůže trvat.“

„V tomhle božím dopuštění?“

„I v tom.“

Prásk!

Rozburácelo se to znova nad jejich hlavami, koně poskočili, dlouhán se slamákem zavrtil hlavou, jako by s něčím rozhodně nesouhlasil, pak natáhl dlouhou kostnatou ruku, napřímil ukazovák a radostně se plácl po holínkách.

„Nebude to už tam?“ vykřikl. „Firwood Camp, Firwood Camp!“

Na konci soutěsky se zřetelně cosi rozsvěcovalo na obloze. Byla tam bělejší, vyšší, jasnější. Určitě to nemohlo být už daleko. Oba jezdci se na sebe podívali a pousmáli se. Už ani necítili déšť. Dost možná, že si v té chvíli neuvědomovali, že lijavec slábne a slábne.

Opravdu, bouře se vzdalovala, mraky odcházely; protrhávaly se nečekaně rychle.

Příští zahřmění zaznělo z dálky, jakoby z druhé strany skalnatého srázu.

Firwood Camp

Dlouhán ve slamáku měl pravdu. Ukázalo se to za necelých čtyřicet minut jízdy. Svažující se soutěska se poznenáhlu nálevkovitě rozšiřovala, až vústila takřka kolmo do širého, rozlehlého údolí porostlé-

ho hustým jedlovým lesem. Byli tu úctyhodní velikáni, strměli vysoko k nebi, a když se do nich opřel vítr, rozhučeli se hrozivě, hluboce, nepřátelsky.

Ten jedlový hvozd pokrýval celou plochu širokého údolí. Byl to však hvozd, jehož se už dotkla lidská ruka. Řeka, která sem vpadala mírným obloukem ze skalní soutěsky, byla překlenuta rozestavěným, už téměř dohotoveným dřevěným mostem. Skoro přímo proti ústí soutěsky se vinul jako stuha široký pás volného prostranství, postupující podél údolí. Na první pohled bylo patrné, co se tu děje. Železnice! Vymýcený prostor mezi jedlovým lesem, násep před mostem, spousta fošen, prken, špalků, tyčí, do vysoka naskládané pražce, hromady kamení. Ten se tu lámal přímo na místě. Kousek nad mostem se šklebil tmavý jícen skalního lomu, okolí bylo poseto balvany – malými, velkými, obrovskými, všechny se daly upotřebit při stavbě trati, která se odtud potáhne ještě bůhvíkam; zanedlouho přivede do těchto zapomenutých pustin nové osadníky: farmáře, obchodníky, překupníky i lovce kožešin a masa.

Budov tu bylo dost. Největší, se čtyřmi komíny nad šindelovou střechou, byla tím, čemu se tady na Západě říkalo *shop*. Obchod, kavárna, restaurace, hlavní úřadovna, směnárna, společenské středisko – to všechno tu bylo mezi čtyřmi stěnami, vlastně v jedné jediné místnosti. Ostatní budovy byly stáje pro koně, kůlny, noclehárny, skladiště, dílny. Opravdu to tu vypadalo jako v táboře. Firwood Camp, Tábor jedlového lesa, bylo přiléhavé jméno pro tenhle koutek země.

Ze *shopu* se ozývaly hlasy, někdo se tam pokoušel zpívat, ladil si vysoký tenorek, přerušovaly ho výbuchy smíchu, pak se někdo snažil všechny překřičet pisklavým hláskem, znovu se ozval zpěv – tentokrát zanotoval písničku sbor ochraptělých hlasů. Nápěv se rozletěl do tmy, poletoval v ozvěně až někde nad stěnami lomu. Asi se vevnitř trochu popíjelo, dělníci pracující na trati se veselili.

Oba jezdci se zastavili před stavením, seskočili s koní, setřásli ze sebe vodu a zvířata uvázali nalehko ke kůlu před vchodem. Dlouhán se slamákem se otočil k pootevřenému oknu, vtáhl nosem

vzduch, jako by se chtěl ujistit, že opravdu jsou cítit ve vzduchu výpary pálenky, potom pokrčil rameny a kývl bradou směrem ke dveřím. Druhý jezdec si sundal svou ušanku, oklepal ji o kůl, nasadil si ji znovu pečlivě na hlavu, povytáhl plandavé, široké kalhoty a beze slova následoval svého druha. Sahali právě po klíce, když se dveře otevřely a tenkou škvírou se vylil ven proud světla. Pak se objevila něčí ramena a mužský hlas, hluboký a vážný, někoho uvnitř ujišťoval:

„Vrátím se hned, bez starosti, jenom odbavím služební vlak.

Stejně se dlouho nezdrží, jen co nám předají pokyny. Hrome, ale aspoň noviny by mohli přivést!“

Muž se otočil, vystoupil ze dveří, uviděl oba dlouhány a div do nich nevrátil. Trhl sebou překvapením, ale snažil se nedat nic najevo, jen si neznámé příchozí prohlížel od hlavy k patě.

„*Good evening, sir*, dobrý večer,“ dlouhán se slamákem kynul na pozdrav svou hlavičkou makovičkou a usmíval se. „Mohli bychom se tu někde u vás osušit?“

Muž je znovu přelétl pohledem od hlavy k patě.

„Vy vypadáte! To jste na cestě nejmíň od rána?!“

„Tak, tak, *sir*; a trochu jsme přitom promokli. Až na kůži, dál to nešlo! Můžeme dovnitř?“

„Proč ne?“ odpověděl muž. „Místa je tu dost, můžete se osušit, můžete i přespat! Záleží na tom, kdo jste! Poctivce uvítáme vždycky...“

„Sláva vám!“ řekl dlouhán spokojeně. Na svých pochybných holínkách měl dokonce ostruhy. Teď jimi zazvonil. „To tedy jsme zaklepali na pravém místě. Na naši poctivost můžete vsadit všechno jmění, *sir*! Dovolte, abychom se představili. Bratřenci Timpeové, pokrevní bratřenci, jak zákon káže, *sir*, a poctiví zálesáci. Ben a Dan naše jména. Všechno platíme, pro dobrou věc skočíme do ohně, a když je třeba přiložit ruku k dílu, můžete na nás vždycky spolehnout.“

„Říkáte?“ Muže něco rozveselilo – masité, pevné rty se rozhrnuly v mírném úsměvu. „Jestli jste tak poctiví jak dlouzí... No, běžte do-

vnitř, doleva, tam je malý *room*, pro hosty; a řekněte, že vás posílá *engineer*, ať vám dají najíst, napít. Na shledanou zatím!”

Vyběhl do tmy, škvírou protřyskával ven proužek světla, jak nechal dveře pootevřené. Tam vevnitř se bavili dobře, hlasy se překřikovaly, výbuchy smíchu třaskaly jak petardy při ohňostroji, lákalo to přidružit se k zábavě, zvláště teď, po těch úmorných hodinách jízdy v dešti, vichru, bouři.

„Tak co, miláčku Dane? Slušné pozvání, že? To přece neodmítnem?“

Miláček Dan si nadzvedl ušanku, stiskl ji mezi dlaněmi, až se vyvalil čůrek vody, pak si ji zas nasadil. Měl tmavé, dost husté vlasy, jeho bratranec byl výrazně plavější, jeho vlasy připomínaly ze všeho nejvíc připálenou zemi. Snad i ten slamák si vybral, aby s nimi ladil.

„Máš pravdu, miláčku Bene,“ řekl tmavovlasý. „Stejně tu nikde lepší hotel neseženeme. A na něco teplého do žaludku mám, upřímně řečeno, náramnou chuť! Pojd', vyzkoušíme místní kuchyň.“

Pootevřeli dveře. První, co si na samém prahu ve světle ohně plápolajícího ve čtyřech krbech s překvapením uvědomili, bylo, že u těch hrubě tesaných dřevěných stolů a lavic posedávali zavalití, podivně ostříhaní chlapi žlutošedé pleti a šikmých očí. Seděli u stolů, štěbetali mezi sebou, tři čtyři skupiny se vášnivě dohadovaly nad kostkami, několik mužů leželo na palandách proti stěně, která rozdělovala vnitřek *shopu* na dvě nestejně velké části. Zřejmě to byla též příležitostná společná noclehárna, celkem útulná, i když velmi skrovná, vždyť všechno ložní vybavení pozůstávalo jen z trochy rozházeného sena a prastarých ošuntělých houní. A podlaha byla jen udusaná hlína. Ten hotel tedy nebyl nejlepší. Ostatně, bylo to jen přechodné přístřeší pro ty, kdo sem přijeli budovat železniční trať; za pár měsíců – nebo možná týdnů – po něm pravděpodobně nebude ani památka.

„Kams mě to zavedl, miláčku Bene?“ zabručel tmavovlasý s mandarínským knírem. „Staví se tu železnice na starém, dobrém americkém Západě, anebo Čínská zed'?“

„Ještě nevím, ale vyšetřím ti to, milý bratrance. Pojd' dál,“ odpověděl Ben. „Snad by ses nebál?“

Ušanka s knírkem vrtěla hlavou. Pak si Dan zamnul mezi prsty svůj dlouhý, nitkovitý vous a rozpačitě podupal.

Strásal z bot chuchvalec bláta.

„Číňané,“ brumlal si sám pro sebe, „hm, hm... Číňané... to mi povězte, kde se tu berou...“

Mestic

Také v druhé části *shopu*, za dřevěnou přepážkou, která rozdělovala místnost, bylo u stolů plno. Popíjela se tu pálenka, zábava byla neméně hlučná, ale ustala náraz, když vstoupili oba bratrance. Ben Timpe mávl na pozdrav slamákem, Dan neobratně zasalutoval, oba se zvědavě rozhlíželi, jako by po prvním překvapení s Číňany očekávali ještě další. Ale nebylo se čemu divit, tady bylo všechno v pořádku, byl to obyčejný *room*, jakých bylo na Západě stovky, a byli to obyčejní chlapi, jakých se v těchto krajinách pohybovaly tisíce. Osmahlí, s okoralou, opálenou kůží, lamželeza se zvídavýma a někdy i nejistýma očima – vždyť možná leckdo z nich se sem dostal z nezbytí, uklidil se mezi lišky a medvědy před přísným a trestajícím ramenem spravedlnosti. Do pustiny, kde se nikdo neptá, co bylo před rokem nebo dvěma, ani cos dělal a jak se jmenuješ, do kraje, kde stačí mít sílu a odvalu, aby sis vydobyl všechno, co potřebuješ k životu.

Ted' mlčeli, pátravě si prohlíželi nové příchozí a snažili se uhodnout, kdo jsou, proč sem přišli. *Shopman* za nálevním pultem, král lahví, které kolem něho trůnily v podivuhodném nepořádku, prázdné i plné, jim pomohl z rozpaků. Vyslovil tu otázku za ně:

„*Railroaders?*“

„Dělníci od železnice?“ zasmál se Ben Timpe. „Ale kde, panstvo, co vás nemá, nic takového. Můžete být klidní, nebudeme vám kazit mzdy ani vás okrádat o práci. My máme jiné starosti, ujíšťujeme vás.“

V téhle chvíli nám chybí jenom malý ohýnek, abychom se osušili a ohřáli, a pak hlavně něco do žaludku. To je všechno, po čem naše westmanské srdce touží! *Engineer*, váš inženýr s námi mluvil, posílá nás sem!”

Shopman zůstal pro jistotu chvíli ještě nedůvěřivý:

„A máte čím platit?”

„Taková otázka!” pohoršil se ten s mandarínským knírkem. „To jsme vám neřekli, že jsme poctiví *westmani*?” Znělo to drsně.

„Nemusí být hned zle,” pokrčil rameny *shopman*, „jen jsem se zeptal – a jestli je to tak, jak říkáte, můžete mít, co chcete. Jídlo, pití, vyspat se můžete dokonce odděleně, ne v noclehárně, i když to bude jen za bednami a sudy. Zatím se posaďte ke stolu... ne, ne, tam u ohniště, tam to je pro vás, tady to je pro vyšší společnost! Úřednictvo a tak dál.”

„Hm, tak my jsme nižší společnost! Už jste nás zařadil!” Tmavovlasý *Timpe* hodil ušanku na stůl, posunul židli blízko k ohni, sedl si a natáhl pohodlně nohy směrem k plamenům.

„Ani bych neřekl, že jsem nevyrostl dost vysoko – ale nevadí, nevadí. Teď hlavně něco do žaludku, příteli. Trochu špeku a horkou vodu, rum a cukr. Mám chuť na poctivý grog! Horký jako peklo!”

Ta slova uvolnila napětí. Lidé za stoly se zjevně uklidnili – nenačalý příchozí v těchto krajinách přinášel ledacos, člověk vždycky čekal spíš to horší, ale tihle dva byli určitě lesáci a lovci, se stavbou zřejmě neměli nic společného, ani nechtěli mít.

Zábava se zas rozproudila, kdosi začal zpívat písničku, kterou před chvílí nedokončili, u jiného stolu se vyprávěly příběhy z lovu na medvědy, jeden se snažil přetrumfnout druhého, vypadalo to, jako by se hádali, ale tady byla zábava vždycky hlučná a náruživá.

U stolu „pro vyšší společnost” bylo zatím neobsazeno, seděl tu jeden jediný muž, sotva třicetiletý, podle oděvu bílý lovec, podle kůže zcela jistě a nepochybně – míšenec, mestic. *Timpeové* si ho všimli, tak jako by si ho všiml každý. Nejvíce na něm upoutávaly oči; byly mandlové, temné, chytré, ale taky chladné, pohrdavé, snad dokonce i kruté. Chvilími je přivíral, měl dlouhé, výrazné brvy.

A když pohnul rukou nebo udělal gesto, vyzařoval jeho každý pohyb pružnost, sílu a dravost divoké nezkrocené kočky. On jediný nevěnoval příchozím pozornost. Díval se upřeně před sebe, považoval pod svou důstojnost vzrušovat se těmi dvěma, ale zvědav na ně byl. Když přivřel oči, zajížděl jeho pohled štěrbínou mezi víčky co chvíli právě k nim. Uši natahovat nemusel.

Bratrance si udělali pohodlí. Přisunuli si židle blízko k ohništi, natáhli nohy a vychutnávali blahodárné teplo. Grog byl připraven v krátké době, srkali ho s rozkoší, zahříval je; zdálo se, že jsou ve výborné náladě, neustále se usmívali. Odložili už i zbraně – tím dali najevo, že zdejší společnosti plně důvěřují a že i ona může plně důvěřovat jim. Ten se slamákem měl dvouhlavňovku, už postarší a jaksepatří ohmatanou, mandarínský knírek si nesl podobnou zbraň, jen snad o něco novější. Opřeli pušky o opěradla židlí, ale když chtěli přihrábnout oheň, brali je hlavní do ruky a pažbou upravovali ohniště v krbu. Bavili se přitom nenuceně nahlas, stejně jako všichni ostatní v místnosti.

„Jsem zvědav, bratrance, jestli budeme mít štěstí.“ Ben se slamákem se díval do plamenů a mnul si ruce. „Nevím, nevím, jestli bychom neměli přece jen jet přímo... to zdržení se mi nelíbí. Co když upláchne?“

„Kam by upláchl? Daleko nemůže...“ Dan Timpe mluvil s naprostou jistotou. „A potom, víš – lepší se zdržením než vůbec nikdy!“

„Nejsou to zbytečné obavy?“

„Človče! Chceš snad jet rovnou přes území Komančů, abys byl v Santa Fe o pár ubohých hodin dřív?“

Ben Timpe se zadíval na špičky svých dlouhých, tenkých, čapích nohou. Váhal.

„Ale co,“ mávl rukou a zazvonil ostruhami na svých holínkách. „Přece nevykopali, jak se říká, válečnou sekýru! Aspoň o tom nebylo nic slyšet.“

„Svatá prostoto! Miláčku Bene!“ zanaříkal Dan. „Neslyšel jsi včera *pedlara*, jak říkal...“

„No právě že slyšel! Pustili ho zdravého a živého, a má stejně bledou kůži jako ty nebo já.“

„*Pedlarovi* žádný indián neublíží. Takový potulný kramář je jim desetkrát užitečnější naživu, než když mají jeho skalp za pasem. Ale vzpomeň si, co říkal – Tokvi-kava, Černý mustang, není mezi svými. Odjel, a ne sám, ale s několika nejlepšími bojovníky! Myslíš, že budou lovit lišky?“

Ben zavrtěl hlavou.

Chystal se odpovědět, ale vtom se ozval zvenčí hukot lokomotivy, pak zapískala vysoko, táhle píšťala – třikrát, čtyřikrát. Mestic u stolu zvedl hlavu a zadíval se ke dveřím. Za několik okamžiků se objevil *engineer*, vedoucí tohoto úseku stavby, celý zakaboněný a nasupený. Přicházeli s ním ještě dva muži, správce skladišť a vrchní dozorce.

Engineer pozdravil pokynem hlavy bratrance, luskl prsty na *shop-mana* a ukázal gestem, že chce pro všechny tři skleničky grogu. Zatímco muž za nálevním pultem se obrátil pro láhev s rumem a chystal se připravit nápoj, přisedli ti tři k mesticovi.

Hlavní inženýr se mračil čím dál tím víc. Míšenec si to vysvětloval po svém. Zvedl k němu pohled:

„Noviny nepřivezli?“

„Ne,“ ukrojl *engineer*. „Až zítra.“

„Něco se stalo?“

„Dostal jsem zprávy.“

„Jaké?“ zajímal se mestic.

„Špatné. Musíme si dávat pozor.“

„Proč? Co se děje?“

„Na stanici objevili stopy indiánů.“

Mestic přimhouřil oči. Neodpověděl hned, pousmál se, nějak pohrdavě, jakoby shovívavě.

„Kvůli tomu?“

Hlavní inženýr zvedl překvapeně hlavu.

„Ano, kvůli tomu, ovšem! Nestačí to snad? To je to poslední, co jsem mohl potřebovat! Zdrželi jsme se s prací, a teď ještě to!“

„Žádný z rudých kmenů nevykopal válečný tomahavk. I kdyby se tu objevily indiánské stopy, nic to neznamená.“

Vyrovnaněji, shovívavěji, s bohorovnějším klidem už to nemohl říci. Ale hlavní inženýr mával zneklidněně rukama. Ani správce skladišť nedůvěřoval:

„Když se někdo schovává, je to vždycky špatné znamení. Nejsem *scout* ani *westman*, ale tuhle abecedu znám!“

„Mýlíte se právě proto, že nejste *westman*,“ mínil mestic. „Řeknu vám, co v tom je: rudí mužové narazili na tábor a chtěli se přesvědčit, koho mají před sebou. Když zjistili, že jim nehrozí nebezpečí, pokračovali dál v cestě. Rudí mužové se neradi zdržují na pochodech za svým cílem.“

„Ale za jakým cílem... to je to,“ zabručel vrchní dozorce. „Stavěl jsem už nějakou tu trať, a vím, co se může přihodit.“

„Dobrá, my nejsme *westmani*,“ zasáhl hlavní inženýr. „Ale ty jsi stopař, *scout*, zkušený lovec, a vyznáš se tady v krajině. Kvůli tomu jsem tě koneckonců najal. Prohlídneš ty stopy a porozhlédneš se po okolí. Jistota je jistota!“

Řekl to rozhodným ostrým tónem, který nedovoloval nové námitky. Nechtěl už připustit další hovor na tohle téma. Věděl, že s mesticem je možné se dohadovat o věcech donekonečna. To byla ta jeho indiánská krev! Kdekdo z nich byl ochoten se přít o čemkoliv od rána do slunce západu, myslel si rozmrzele inženýr.

Mestic sklonil hlavu.

„Jak chcete, *sir*, zařídím se podle vás – ale je to opravdu zbytečné. Sledovat stopy má význam, jenom když se rudí muži vydali na válečnou stezku. Jinak jsou to přece mírumilovní, poctiví lidé...“

„Svaté oči!“ zabručel vrchní dozorce. „Tos nikdy neslyšel o Siouxech Ogallalech! Není to tak dávno, co přepadli vlak poblíž Green Riveru! A nepamatuju se, že by tenkrát byli vykopali válečný tomahavk! A nebýt Vinnetoua a Old Shatterhanda...“

„Ano,“ vpadl hlavní inženýr, „tenkrát zasáhli na poslední chvíli, slyšel jsem o tom také. Lidé z Green Riveru měli vlastně ohromné štěstí, že se k tomu přinatrefili právě tihle dva! Vydají za celý oddíl

dragounů! Báječní střelci! Mít je tady, nemám strach z ničeho a z nikoho!”

Mesticova tvář se zkřivila úsměškem. Za zúženými víčky zašlehl blesk.

„*Pshaw!* Přeháníte, *sir!* To jsou pohádky, co se o nich vypravuje! Přeje jim štěstí, to je všechno! Jinak nejsou o nic horší ani o nic lepší nežli vy nebo já. A kdoví co bylo mezi nimi a Ogallaly, že na ně mají tak spadeno. Nemyslíte, že třeba právě oni mohli Siouxům provést nějakou čertovinu?”

Hlavní inženýr zvedl nazlobeně ruce, chtěl odpovědět, ale vtom od vedlejšího stolu vyskočil Ben Timpe, dvěma skoky se přenesl přímo před mestice, položil na stůl revolver a opřel se oběma pěstmi o desku.

„Na tohle pozor, *my boy!*“ řekl. „Tohle, chlapče, hrozně nerad slyším! Jak někdo začne vyprávět podobné věci, má se mnou ukrutné potíže. Já se pak prostě neznám!”

Vzal revolver, významně se napřímil, potěžkával zbraň v ruce a pokyvoval hlavou.

Míšenec byl překvapen. Zajel rukou k pasu, kde vykukovala rukojeť loveckého nože, *bowie-knifu*, povytáhl ho úplně, ale Timpeovy oči ho dostatečně jasně varovaly. Zamračil se, zasunul nůž nazpět a otočil tvář k hlavnímu inženýrovi, jako by se u něho dovolával ochrany. Pak se znovu střetl pohledem s Benem Timpem:

„*Sir*, co jsem vám udělal? Mohu snad říct, co si myslím. A kdo vám dal vůbec právo míchat se do našeho hovoru?”

Ben Timpe se tiše smál. Díval se na inženýra a ten pohled naznačoval, že ho zásah mrzí, ale že si prostě nemohl pomoci.

„Promiňte, *engineere!* Mám takovou slabost, že vůbec nesnáším pomluvy! A zvláště ne tak drzé, jako jsou tyhle.”

„Ten člověk blázní,” ohradil se mestic. „Nikoho nepomlouvám, říkám jen, že...”

„... že Vinnetou a Old Shatterhand provedli Siouxům nějakou čertovinu. A to je právě pomluva! A nedovolím, aby se o nich takhle mluvilo. Já totiž ty dva *gentlemen*y tak trochu znám. Až tady nebu-

du, říkejte si o nich spánembohem, co vás napadne, *my boy*. Ale přede mnou, přede mnou se o žádných čertovinách mluvit nebude. *Excuse me!* Promiňte!“

Hlavní inženýr si Bena Timpeho prohlížel udiveně, nicméně se zjevnou sympatií. Ani ho nenapadlo mu vyčítat, že vpadl do hovoru. Ale zdálo se, že něco takového od toho neznámého dlouhána nečekal. Dotkl se rukou paže vrchního dozorce vedle sebe, ukázal rukou na lavici, aby si Timpe sedl, a snad chtěl právě něco říci, když mestic uraženě vybuchl:

„*Sir*, ten člověk nás uráží! Dělá, jako by tu byl pánem! Měl byste s ním zatočit!“

„Ale, ale, ale...“ Hlavní inženýr nesdílel mesticovo rozhořčení. „Ten pán je snad trochu horkokrevný, dobrá, ale zřejmě ví, koho se zastává. Líbí se mi to dokonce, to musím říci! Protože o Old Shatterhandovi jsem ještě neslyšel nic špatného!“ Obrátil se k Timpemu. „Vy snad znáte ty dva muže?“

Ben Timpe se mezitím už vrátil ke svému stolu. Zvedl obočí, zpytavě utkvěl pohledem na inženýrovi, jako by chtěl říci, že ta otázka je snad zbytečná, *westman* se přece zastává jen někoho, koho dokonale zná; anebo někoho, kdo je dokonale znám.

Inženýr rozhodil rukama:

„Myslím – jestli je znáte osobně...“ dodal.

Ben Timpe upil grogu; přímo četl v inženýrových očích nesmírnou zvědavost. Nechtěl ho ještě chvilku potrápit, že hned neodpovídal? Nebo si opravdu přetřel rty proto, že byl grog příliš horký? Najednou bylo ticho, že bys uslyšel spadnout špendlík. Potom se Ben konečně ozval:

„Ano, pár dní jsem s ním strávil na cestách. A nebýt jeho a Vinnetoua...“

Inženýr se najednou přímo trásl zvědavostí. Ukázal znovu na místo vedle sebe, pohybem ruky zval teď oba zálesáky, aby přisedli. Na mestic a na svůj rozkaz jako by úplně zapomněl.

„*Heaven!* Dobré nebe! Povídejte, povídejte... takové věci vždycky stojí za to slyšet!“

„Jsme trochu uškobrtnání na vyprávění,“ řekl Ben Timpe. „Ostatně – to všechno bylo zlé, moc zlé...“ zabručel rozpačitě. „Víte, pane, co to je, když vás přiváží Upsarokové k mučednickému kůlu? Měli jsme tenkrát na kahánku, všech nás osm bělochů...“

„Chtěli vás...“

Inženýrovo gesto zůstalo nedokončeno. Měl z podobných věcí nejspíš nesmírný strach. Hlas se mu najednou zlomil. Mžikal nervózně víčky, ruce se mu chvěly. Také vrchní dozorce si vzdychl.

„To se rozumí, že chtěli!“ ozval se druhý Timpe. „A jak chtěli! Už jsem viděl lítat svou ubohou dušičku někde mezi hvězdičkami! A o těle ani nemluví,“ ušklíbl se.

„A Old Shatterhand tam byl s vámi?“ zeptal se vrchní dozorce.

„Ne. Narazil s Vinnetouem na naše stopy a vyčetl z nich, že se děje něco nekalého,“ odpověděl už zase Ben. „Pak počkali, až bude noc, propížíli se až k nám, přímo Upsarokům pod nosy, a pak... Krátce a dobře, vyvedli nás ven, jak maminka děcka ze školky!“

„A to bylo teď nedávno? Oni jsou tady někde poblíž? Ano? Nevíte kde?“

Inženýr by byl tak rád slyšel kladnou odpověď – ale dlouhán jen vrtěl hlavou.

„Dávno tomu,“ odpověděl. „Od té doby jsem ani Vinnetoua, ani Old Shatterhanda neviděl. Povídalo se, že Old Shatterhand cestuje až někde v horoucích peklech na druhém konci světa. Prý se jel podívat do Egypta na pyramidy, nevím.“

„Škoda, škoda,“ litoval *engineer*. „Radši bych ho viděl tady.“

Ben Timpe neodpověděl, jen krčil rameny, Dan zvolna dopíjel grog. Položil hlučně sklenici na desku stolu, promnul mezi prsty svůj mandarínský knír a zvedl se:

„*Gentlemen*, nerad ruším zábavu, ale lovec nesmí myslet jen na sebe. Osušili jsme se, zahřáli, a teď by si zasloužila trošku pozornosti taky naše zvířata. *Sir*,“ obrátil se k hlavnímu inženýrovi, „my se vyspíme třeba tady na lavici, ale potřebovali bychom nějaké přístřeší pro koně. Víte, nechat je volně, když tu máte kolem sebe indiánské stopy... to bych nerad.“

„Vy si také myslíte, že to je vážné?“

Engineer se zase vyděsil. Přímou visel na rtech dlouhána s ušankou. Ale ten se jen zašklebil.

„Vím já? Máte stopaře, pošlete ho na průzkum, ať nám řekne, co se děje! Máte volno ve stáji?“

„Správce vás zavede do skladiště,“ odpověděl hlavní inženýr. „Tam v kolně bude ještě dost místa pro vaše koně. Pane Gemmele, buďte tak laskav, ukažte pánům cestu a postarejte se o zvířata.“

Muž, který seděl po inženýrově pravici, se zvedl a pokynul oběma lovcům rukou. Pohladil si prošedivělý knír pod výrazným, uhrovitým nosem.

„Opatříme všecko, jak se sluší a patří,“ zabručel dobrácky. „I když si myslím, že z pár tápot děláme možná větší rozruch, než je potřeba. No nic, *meššúrs*, račte prosím za mnou, venku už neprší, není se čeho bát.“

Zasmál se vlastnímu vtipu a zmizel spolu s oběma hosty za příčnou stěnou *roomu*.

Ještě dva hosté

Hlavní inženýr znovu opakoval stopaři, že nesmí brát objevené stopy na lehkou váhu, že si přeje mít co nejdřív vyšetřeno, kde se tu vůbec vzaly, kolika lidem patří, jestli se tu někde v okolí potuluje silnější indiánský oddíl, má-li zbraně a jaké a není-li třeba se obávat, že dojde k přímému útoku na stavbu. Mluvil nesoustředěně, přeskakoval z věci na věc, přerušoval sotva započatou větu, odvolával se na mínění obou *Timpeů*, byl prostě velmi rozčilen. Mestic ho poslouchal, mhouřil víčka a sliboval, že udělá všechno, co si hlavní inženýr přeje. Nepokoušel se už znovu ho přesvědčovat, že to je zbytečné. Smířil se.

Trvalo to všechno hezkou chvíli. Konečně se inženýrovi zdálo, že vydal všechny potřebné pokyny, a uložil stopaři, aby ještě teď udělal aspoň malou obhlídku. Podrobnější zprávy se dají získat ovšem

teprve zítra. Stopař přisvědčoval, chystal se k odchodu, i když s nevalným nadšením. Přešel k pultu, poručil si ještě sklenku pálenky, a právě se ji chystal vyzunknout, když se za dveřmi ozval neočekávaný hluk. Ale to přece znělo jako kopyta koní! Copak se ti dva dlouhání vracejí? Hlavní inženýr znervózněl ještě víc, obrátil se k vrchnímu dozorcí a rozmrzele poznamenal:

„Co ten Gemmel dělá, že je vede sem? Musím se za nimi podívat!“

Ke dveřím ani nedošel. V přední místnosti před přepážkou se udělalo náhlé ticho, bylo slyšet kroky, vzápětí vzrušený šepot, rychlou chůzi – a potom se objevili i v druhé části *shopu* dva noví hosté. Inženýr pokročil vpřed, mestic se prudce otočil od pultu a *shopman* se marně snažil zazátkovat láhev, kterou držel v ruce. Civěl s otevřenými ústy, pak se vzpamatoval, pokusil se o nemotornou úklonu – láhev mu přitom vyklouzla z ruky, jen taktak že ji v posledním okamžiku zachytil. Jeden z příchozích si toho všiml, usmál se, dotkl se lemu svého plstěného klobouku s pěkně širokou střechou a s ozdobnou šňůrou ozdobenou špičkami medvědích uší:

„Pozor, *sir*, pozor na sklo! Říká se, že střepy přinášejí štěstí, já vím, ale nic se nesmí přehánět! Jinak, *meššúrs, good evening*, dobrý večer, příjemnou zábavu a nedejte se rušit naším příchodem.“

Muž byl běloch, urostlý, ale žádný hromotluk, do sněda opálený, se světlým, dobře pěstěným plnovousem. Kožené řasnaté kalhoty, *legginy*, vězely ve vysokých botách, přiléhavý lovecký kabát byl zdoben v pase a na rukávech třepením a přiléhal těsně k tělu. Za širokým, bytelným opaskem měl muž zasunuty dva revoly, bowiják a spoustu patron. A ovšem několik váčků, bez nichž se žádný lovec na Západě nemůže obejít. Od levého ramene k pravému boku viselo stočené laso, kolem krku hedvábná stužka s pravou umělecky rytou indiánskou dýmkou míru, dokonce ozdobenou perím z kolibříka. Ale nic z toho nepoutalo pozornost přítomných tak jako mužovy zbraně. Měl dvě, dlouhou, jistě velmi těžkou dvouhlavňovku na silném řemenu, a lehkou, zřejmě opakovací puš-

ku s prazvláštním uzávěrem. Tu držel v pravičce, dvouhlavňovka visela volně na řemeni, přehozena na zádech.

Lovec se usmíval a nakláněl lehce hlavu ke svému společníku, který stál vedle něho mlčky, s vážnou tváří, se zvláštním důstojným, sebevědomým a klidným výrazem. Byl o něco štíhlejší a připomínal svým zjevem důstojného Římana: přísným výrazem obličeje, uměřenými pohyby, výrazným nosem, lehce zdůrazněnými, vystupujícími lícními kostmi a konečně i tmavými, dlouhými, modročerně se lesknoucími vlasy. Jenže ty nebyly ostříhány podle římského vzoru nakrátko, ale byly dlouhé, načesané do účesu podobajícího se spíš přirozené přílbě. Zdobil je pás z chřestýší kůže.

Ten člověk byl znamenitý lovec. Kolem krku mu visel trojitý náhrdelník z vzácných trofejí, z medvědích drápů. Takové nezvyklé bohatství trofejí udivovalo na první pohled. Kolem krku se kolébala také podobná dýmka, jako měl jeho druh, a nevelký medicínový váček. Bronzově hnědá kůže v odlesku plamenů z krbu se matně leskla a tmavé, jakoby sametové oči, laskavé i přísné, vlídné i uměřené, pozorovaly bystře okolí, aniž přitom muž pohnul brvou.

Shopman sklapl ústa, postavil láhev na pult, přetřel si hřbetem ruky ústa a přejel si pak oběma dlaněmi po bocích. Pootočil hlavu, a jak se zdálo, naprázdno zapolykal:

„*Engineere!*“

Ukazoval před sebe, přímo na zvláštní zbraň, kterou držel indián v ruce: pažba dvouhlavňové ručnice se leskla stříbrnými hřeby se skupenými ve výrazné obrazce. Puška ho fascinovala, uhranula, třebaže to nebyla jediná indiánova zbraň: měl za pasem ještě lovecký nůž, dva revolvery a stočené laso.

Také hlavní inženýr mohl na nových příchozích nechat oči. Pohnul mimoděk pravicí, snad ten pohyb naznačoval *shopmanovi*, že ho nemusí upozorňovat, že si všiml, anebo prostě vyjadřoval nesmírné inženýrovo překvapení. Vydechl z plných plic, polohlasem cosi vyslovil směrem k příchozím, ale ti, zdálo se, nic nevnímali. Zastavili se u *shopmanova* pultu a bílý lovec položil dlaň na desku stolu.

„Něčeho bychom se napili.“

Hlas byl pevný, jistý, příjemný.

„Ale jistě – samozřejmě – *with pleasure*, s radostí.“ *Shopman* se zřejmě už vzpamatoval. „Jsem vám k službám. Posad'te se ke krbu – tam k tomu stolu. Sedí tam sice už dva hosté – ale oni vám jistě uvolní místa... přijeli před vámi a šli si obstarat koně.“

„Však se nepoperem,“ řekl bílý lovec, vyměnil se svým druhem zběžný pohled a vztyčil dva prsty. „Ohřejte nám nejdřív trochu zá-zvorového piva, pak přijde na řadu jídlo. Prozrad'te nám, co máte ve spižírně.“

„*Readily, sir!* Hned, pane!“ *Shopman* se ukláněl jak kaplan před arcibiskupem. Sáhl po sklenici, a zatímco ti dva se usadili pohodlně u stolu poblíž krbu, vyběhl až k hlavnímu inženýrovi. Chytil ho za ruku, nehty se mu zaryl do paží. Hlas mu přeskakoval rozčilením, když šeptal:

„*Sir* – všiml jste si – všiml jste si? Stříbrná ručnice! A ta ohromná bouchačka, co si ji tamhle opřel o židli! Aby to tak byli...!“

Hlavní inženýr byl neméně rozčilen.

„Připravujete to pivo?“ obořil se také šeptem na *shopmana*. „To se rozumí, že to jsou oni! Myslíte si, že mám zákal? Měli bychom je ale nějak uvítat, dát jim najevo, že víme, kdo jsou...“

Rozčilení mu bralo schopnost pohotově se rozhodovat. Mnul si prsty a polykal naprázdno, nespouštěje oči z koutku, kam noví hosté usedli. Naštěstí byl ze svých rozpaků vytržen v následující vteřině.

„Panebože, koho to vidím? Je to možné vůbec? A já jsem to říkal, hned jak jsem uviděl ty koně, miláčku Dane! Takové krásné červené nozdry – a indiánská sedla, jaká se hned tak nevidí! Vítejte, vítejte u našeho stolu – promiňte, jsem z toho celý pryč, samou radostí se mi ze všeho motá hlava! Buď'te zdraví, buď'te zdraví!“

Od dveří se kolem nálevního pultu hnal dovnitř dlouhán Ben, následován svým neméně vytáhlým druhem. Opravdu z toho byl celý pryč. Mával rukama, trhal za rukáv svého kamaráda, u pultu se před *shopmanem* otočil, jako by tančil čtverylku, nakonec chytl za límec i strnule přihlížejícího míšence a lehce jím zatřásl.

„My o vlku – totiž o vlku! – o něm – a on za humny! Překvapení, což? *Gentlemen*, jsme hrozně rádi a doufáme, že vůbec všichni jsou tady rádi, pokud jde o mne, já jsem přímo nadšen, že po tak dlouhé době mohu zas stisknout ruku svým starým přátelům a zachráncům. *Mister Shatterhand*, *mister Vinnetou*, promiňte, že tak vyvádím, ale to všechno ta radost, ta radost – vid', miláčku Dane? Víte, kdo jsme? Pamatujete se ještě?“

Tmavovlasý Dan Timpe hodil svou ušanku na stůl, rozhodil rukama na celé kolo, jako by to byla jeho zásluha, že ti dva sem přišli, zatímco Ben Timpe už tiskl pravici bílému lovcovi tak usilovně, jako by mu ji chtěl rozdrtit. Hlavní inženýr pootevřel jen údivem ústa a začal prudce mávat na *shopmana*, aby si pospíšil s tím zázvorovým pivem – nějak si netroufl vmísit se do uvítacího obřadu, který tu propukl s takovým přirozeným nadšením.

„Ale příteli, *master Timpe*!“ Old Shatterhand se smál a potřepával volnou levicí. „Vždyť vy mi zmrzačíte ruku! Nechte mě trochu, abych se vzpamatoval!“

Benovo nadšení rostlo každým okamžikem. Teď teprve byl na koni:

„Vy víte, kdo jsem? Pamatujete se? To je skvělé! To je nádherné! To je jedinečné!“

Konečně se Old Shatterhandovi podařilo vyprostit pravici. Popleskal oba dlouhé lovce po ramenou a přinutil je, aby si sedli. „Bodejť bych se nepamatoval,“ zasmál se. „Ta upsarocká kaše byla zatraceně horká! Ale dostali jsme se z ní...“

„Vaší zásluhou,“ hlaholil Ben Timpe. „Jen a jen vaší zásluhou. A vašich skvělých zbraní! Legendárních, slavných zbraní. Óh, opakovačka, medvědobijka – dovolíte, abych si na ně zas po dlouhé době sáhl? A stříbrná puška!“ Zrozpačitěl, podíval se na Vinnetoua, pociťoval před Apačem zřejmě ještě větší ostych. „Dovolí také Vinnetou, abych mu stiskl ruku, abych ho pozdravil?“

Apačský náčelník sám nabídl lovcovi pravici. V koutcích úst se mu usídlil malinký úsměv. Tvář však zůstávala vážná, oči bloudily po

místnosti a pozorovaly. Příjemný měkký hlas přímo hladil. Vinnetouova angličtina byla téměř bez chybičky.

„Vinnetou je rád, že se setkal s bílými bratry. Těší se z toho, že s nimi může sedět za jedním stolem.“

V místnosti bylo ticho jako v kostele. Všichni měli oči a uši jen pro Old Shatterhanda a Vinnetoua. A protože to řekl nahlas, slyšeli to všichni, i hlavní inženýr. Teď teprve se skutečně vzpamatoval. Rozběhl se ke stolu u krbu s rozevřenou náručí:

„Pro všechny svaté, teprve teď jsem si uvědomil... *Gentlemen*, vítám vás pod naše skrovné přístřeší, jsem rád, že k nám zavítali tak vzácní hosté, prosím, pojd'te se posadit sem, tady jsou vyhrazená místa pro osobnosti. Promiňte, že se osměluji, ale musíte k nám, do čela. Prosím, Mr Shatterhande! A dovolte, abych se představil: jsem hlavní inženýr, jmenuji se Leveret. A tady prosím moji spolupracovníci. Správce pan Gemmel a pan vrchní dozorce Hapgood, tady náš stopař, Mr Jato-inda... Prosím, Mr Shatterhande, pojd'te si s námi připít...“

„Copak o to, připít si můžeme,“ odpověděl lovec. „Přece nejsme škarohlídi – ale s těmi vyhrazenými místy pro osobnosti nic nebude, inženýre, s takovou si na mne nepřijdete. Děkuji zdvořile za uvítání i za pozvání, ale já si myslím, že tady na Západě jsou si všichni poctiví lovci rovni – tak jakápak vyhrazená místa?“

Old Shatterhand podal Leveretovi ruku, přívětivě pokynul jeho spolupracovníkům a vrhl zběžný, ale pronikavý pohled na stopaře. Mestic se opíral nenuceně o pult, nohy v dlouhých, dole ohrnutých kalhotách zkrřížil přes sebe, koženou vestu na kostkované pestré košili měl rozepjatou.

„A stopaře máte taky! No, to vám chválím, inženýre, při vaší práci není člověk nikdy dost prozíravý. Leckomu se nemusí stavba trati zamlouvat, to jsme už zažili, pravda? Ale doufám, že jste neměli žádné nepříjemnosti?“

„Oh ne, ne.“ Inženýr zavrtěl hlavou. „Ale jak jste řekl, člověk nemůže být nikdy dost prozíravý. Zvláště když se někdy objeví stopy, které připadají přece jenom podezřelé. Jako dnes. Náš Jato-inda

si sice myslí, že nemáme příčiny k obavám, ale pro klid tábora musím udělat všechno. Právě jsem nařídil, aby ty stopy řádně prozkoumal.“

Inženýr využíval příležitosti, že mu Old Shatterhand naslouchal, a chrлил ze sebe věty jak gejzír. Lovec zběžně přikyvoval. „Máte tedy podezření?“

„Nejsme tak daleko od komančských sídlišť...“ řekl hlavní inženýr s povzdechem. „Ale podezření – to je snad příliš silné slovo. Jen bych rád věděl, co ty stopy znamenají.“

Vinnetou zatím mlčel. Teď pohnul maličko rukou, jako by cosi naznačoval svému kamarádu, a obrátil se k mesticovi.

„Stopař má jméno, jaké mívají rudí muži. Měl snad otce z naší krve? Nebo matku?“

Mestic stál dosud u nálevního pultu. Přistoupil o krok o dva blíž, dlouhé brvy se nadzvedly a odkryly temné, mandlové oči. Na téměř neznatelnou chvíli zaváhal s odpovědí.

„Matku,“ odpověděl.

„Můj bratr se jmenuje Jato-inda. Jato znamená v řeči Navajů dobrý, inda znamená muž, je to však slovo apačské. Navajové se počítají k Apačům – byla tedy Jato-indova matka apačské krve?“

Jato-inda se pousmál:

„Vinnetoua tak zajímá neznámá indiánská *squaw*?“

„Můj bratr se vyhýbá odpovědi?“

„Ne – proč?“ řekl rychle stopař. „Moje matka byla z rodu pinalských Apačů.“

„Ale moje ucho slyší, že mnohé hlásky, které Apači vyslovují hrdlem, vyslovuješ pomocí jazyka. Jako kdybys byl zvyklý mluvit spíš jazykem Komančů.“

Zorničky mesticových očí se zúžily. Díval se Vinnetouovi přímo do očí, neuhnul pohledem ani o píd'. V koutcích úst se znovu objevil náznak úsměvu.

„Chce tím snad Vinnetou říci, že moje matka pocházela z komančské krve?“

Vinnetouova tvář byla jako vytesaná z kamene.

„Jak by mi odpověděl můj bratr, kdybych to tvrdil?“ řekl klidně.

„Vinnetou by to neřekl. On ví, že tvrdit něco ještě neznamená to dokázat.“

Apačský náčelník přikývl.

„Znáš Tokvi-kavu, Černého mustanga, náčelníka Komančů?“

„Slyšel jsem o něm.“

„Tokvi-kava měl dceru, která si vzala bílého muže a dala mu syna, který dostal později jméno Ik-senanda, Lstivý had. Bílý muž i komančská *squaw* brzy zahynuli, ale komančský náčelník opatroval chlapce a učinil z něho velkého nepřítele bílých tváří. Kdyby ho Vinnetou potkal, poznal by ho ihned – podle rány na pravém uchu, kterou utřžil při chlapčské hře v komančské vesnici.“

Stopař zvedl ruku, přešel si pravý boltec: táhla se na něm zřetelně podlouhlá, výrazná, narudlá jizva.

„Chceš snad něco dokazovat podle mé jizvy na uchu? Mohl bych Vinnetouovi vyprávět, kde jsem k ní přišel. Zastával jsem se bledých tváří proti Komančům! Budu bojovat s každým, kdo o tom bude pochybovat!“

„*Pshaw!*“

Nestála Vinnetouovi mesticova výzva za víc než za toto jediné slovo? Zdálo se, že chce rozhodně rozhovor co nejrychleji ukončit. *Shopman* přinesl dvě sklenice zázvorového piva, Apač jednu z nich uchopil, poodvrátil se od Jato-indy a zvolna upíjel.

Inženýr Leveret se poplašeně rozhlížel. Vycítil napětí, které tu pojednou plnilo ovzduší, a připadalo mu, že došlo k nedorozumění. Nemohl si dosud na Jato-indu stěžovat, pracoval spolehlivě, plnil všechny příkazy. A ta jizva... opravdu, copak Jato-inda byl jediný mestic s jizvou na bolci na celém Západě? Snad by bylo nejlépe, kdyby se začalo jednoduše hovořit o něčem jiném. Najednou si vzpomněl, na co se obou příchozích ještě nezeptal:

„*Gentlemen*, vždyť jste se ani nezmínili, jestli zůstanete v *campu* přes noc? Ale jistě, že se tak ptám, ani bych vás nepustil – liják venku všechno promočil, tady vám aspoň můžeme nabídnout suché místočko. Přepych žádný nečekejte, ale přespat v budoucím stráž-

ním domku není nakonec tak špatné. Budete sami, budete mít pohodlí. Souhlasíte, Mr Shatterhande?”

Old Shatterhand se podíval tázavě na Vinnetoua. Apač kývl lehce hlavou. Zdálo se, že duchem dlí někde u svých Apačů na Riu Pecos.

„Děkujeme za nabídku,“ řekl bílý lovec, „a rádi přijímáme. Jen ještě pokud jde o naše koně... doufám, že pro ně pozvání platí rovněž?“

Hlavní inženýr se rozesmál na celé kolo.

„Že se tak ptáte, Mr Shatterhande. Budou pohromadě se zvířaty v kolně. A o žrádlo se jim postaráme samozřejmě také. Doufám, že k jejich i k vaší spokojenosti! Víme přece, že to nejsou jen tak nějaká zvířata. Zbraně a koně mají Vinnetou a Old Shatterhand nejlepší na celém Západě! A nechcete se podívat na svůj pokoj? Znova říkám, je to domek pro strážného, který tu bude hlídat most, nic přepychového, ale pořádná postel, stůl a pár židlí tam je – a to vám bude snad stačit.“

Z Levereta se nadšení jen řinulo.

„Docela určitě,“ potvrdil Old Shatterhand. „Nepočítali jsme s noclehem v Grandhotelu.“

„Výborně!“ Inženýr se těšil z toho, že lovci tu zůstanou přes noc. Doufal, že se s nimi blíž seznámí, snad při večeři, na kterou je hned zval. „Smím vás pozvat na večer ke stolu? *Shopman* nám připraví něco slavnostnějšího. Páni Timpeové jistě také nepohrdnou – bude nám vespolek veseleji, co říkáte?“ Zvenčí se ozval dutý zvuk a tiché zařičení.

Old Shatterhand rozhodil rukama:

„Ilči a Hatátitlá se hlásí... Odvedeme je do kolny a potom se vrátíme. To víte, inženýre, to je železný zákon Západu: nejdřív se postarej o koně, pak teprv o vlastní žaludek. Ale tím neříkám, že bych se netěšil na dobrou večeři. Dokonce mám na ni velkou chuť. Jak vidíte, vaši nabídku přijímáme. Pojdme!“

Večeře

Nejdříve si prohlédli strážní domek. Budova byla nízká, kamenné zdi byly překryty prozatím šindelovou střechou, ale vnitřek byl už skoro připraven pro budoucího strážce trati u mostu. Široké obyčejné lůžko poskytovalo dost místa i třem nocležníkům a pro zimomřivce byl připraven krb. Oba lovci ovšem prohlásili, že pro ně je zbytečný, jsou zvyklí spát v chladnu. Odložili tu věci ze sedel, houně, další lasa, dalekohled a na inženýrovo naléhání tu ponechali i zbraně; prý tu budou v bezpečí jak v trezoru; konečně malým okénkem sem sotva kdo mohl vniknout a dveře byly zhotoveny z mohutných, silných fošen, a navíc byly opatřeny zámkem.

Kůlna, kde už stáli koně obou Timpeů, vzbuzovala také důvěru – Old Shatterhand jen poznamenal, že by byl rád, kdyby na zvířata někdo dohlédl. Jsou-li tu v okolí neprošetřené stopy... Inženýr slíbil, že sem pošle některého z dělníků, chápal Old Shatterhandovu opatrnost; neodpustil si také narážku na Jato-indu; sám trval na tom, aby stopař zjistil, co stopy vlastně znamenají, Old Shatterhand bude brzy moci být klidný; a Jato-inda že si zaslouží plné důvěry. Vinnetou je vynikající náčelník a znalec Západu, ale možná, že v tomto případě příčin k nedůvěře skutečně není. Apač neměl zřejmě chuť o věci rozprádat nové hovory. Odpověděl třemi větami: „Vinnetou nejedná nikdy bez příčiny. Bílý náčelník stavby si může počínat, jak se mu líbí, ale ať si pamatuje, že Vinnetou a Old Shatterhand budou mluvit u stolu tak, jako by je poslouchaly cizí uši. *Howgh*, skončil jsem.“

Dál už o tom nemluvili.

Shopman si dával zatím záležet na večeři. Opékal řádný kus kýty a nešetřil česnekem ani v nejmenším – po celé místnosti to vonělo, lákalo to zasednout za stůl a pochutnat si na pravé westmanské porci pečinky. Vinnetou s Old Shatterhandem a s inženýrem Leveretem se vrátili tak říkajíc k nejlepšimu. Timpeové je očekávali, rozproudila se hned čilá zábava. Přetřásaly se novinky z prerie, vzpomínalo se, co kdo zaslechl poslední dobou o slavných lovcích, mluvilo se

o projektech železničních tratí dál na Západ – námětů bylo dost a dost. Old Shatterhand, který se kdysi ve svých učednických letech, jak řekl, účastnil stavby železnice, se vyptával na technické podrobnosti stavby, ale stejně ho zajímaly záležitosti osobní. Obrátil se i na Timpey – vlastně mu ještě neřekli, kde se tu vzali, co dělali poslední dobou a kam mají namířeno.

„Na to je odpověď velmi jednoduchá – chceme co nejrychleji do Santa Fe,“ odpověděli na to oba skoro naráz.

„Máte tam řízení?“ zeptal se Old Shatterhand víceméně ze zdvořilosti. Zvědavost neměl rád nikdy.

„Vlastně ano,“ řekl Dan Timpe a oběma rukama si nakrucoval nitky svého mandarínské knírku. „A dost důležité, Mr Shatterhande. Jestli to všechno totiž dobře dopadne, budeme mít zajištěno klidné stáří. Bez starostí!“

„Ale?“ zasmál se lovec. „Snad jste nezdělili zlatý důl?“

„A víte, že jste trefil hřebík na hlavičku?“ ozval se Ben Timpe. „O důl zrovna sice nejde – ale s tím děděním to sedí!“ Zasupěl. „Jen co chytíme kloučka za křídlo! Darebáka! Podvodníka! A potom mu to spočítáme do posledního centíku. I s úroky!“

„Hm...“ protáhl Old Shatterhand. „Tak ony jsou potíže! Snad si nedělá na dědictví zuby ještě někdo jiný?“

„Už ho schlamstl – jak to vypadá.“ Dan Timpe se zatvářil krajně nešťastně. „Totiž *zatím!*“ Naklonil se k Old Shatterhandovi a ztišil hlas: „Asi už si nepamatujete na náš rodokmen, že?“

„Jakpak ne!“ smál se lovec. „Starý pan Timpe a jeho pět synů – a jeden jak druhý měli jména podle bible. Myslím, že dva nebo tři z nich se přistěhovali sem do Států ze staré dobré Evropy – vzpomínám si dobře?“

„Znamenitě, *sir!*“ pochválil Dan Timpe. „Máte paměť jak notář! Tři z Timpeů se přeplavili na tenhle požehnaný kousek pevniny, kde teď travíme svůj život! Přesně tři! Můj otec David, tady Beníkův otec Zachariáš a potom náš společný strýček Simeon. A všichni puškaři, jak zákon žádá. Však víte, *sir*, že i my jsme působili svého času

u Mr Henryho v St. Louisu! A ten hned tak někoho nepoctil důvěrou, mám pravdu?”

„Naprosto!“ potvrdil Old Shatterhand. „Ale to je už nějaký ten pátek, jestli se nepletu – jak by řekl můj starý přítel Hawkens...”

„To tedy je,“ přisvědčil Dan Timpe a popotáhl dojatě nosem, „však jsme za tu dobu leccos prožili. Co jenom jsem já všechno za tu dobu dělal! Zedničil, ševcoval, hlídal dobytek, rýžoval zlato, kácel stromy... a tady miláček Ben jakbysmet...”

„Právě...” vzdychl miláček Ben a prohrábl si prsty svou světlovlasou čupřinu. „A teď když se na nás usmálo štěstí, když jsme se dozvěděli, že náš milý strýček nám nechal hromadu dolarů – teď má někdo vyfouknout, co nám podle zákona patří?” Dan se rozlítostnil. I z mandarínské knírku ukapávalo dojetí nad vlastním osudem:

„A přitom je to prosím vlastní krev! Bratranec! Ne aby řekl, bratránek milí, rozdělíme se spravedlivě o to, co náš chudák strýček zanechal! Ne! Sbalí pěkně jměníčko a – mějte si mě rádi!”

Old Shatterhand potřásl hlavou. Hlavní inženýr poslouchal s vyvalenýma očima, divil se, ale do rozmluvy nezasahoval. Jen tu a tam mu uklouzla poznámka, nikdo jí pořádně nerozuměl. Ben konejšivě poplácával miláčka Dana po ramenou:

„Ale my mu to všechno v Santa Fe spočítáme, buď klidný, miláčku Dane. To tady mohu říct všem, jako že se jmenuju Benjamin Elisam Timpe!”

„V Santa Fe?” ozval se Old Shatterhand.

Daniel Ruben důstojně přisvědčoval.

„Tak jest, *sir*! To jsme se totiž dozvěděli – že náš mazaný bratránek se usídlil v Santa Fe nebo někde v blízkém okolí. Bývalý puškař a teď zámožný dědic Samuel Nahum Timpe. Mýlka je vyloučena, *sir*! Došlápnu si na něho!”

Old Shatterhand přikyvoval, mhouřil oči a jeho pohled co chvíli zabloudil k nálevnímu pultu. Tam Jato-inda s neobyčejným zájmem sledoval *shopmana* a jeho gastronomické operace. Byl tím cele zaujat, zdálo se, že nevnímá nic z toho, co se děje kolem. Old Shatterhan-

dův pohled se poodvrátil k Vinnetouovi. Apač pokynul sotva znatelně hlavou.

„To je náhoda,“ rozhlaholil se jako o překot Old Shatterhand, „to máme společnou cestu! Vezmete nás s sebou?“

„Vy máte namířeno taky do Santa Fe?“

Oba Timpeové to vykřikli skoro současně, div nespráskli ruce nad hlavou. Ben si neodpustil zaklení:

„*All devils!* Tisíc čertů! Mluvíte vážně? Tak vidíš, miláčku Dane, teď ty starosti s Komanči můžeme hodit za hlavu. S Vinnetouem a Old Shatterhandem... si to namíříme rovnou za nosem. A chytmem ptáčka v hnízdečku! Těš se, bratránku!“

Ben se rozkurážil, Old Shatterhand ho musel až mírnit.

„Pssst! Nač tolik křiku, Mr Timpe! A s těmi Komanči to není tak jednoduché, příteli. Nemám chuť se pouštět rovnou za nosem! Radši bych se jim pokud možno vyhnul...“

Shopman se v té chvíli přihrnul se svým kuchařským výtvořem. Maso pronikavě vonělo, všichni u stolu nasávali nosem vzduch a blaženě se nadychovali. Hlavní inženýr si olízl rty. Timpeové si přetřeli hřbetem ruky ústa. Jen Vinnetou se díval s přivřenýma očima před sebe, jako by nic nevnímal.

Jato-inda, opřen o nálevní pult, se pootočil a lhostejně pozoroval osazenstvo u stolu. Pohrával si přitom s neuvěřitelně velkými knoflíky své kožené vesty.

„Prosím, *gentlemen*, poslužte si podle libosti!“ pobídl Leveret. „Mr Shatterhande, Mr Vinnetou...“

„Vždyť to je hotová hostina, a ne zálesácká večeře,“ mínil Old Shatterhand a pokynem ruky vybízel všechny kolem stolu, aby si brali spolu s ním. „Ale přichází nám vhod, *engineere!* Zvlášť nám, co pojedeme zítra do Santa Fe.“ Obrátil se k Timpeům. „Jestli to myslíte vážně, musíme vyrazit brzy. Chtěl bych jet na východ a potom oklikou na jih, abychom navečer byli u Alder Springu. Znáám to tam trochu, dá se tam pohodlně přenocovat... Nebo máte jiný návrh?“

„Pánbůh chraň, *sir!*“ odpověděl Dan Timpe. „Znáte to tady jistě líp než my, rádi se přizpůsobíme! Jedeme podle vás, vid', miláčku Bene?“

Miláček Ben neodpověděl. Nemohl odpovědět, protože se právě zcela zaměstnával obrovským kusem masa, který usiloval s obrovským soustředěním co nejrychleji rozžvýkat a polknout. Jak se snažil nezůstat dlužen odpověď, vzpříčilo se mu sousto v krku a rozkuckal se na celé kolo. Zmítal sebou zuřivě, rudl, chrchlal, vydával neuvěřitelné pazvuky, než z něho vypadl zbytek věty, kterou chtěl odpovědět:

„... sismysleljiného?“

Old Shatterhand položil ruce na stůl, zvrátil hlavu a začal se upřímně smát.

Jako na povel se k němu přidali všichni ostatní u stolu.

Jen Vinnetou zůstával neotřesitelně vážný.

A také Jato-inda, pořád opřený o nálevní pult.

Za přepážkou

Za dřevěnou přepážkou, dělicí místnost na dvě nestejně velké části, bylo zakouřeno, že by se byl dal vzduch krájet nožem. Citlivý nos tu mohl rozeznat všechny druhy tabáku – ovšem nejen citlivý, ale i velmi odolný nos, protože ten modrošedý závoj převalující se nad stoly a lavicemi čpěl nejnemožnějším způsobem. Lidem to asi nevadilo. Byli zvyklí, vdechovali jej denně, totiž večer co večer, pomocní dělníci, předáci part, bílí, míšenci, žlutí. Číňanů tu bylo hodně – anebo se aspoň zdálo, že je jich víc než ostatních. Byli totiž zvlášť nápadní se svými copy, se svými živými pohyby, vyššími, trochu pištivými hlasy. Přímou u přepážky, přilepeni u dřevěné stěny, seděli jaksi stranou ostatních dva starší Číňané, patrně mistři nebo předáci; kdykoliv se na ně obrátil v hovoru někdo od sousedních stolů, byl v tom jakýsi tón respektu nebo zdvořilosti. Když tudy prve procházeli Old Shatterhand s Vinnetouem a hlavním inženýrem, odložili

své dlouhé dýmky a prohlíželi si ty dva tak zvědavě, jako by to byli dobří známí, které si ze samých rozpaků netroufají sami první oslovit. Očka jim jenjen hrála, rty se křečovitě stahovaly, čelo se hned krabatilo vráskami, hned se zas napínalo, nohy pod stolem sebou zmítaly, chodidla se třela o lýtko – jen se sebrat, vyskočit a udělat – co? Zřejmě se to neodvažoval zatím vyslovit ani jeden, ani druhý. Vyměňovali si jen významné pohledy a s uchem málem přitisknutým k dřevěné přepážce se snažili zachytit něco z hovoru na oné straně místnosti. Ostatně přepážka nebyla příliš silná, spáry dost nedoléhaly, bylo možné i zjistit škvírou, co se děje v místech určených pro „lepší společnost“. Neklid obou Číňanů po nějakou dobu vzrůstal, bafali rychle, zuřivě ze svých dýmek, jejich drobné prstíky bubnovaly na desku stolu, chlapíci přitom potrhávali ramínky, až se jim copy vzadu na šíji natřásaly. Konečně si jeden z nich dodal odvahy. Jen šeptl:

„Všiml sis?“

„Ano.“

„Víš čeho?“

„Vím.“

„A co říkáš?“

„Jsou nádherné!“

První z Číňanů si blaženě vzdychl.

„Musí mít cenu!“

„Mnoho dolarů!“

„Víc, než co jsme si zatím tady vydělali.“

„To jistě!“

„Mnohem víc!“

„Určitě!“

„Kdybychom je tak měli!“

„Kdybychom je měli, tak bychom je mohli prodat!“

„Kdybychom je prodali, tak bychom mohli odjet.“

„Ano. Domů. Přes moře.“

Na chvíli se zas odmlčeli. Potom začal ten druhý.

„Třeba bychom je mohli mít.“

„Jak to?“

„Všiml sis?“

„Ano. Přišli bez nich.“

„Někde je tedy nechali.“

Číňan ztlumil hlas, zatáhl z dýmky a porozhlédl se po místnosti.

„Ale kde,“ šeptl.

„Slyšel jsi, kam šli...“

„Ano.“

„Kdybychom je měli, mohli bychom je zakopat. Nikdo by na nic nepřišel. Ve Frisku bychom je pak prodali. Pak bychom se vrátili do Říše středu jako bohatí muži.“

Číňan vzdychl.

„Bude to těžké. Dveře jsou pevné a mají zámek.“

„Ano. To je škoda. Nikdo se nedostane dovnitř.“

„Dveřmi ne.“

„Myslíš, že se dá dovnitř dostat jinak?“

„Všiml jsem si střechy.“

„Oh! *Shingles*, šindele!“

„Správně. Dají se odstranit. Museli bychom ale mít žebřík.“

„Žebříků tady je dost.“

„Museli bychom také zbraně opatrně zabalit, než se zakopou. Jinak by se zkazily a my bychom za ně nic nedostali.“

„Ve skladišti je spousta rohoží. A dobré režné plátno!“

„To bude dobré. Postaráš se o to!“

Umlkli. Zabafali z dýmek, přivřeli oči a upřeně se zadívali před sebe. Byl to zvláštní, jakoby zabloudilý pohled. Vypadalo to, jako by byli duchem nepřítomni. Tatam byla najednou jejich živost, jejich neposednost. Scvrkli se jako mumie.

Po několika minutách se jeden po druhém zvedli, přecupitali drobnými krůčky místnost a zmizeli ve dveřích.

Když vycházel ten druhý, málem se srazil ve dveřích s indiánem. Byl vysoký, statný, měl modrou kalikovou košili a kožené mokasíny, dlouhé vlasy splývající až téměř na ramena a krom loveckého nože zastrčeného nedbale za opaskem neměl žádnou další zbraň.

Netrpělivým pohybem uvolnil místo vycházejícímu Číňanovi, pak se zastavil na prahu a přehlédl místnost. Ruka se dotkla řemínky s medicínovým váčkem na krku a z úst se ozvalo cosi jako pozdrav. Nikdo mu neodpověděl, nikdo si ho nevšímal. Návštěvy indiánů, přicházejících zpravidla nakoupit trochu tabáku, zásobu střelného prachu nebo nějaký ten nástroj, tu nebyly nic zvláštního. Když se tedy nedočkal pozornosti, přešel místnost a zamířil k druhé části *shopu* za dřevěnou přepážku.

Juvaruva

Míšenec trhl ramenem a jeho pohled na vteřinu utkvěl na příchozím. Indián prošel mezi stoly, zastavil se u hořícího krbu, nastavil dlaně praskajícímu ohni a potom si k němu přidřep, zimomřivě se zachvívaje. Lovci u stolu mu nevěnovali velkou pozornost. Ani Old Shatterhand by nebyl rušil zábavu, která se živě rozproudila, když spořádali s velkou chutí kýtu a do nebe vynesli zrozpačitělého *shopmana*, kdyby ho neupoutal ten prudký pohyb, kterým se mestic odvrátil od indiána. Jato-inda se opřel lokty o *shopmanův* pult, zvedl hlavu k lampě a zahleděl se přes blikavé světlo někam do neurčita. Čadící lampa ho skrývala v polotmě, posunul se ještě o krok dál, aby na něho světlo vůbec nepadalo. Chvíli tak stál, potom znovu trhl ramenem a zabloudil pohledem ke krbu. Indián tu dřepěl, zíral do ohně, pak vzal polínko, druhé, třetí a přihodil je do krbu. Pozoroval, jak vyšlehly plameny, zdálo se, že ho oslnily, poněvadž se mimoděk zaklonil a odvrátil pohled do místnosti. Maličko přitom pohnul rukou, vypadalo to, že se brání vyšlehnuvšímu plameni. Jak trhl hlavou, setkal se s pohledem Jato-indy. Mestic si mnul tvář a zamyšleně se díval před sebe. Kdo ví, na co myslel, že si tak v myšlenkách kývl hlavou, povytáhl kalhoty, sáhl do kapes a škrundavým krokem se vydal ke dveřím. Chtělo se mu spát? Zazíval mohutně, když míjel *engineerův* stůl, něco bručel, pak se vrátil na půl cesty k *shopmanovi*

a kynul mu rozpačitě rukou. „Přinesu si peníze... hned si přinesu peníze... za chvíli jsem nazpět.“

Vinnetou se dotkl špičkou svého mokasínu Old Shatterhandova kotníku. *Engineer* vykládal o těžkostech se stavbou trati, rozpálil se, neodpouštěl si žádnou podrobnost, ale naslouchali mu, zdálo se, oba s naprostým zaujetím. Old Shatterhand přikyvoval a díval se přitom na Vinnetoua. Apač měl v tváři klidný, nesmírně soustředěný výraz. Old Shatterhand se maličko usmíval, díval se přes rameno směrem k *shopmanovu* pultu, kde ještě před chvílí stál Jato-inda, bylo mu však asi zima, poněvadž se zvedl a přešel ke krbu, přímo k neznámému indiánovi, a nastavil dlaně ohni. Ostatní se za ním překvapeně podívali, naráz zapomněli na *engineerův* výklad, soustředili svou pozornost na lovce, který nečekaně hlučným, naléhavým hlasem oslovil muže u ohně:

„Pročpak se tu můj rudý bratr drží tak stranou a sám?“ zahlaholil. „Vždyť je tady dost místa u stolu, může se k nám posadit a něco pojíst...“

Indián sebou trhl. Zvedl oči, prohlédl si lovce, ale zavrtěl jen beze slova hlavou.

„Copak, copak? Můj bratr nemá hlad ani žízeň? Je mu jen zima?“

Nové zavrtění hlavou:

„Juvaruva by rád jedl a pil, ale nemá čím zaplatit.“

Old Shatterhand si založil ruce v bok.

„Hmhm... Tak tvé jméno je Juvaruva?“ řekl zvolna. „Počkej – to znamená v řeči Upsaroků, Vraních indiánů, Los? Nemýlím se?“

Zavrtěl hlavou.

„A ty jsi Upsaroka?“

Přikývl.

„Kde se pasou nyní koně vašich bojovníků?“

„Ve Wyomingu.“

„A kdo je vaším náčelníkem?“

„Silný buvol.“

Old Shatterhand přikyvoval. Vraní indiány, jeden z dakotských kmenů, znal dobře, přednedávnem u nich dlel na návštěvě, ten muž

zde ho nepřelhával. Ukázal znovu ke stolu, kde seděl. Všichni se dívali sem k němu, zvědaví na jeho nečekaný rozhovor. Timpeové, hlavní inženýr, dozorce.

„Pojď se s námi posadit a pojíst – s placením si nemusíš dělat starosti. Zveme tě...”

Upsaroka si Old Shatterhanda zkoumavě prohlížel.

„Juvaruva je statečný bojovník. Zasedá k jídlu jen s muži, kteří jsou stejně stateční jako on. Máš jméno, které můžeš vyslovit mezi bojovníky?”

„Snad přece,” řekl s úsměvem bílý lovec. „Říkají mi Old Shatterhand.”

„Old Shatter –! Uff!”

Juvaruva vypadal, jako by mu zaskočilo. Na vteřinu ztratil svou báječnou důstojnost i odměřenost opravdu pečlivě odměřovanou. Ale jen na vteřinu. Vzápětí se napřímil a přiznal:

„Jsi známý bojovník! Nejznámější ze všech bledých tváří, o kterých se mluvilo u našich ohňů.”

„Tak vidíš,” řekl Old Shatterhand. „Klidně se můžeš se mnou posadit za stůl. Nežadáš si. Pojď!”

Juvaruva se ani nepohnul. Přelétl zrakem Old Shatterhandovu společnost.

„Nevidím rudého muže, který mezi vámi seděl. Někam odešel?”

Hlavní inženýr, Timpeové i oba dozorcí se po sobě překvapeně podívali. Teprve teď si vlastně uvědomili, že Vinnetou tu skutečně není. Leveret se nechápavě rozhlížel a Timpeové si prohlíželi boční stěnu, kde za hromadou sudů a beden byla malá dvířka určená k pohodlnějšímu zásobování *shopmana*. Blesklo jim hlavou, že tudy mohl Vinnetou nepozorovaně zmizet, zatímco jejich pozornost byla soustředěna na Shatterhandův rozhovor s Juvaruvou – jenom jim nebylo dost jasné, proč by to měl dělat. Dovtípili se ovšem, že teď není vhodný okamžik na vyptávání, a tak nasadili docela samozřejmou tvář. Ostatně Old Shatterhand se tvářil stejně tak.

„Odešel?” podivil se zběžně. „Nejspíš šel do přední místnosti, nevím...”

„Juvaruva tudy přicházel a nikoho nepotkal,“ řekl indián klidným hlasem. „Kdo je ten rudý bojovník? Náčelník Apačů? Vinnetou? Musí to být Vinnetou, jestli ty jsi Old Shatterhand!“

„Ale jsem, jsem – buď klidný, že jsem,“ řekl Old Shatterhand a zasmál se. „A Vinnetou tu s námi taky sedí. Proč bych ti to měl zapírat?“ Najednou změnil téma rozmluvy: „Postaral ses už o koně? Kde ho máš?“

„Juvaruva nepřijel na koni.“

„Cože?!“ Old Shatterhand zavrtěl hlavou. „Upsarocký bojovník se vzdálil na několik dnů cesty od svého kmene – bez koně? Tys o něj cestou přišel, co?“

„Juvaruva nepřijel na koni, nevzal ho s sebou,“ opakoval muž. „A dokonce, jak vidím, nejsi ani pořádně ozbrojen. Jen nůž!“

„Juvaruva přísahal.“

„Copak jsi přísahal? Že budeš běhat savanami bez koně a jen s nožem? To sis snad dobře neuvážil? Prosím tě, čím by ses bránil? Jak by ses uživil? A proč bys vůbec měl skládat takovou divnou přísahu?“

„Komančové byli také bez koní a beze zbraní.“

„Co s tím mají co společného Komančové?“ divil se lovec. „Old Shatterhand ví, že se rudí mužové vypravují do země Dakotů, aby si opatřili posvátnou hlínu pro své dýmky. Komančové to učinili a setkali se na té cestě se mnou a s mým bratrem. Ačkoliv byli na svaté pouti za hlínou, napadli nás a bratra připravili o život. Přísahal jsem, že ho pomstím, a pustil jsem se za nimi pěšky a s nožem, protože oni šli také pěšky a neměli jiných zbraní než nože.“

„Tak takhle...“ řekl zvolna Old Shatterhand. „A proč jsi tedy nedostal své přísaze?“

Řekl to mírně, jako by se ptal na tu nejlhostejnější věc na světě, takřka přátelsky.

Indián okamžitě vzplanul:

„Old Shatterhand ať tak nemluví! Musel by svá slova dokázat!“

„To víš, že svá slova dokážu,“ řekl zas tak měkce, vlídně lovec. „To je dokonce můj starý zvyk. Ty jsi seděl, příteli, v sedle včera i dnes!“

„Ufff! Ufff!“

„Ano, celou tu dobu, co pršelo,“ pokračoval pevným, teď stále rozhodnějším hlasem Old Shatterhand. Naklonil se rychle kupředu, přešel rukama po indiánových kalhotách a usmál se. „Máš je promočené, hochu, ale jenom z vnější strany. A víš proč? Protože jsi je tiskl k bokům koně! Hm! Co říkáš?! Ufff?“

Indián snesl Shatterhandův pronikavý pohled bez zamžknutí. Na vteřinu zaváhal s odpovědí, ale to byla vskutku pouze vteřina. Přes rty mu přeběhl svrchovaný, sebejistý úsměv.

„Každé dítě ví, že vnitřní strany kalhot vyschnou po dešti dřív než vnější. Old Shatterhandovi to snad není známo?“

Ten jen krčil rameny.

„Wakon-šiča,“ řekl pojednou upsarocky, „to je zlá medicína! Divím se, že můžeš vůbec vyslovit takovou výmluvu! Nechceš raději mluvit pravdu?“

Indián mlčel. Old Shatterhand zvedl udiveně obočí a ozval se opět anglicky:

„Ale copak, že mi neodpovídáš? Snad dokonce nerozumíš jazyku svého vlastního kmene?“

„Složil jsem přísahu, že nepromluvím jazykem otců dřív, dokud nepomstím bratrovu smrt.“

„Příteli, ty jsi samá přísaha. Já se ti divím. A ještě víc se divím, že si snad vážně myslíš, že mně tohle všechno můžeš pověsit na nos! Poslyš – aby bylo jasno: ty nejsi žádný Vraní muž, žádný Upsaroka, ale Komanč jako poleno! A rád bych věděl, jestli budeš mít odvahu to přiznat!“

Juvaruva zaťal pěsti a zuřivě vykřikl:

„Nenávidím Komanče! Jsou to mí nepřátelé!“

„No ovšem! Jistě! Už ti to věřím!“ řekl Old Shatterhand. „Hlavně že to tady vykřikuješ. A nevykřikuješ to náhodou tak zuřivě právě proto, že jsi Komanč?“

Juvaruva zablýskl očima.

„Old Shatterhand mě prohlašuje za lháře. Tak nakládají bílé tváře se svými rudými hosty vždy. Juvaruva však nebude poslouchat, jak ho někdo uráží. Odejde odtud!“

Old Shatterhand mu zastoupil cestu.

„Nikam neodejde! Počká, až se věci vyjasní, a teprve poto –“

Juvaruva vytasil nůž. Čepel se zablyštěla proti Shatterhandově hrudi, ale než se indián nadál, zasáhl jeho ruku úder pěstí. Nůž odletěl a zazvonil o podlahu. Druhý úder pěstí stihl Juvaruvovo rameno. Bezděčně zasípěl bolestí, zapotácel se, padl k zemi. Ve chvíli se opět vymrštil, udělal dva tři kroky proti Shatterhandovi, ale pak jako by si to rozmyslel, stiskl jen rty a stáhl se nazpět ke krbu.

Ben Timpe se ozval od stolu:

„Bravo, Mr Shatterhande. Tomu říkám rychlý a pohotový zásah! Kdybyste potřeboval pomocnou ruku, jsme k službám, co říkáš, miláčku Dane?“

Oba vyskočili, ruce na hlavních svých zbraní.

Old Shatterhand zvedl se země indiánův nůž.

„Není třeba,“ řekl. „Počkáme na Vinnetoua, *gentlemen*, potom uvidíme. Pokračujte prosím v zábavě.“

Jenomže zábava teď – pochopitelně – vážla. Na inženýrový výklady nikdo nebyl zvědav. Správce Gemmel a dozorce Hapgood se co chvíli otáčeli po dveřích a bratřenci nebyli o mnoho klidnější, ačkoliv se snažili dělat, jako by se nic nepříhodilo. *Shopman* pozoroval po očku Juvaruvu i dveře, a byl první, kdo uviděl Vinnetoua. Málem že ho neuvítal výkřikem. Oči měl jako na stopkách, čekal, že Apač přivleče někoho za pačesy nebo v poutech. Ale Vinnetou se tvářil jako jindy, vešel klidně a důstojně sám a neřekl ani slovo, dokud se neposadil na své staré místo.

„Jak pořídil můj rudý bratr?“ řekl Old Shatterhand. „Zjistil něco podezřelého?“

Apač zavrtěl lehce hlavou.

„Mýlili jsme se tedy?“ řekl Old Shatterhand. „Ale zdálo se nám přece oběma, že se dorozumívají...“

„Vinnetou si to myslel rovněž. Avšak Jato-inda odešel do budo-
vy, kde přespávají ti, kdo budují trať pro železné vozy.“

„Ano, on tam přespává,“ mumlal si spíš sám pro sebe inženýr
Leveret. „Alespoň někdy... Říkal přece, že si jde pro peníze, ne?“

Vinnetoua zajímalo, co se dělo v jeho nepřítomnosti:

„A můj bílý bratr se dozvěděl něco nového?“

Old Shatterhand pověděl několika slovy o indiánovi, který stále
dřepěl u krbu, ani se nehýbal, a vůbec se tvářil, že se ho od té chvíle
nic netýká.

„Co s ním?“ řekl nakonec Old Shatterhand.

„Neprovinil se ničím,“ odpověděl Apač. „Můj bratr ať mu řekne,
že je volný.“

„Neprovinil se ničím... *Neprovinil!*“ přisvědčil Old Shatterhand,
ale nespokojeně si bručel. „Můj rudý bratr má pravdu, jenže mně se
to pořád nechce líbit! Ale máš pravdu, nic jiného asi nemůžeme dě-
lat.“

Obrátil se na Juvaruvu a pokynem ruky mu naznačil, že může jít,
kam je mu libo. Vraní indián vstal, došel až před lovce a natáhl mlč-
ky ruku.

„Ah tak! To ještě! Tumaš!“ řekl Old Shatterhand.

Rudoch vzal nůž, zasunul jej pomalu za opasek.

„Old Shatterhand se divil mým přísahám a nevěřil jim. Ted' jsem
právě nad tímto nožem přísahal znova. Bílý lovec se podiví ještě víc,
až se dozví, co určila má přísaha tomuto noži! Potom uvěří!“

Otočil se a rychle kráčet mezi stoly pryč.

Old Shatterhand se za ním díval. Věděl až příliš dobře, co indián
svou přísahou míní.

Lstivý had

Noční temnotou se ozvalo táhlé soví zahoukání. Neslo se odkudsi
z údolí, ale pták seděl někde nedaleko tábora, snad na samém kraji
jedlového lesa, z takové blízkosti se zdálo zaznívat jeho naříkavé

kvílení. Zvuk zapadl do ticha, ztratil se, a po několika vteřinách vytryskl znovu, na jiném místě, zdálo se dokonce ještě blíž.

Firwood Camp se podobal vylištěné opuštěné osadě. Baráky, kůlny, skladiště se rýsovaly ve tmě téměř neznatelně, tu a tam jsi mohl rozeznat obrysy, ale živá duše se nikde nehnula – jako po vymření.

A přece!

Teď se vzadu odloupla od stěny jednoho z baráků jakási postava. Přeběhla dlouhými skoky udusanou uličkou mezi staveními, několikrát se za sebou ohlédla a uchýlila se opět do polostínu při stěně protějšího stavení.

Po několika minutách se postava objevila znovu vzadu za kůlnou. Zastavila se na okamžik a vtom se opět ozvalo soví zahoukání, teď znělo velmi blízko, jako by se pták usadil někde na hřebenu střechy. Muž v přítmí pohnul rukou a rozběhl se drobnými krůčky do stráně za strážním domkem. Ze tmy někdo naléhavě zašeptal:

„Ik-senanda přichází? Jsi to ty, Lstivý hade?“

Muž se opět zastavil.

„Kdo se mnou mluví?“ zasykl tiše.

„Ten, kdo je otcem tvé matky. Stará sova promluvila, aby oznámila synu mé dcery, že Tokvi-kava jej očekává. Pojď k nám, jsme zde, u staré vysoké jedle.“

Oči příchozího teď rozeznaly obrysy tří mužů, do té doby skrytých za mohutným pnem stromu. Vystoupili ze tmy, jeden z nich, muž vskutku obří postavy, naznačil pohybem paže pozdrav. Příchozí jej opakoval s jistou zdvořilostí a úctou.

„Buď vítán,“ opakoval obr. „Mluvil Ik-senanda s Kita-homašou, bojovníkem zvaným Dvě pera? Tokvi-kava ho za tebou poslal do Campu.“

Mestic, inženýrův stopař, zavrtěl hlavou.

„Tokvi-kava ať se nezlobí – nemohl jsem s ním mluvit. Stačilo mi však uvidět jeho tvář, abych pochopil. Kdybychom spolu byli mluvili, mohli bychom vzbudit podezření. Bylo by to nebezpečné.“

Černý mustang vraštil nevrle obočí.

„Jsi opatrný,“ řekl. „Tokvi-kava si však nemyslí, že by si bledé tváře něčeho všimly. Je zde mnoho mužů, ale kolik z nich sedělo na mustangu a naslouchalo hlasům prerie? Neznají mluvu země, kterou bledé tváře nazvaly Daleký západ.“

„Mýlíš se,“ mestic se odvážil odporovat, jeho hlas však zněl mírně, spíš jako by doplňoval, co řekl náčelník, než jako by vyvracel jeho mínění. „V táboře je několik mužů, kteří znají život na Západě stejně dobře jako ty nebo já.“

Dnes večer přijeli dva dlouzí lovci, ti se určitě vyznají! A což teprve další dva! Ik-senanda se zachvěl, když je spatřil!“

„Ufff!“ Z náčelníkova hlasu zazněl tón nespokojenosti. „Netušil jsem, že syn mé dcery se před někým chvěje...“

Mestic se usmál.

„A přece prosím, ať mi Tokvi-kava věří, když říkám, že jsem se zachvěl. Bylo to tak. Ale dovol, ať dodám, že jsem se zachvěl samou radostí.“

Vykroutil se z toho skvěle.

„Radostí? Nad čím?“

„Sám pochopíš, až ti řeknu, kdo ještě dnes večer přijel do Firwood Campu! Old Shatterhand a Vinnetou!“

„Uff! Uff! Uff!..!“

Všichni tři měli co dělat, aby svému údivu nedali průchod až příliš hlasitě. Černý mustang se vzpamatoval první. Snažil se, aby jeho hlas zněl co nejlhostejněji, co nejvěcněji.

„Mluvil jsi s ním snad?“

Mestic se usmíval. Byl si dobře vědom toho, co znamená jeho zpráva pro Černého mustanga, který měl s apačským náčelníkem mnoho nevyrovnaných účtů. Byl rozhodnut, že z věci bude těžit i pro sebe. Dával si trochu načas s odpovědí.

„Vyptával se mě a řekl mi, že nejsem ten, za koho se vydávám. Popřel jsem to, ale on tomu jistě neuvěřil.“

„Bude slídit!“ znepokojil se Tokvi-kava. „Možná že už teď tu někde čenichá! Počínal si syn mé dcery dost opatrně, když odcházel?“

Lstivý had se pousmál.

„Nejsem malý chlapec! Ten by snad ještě věřil, že Vinnetou se spokojí s tím, co jsem řekl, a nebude pátrat. Ale buď klidný – náčelník Apačů mě viděl zmizet v ubytovně bílých mužů!“

„Ik-senanda si tedy počínal jako zkušený bojovník. Tokvi-kava se zmocní Vinnetoua.“

„To doufám,“ řekl mestic. „Řeknu ti totiž ještě další příznivou zprávu: Vinnetou i Old Shatterhand odjedou zítra spolu s dvěma dlouhými lovci na místo zvané Alder Spring.“

„Ufff! Přinášíš dnes samé dobré zprávy! Jestli to učiní, jsou jejich dny sečteny. Bojovníci Komančů na ně počkají a vezmou jim jejich skalpy a v komančských stanech propukne veliký jásot, poněvadž je přivážeme k mučednickým kůlům a oni budou výt a skučet jako prérijní psi a budou nás prosit o milost! Tokvi-kava vyrazí se svými bojovníky co nejdříve! Připraví apačského psa o skalp a bude jej ukazovat všem bojovníkům a všichni budou velebit Tokvi-kavovu statečnost a odvalu!“

Komančský náčelník si radostí div nemnul ruce. V duchu už viděl slávu, která ho čeká jako vítěze nad Vinnetouem a Old Shatterhandem, byl tou myšlenkou zřejmě zcela opojen, proto ten vodopád slov. Na nemluvného indiána toho Tokvi-kava skutečně namluvil ažaž. Vnuk ho zkoumavě pozoroval, čekal, až náčelníkovu opojení opadne, aby se dostal k dalšímu.

„Tokvi-kava tedy nehodlá zaútočit na Firwood Camp? Bílí a žlutí nepřátelé Komančů ujdou náčelníkově pomstě?“ ozval se po chvíli. „Neberou snad zemi rudým mužům, neolupují je, nestaví cestu železnému oři dokonce s pomocí žlutých tváří na půdě, která patří Komančům?“

Komančský náčelník se zarazil. Zřejmě v tom okamžiku nadšení pozapomněl na to, proč sem vlastně přišel. Vztáhl ruku k vnukovi a rozhodným posunkem naznačil, že se nevzdává ani původního záměru.

„Syn mé dcery ať je klidný. Myslí snad, že bych ho mohl oklamat? Bledé tváře se provinily na Komančích a Tokvi-kava je nepo-

nechá bez trestu. Vezme jim všechno a bude v právu, protože bledé tváře jsou mocnější a olupují rudé muže stále a ve všem.“

„Bude to tak, jak jsme se domluvili?“

„Tak, jak jsme se domluvili,“ potvrdil náčelník. „Všechny zbraně, nástroje, stany a skalpy si vezmou komančští bojovníci. Peníze a zlaté věci budou náležet Ik-senandovi.“

„Tokvi-kava tedy zaútočí na tábor, až se zmocní Vinnetoua a ostatních lovců na Alder Springu?“

„Ano!“ řekl Komanč. „Syn mé dcery s tím snad nesouhlasí?“ Mestic byl spokojen. Potřásl jen hlavou.

„Tokvi-kava se rozhodl moudře. Je lépe zbavit se nejdřív nebezpečnějšího nepřítele. Pak bude pro bojovníky Komančů útok na Firwood Camp hračkou. Podají Lstivému hadu zprávu, až se opět vrátí a budou připraveni?“

Černý mustang přikývl jaksi zvlášť slavnostně:

„Ik-senanda ať je na to připraven. Sdělí nám ihned po našem návratu, kdy a kde nejlíp začít útok! *Ufff!* Bojovníky Komančů čeká mnoho slavných dní a mnoho radosti v jejich vígvamech! U poradních ohňů i ve všech...“

Hotovil se zřejmě ještě k delšímu proslovu, ale najednou svou řeč, ostatně vedenou šepem, přerušil. Rychlým skokem se vrhl za kmen jedle. Oba jeho průvodci i mestic udělali bez rozmýšlení totéž. Natažená pravička a prst naznačovaly, co znepokojilo náčelníka. Ve tmě, při zadní stěně kůlny stojící nejbliž k jedlovému lesu, se míhaly dvě postavy. Zdálo se, že se s něčím hmoždí, že kutí něco dole při zemi, že mají s čímśi naspěch. Vypadalo to, jako by se tam chystali vyhloubit jámu.

Ik-senanda a Tokvi-kava na sebe mlčky pohlédli. „Půjdeme sami,“ zašeptal Černý mustang. „Lstivý had ať se raději už vrátí.“ Potom náčelník pokynul rukou – a tři Komančové se vrhli k zemi a začali se opatrně plížit vpřed.

Pušky

„Kdo jste?“

Černý mustang šeptal, oba jeho bojovníci drželi ty dva muže za hrdlo a pevně je tiskli. Zajatci se svíjeli, mávali bezmocně rukama a tiše chroptěli. V očích měli děs a hrůzu – to nečekali, že by je tady mohl někdo přepadnout.

Otázka byla ovšem zbytečná – i ve tmě mohli Komančové rozeznat, koho drží v rukou. Copatí Číňané se strachy zrovna třepetali, rukama i hlavou naznačovali směrem ke Campu:

„Tam... děláme... na stavbě...“ chrčeli. Komančové povolovali po každém slově stisk a hned zas ho zesílili, aby snad nenapadlo někoho z těch dvou nahlas vykřiknout. Náčelník se musel přemáhat, aby na ně nehoukl, jak byl zvyklý.

„A co tu hledáte? Proč jste se sem plížili?“

„Neplížili jsme...“

„Mlč, pse! A mluv šeptem! Jedno hlasitější slovo, a je po vás!“ Černý mustang drtil své vyhrůžky mezi zuby, koulel přitom hrozivě očima a zatínal pěstě. „Plížili jste se jak zloději... Co to držíš v ruce?“

„Pušku... prosím, pušku,“ sípěl Číňan.

„Pušku! Dokonce dvě pušky! Tři pušky! Ukaž!“

Komančský náčelník vytrhl zajatci z křečovitě sevřených rukou ručnice. Ohmatal je ve tmě, pak je pozvedl proti obloze. Jedna z nich se zableskla, jako by odněkud střípky zrcadla vyslaly do tmy pa-prsek. Černý mustang stěží potlačil výkřik úžasu.

„Ufff! Puška se stříbrnými hřeby!“

Rychle dál ohmatával a potěžkával zbraně ve tmě, prsty jezdily nedočkavě po hlavni, po pažbě, po uzávěru.

„Ano, Vinnetouova puška! Ale to znamená... tyhle dvě zbraně patří tedy... Old Shatterhandovi! Tady ta těžká je medvědobijka... a toto je jistě jeho zázračná karabina! Je to tak?“

Číňané nebyli s to odpovědět. Roztřásli se teď jako osikové listy, hrbili se, hlavu schovávali mezi rameny, oči klopili k zemi.

„Jsou ty pušky Vinnetoua a Old Shatterhanda?“ opakoval výhružně Tokvi-kava. Nečekal ani na odpověď – v jeho pravičce se zableskl nůž. „Víte, co zasluhujete? Víte, čeho jste se dopustili?“

„Ano, víme,“ šeptali se sklopenýma očima.

„Co jste s nimi chtěli udělat? Nač je potřebujete? Nejste přece lovci!“

„Chtěli jsme je zakopat a potom prodat. Slyšeli jsme, že mají velkou cenu.“

„To mají!“ Komančský náčelník zálibně potěžkával zbraně v ruce. „A prodat je můžete rovnou. Já je koupím!“

Číňané po sobě rozpačitě pošilhávali. Prsty svírající hrdla povolily. Komančové si uvědomili, že zloději pušek se sotva budou domáhat pomoci hlasitým křikem. Věděli, že mají Číňany v moci.

„Ano? Opravdu?“ odvážil se jeden z nich. „Můžeme tomu věřit?“

Komanč se napřímil:

„Jmenuji se Tokvi-kava, to znamená v řeči bledých tváří Černý mustang. Jsem velkým a slavným náčelníkem Komančů – a ty se odvažuješ pochybovat o mých slovech? Koupím ty pušky a zaplatím je tak, jak by vám je nikdo nezaplatil! Mluv! Chceš, nebo nechceš?“

„Ano, ano, chci, chceme... kolik můžeme... kolik tak asi...“ zabreptal Číňan.

„Říkám ti: zaplatím tolik, kolik by ti nikdo jiný nedal!“

„Ano... to jest... dostaneme za ně...?“

„Dostanete za ně oba – život!“

„Život?“

„Ano, život,“ řekl Černý mustang. „Krádež zbraní se trestá na Západě smrtí – to víš –, ale já vás propustím na svobodu!“

„Jenom to?“ uklouzlo oběma zajatcům současně. „Mysleli jsme, že...“

„Je vám to málo? Jenom! Co byste ještě nechtěli?“

„Mysleli jsme, že nám dáte... zlato...“

„Zlato nedostanete, ale mám pro vás vzácnější kov, jestli nejste spokojeni s tím, co vám nabízím: železo z našich nožů! Pohleď, je ostré! Můžeš je mít – všechno až po rukojeť – chceš?“

V Komančově svalnaté ruce se opět objevil nůž. Jeho čepel se téměř dotýkala Číňanova hrdla. Copatý chlapík zvedl ruce a třepal jimi nad hlavou ostošest.

„Schovej to, schovej to prosím! Jsme úplně spokojeni s tím, co nám nabízíš, nechceme od tebe už nic, nech si pušky a nás nech jít!“

„To nebude tak jednoduché! Nejdřív musíš slíbit, že uděláte všechno, co vám přikážu!“

„Slibujeme to! Přisaháme! Uděláme všechno, co si slavný náčelník Komančů přeje!“ sténali tiše oba Číňané. „Jen dej, prosíme, pryč ten nůž!“

„Dobře – ale poslouchajte, co vám Tokvi-kava nyní poví. Vinnetou a Old Shatterhand brzy zjistí, že přišli o své zbraně, a budou potom pátrat a vyptávat se všech lidí v táboře. Co uděláte vy?“

„Budeme mlčet!“

„Ano, budete mlčet, nic jiného vám nezbyvá, protože vy jste zloději, a kdyby na to v táboře přišli, vzali by vám život! Ale vy musíte mlčet jak hroby nejen o tom svém zlodějském kousku, ale taky o nás! Ani slovo, že tu s vámi stál Tokvi-kava! Nemyslete si, že bych se nedozvěděl, kdybyste porušili můj příkaz! Tokvi-kava by si vás potom našel, i kdybyste zalezli pod zem jako myši anebo se rozletěli nad nejvyšší skály jako orli! A pak byste okusili, jak chutná železo jeho nože!“

Číňané vrtěli horlivě hlavami.

„Budeme mlčet, budeme mlčet, budeme mlčet,“ drmolili. „Tokvi-kava nás může s klidem propustit, rádi splníme všechno, co řekl.“

„Tak běžte – Počkejte ještě!“ Komančský náčelník je zastavil velitelským pokynem ruky. Hlavou mu bleskl nápad. „Když jste vyčelnili, kam schovali Old Shatterhand a Vinnetou pušky, víte snad taky, kam si odvedli na noc koně!“

„Zaslechli jsme jen *engineera*, když se s nimi domlouval. Říkali, že je odvedou do kůlny –“

„To je tamta budova na okraji Firwood Campu?“

„Ano. Nejbliž ke kamenolomu.“

„Uff! Tokvi-kava má dnes velice šťastný den!“ Komanč vzal Číňany za ramena a smýkl jimi před sebe. Pak je ještě jednou postrčil rukou a zasykl: „Táhněte!“

Temnota pohltila oba Číňany. Černý mustang se zahleděl do prostoru před sebou.

Čekal, až Číňané zmizí? Rozmýšlel se, co má dál podniknout? Lákalo ho to, co se dozvěděl, k další loupeži?

Zvedl ruku, jako by se utvrzoval v svém rozhodnutí, a ukázal před sebe. Podobal se starozákonnímu věštci:

„Synové Komančů připraví dnes večer své nepřátele o vše.“

„Tokvi-kava se chce zmocnit také jejich koní?“ zašeptal jeden z náčelníkových průvodců. „Ať uváží své počínání! Nebudou koně hlídáni? Nebudou se vzpírat, kdybychom je chtěli odvést? Nevzbudíme tak nebezpečný hluk?“

„Vydal jsem se do boje s muži, anebo s naříkajícími babami? Nedovedou se bojovníci Komančů zbavit hlídače? Neumějí se zmocnit potají koně? Nebo si myslí, že se naskytne každý den příležitost, jakou nám popřála náhoda dnes večer? Tokvi-kava jí využije, děj se co děj. Ilči a Hatátitlá budou jeho! *Howgh!*“

Tokvi-kavovi průvodci sklonili poslušně hlavu. Náčelník rozhodl, podvolili se tedy.

Černý mustang přitiskl k tělu ukořistěné pušky a pokynul znovu rukou.

Ponořili se do tmy, zmizeli tiše jeden po druhém ve směru ke kamenolomu, ke kůlně. Černému mustangu se radostí točila hlava. I při vši opatrnosti, k níž se sám nabádal, se nedokázal plně soustředit jen na cestu před sebou. Pohlcoval ho zcela radostný pocit, že se mu konečně podaří, a vlastně už podařilo napálit své dávné nepřátele, Vinnetoua a Old Shatterhanda, které nenáviděl z celého srdce. Prožíval slavnostní chvíle triumfu v komančské vesnici už teď, ve firwoodské tmavé, teplé noci. Náhoda mu nahrála ještě v posledním okamžiku.

Těsně před kůlnou se střetl s vracejícím se Juvaruvou, totiž se svým bojovníkem Kita-homašou. A ten mu sdělil další radostnou

novinu, která náčelníkovu rozhodnutí jen dávala zadostučinění. Stráž, kterou si vyžádal Old Shatterhand ke koním, oznámil Kitahomaša, dosud nenastoupila na své místo.

Cesta byla tedy volná a bez nebezpečí.

Šli.

NOC

Stopy

Bylo už hodně pozdě, jindy v tu dobu tábor obvykle spal a *shopman* dávno zamkl nálevní pult na klíč, ale dnes se odtud nikomu nechtělo, nikdo nechtěl odejít dřív než oba lovci. Bylo to vlastně divné. Vinnetou většinou mlčel a také Old Shatterhand odpovídal na otázky jen skoupě, ale byli tu, sedělo se za stolem s dvěma věhlasnými *westmany*, a to stačilo – ostatně zábavu obstarávali bratřenci Timpeové. Dávali k lepšímu své zkušenosti z prvních let na Západě, a zejména Ben dovedl vypravovat tak vtipně, že jindy by byl středem pozornosti. Tady ho sice poslouchali, ale oči mohli všichni nechat na Vinnetouovi a Old Shatterhandovi. Správce Gemmel, dozorce Hapgood, inženýr Leveret, *shopman* – a dokonce i Jato-inda. Byl tu už opět, přišoural se takřka nepozorovaně, zato peníze vyvalil *shopmanovi* na pult tak hlučně, že si toho všichni všimli. Teď natahoval uši od svého místa při pultu, popíjel pivo a chvílemi vyměnil slovo se *shopmanem*.

Ben Timpe byl v ráži. Vyšvihl se právě na koně a chystal se stíhat jakéhosi chlapíka, který projevil přílišnou náklonnost k cizímu zavazadlu na saintlouiském tržišti, když najednou se uprostřed řeči odmlčel, jako když utne. Překvapeně se díval na Vinnetoua, který se dotýkal lehce jeho ruky. Apačský náčelník měl v očích výraz nesmírného soustředění. Zvenčí sem zazníval hluk, Ben Timpe, Dan, *engineer*, všichni odhadovali, co to může být, ale Vinnetou už to věděl, už to přesně rozeznával. Vztyčil se za stolem a vykřikl důrazným hlasem, vzápětí ztlumeným v hrdle:

„Uff! To nejsou cizí koně!“

Všichni v *roomu* napjali sluch – ale nebylo toho třeba, dupot zvenčí zazníval zřetelně, ten zvuk stále sílil, zalétlo sem tiché zafunění, nebo snad zaržání, pak se ty zvuky ztišily, jako by jezdec dojel až ke

dveřím budovy. Bratřenci se na sebe překvapeně dívali. Dozorce Hapgood se znepokojeně obrátil k hlavnímu inženýrovi. Ten mrkal a krčil rameny:

„Kdopak to jede? Tak pozdě?“

Old Shatterhand se už také zvedal.

„Vinnetou má pravdu, inženýre,“ řekl. „A nejede nikdo – to se vracejí naši koně, Ilči a Hatátitlá! Copak jsme nedali závoru? Vycházel jste poslední, *engineere!*“

Leveret se k ničemu neznal.

„Ovšem, zavřel jsem na závoru, Mr Shatterhande! A pak jsem poslal jednoho z dělníků, aby se zašel podívat na koně, jak jste chtěl – možná že špatně zavřel a koně se utrhl...“

„Myslel jsem, že u nich necháte někoho nastálo,“ divil se Old Shatterhand. „Ale co se dá dělat, co se stalo, stalo se. Ale rozhodně se Ilči s Hatátitlou neutrhli! To spíš je někdo odvázal, Mr Leverete! Divná věc – nezdá se vám? Půjčíte mi světlo?“ Ta otázka patřila *shopmanovi*. Old Shatterhand sahal po velké lucerně, zavěšené na železném držáku skoro přímo nad nálevním pultem. Velká, těžká, hranatá svítlna vydávala jasnou, nažloutlou zář. Shatterhand ji nesl v napřažené pravici, osvětlovala jeho vážnou tvář i zvědavé obličejy těch, kdo se vyhrnuli za oběma *westmany* před *shop*. Půda před vchodem do budovy byla rozdupaná, rozrytá kopyty zvířat, která tu neklidně poskakovala, funěla, stříhala ušima, sekala ocasy, pohazovala hlavami. Vinnetou měl pravdu: stáli tu Ilči a Hatátitlá.

Apač na ně vrhl ve svitu lucerny krátký pohled a tiše vykřikl: „Uff! Koně nebyli v kůlně! Běželi dlouhou dobu, než nám oznámili dechem nozder, že jsou opět zde!“

Old Shatterhand přidržoval svítlnu před sebou. Houkala se lehce a koně – teď už tiší a klidně pofrkávající – přecházeli v jejím nažloutlém svitu co chvíli ze světla do stínu a ze stínu do světla. Bylo jasně vidět, jak jsou po srsti vysoko zastríkáni blátem.

„Můj bratr má pravdu,“ řekl Old Shatterhand. „Ti koně se sem ženou až kdovíodkud!“ Na vteřinu se odmlčel. „Ale odkud? To právě bych rád věděl! A kdo je tam odvedl?“

Inženýr Leveret se cítil dotčen.

„Ale prosím vás – kdo by měl zálusk v tom dnešním nečase a v té tmě na projížďky s cizím koněm!“

„Na projížďky?“ vysunul obočí Old Shatterhand. „O tom jsem nemluvil. Ostatně bych rád viděl člověka, kterému by Ilči nebo Hatátitlá tu projížďku dovolil! Posadit se jim na hřbet bez našeho povolení... konečně, podívejte se na sedla! Postříkaná blátem, až pánbůh brání!“

„Dobrá,“ mínil Leveret, „ale to snad tak mnoho neznamená. Opravdu si myslím, že se utrhli a vyběhli z kůlny. Pak se snad zatoulali a nemohli nalézt cestu zpátky, to je přece taky možné, uznejte... Rozhodně dám ovšem vyšetřit, kdo zapomněl zavřít ty dveře!“

Vinnetou zatím pečlivě prohlížel otěže. Zdálo se, že ho na nich něco kromobyčejného zajímá. Přitáhl si lehce Ilčiho a ukazoval Old Shatterhandovi uzel na řemenu, který byl zřejmě mocí přerván. Oba lovci se na sebe na okamžik zahleděli. Apač pak přivřel víčka, přehodil uzdu koni přes hlavu a dotkl se povzbudivě jeho srsti. Zvíře tichounce funělo.

„Že by se přece jen byli utrhli?“ zabručel Old Shatterhand. Nějak zrozpačitě. „Že bychom je byli uvázali tak volně?“

Leveret špičkou boty rozhrnoval kupičky bláta před prahem *shopu* a potlačoval chuť projevit hlasitě své zadostiučinění.

„Odvedeme zvířata nazpět a uvážeme je pevněji,“ ozval se Vinnetou. Mluvil klidně, samozřejmě. „Podruhé se už Ilči s Hatátitlou neutrhnou.“

„Vinnetou má pravdu – pojd'te s námi, *engineere*, aspoň se přesvědčíte, že tentokrát budeme vázat pevně; nu což – i mistr tesař se utne,“ pousmál se omluvně Old Shatterhand. „Pánové se zatím mohou vrátit, přijdeme za nimi!“

Dozorce Hapgood, správce Gemmel, mestic, *shopman* a několik dalších mužů, kteří si nedali ujít příležitost asistovat při věci, se začali pomalu tratit ve dveřích. Bena Timpeho však chytil Old Shatterhand nenápadně za rukáv, ještě než vešel na práh.

„Mr Timpe,“ zašeptal, „mám k vám prosbu: dejte se tam uvnitř do hovoru s Jato-indou, nějak ho zabavte, čímkoliv, hlavně za žádnou cenu nedopusťte, aby vyšel, než se vrátíme!“

Ben Timpe byl víc polichocen než překvapen:

„Rád, Mr Shatterhande. I kdybych ho měl držet za šos.“ Zarazil se. „Ale co když on bude chtít mermomocí na vzduch? Mám vytáhnout...“ poklepal si významně na bok.

„To ne, to ne, zbraň rozhodně ne! Podívejte, *musíte* ho nějak zabavit; vymyslete si nějakou historku nebo něco takového; *zounds* – hrome, vám přece nebudu dávat návod!“

„Není potřeba! Spolehněte se, *sir*! Miláčku Dane, jdeme!“ zamrkal významně Ben, otočil se hbitě na svých čapích nohách a zmizel ve dveřích. Miláček Dan ho mlčky následoval.

Vinnetou zatím už odváděl koně. Old Shatterhand se svítilnou v ruce a hlavní inženýr ho dohonili. Mířili ke kůlně. Leveret šel mlčky, ale bylo vidět, že má něco na srdci. Po několika krocích to už nevydržel.

„Mr Shatterhande,“ ozval se, „víte, že tomu nerozumím? Tady Mr Vinnetou potvrdil, že vaši koně se utrhlí, vy jste to dokonce... jaksi... uznal, a teď hned zas dáváte hlídat Mr Jato-indu... Proč to všechno děláte, Mr Shatterhande?“

„Protože nám *ukradli* koně!“

„Ukradli? Zas najednou ukradli? Kdo je ukradl? Tomu nevěřím!“

„Je to tak. Bohužel.“

„Myslíte Mr Jato-inda? Ten nekrade, určitě ne. Říkám znova, že tomu nevěřím.“

„Jato-inda nekrade, ale pomáhá krást. Nezapomeňte, že tu máte kolem dokola Komanče! Ostatně – jakýpak Mr Jato-inda? To jméno si jen dává!“ řekl tvrdě Old Shatterhand.

Hlavní inženýr byl opět vzrušen. Stál za svým stopařem, byl přesvědčen, že nemá důvod mu nedůvěřovat:

„Ale čím to chcete dokázat?“

„Ze stop něco zjistíme,“ odpověděl Old Shatterhand. „Pozor! Tak zprudka nesmíte – to byste nám to pošlapal a nedozvěděli bychom se už vůbec nic!“

Hlavní inženýr se přímo řítil ke kůlně, ale Old Shatterhand ho včas zadržel. Oba *westmani* se chtěli ke vchodu přiblížit obloučkem, aby se co nejméně poškodila půda, která tu nejspíš mohla zachovat stopy zlodějů. Ilčiho a Hatátitlu nechal teď Apač stát stranou a spolu s Old Shatterhandem, který přidržoval svítilnu nízko nad zemí, a s inženýrem, plným rozpaků, se blížili všichni tři krok co krok k vratům kůlny. Zkoumali půdu pozorně, píd' po pídí, každou prohlubeninku, každý pahrbek. Vinnetou vykřikl první: „Uff! Zde kráčeli muži v mokasínech!“

Sklonili se nad výraznými otisky, prohlíželi si je, pátrali v nejbližším okolí a objevili ještě další.

„Můj bratr má pravdu,“ mumlal si pod vousy Old Shatterhand. „Jenomže kolik jich bylo?“

„To můj bílý bratr zjistí, až si prohlédne půdu dál od kůlny. Zde jsou příliš pomíšeny stopy lidí a koní. Přesvědčíme se!“

„Ano, Vinnetou, hned, hned...“ Old Shatterhand byl v prohlídce velmi důkladný. „Mne ještě zajímají ty koňské otisky. Vidí můj bratr, jak vypadají? Jsou hluboké – koně se tedy vzpírali. A je jich mnoho – kdyby se byli opravdu utrhli, pádili by rychle a nechali by v půdě jen pár stop! Bylo to jinak! Někdo je vyvlekl – a nesnažil se ani, aby to udělal zvlášť opatrně. Podíváme se ještě na vrata!“

„Vinnetou si je už prohlédl. Jsou zavřena na závoru,“ řekl Apač.

„Tady to máte,“ obrátil se Old Shatterhand k Leveretovi. „Myslíte, že koně za sebou zavírají závoru, když utečou?“

Inženýr se stále ještě nezdál být plně přesvědčen. Potrhával neurčitě rameny. Vysvětloval si to po svém:

„Nejspíš to byl někdo z dělníků. Vzpomněl si, že za sebou nezavřel, vrátil se a dal závoru.“

„Ale že zmizeli koně – to vám nehlásil!“ řekl Old Shatterhand s trochou uštěpačnosti.

„Měl strach...“ dohadoval se hlavní inženýr. „Ale já si ho zjistím a svůj díl dostane. Buďte bez starosti!“

Old Shatterhand na to neřekl nic. Otevřel vrata, vešel s Apačem dovnitř, zkoumal důkladně kůlnu, ale kde nic tu nic. Koně Timpeů, náradí, rozbité vozíky, hromada lopat a krumpáčů – nikde ani stopa po zlodějích. Ani Vinnetou nebyl v pátrání o nic šťastnější. Nedalo se nic dělat. Přivedli Ilčího a Hatátitlu, uvázali je napevno a vrátili se před kůlnu.

Sledovat otisky dál nebylo nesnadné. Byly výrazné, i méně zkušený stopař by byl z nich dokázal zjistit, že se tu pohybovalo několik mužů v mokasínech. Stopy se mísily, brzy ukazovaly na tři, brzy na čtyři lidi. Vinnetou si tím lámal hlavu, lidé, kteří tu přešli, se ani nesažili jít vzájemně jeden druhému ve stopě, aby znesnadnili pátrání – nepočítali s ním snad? Nebo jim bylo lhostejné? Než si dokázali odpovědět, objevili Vinnetou a Old Shatterhand ke svému překvapení ještě další otisky za kůlnou.

„A podívejme se!“ hvízdal tiše Old Shatterhand. „Tak tyhle stopy jsou doufám jasné i vám, *engineere*! Kdopak u vás v táboře nosí ty boty s tlustými podešvemi?“

„Uff! Co zde dělali muži žluté pleti?“

Vinnetouův hlas zněl velmi starostlivě, ale hlavní inženýr se rozhodl hájit svůj názor do krajnosti. Zašermoval rukama:

„A neřekl jsem to? To asi byli naši copatí, co zapomněli zavřít na závoru! Anebo zjistili, že se vaši koně utrhlí, dostali strach, a zkrátka a dobře se ztratili!“

„A pak si to rozmysleli a vrátili se zase a dali závoru?“ ušklíbl se Old Shatterhand. „Ba ne, příteli Leverete, já se bojím jiných věcí – jestli totiž ti čínští chlapíci nemají spolky s Komanči!“

„Ale... ale to je nemožné!“ ohražoval se hlavní inženýr.

Po několika minutách, když jim stopy prozradily místo, kde Číňané narazili na Komanče, se to už ani Leveretovi tak nemožné nezdálo.

„Vidíte, tady došlo ke schůzce,“ vysvětloval trpělivě Old Shatterhand. „Já vím, vy namítnete, že to mohla být náhoda. Mohla. Ale

dost divná. A zadruhé dost nebezpečná. Při takových náhodách se obvykle indiáni s nikým nemazlí!“

„Stopy říkají, že s muži žluté pleti zde mluvili tři rudí bojovníci,“ upozornil Vinnetou. „Ale dole u kůlny jsme přečetli čtyři stopy! Jeden bojovník se tam k nim přidal!“

„Náčelník Apačů má pravdu,“ přisvědčil Old Shatterhand. „A víte, *engineere*, komu patří ta čtvrtá? Kdo přišel dodatečně?“

„Nemám potuchy,“ vrtěl hlavou Leveret, který si to všechno stále nemohl srovnat v hlavě. Dával sice příkazy k nejvyšší opatrnosti, obával se Komančů po celou dobu, co tu stavěl trať, ale bránil se současně myšlence, že by snad mohli mít nějakého spojence u něho v táboře. Pak ho najednou napadlo: „Už vím, podezíráte toho, co přišel, toho – Juvaruvu, že?“

„Všechno to tak vypadá,“ mínil Old Shatterhand, „ale těžší bude zjistit, kdo z těch vašich Číňanů tady působil... No, snad to z nich nějak vymáčkeme!“

Vinnetou šel po stopách jako ohař. Věnoval pozornost nejmenším drobnostem, zkoumal přepečlivě každý hlubší vryp do půdy, srovnával, uvažoval. Dorozumíval se se svým přítelem Shatterhandem jen pohledy, ale zdálo se, že oba muži si i tak dokonale rozumějí. Najednou se oba uzavřeli do sebe, mlčeli, na nic už hlavního inženýra neupozorňovali, ani se ho nesnažili přesvědčovat. Teprve na zpáteční cestě, na prahu *shopu*, se zase ozval Old Shatterhand:

„Bojím se, *engineere*, že to je vážné. Podívejte se, zopakujeme si, co vlastně víme. Přišli sem asi čtyři neznámí indiáni – podle mě zcela určitě Komančové. Jeden z nich se vypravil do Campu, mezi nás, já myslím, že jako posel k vašemu stopaři Jato-indovi: ten měl zřejmě vyjít nenápadně ven a domluvit se o dalším. Jenže jsme se neočekávaně objevili v *shopu* my. S tím Komančové nepočítali, to jim trochu zadrhlo plány. Ale Jato-inda je chytrák. Pochopil, oč jde, dostal se ven pod záminkou, že s sebou nemá peníze na zaplacení. Jako by nemohl počkat do rána! Tušil tedy, nebo spíš předpokládal, že je sledován. Pro jistotu nějakou dobu počkal na ubytovně a pak, když už si myslel, že je vzduch čistý, vyhledal za táborem své bratry

z kmene. Vyřídil, co chtěl vyřídít, a vrátil se. Byl přesvědčen, že nic nevíme, že nám vytřel zrak. Ti tři Komančové se pak ještě setkali s Čínany, jednali s nimi – o čem, to ještě nevím – a nakonec se patrně vrátil i Juvaruva...” Old Shatterhand se odmlčel. „Tak – to by zatím stačilo. Teď ještě musíme zpátky k našemu Jato-indovi. Jen aby se nám chtěl ztratit z tábora! Musí, musí! Jinak to nepůjde...”

„Musí se ztratit z tábora? Chcete říct – musí utéct?” Hlavní inženýr nechtěl věřit vlastním uším. „Prosím vás, Mr Shatterhande, já vám rozumím čím dál tím míň! Buďto je náš stopař zrádce, jak pořád tvrdíte, a pak bychom si ho měli bez milosti podat a především ho zajistit – anebo je to pořádný člověk, a já si to pořád ještě myslím, a pak se mi zdají ty řeči o útěku prostě... prostě nepochopitelné.”

Old Shatterhand se usmíval.

„Příteli Leverete, zapomínáte na jednu velice důležitou věc: že ten váš mestic je vnukem komančského náčelníka. Docela určitě! Věřte nám! Poslali vám ho, aby mu to tady obhlédl, a dnes mu měl pravděpodobně podat hlášení: kdy a jak by bylo nejlíp na tábor zaútočit. Já bych dokonce nedal zlámanou grešli za to, že mluvil přímo – s Černým mustangem! Co říká můj rudý bratr?”

„Tokvi-kava zde byl,” potvrdil se zcela nevyvratitelnou jistotou apačský náčelník. „Vinnetou je o tom přesvědčen. Kdo jiný z bojovníků Komančů by se odvážil vzít koně Vinnetouovi a Old Shatterhandovi?”

„Souhlasím,” přisvědčil Old Shatterhand a vzal Levereta kolem ramen. Viděl, že inženýr vůbec neví, co si má myslet, a chtěl ho povzbudit. „Buďte klidný, *engineere*. Tokvi-kava se dozvěděl, že jsme tady, a ručím za to, dokud tu budeme, na žádný útok ani nepomyslí. Ale vy se musíte samozřejmě dozvědět, co vlastně mají za lubem. A mě právě napadlo, že k tomu je svrchovaně nutné, aby váš Jato-inda čili Ik-senanda zmizel z tábora!”

Leveret zvedl k Old Shatterhandovi ztrápený pohled. V duchu ještě doufal, že Shatterhandovy úvahy se ukážou falešné, ale na druhé straně určitost, s jakou mluvili Old Shatterhand i Vinnetou o chystaném útoku na tábor, ho mátl a přesvědčovala. A odpo-

vídala jeho vlastním obavám předcházejících dní a hodin. Povzdech byl upřímný a hluboký.

„Sir, vím, kdo jste, vy i Vinnetou, musím vám samozřejmě věřit, ale mluvíte v hádankách. Jestli mi sem poslali Jato-indu jako vyzvědače – od koho jiného než *od něho* bych se mohl dozvědět, co mají za lubem?“

„Myslíte, že vám to řekne?“ namítl lovec.

„Mohu ho k tomu přinutit!“ troufal si Leveret.

„Pshaw!“

„Vždyť u toho budete, pomůžete mi,“ naléhal Leveret. Svítlna ozařovala jeho bledou tvář.

„Jak? Ani kdybychom ho mučili, nic nepoví!“ Old Shatterhand potřásl hlavou. „Ale můžeme mu nahnat strach, aby nám prostě práskl do bot.“

„Tomu právě nerozumím,“ vzdychl hlavní inženýr. „Práskne do bot, bude pryč – a co my?“

„My ho vyslechneme. My – já a Vinnetou.“

„Než uteče?“

„Ne. Až bude podávat zprávu Černému mustangovi,“ řekl klidně Old Shatterhand.

„Až bude dávat zprávu..., ale kde mu ji bude podávat? Jste jasnovidec? Copak to můžete vědět?“

„Dost přesně. Na Alder Springu.“

Hlavní inženýr vyhrnul udiven obočí.

„Tam přece jedete vy! Zítra tam chcete jet!“

„Ovšem, ovšem,“ přitakal lovec. „Právě proto čekám, že se tam sejdeme s Komanči. Hleďte, *engineere*: mestic vyslechl naši domluvu, myslí si, že o tom nevíme, a to se rozumí, že všechno vyklopí svým kumpánům. Jak asi budou oni uvažovat? Řeknou si, lapit Vinnetoua a Old Shatterhanda, to je pro nás sousto – a vypraví se na Alder Spring, aby nás, nic netušící, ze zálohy přepadli a – jak se říká – odkrouhli. Jenže my tam budeme dřív než oni a dozvíme se naopak, co šíjí Komančové na Firwood Camp. Je vám to už jasnější?“

Leveret přikyvoval.

„Jasnější ano – aspoň částečně – ale řekl bych – pro vás to je šíleně nebezpečný podnik! A potom – jak se od vás dozvím, co mám dělat, co Komanči chystají?“

„To už zařídíme,“ řekl Old Shatterhand. „Teď nám musíte pomoci v tom hlavním. Ik-senanda musí pryč. Kdepak se tady ukvartýroval?“

„Někdy spí s dělníky, jak jsem říkal, ale má taky stan, tam u lesa.“

„Hm. Tak takhle to uděláme, *sir*! Vinnetou zůstane zde a bude ho pozorovat, jestli skutečně odjel. My dva se vrátíme a já na něj trochu zaútočím. Uvidíte, co udělá. A ještě něco, Leverete, abyste nezkazil hru. Víte, jak je to: pro první chvíli jsem vám dal za pravdu; koně se utrhli!“

Pohledem se dorozuměl s Vinnetouem, který, zdálo se, se vším souhlasil. Pokynul Old Shatterhandovi rukou a ztratil se tiše ve tmě. Lovec poplácal Levereta povzbudivě po rameni a pootevřel dveře do *shopu*. Svítlna v jeho pravičce se zakymácela, vplula dovnitř a potom už zase zahalila tábor tma.

Útěk

Ben Timpe se zřejmě překonával. Kolem stolu seděla společnost, neviděla, neslyšela, a dlouhán se předváděl jako dokonalý herec – patrně hrdina některého z vlastních dobrodružství. Old Shatterhand z jeho poutavé historky nestačil zaslechnout snad ani půlku věty, protože sotva ho Timpe spatřil, ihned se přerušil: „Oh, *Mr Shatterhand*! Už jste zpátky? Jak to vypadá v kůlně? Utrhli se všichni koně? Zbylo tam nějaké zvíře? Nebo jste tam rovnou popadli zloděje za šos?“

Všichni se po příchozích ohlédli, Hapgood, Gemmel, *shopman* i Jato-inda. Byl uprostřed mužů, vypadal klidně, byl zřejmě přesvědčen, že se všechno vyvíjí podle předpokladů. Old Shatterhand

se spokojeně smál na dlouhána, který rozverně zvonil svými ostruhami.

„Děkuji za optání, ale s těmi zloději to je slabší. Byl to omyl – nejspíš jsme sami zapomněli dát závoru na dveře. Myslím, že se udělal průvan, vrata párkrát zabouchala a koně se z toho pobláznili. A chtěli pryč! Potom si to rozmysleli a vrátili se zpátky.“

Dan po Benově boku si mnul mezi prsty svůj nitkovitý, mandarínský knírek:

„Tak prosím! Všechno je tedy v pořádku, buďme rádi, *meššúrs!*“

Old Shatterhand zvažněl. Lucerna se mu pořád ještě kývala v ruce.

„To jsem neřekl, Mr Timpe! S Ilčim a Hatátitlou je to v pořádku, ale zato jsme objevili jiné, horší věci!“

„*All devils!* Tisíc čertů!“ vykřikl Dan Timpe. „Co jste objevili?“

Old Shatterhand potřásl hlavou.

„Byli tu Komančové, *gentlemen!* Tři muži – pravděpodobně to byli náčelníci. Toho Juvaruvu sem poslali na výzvědy.“

Ben Timpe tiše zahvízdal, posunul si slamák do týlu a ohlédl se po sousedech, jako by říkal, vidíte, já jsem to tvrdil dávno a dávno. Old Shatterhand pokračoval:

„A ještě horší je, že ten Juvaruva tady měl nebo má nasazeného špióna.“

„*Thunderstorm!*“ Ted' zahromoval zase Dan. „To myslíte vážně? Kdo by to mohl být?“

Old Shatterhand krčil rameny. Pak se najednou pootočil a vrhl pohled k mesticovi:

„Zeptejte se Jato-indy. Ví o tom aspoň tolik co já.“

Mestic se rozhlédl. Všichni muži kolem dokola na něho upírali oči. Přivřel víčka, znepokojeně si přejel rukou po pasu a zamumlal:

„Já? Proč já? Nerozumím, oč vám jde...“

Old Shatterhand, zdálo se, nevěnoval odpovědi velkou pozornost. Pokynul rukou ke dveřím:

„Pojďte, *meššúrs*, ukážu vám něco, co vás *všechny* bude zajímat. Možná že pak budeme chytřejší!“

Hrnuli se ke dveřím od všech stolů, jako by na ta slova jen čekali. Místnost se vyprázdnila na jeden ráz. Oheň by je byl nevypudil rychleji. Jediný osamocený muž zůstal sedět, rozhlížeje se neklidně kolem sebe. Nečekal, že zůstane tak nápadně na očích. Old Shatterhand pokročil ke stolu, opřel se pěstmi o desku a zadíval se upřeně na mestic.

„Jato-inda by se měl jít také podívat,“ řekl pomalu a důrazně, „najde tam totiž odpověď na otázku, kterou právě teď neuměl zodpovědět!“

Mestic zvedl hlavu. Temné mandlové oči zablýskly, pak udělal prudký pohyb rukou, zvedl se pružně jako kočka a beze slova zamířil ke dveřím.

Old Shatterhand nesl v ruce svítilnu a vedl skupinku ke kůlně, kde stopy svědčily o tom, že se tu Černý mustang setkal s Juvarovou. Co chvíli se zastavil, přidřepl a sklonil svítilnu až docela blízko k zemi, aby všichni co nejlíp viděli. Dával si na vysvětlování záležitostí, mluvil zdoluhavě a důkladně:

„*Meššúrs*, celou tu dobu tady sledujeme stopy darebáka, který nám chce hodit smyčku na krk. Tady se rače přesvědčit: tyto otisky – vidíte – tyto zde – a tyto – patří našim nepřátelům. Tady je zvlášť pěkný otisk mokasínů. Muž, který šel na tahle místa, vás šel prodat.“

„Prodat?“ vypísl vrchní dozorce Hapgood. „Chcete tím říct, že se domlouvali, jak přepadnout tábor?“ Rychlé a přesné myšlení nebylo zřejmě jeho nejsilnější stránkou.

„Přesně to!“ potvrdil Old Shatterhand. „Dost ošklivá věc, že, Mr Hapgoode? Myslím, že by nám asi skalpy na hlavách dlouho nenechali! Dovedete si to představit?“

Hapgood zbledl, správce Gemmel si prohlížel otisky v měkké, rozblácené půdě zblízka, předklonil se, přímo ty stopy očichával svým baňatým, uhrovitým nosem. Několik dělníků – ruce založené v bok – začalo mručet a hledalo zbraně za opasky. Pak kdosi ze zástupu první vykřikl:

„A kdo je ten darebák? Podáme si ho, *sir*! Řekněte nám jméno! Bude viset ještě dnes! Na té nejvyšší jedli!“

Několik dalších hlasů se přidalo, zvedla se bouře, tváře mužů vyjadřovaly nejvyšší rozhořčení, oči se blýskaly hněvem.

„Dáme ho soudci Lynchovi – ten si s ním bude vědět rady!“

Souhlasný pokřik. Zlověstné hučení v hrdlech.

Old Shatterhand měl co dělat, aby muže poněkud ztišil. „Ještě okamžik, *meššúrs*! Chci vám ukázat všechno, nač jsme přišli. Musíte se přesvědčit na vlastní oči! Juvaruvu už nechytíme, pláchl nám, vzal nohy na ramena – ale ten jeho pomocník nám nesmí vyklouznout! Dostane, co si zaslouží, bez milosti, souhlasím s vámi! Pojdme, pojdme dál!“

Svítilna se klimbala v temnotě a osvětlovala zástup hlučící a bručící vyhrůžkami a kletbami. Jato-inda se zdržoval vzadu, poklusával mezi posledními. Nohy se bořily do měkké, rozmoklé půdy. Old Shatterhand vedl zástup směrem ke stráni, tam, kde se setkal Černý mustang se svým vnukem. Mesticovy chytré oči klouzaly pohledem z muže na muže. Asi odhadoval stupeň jejich pobouření. Zůstával čím dál tím víc pozadu. Dan Timpe rázoval dlouhýma čápíma nohama hned vedle slavného lovce a bouřil:

„Jaképak přesvědčování, *sir*! Copak nestačí, co jste nám řekl a co jsme už viděli? *Camp* je v nebezpečí, to je jasné jak sluníčko na nebi, protože není nad námi! Nezdržujte věci a dejte nám toho padoucha do rukou – jsou tu takové krásné větvičky všude kolem...!“

Hlasy mu přizvukovaly, nesly se noční tmou, zněly výhrůžně, tvrdě, nesmiřitelně. Old Shatterhand teď krácel mlčky. Chvillemi se podíval přes rameno za sebe, zrychloval chůzi a opět zpomaloval. Potom najednou zůstal stát. Pozvedl svítilnu a žlutá zář polila obličaje těch, kdo stáli nejbliž.

„Teď si všechno vyjasníme, *meššúrs*! Jato-inda nám v tom jistě pomůže. Pojd' blíž, příteli!“

Nikdo neodpovídal. Muži se po sobě ohlíželi, rozestupovali se do uličky, jak chtěli uvolnit cestu k lovcí, ale nikdo neprocházel, zůstávala prázdná. Ale jak to? Vždyť s nimi šel, ještě před chvílí tu byl,

táhl se vzadu se skupinou tesařských dělníků! „Jato-into!“ vykřikl Old Shatterhand.

„Tak kde je ten mestic?“ houkl Ben Timpe a sešoupl si slamák do týlu. „Ohluchl snad – nebo co?“

Zezadu někdo vykřikl:

„Není tady. Nikde tady není!“

„Sir, to není možné,“ obrátil se Ben Timpe na Old Shatterhanda. „Nebo že by snad...“

„... práskl do bot,“ přisvědčil lovec, ale zůstával klidný, nevzrušený. Dokonce se tiše usmál. „Měl taky proč!“ Obrátil se k zástupu. „Protože je to skutečně někdo jiný, než za koho se vydával! *Meššúrs!* Měli jste tady vnuka samotného náčelníka Komančů Černého mustanga! Ten špión – to byl on! Jestli se chcete přesvědčit, tady jsou jeho stopy. Všimli jste si doufám, odkud sem vedou!“

Zástup železničních dělníků se nahrnul až k místu, kde byly otisky nejzřetelnější. Old Shatterhand je musel zadržovat – snad by byly všechny stopy z přílišného zájmu rozšlapali. Pak se zvedla hotová bouře:

„On utekl! Padouch! Lump! Musíme za ním! Není někde u toho svého stanu? Snad ho ještě chytíme! Pověsit ho je málo! Za ním! Za ním! Ke koním!“

Zmocnilo se jich vzrušení, hnala je touha vyrovnat si s mesticem účet na místě, rozbíhali se na všechny strany, pokřikovali na sebe, domlouvali se, kdo kam a kterým směrem půjde pátrat. Jako by bylo nejsnadnější věcí na světě vypravit se teď v noci do lesa, prohledat jej a přivést za límec zrádce nazpátek! Old Shatterhand jim nebránil. Zdálo se, že je spokojen, že to dopadá všechno právě takhle.

Vracel se s Leveretem a oběma Timpey zpátky. Ti měli sice tisíce chutí vyrazit na noční honbu za mesticem, ale přidrželi se raději přece jen Old Shatterhanda. Snad čekali, že pro ně bude mít nějaký zvláštní úkol.

„Ani já bych si ho netroufal teď najít,“ řekl s pokrčením ramen lovec, když viděl, jak se pobouření muži rozstříkli do skupinek a jak se rozjíždějí s rozpálenými hlavami na všechny strany do noci.

Křik a ryk trhal černou oponu noci.

Hlavní inženýr přímo poskočil, když najednou přímo za sebou uslyšel čísi hlas. Old Shatterhand se tomu musel usmát, on slyšel Vinnetouovy kroky už před chvílí. Také Apač měl v tváři spokojený výraz. Vzruch a zmatek kolem jako by se ho ani v nejmenším netýkal.

„Plán mého bratra je dobrý. Stalo se, co chtěl. Ik-senandu hnal strach ze soudce Lynche: uprchl na koni. Vinnetou slyšel zvuk jeho dechu a viděl, jak skočil na koně a hnal se do noci. Nevrátí se!“

Leveret zalomil rukama a tiše zaúpěl:

„A přivede nám na krk Komanče!“

Vinnetou se usmál a položil mu ruku na rameno:

„Můj bratr ať se svěří úsudku Old Shatterhanda. Můj bílý bratr i celý Firwood Camp jsou nyní ve větším bezpečí, než když jsme vstoupili k němu do *shopu*.“

Copy

Čekalo na ně ještě další překvapení.

První si toho všiml opět Vinnetou.

To on navrhl prohlédnout ještě jednou stopy u kůlny, poněvadž tu zůstávala ještě nevyjasněná ta schůzka Komančů s Číňany, a Vinnetou nebyl tak zcela přesvědčen, že se odbyla v rajské pohodě a poklidném dohovoru. Nedal najevo, co si myslí, když prve ty stopy Číňanů objevil, ale spěch, s nímž pobízel k jejich novému prozkoumání, hodně napovídal. Otisky vedly k strážnímu domku. Nebyly zvlášť zřetelné, ti lidé si dávali záležet, aby zbytečně nevyvolávaly pozornost, ostatně vedly jen kolem domu, nic víc. Ale Vinnetoua upoutalo cosi jiného. O zadní stěnu stál opřen vysoký, pevný žebřík. Apač se ho dotkl rukou a lehkým pohybem pravičky přivolal inženýra, Old Shatterhanda a oba Timpey.

„Uff!“ řekl tiše. „Nač je tu žebřík? Může mi to můj bratr povědět? Je tu stále?“

Inženýr Leveret byl v rozpacích.

„Ani nevím... Ale spíš ne, pokud se pamatuju. Proč by tu měl taky být?“

„Uff! Uff!“ vyrazil ze sebe Vinnetou podruhé, znepokojeně. „Pak nás tedy okradli! Naše zbraně jsou pryč! Co o tom soudí můj bratr Šarlí?“

Ukazoval přitom na jamky těsně vedle žebříku. Tři oválné prohlubeniny naznačovaly, že tu někdo opřel pažbou o zeď tři zbraně.

Lovci znali ovšem své pušky dokonale. Stopy by ani nemusely být tak výrazné, aby jim bylo jasné, od čeho pocházejí.

„Bohužel soudím, že Vinnetou má pravdu,“ ozval se Old Shatterhand a povzdychl si. „To tedy ještě chybělo! Jsou pryč!“

„Ví nyní Old Shatterhand, proč Komančové nechali muže s copy na pokoji?“

„Tuším to,“ odpověděl Old Shatterhand. Prohlížel si pozorně okolí, zvlášť ho zajímal džber s červenou barvou. „Zloděj nad zloděje – a my jsme přišli zkrátka. Inženýre, ukradli nám zbraně! A vy jste říkal, že tu jsou v bezpečí jak v trezoru!“

„Když vy zase mluvíte tak záhadně,“ řekl už jaksi lítostivě hlavní inženýr. „Uvidíte žebřík, nějaký otisk v blátě, a hned z toho vyvozujete, že vám někdo odnesl pušky?“

Old Shatterhand si přestal prohlížet džber s barvou; luskl prsty a ukázal světlnou směrem ke dveřím strážního domku: „Přesvědčíme se.“

Leveret se hnál ke dveřím první, snad toužil přesvědčit oba *westmany*, že se tentokrát krutě mýlí. Ale zarazil se hned na prahu, sotva se žluté světlo světelný rozlilo po místnosti. Kout, kde opřeli lovci své zbraně o židle, zel prázdnotou. Vylomené prkno nahoře ve stropě naznačovalo, kudy se zloději vloupali.

„Darebáctví!“ ulevil si Leveret. „Ale já jim to spočítám, nezapomenu na to! Musí vám je vrátit, a pak je dám vypráskat z tábora!“

„Pochybuj, že nám je vrátí...“

Old Shatterhand se rozhlížel po místnosti. Pátral, co všechno ještě zloději odnesli, ale vypadalo to, že jejich hlavní láskou jsou zbraně.

Houně tu byly, jen dalekohled ještě zmizel, ale prázdné pouzdro zůstalo viset na hřebíku. Old Shatterhand je sňal.

„To tedy nepochybujte!“ vybuchl inženýr pohoršeně. „Donutím je!“

„Oni je nemají,“ řekl klidně Old Shatterhand.

„Prosím vás! A kdo je tedy má?“

„Komančové!“

„*Thousand devils!*“ Hlavní inženýr si od plic zaklel. „Vy myslíte, že je ukradli... pro Komanče? Že jsou s nimi *takhle* spolčení?“

Old Shatterhand vyměnil pohled s Vinnetouem.

Vyšli ze strážního domku a zase za sebou zavřeli. Teprve potom lovec odpověděl:

„Zpočátku jsem si to myslel... Ale ne, *engineere*, bylo to nejspíš jinak! Kradli pro sebe, na svůj vrub! Ale měli smůlu, že padli zrovna na tu nečekanou komančskou návštěvu; možná zrovna v té chvíli, kdy si chtěli zbraně schovat.“

„Ale proč, *sir!*“ zastavil se inženýr Leveret. „To mi pořád nejde do hlavy – nač oni potřebují zbraně! Jak je znám, bojechtiví zrovna nejsou...“

Old Shatterhand si mnul v rozpacích bradu, nedovedl na to odpovědět, nebo se pro tu chvíli odpovědi vyhýbal.

„A já bych řekl,“ vmísil se do hovoru Ben Timpe, „že to je jasné jak psí ohánka! Chtěli je sebrat a střelit někde u puškaře za hromadu dolarů! To přece nejsou jen tak nějaké bouchačky! Za ty se dá stržit! A mně se všechno zdá, že při té naší zábavě v *roomu* špicovali pořádně uši!“

„Určitě si mohli domyslet, kde jsme je nechali,“ připustil Old Shatterhand. „A máte pravdu, ta přepážka, to nic není, v *shopu* je slyšet z jedné půlky do druhé každé slovo. A jestli se nepletu,“ Old Shatterhand se usmál nad tím, že mimoděk opět užil oblíbeného rčení svého někdejšího učitele Sama Hawkense, „dva Číňané tam seděli docela blízko u přepážky.“

„*Firsthands!*“ vysvětlil Leveret. „To byli dva dílovedoucí – musím říci, že s nimi mám celkem velice dobré zkušenosti. Tihle Číňani bývají ohromně pilní a pořádní lidé, víte!“

„Poctiví lidi?“ zeptal se Old Shatterhand.

Leveret potřásl hlavou.

„Jak kdy, *sir!* Upřímně řečeno, je to s nimi jako s každým jiným. Černoši, rudoši, žluťoši – všude a vždycky najdete poctivce i darebáky!“

„Máte pravdu,“ souhlasil Old Shatterhand. „Ale já myslel ty dva. Budeme se jim muset podívat na zoubek – a radši dřív než později!“

„Nic jim nedaruju, to buďte bez starosti!“ vzkypěl zas hlavní inženýr. Pravděpodobně se domníval, že Old Shatterhand se obává nějaké jeho shovívavosti k vlastním lidem. „Vím, jak se na Západě trestá krádež zbraní. Neřkuli *takových* zbraní!“

Ale Old Shatterhand jen mávl rukou.

„O trestu si ještě promluvíme...“

Došli až k *shopu*, Old Shatterhand zhasl svítidlo, pak všichni vstoupili. Vypadalo to tu jako ve dne, jako by nikdo nehodlal dnes jít spát. Čekalo se na ty, kdo se vypravili stíhat utečence Jato-indu, a přitom se znovu a znovu probíraly události dnešního večera. *Shopman* měl co dělat, aby vyhověl objednávkám. Připravoval grog, čaj, nosil pálenku, pivo – ani to tu nevypadalo jako někde na pomezí divočiny, spíš jako v zastrčeném lokálu na okraji San Franciska. Už proto, že tu bylo tolik Číňanů.

Old Shatterhand objevil ty dva velmi brzo. Seděli na týchž místech, kde předtím, hlavy u sebe, šeptali si mezi sebou – bůh ví, proč se sem vlastně vrátili, dost možná, že byli zvědaví, jak dopadne honba za mesticem, taky se jich to nakonec týkalo. Když jim Old Shatterhand řekl, aby šli za ním, za přepážku, do druhého *roomu*, podívali se jeden na druhého, přejeli si rozpačitě jazykem rty, ale uklonili se a rozcupitali se za lovcem, který ve svých důkladných vysokých botách pořádně rámusil. „*Šuet-put-tek!*“ zašeptal jeden z nich sotva slyšitelně. Old Shatterhand sebou trhl, přes rty mu přelétl náznak úsměvu. Vedl Číňany přímo doprostřed prostoru za

přepážkou, postavil si je před stůl, za kterým se usadil Vinnetou, oba Timpeové, hlavní inženýr a správce Gemmel s vrchním dozorcem Hapgoodem. Postavil se před ty dva, vytáhl z opasku revolver, mlčky natáhl kohoutek.

„Znáte zákony této země?“

Vyslovil to velice ostře, příkře, díval se Číňanům přímo do očí. Snegli ten pohled, jeden z nich se pak odhodlal k odpovědi a zase jen zašeptal:

„V této zemi platí mnoho zákonů. Nevíme, které máte na mysli!“

„Zákony proti zlodějům!“ řekl ostře Old Shatterhand.

„Známe je,“ šeptl Číňan.

„A čím se tedy takový zloděj trestá?“

„Zavřou ho do vězení.“

„Skutečně?“ řekl Old Shatterhand. „To snad někde v San Francisku – ale tady na Západě! Tady záleží na tom, co zloděj ukradl! A když je to – dejme tomu – kuň nebo puška, pak následuje docela jiný trest. Víte jaký?“

„Jenom jsme o tom slyšeli,“ odpověděl po chvíli rozpaků Číňan.

„Ale nás se to netýká, my nechceme nic ukradnout.“

„Kdybys nelhal!“

„Jsem *firsthand*, sir! Já a můj přítel! A slyšeli jsme, že vy jste spravedlivý člověk!“

„Právě proto!“ ukrojoil suše Old Shatterhand. „Radím vám, abyste káppli božskou!“

„Opravdu nevíme...“

Svíjeli se jako žízala vytažená ze země. Zatím odpovídal pouze jeden z Číňanů. Old Shatterhand se pootočil k druhému a dotkl se hlavní revolveru jeho sklopené brady.

„Jen se nestyd' a podívej se na mne! Snad budeš moudřejší než tvůj kumpán! Proč jste ty zbraně vzali?“

„Nic... jsme nevzali, sir...“

„Tak! A můžeš mi vysvětlit, odkud jsou ty červené skvrny na tvých kalhotách? Máte je oba, jeden jak druhý.“

„Totiž... to je... to při práci...“

„Při práci, při práci! To se rozumí!“ zahřměl Old Shatterhand. „Byli jste rozčilením bez sebe, když jste přivlekli žebřík, abyste se dostali do domku, a ani jste nepozorovali, že jste vrazili do džberu s barvou, až vyšpláchla. Rovnou vám na kalhoty! Chcete to zapírat?“

„My jsme... vůbec nic nevíme o žebříku...“

„Ne! Naše pušky nejspíš vyskočily samy oknem, opřely se o zeď, aby mohly zavřít okenice, pak si navlékly ty vaše papuče, co nosíte, a odklusaly rovnou ke Komančům, protože už se s námi dvěma nudily! Tak nějak to asi bylo, vid’? Tak dost! Kdo vám ty pušky sebral?“ zahromoval najednou Old Shatterhand a nastrčil revolver Číňanovi rovnou pod nos. „Jak se jmenoval?!“

„Šuet-put-tek! Nesmíš nic prozradit!“ vypísl čínsky v té chvíli druhý, ale bylo už pozdě, kumpán se zděsil ústí revolveru, které se černalo přímo před ním, a lovec, to bylo jasné podle výrazu jeho tváře, už nemínil žertovat.

„Černý mustang...“ vylétlo mu bezděčně z úst.

„Tien-ná, ag-aj yn! Put-jen put-jii! Panenanebi, už ani slovo!“ zanařikal druhý, ale bylo pozdě. Old Shatterhandovi to spokojeně trhlo koutkem úst. Zatočil revolverem mezi prsty a obrátil ústí zbraně k druhému provinilci.

„Tvůj kumpán tě prozradil! Nemysli si, že s tebou budu jednat v rukavičkách! Dokážu ti každý tvůj krok! A možná, že to ani neudělám, dosvědčíš nám všechno sám. Jestlipak víš, příteli, co je tahle ta věcička?“

Číňan vyvalil oči a vrtěl hlavou.

„Nevíš? Tak já ti to povím, to je pouzdro od mého dalekohledu. Odložil jsem ho spolu se zbraněmi, a představ si, dalekohled z něho zmizel! Asi taky sám od sebe! Nebo ne? Poslyš, podívej se po kapsách, jestli náhodou nezabrousil k tobě! Nebo k tvému příteli! Máte ty kapsy tak nadité... A máš poslední příležitost: ještě s vámi mluvím vlídně, ale potom!“

Číňan zděšeně mrkal a polykal, potom se vrhl najednou kupředu, snad si myslel, že uteče, prostě ztratil hlavu a nevěděl kudy kam. Old Shatterhand ho chytil levičkou za kabát a zacloumal jím, až se

Číňanovi rozkýval cop. Potom chlapíka pustil, obrátil se k druhému, ten byl méně zarputilý než jeho druh – hned úzkostlivě vykřikl:

„Ne, ne, *sir*! Já ho mám! Je tady!“

Old Shatterhand natáhl ruku, podíval se zběžně na přístroj, zatímco Číňan spínal ruce a ševalil:

„Nebud'te přísný... nebud'te přísný... nebud'te přísný...“

„Uvidíme! Nejdřív všechno poctivě povíš! Vzali jste pušky?“

„Ano, ano.“

„Co jste s nimi chtěli udělat? Chtěli jste je prodat?“

„Ano, ano! Chtěli jsme je schovat do země – ale *indsmani* nás překvapili a pušky nám sebrali. *Sir*, doufám, že nám odpustíte, přiznali jsme se přece!“

Hlavní inženýr zuřil, divže nedupal. Cítil se přímo osobně potupen, přece on nabídl strážní domek lovcům, on se zaručoval za naprostou bezpečnost, on je přesvědčoval, že tam mohou nechat zbraně a vůbec všechny své věci.

„Ještě taková drzost, myslet si, že vám všechno jen tak beze všeho odpustíme! Ukradli jste zbraně! Slyšeli jste, co to na Západě znamená!“

Old Shatterhand nespouštěl provinilce z očí. Roztřásl se jako osiky, jejich očka nejspíše těkala z lovce na inženýra a od něho zas na Vinnetoua. Apač vypadal klidně, jako by to všechno byl vlastně očekával.

„Co říká Vinnetou?“ obrátil se k němu Old Shatterhand. „Byl okraden jako já, ať se vysloví, jak máme zloděje potrestat. Snad nejvyšším trestem?“

„Vinnetou nerad bere život komukoliv. Můj bratr ví, že zloděje zbraní lze potrestat i jinak!“

Apačova pravička sjela dolů k pasu a dotkla se nože. Pak ten pohyb ještě jednou zřetelně opakoval. Nebylo pochyb, co značí.

Ben Timpe si posunul slamák z čela a polohlasem zamumlal:

„*Sir*, to přece...“

Leveret také zbledl, najednou se i on dovtípil:

„To chcete tady... rovnou...“

„Souhlasím s Vinnetouem,“ řekl rychle Old Shatterhand. Obrátil se k Číňanům a poručil: „Klekněte tady vedle sebe...“ Všichni ztichli, bylo slyšet, jak oba provinilci vzrušeně dýchají, sípají, lapají po dechu. Gemmelův uhrovitý nos se jen leskl. Hapgood vzrušením sípěl.

„Čepice dolů!“

Pomalu, zdráhavě uposlechli. Old Shatterhand pokynul Vinnetouovi, ten sáhl za pas, vytáhl nůž a zvolna se blížil k těm dvěma na kolenou. Muži za stolem a ostatní osazenstvo *shopu*, pokud zde zůstali, zadrželi na okamžik dech.

Vzduchem se mihl nůž, vzápětí podruhé – a už Vinnetou držel v ruce... ne, bohudík nikoliv dva *skalpy* z hlav, ale jen dva černé, dlouhé, spletené *copy*.

Muži si hlasitě oddychli – do poslední chvíle byli přesvědčeni, že provinilci přijdou o skalp: ten krvavý obřad se jim přes všechno přece jen přičil. Teď se naráz rozchechtali, divže se nepopadali za břicha, strkali se lokty, smáli se víc a víc, když ještě ke všemu ti dva bezcopí začali zoufale pištět, když si narazili na hlavy své čepice a s hlasitým nářkem vyrazili ven, jako by jim někdo podpálil šosy.

„To se povedlo, *sir*,“ hlaholil Dan Timpe a s úsměvem od ucha k uchu si mnul svůj mandarínský knírek. „Postrašili jste je jaksepatří – i když to zas tak valný trest nebyl! To by to vypadalo, kdyby se za každou krádež zbraní posílali zloději jenom ostrážat k holiči!“

„Jen si nemyslete, Mr Timpe, pro ně to vůbec není malý trest! Určitě horší než vězení! Číňan bez copu se mezi své lidi nemůže vůbec odvážit!“

„A stejně je vyženu! *Firsthand* mi nesmí takovou věc udělat! Vy jste je potrestali jako postižení – já je potrestám jako jejich představený a šéf. Vyženu je,“ opakoval hlavní inženýr. Old Shatterhand ho vzal kolem ramen.

„Chápu vás, ale dost pochybuju, že k tomu budete mít příležitost,“ řekl a usedl za stůl. „Ti dva zmizí dnes v noci, nejpozději zítra ráno. Už je neuvídíte, příteli Leverete. Ale víte co – nechme Číňany

Čínany! Co kdybychom si ještě udělali malou válečnou poradu? Nebo myslíte, že už máme Komanče z krku?”

Co dál?

Válečný plán stanovili asi o půlhodinu později. Leveret se jen tak mezi řečí zmínil o tom, že v sousedním úseku má tamní inženýr pod velením asi sedmdesát až osmdesát mužů, dobře ozbrojených, většinou zkušených barabů, kteří tam pracují na odstřelech skal; ke všemu to nebylo daleko, už byly čerstvě položeny koleje, stroj prý urazí tu vzdálenost zpravidla za půldruhé hodiny; telegrafické spojení na dohotoveném úseku trati bylo rovněž uvedeno do provozu – takže postavení Firwood Campu se zdálo teď Old Shatterhandovi mnohem příznivější, než dokud se domníval, že bude nutné se spolehnout jen na síly Leveretovy – z nichž valnou část tvořili čínští dělníci, většinou neozbrojení.

„A jak se to místo jmenuje?” chtěl vědět.

„Rocky Ground.”

Old Shatterhand vrtěl hlavou, neznal to jméno, a ani Vinnetou o něm nikdy neslyšel. Přišlo mu to přece jenom divné:

„To se tak jmenovalo vždycky? Znáám trochu zdejší krajinu, Vinnetou ostatně taky, ale tohle jméno...”

„Pokřtili to vlastně teprve teď dělníci, když uvolňovali místo pro trať mezi skálami,” vysvětloval Leveret. „Indiáni tomu říkali jinak. Počkejte, snad si vzpomenu. Ano, *Uá-peš...* nebo nějak podobně.”

„Uff! *Ua-peš!*”

Vinnetouův výkřik zněl téměř vzrušeně. Nebylo u něho zvykem, aby dával hlasitě najevo sebemenší hnutí mysli. Jméno, jež Leveret tak lhostejně vyslovil, mu připomnělo patrně něco mimořádného. Ostatně jeho vzrušení trvalo sotva zlomek vteřiny, vzápětí zněl jeho hlas opět klidně, důstojně až lhostejně.

„Můj bratr Shatterhand ví, nač jsem myslel. Bude to dobré.”

Old Shatterhand si hrál s třásněmi na rukávech svého loveckého kabátu. O něčem přemýšlel, ale Vinnetouova slova vnímal, poněvadž mu přítakal, ještě než zase znovu oslovil Levereta:

„Poslyšte, *engineere*, víte, že *Ua-peš* znamená naprosto totéž co Rocky Ground? Skalnatá končina, krajina kamení nebo něco podobného. Hm...” Odmlčel se. „Víte, že zítra jedeme na Alder Spring? Máte potuchy, kde to místo je?”

Leveretovi připadala ta otázka divná. V zdejšími místopise se jistě nevyznal víc než Old Shatterhand. Vedly ho jen plány chystané trati.

„Asi někde, kam se dá dojet za den na koni,” dohadoval se. „Soudě podle vašich záměrů...”

„To ano, v tom je právě ten vtip!” zasmál se Old Shatterhand. „Den jízdy na koni, poněvadž se musí všelijak objíždět oklikami. Ale z Rocky Groundu bychom tam mohli být za tři hodinky. A to by nám dalo proti Komančům všechny karty do rukou! Měl byste pak už úplně po starostech!”

„Nerozumím, kam míříte,” přiznal se Leveret.

„Říkal jste, že koleje už jsou položeny, telegraf že je v provozu a že jezdí soupravy mezi Firwood Campem a Rocky Groundem. Máte vagóny tady na stanici?”

„Ano. Ale ne osobní.”

„Pochopitelně,” řekl Old Shatterhand. „Kolik?”

„Tak tucet.”

„A stroj?”

„Lokomotiva se vracívá každý den do Rocky Groundu.”

„Mohl byste pro ni zatelegrafovat?”

„Zatelegrafovat? Teď? Aby přijela?”

Hlavní inženýr vypouklil oči navrch hlavy. Tenhle Old Shatterhand! Vždycky si vymyslí něco, čemu on nerozumí.

„Mohl byste mi říci proč...”

„Ale ano, hned vám vysvětlím, oč mi jde. Zopakujme si, co víme. Černý mustang dostal zálsusk na Firwood Camp a poslal svého vnučka pod nepravým jménem do vašeho tábora jako špióna. Dnes večer se, patrně podle úmluvy, sešli, aby se dohodli, kdy má Tokvi-kava

zaútočit. Jenže se čirou náhodou stalo, že jsme do tábora přijeli my. To jim samozřejmě udělalo škrt přes rozpočet. Vmysleme se do jejich postavení – co asi za téhle situace podniknou?”

„Podle mne se budou snažit co nejdříve zaútočit, dřív než se tábor připraví k obraně. Kdy? Snad už dnes v noci nebo zítra ráno,“ zauvažoval hlavní inženýr znepokojeně.

„Souhlasí,“ řekl Old Shatterhand. „To by určitě udělali... kdyby tu byli. Ale *jsou* tu? Já bych se chtěl vsadit nevím oč, že hlavní tábor Komančů je zatím hezky daleko odtud. Černý mustang se sem vypravil jen na obhlídku, ale bojovníky má ještě daleko, daleko! Teď ke všemu se dozvěděl, že tu jsme my dva – nebude se tedy nutit do nějakého ukvapeného útoku, zvláště když je přesvědčen, že nejdřív může krásně chytit do pasti právě nás, mne a Vinnetoua. Ví přece od vnuka, kam máme namířeno, a má naše zbraně! – v jeho očích jsme sotva zpolovice tak nebezpeční jako jindy. Myslím, že počítá náramně jednoduše: napřed si vyčíhat nás, zničit nás i tady s bratranci Timpey a pak se vrhnout víceméně pohodlně na Firwood Camp. A my, milý Leverete, na tuhle hru *přistoupíme*. Uděláme jen nepatrnou úpravu v jeho počtech – totiž že chytíme do pasti jeho. A právě na tom Alder Springu! My tam totiž budeme – s vaší pomocí – dřív než on!“

„Dřív než on? Jak to dokážete?“

„Říkám: s vaší pomocí. Odvezete nás lokomotivou do Rocky Groundu a my si pak odtud vyběhneme na Alder Spring. Komančové budou počítat, že tam dřív než za šest sedm hodin nedorazíme, a budou se podle toho řídit. A taky podle toho dopadnou.“

„Ale *sir*, tohle všechno jsou nebezpečné věci! Řekl bych dokonce – trochu moc fantazie v tom je! Podívejte se, vy je chcete chytit do pastí, a je vás – kolik? Čtyři!“

„Můžeme přibrat několik lidí z Rocky Groundu... Ostatně bude možná skutečně jen stačit, abychom se dozvěděli, co mají za lubem! To i pro vaše bezpečí. Vrátime se pak, sebereme lidi z Rocky Groundu a společně připravíme Komančům takové přivítání, že na to co živi nezapomenou!“

Tato vidina inženýra Levereta náraz uchvátila.

„*Sir*, to je ovšem nápad! Na tohle tedy slyším! Když se spojíme – kolega má spoustu lidí... to už nemám z žádného mustanga nejmenší obavu! Hned telegrafuju o stroj a dám přistavit vagóny! Budou se divit, až oznámím, kdo přijede!“

„Prosím vás – jména ne,“ tlumil rychle Leveretovo náhle vybuchlé nadšení Old Shatterhand. „Pamatujte na Jato-indu! Zpráva o nás se může dostat do nepravých rukou a máme po plánu!“

„*Well*, na tom něco je.“ Inženýr se zarazil a pohotově se opravil: „Dám jim prostě zprávu, že mají čekat čtyři *úřední* pasažéry. Tak to bude nejlíp! Mr Gemmele, buďte tak laskav, zaříd'te to! Doufám, že všechno vyjde tak, jak říkáte, Mr Shatterhande,“ dodal starostlivě. „Neměl bych aspoň dát zapálit ohně a postavit strážce? Kdyby Komanče napadlo sledovat, jestli se připravujeme na obranu?“

Old Shatterhand byl už v duchu v Rocky Groundu, a možná i dál, na Alder Springu. Úplně přeslechl inženýrovu otázku, a teprve když ji Leveret podruhé opakoval, uvědomil si, že mluví na něho. Příkřívě horlivě a jaksi omluvně:

„To udělejte, to nikdy nemůže škodit. Docela dobrý nápad!“

Staří známí

Do prostorného nákladního vagónu se pohodlně vešli všichni: Old Shatterhand, Vinnetou, Ben a Dan Timpeovi i jejich koně. Bratřanci se cítili náramně poctěni tím, že je na takovou výpravu oba lovci berou s sebou, a ujišťovali hlavního inženýra, že může být klidný, že všechno dobře dopadne. Chtěli odjet nenápadně, ale v táboře nebylo na spánek valné pomyšlení. U kolejí se sešli skoro všichni, i ti, kteří se vydali za uprchlým mesticem a kteří se s nepořízenou už vesměs vrátili. Vagón byl v několika minutách připojen na lokomotivu, inženýr Leveret dal pokyn panu Gemmelovi, aby oznámil Rocky Groundu telegraficky odjezd, a pak všichni zamávali svítilnami a popřáli šťastnou cestu a dobré pořízení, *good luck!*

Timpeové se usadili na lavici, Vinnetou s Old Shatterhandem zůstali stát opření o veřej a otevřenými dveřmi pozorovali okolí. Trať byla položena jen prozatímně, dokonce ještě nebyla všude obvyklá návěští, ale lokomotiva po kolejích jen letěla. Krajina před nimi se míhala v nezřetelných obrysech, nikde nebylo ani světélka, kolem vagónu přelétával chvost červených jisker a v dálce vystupovaly jen světlejší a zase tmavší pruhy; nedalo se poznat, co vlastně vlak mívá, jestli je tam venku otevřená prerie, nebo štít hory, nebo čelo hlubokého lesa. Ani Vinnetouův bystrý zrak tu nedokázal rozeznávat. Vypadalo to, jako by je někdo vezl nekonečným temným tunelem. Byli rádi, když stroj začal zvolňovat a pronikavě pískat. Konečně se vpředu objevila výraznější světla – tam před nimi byla stanice Rocky Ground.

Brzdy zaskřípěly, lokomotiva si odfoukla a zapískla. Několik světilen a vysoký hořící oheň osvětlovaly dlouhou, nízkou budovu s jediným, velice širokým vchodem. Bylo tam asi několik místností, ale osvětlena byla jen jedna; také nad vchodem se houpala svítlna. Ze dveří vyběhl nějaký muž malé, drobné postavy, živých očí, s černou bradkou, po zálesácku oblečený; měl ohromný amazonský klobouk a kožené kalhoty a na botách ostruhy. U kolejí postával jiný člověk, urostlý, v širáku, v tmavém kabátě se světlou vestou a s doutníkem v ústech; nevypadal zvlášť přívětivě.

„Račte vstoupit, *meššúrs*,“ zavolal a jen tak mezi zuby přesunul doutník z jednoho koutku úst do druhého, „tady je Rocky Ground, dál se nejede! Co má ten Leveret za nápady, zavádět mi tu noční dopravu! To nemohlo počkat do rána?“

Old Shatterhand seskočil z vagónu a zamával muži rukou na pozdrav.

„Bohužel, nemohlo! Hned vám všechno vysvětlím. Vy jste tu vedoucí?“

Muž na Shatterhandovu vlídnost příliš nezabíral.

„*Engineer*. A vy?“ řekl odměřeně.

„Všechno vám povím vevnitř při světle. Máte tu místo pro čtyři koně?“

„Uvidíme! Napřed si vystupte!“ Inženýr si hodlal zachovat odstup. Když uviděl Vinnetoua, povytáhl dokonce obočí a zabručel si sám pro sebe: „A *indsman* ke všemu! Tomu Leveretovi načisto přeskočilo!“

„Čekali jste asi někoho jiného?“ usmál se Old Shatterhand. Inženýrův chlad mu ovšem neušel. „To víte, páni akcionáři v tuhle dobu na návštěvu nejezdí. Ale nemějte obavy, nebudeme rušit. Potřebujeme jen přespat a brzy ráno vyrazíme na koních dál.“

„Na koních? Tak vy jste... lovci nebo něco podobného?“

„Asi tak.“

„A kvůli tomu mě v noci Leveret burcuje...“

Nedopověděl. Od dveří budovy se sem hnal ten drobný mužík s černým plnovousem a s obrovským kloboukem. Poskakoval podivně, jak zřetelně pokulhával na jednu nohu, mával rukama nad hlavou a hned je zas rozpřahal do náruče, prostě hrozil vybuchnout samým nadšením.

„Nádhera! Senzace! Zázrak! *Sir*, to přece není *fata orgána*! To přece je docela určitě Old Shatterhand! Příteli drahý, a dokonce jste přisupěl zvláštním vlakem! Dovolte, ať vás osobně přivinu k hrudi!“

Old Shatterhand rozpřáhl také náruč a objal se upřímně s tím podivným pokulhávajícím chlapíkem.

„Hobble Franku! To jsem se tedy nenadál, že se tady s vámi setkám! Jsem rád, že vás zas vidím!“

„A Vinnetou!“ jásal mužík dál. „*Engineere*, kvůli těm dvěma bych vypravil zvláštní parník, nejen vlak! Ať je mi vítán slavný náčelník Apačů!“

Vinnetou jen zdrženlivě vyrážel z hrdla své *uff, uff*, zatímco Ben a Dan Timpeové beze slova stáli opodál, zřejmě zaraženi tím bouřlivým přivítáním. Inženýr se začal naráz tvářit vlídně. Hobble Frank poskakoval kolem příchozích jak chlapec, kterému právě vrátili nejmilejší hračku.

„Právě včera jsem o vás vykládal, *sir*! Kde bych se byl nadál, že vás zas tak brzo uvidím! Zmocňuje se mě úplná a naprostá eufémie! Jsem z toho pif a paf!“

„*Eufémie? Anebo euforie?*“ řekl Old Shatterhand se smíchem. „Jestli chcete mluvit o nadšení, musíte mluvit o euforii, Hobble Franku...“

„Jen o nadšení, jen o nadšení, *sir!*“ zářil mužík. „A vidíte, *engineere,*“ obrátil se k náčelníku stanice, „tomu by se mohlo docela dobře říkat *teleskopie* neboli přenášení myšlenek na dálku. Tak je to, Mr Swane!“

Dobrý Hobble Frank, známý a výborný lovec a *westman*, jehož koníčkem bylo dávat všude a jaksepatří okázale najevo své vzdělání co nejhojnějším používáním cizích slov, si ovšem jako obvykle pojmy popletl: z telepatie si jednoduše udělal teleskopii, jenže tentokrát mu to prošlo, nikdo ho neopravoval. Inženýr Swan si již se všemi potřásl rukou – doutník v levé – a omlouval se:

„Slyšel jsem o vás už mnoho, *sir*, a o Mr Vinnetouovi ovšem také... Musíte prominout to přivítání, hned se napravím. Naši lidé budou koukat, až jim řeknu, kdo k nám zavítal...“

„*Stop, Mr Swan! Dost, dost!*“ Old Shatterhand chytil inženýra za ruku ještě včas – užuž se chystal rozběhnout se k staniční budově a rozhlásit novinu.

„Čím méně lidí o nás bude vědět, tím líp! Všechno vám vysvětlím – jen, prosím pěkně, žádné okázalosti! Pohovoříme si spolu i s přítelem Frankem, když jsme se tak setkali, ale ze všeho nejdřív zaopatřte koně!“

„Hned to bude, hned to bude, *sir!*“ souhlasil Swan. „Necháme je přes noc tady v naší ratejně, v komoře, aby vám byli po ruce. Ale aspoň na pár soust vás snad mohu pozvat, neodmítnete, že? Prosím, pojďte...“

Ratejna, jak tomu řekl s úsměvem inženýr, byla vlastně hlavní místnost budovy, neuvěřitelně dlouhá a prostorná, a zřejmě ještě nedokončená ve vnitřní úpravě. Dubové stoly, lavice a nezbytný nálevní pult tu ovšem už byly – patrně sem pracující osazenstvo Rocky Groundu chodilo na stravu i za zábavou. Komora byla hned vedle, později tu asi měla být místnost pro skládku zboží, ale zatím zde bylo volno a zvířata se sem pohodlně vešla. *Boardkeeper*, místní

sklepmistr, byl kupodivu vzhůru a čilý – doslechl se o ohlášených hostech, snad čekal nějaký dozorčí orgán a doufal, že na těch pánech něco taky vydělá. Teď, když vešli, vypadal zklamaně, přesně tak jako předtím inženýr Swan. Ale to trvalo jen do té chvíle, než Hobble Frank zaťukal prstem na pult.

„Abyste věděl, krčmáři,“ stoupl si mužík na špičky a zatvářil se krajně důstojně, „dnes k nám zavítal host, kterému dáte to nejlepší ze svých zásob! To je člověk, před kterým smekám svůj známý amazonský *parazol*, a to je co říct! Muži, tuhle lavici jednou prodáte do muzea. Sedne si na ni Old Shatterhand a Vinnetou!“

Strhl svůj klobouk – to jest *parazol* – z hlavy a jedním dvorným pohybem jako by očistil sedadlo pro *westmany*. Swan zatím objednával u *boardkeepera* něco na zakousnutí a tvář chlapíka za nálevním pultem se rozjasňovala čím dál víc. Přece jenom nebylo marné a zbytečné, že zůstal vzhůru. Bude obrat!

Old Shatterhand odtáhl se smíchem Hobble Franka zpět ke stolu, aby ho seznámil s bratranci Timpeovými. Nejdřív označil Hobble Franka za vynikajícího znalce Západu a jednoho z nejslavnějších stopařů, takže mužík s černou bradkou se zcela viditelně rázem octl na vrcholu blaženství a jen se rozplýval. Potom se představili plnými jmény oba bratranci.

„Benjamín Elisam Timpe.“

„Daniel Ruben Timpe.“

Hobble Frank vyvalil oči, dotkl se pod krkem rukou toho, co patrně kdysi bývalo vázankou, a nedůvěřivě zašermoval ukazovákem: „Jak? Benjamín-Elisam-Daniel-Ruben?“

Obrátil se podezíravě k Old Shatterhandovi, ale ten se tvářil zcela vážně.

„Pánové hledají svého bratrance, mají s ním nevyřízené účty!“ poznamenal.

Ben přikývl a doplnil: „Nějaký Samuel Nahum Timpe, syn Tobiáše Holoferna...“

„Samuel-Nahum-Tobiáš-Holofernes?“ vyjekl Hobble Frank, jako by ho bodla včela. „Pánové, jak se jmenoval váš otec?“

„Zachariáš Absolón Timpe,“ řekl Ben.

„David Efraim Timpe,“ současně odpověděl Dan.

„Tak dost, pánové! Já nedovolím, aby se takhle se mnou vtipkovalo! Podle vás by ve vaší rodině žil celý Starý zákon! Benjamín-Elisam-Daniel-Ruben-Samuel-Nahum-Tobiáš-David – existuje ještě nějaký další Timpe?“

„Ano,“ odpověděli svorně bratřenci. „Simeon, Azael, Habakuk–“

„Azael! Habakuk! To přestává všechno! Žádám vás, abyste si přestali z poctivého *westmana* tak nehorázným způsobem dělat soufky! Nebo ve mně máte nepřítele na život a na smrt!“

Frank zakoulel očima, bojovně zamával rukama nad hlavou a rezolutně si upevnil na hlavě svůj amazonský širák.

„Ale drahý Hobble Franku,“ smál se Old Shatterhand, „to všechno je do písmenky pravda, znám trochu tyhle dva pány, před lety jsem jim pomohl, a potvrzuju, že si z vás vůbec žádnou legraci nedělají. Když se někdo jmenuje Heliogabalus Morfeus Eduard Frank, proč by se někdo nemohl jmenovat třeba Habakuk nebo Efraim Timpe. Jméno jako jméno! Hlavně že *meššúrs* jsou poctiví lidé, kteří si budou neobyčejně vážit vaší skvělé pověsti a vašeho případného přátelství.“

Old Shatterhand věděl, na jakou strunu má u kulhajícího mužíka zahrát. Mužík mhouřil zálibně očka, pokyvoval hlavou a byl pojednou laskavost sama:

„Jestli to říká Old Shatterhand, pak je jim moje srdce otevřeno. Prosím, i Benjamín a Daniel může být mým přítelem, ne? Já jsem koneckonců ohromně *konciliární* člověk! Ale co to vidím... tady se něco chystá... hmhmhm!“

Hobble Frank rozkošnický protáhl vzduch nosem a dal si záležet na gestu plném nadšení. Na stole se objevily talíře, misky, sklenice a láhve s nejlákavějším obsahem a Swan zval vážené *gentlemany* k malému nočnímu zákusku. Vypadalo to spíš na korunovační hostinu. Old Shatterhand, který se právě chystal upozornit mužíka, že se snad mýnil označit za člověka konciliantního, smířlivého, snášenlivého, jen bezmocně vrtěl hlavou nad bohatou tabulí. Věděl, že ne-

může pozvání odmítnout, to by byla těžká urážka, omlouval se však alespoň už nyní, že od všeho okusit nemůže, a vzal si na talíř jen trochu opečeného bizoního masa z kýty a přijal sklenku piva. Vinnetou učinil totéž, dokonce i pivo ochutnal – ostatně je pil dost rád, vždycky ovšem velmi střídmě a jen k uhašení žízně, nebylo-li nic jiného.

Rozproudila se živá zábava, Hobbler Frank vzpomínal na svůj nedávný pobyt v staré domovině, totiž v rodném Sasku, a s humorem líčil, jak se tam marně pídil po Old Shatterhandovi, který jako z uděláním tou dobou odjel přes moře.

„Děláte mi to naschvál, *sir*,“ vtipkoval, „ale jak vidíte, stejně vám to není nic platné, já jsem si vás našel! A kdybych byl věděl, že máte namířeno do Santa Fe, byli bychom na vás počkali tam!“

„Jak to – byli bychom? To máte, Franku, někoho s sebou, nebo mluvíte jako královský majestát v množném čísle: my, Hobbler Frank První...“

„Huš!“ Mužík zamával rukama. „Žádný majestát, ale moje a vaše stará známá Tetička Drollová, *sir*!“

Old Shatterhand položil sklenici s pivem na stůl. Setřel si pěnu ze rtů.

„A vy taky nic člověku neřeknete! Kde máte starou, dobrou Drollovou, Franku? Nechcete ji rušit v sladkém spánku? Víte, že bych jí docela rád potřásl pravicí? Anebo jste ji schoval přede mnou úmyslně? Mělo to být překvapení, že?“

Hobbler Frank najednou zesmutněl:

„Překvapení to je, *sir*, ale ne zrovna příjemné! Náš milý Droll leží jak lazar! Sotva může pohnout tělem!“

„Prosím vás!“ Old Shatterhand byl zjevně znepokojen. Onemocnění tady na Západě bylo přece jen něco jiného než ve městě se spoustou léčebných příležitostí. „To je tak vážné?“

„Vážné snad ani ne,“ mínil mužík a prohrabával si prsty černou bradku. „Ale bolesti má! Jak deset čertů! A už ho trápí dlouho! Když jsme se zastavovali ve Fort Maners, prohlédl ho tam nějaký felčar.

Ne že by mu moc pomohl, ale aspoň jméno té choroby znal. To ano! *Hippias!*“

„Cože?“ Old Shatterhand měl co dělat, aby potlačil smích. Skousl rty a snažil se zachovávat vážnost. Dovedl si ostatně představit, jak asi postižený trpí. „Říkáte *ischias*, Franku? Hm, hm... to není nic příjemného, to si dovedu představit!“

„No ovšem...“ podotkl Ben Timpe. „Mně byl hned ten *hippias* divný, nikdy jsem o něm v životě neslyšel, ale *ischias* je nemoc...“

Dobry Ben netušil, jaké hromobití tou poznámkou na sebe přivolá. Hobbler Frank byl zasažen na nejcitlivějším místě. Tady se dělaly narážky na jeho vzdělání! Blyskl jen očima a naklonil se přes stůl a zašermoval přitom proti nic netušícímu Timpemu nožem, na který napichoval tučná sousta masa. Jako by ho na místě hodlal svou ocílkou probodnout.

„Nechte si své poznámky, *sir*, buďte tak hodný! Vy mě nebudete učit vědeckým *termitům*! Říkám náhodou docela přesně to, co tady Mr Shatterhand, a kromě toho moc dobře vím, že taková potvorná nemoc dovede člověka zkroutit, až heká. *Hippias*, můj milý, nebo také v lehčím případě *ischias*, je z *medicijnálního* hlediska choroba, která vám...“

Old Shatterhand raději rychle zasáhl do mužíkových lékařských úvah.

„Počkejte, kamaráde Franku, nechme zatím teorií – řekněte mi, co ten manerský felčar? Jak zněla přesně diagnóza?“

„Co diagnóza? Prosím vás! Tolik co takový felčar znám z medicíny taky! Přece vím, z čeho to dostal! A taky jsem mu to řekl!“

Old Shatterhand polkl překvapením.

„Aha...“ vysoukal ze sebe. „Z čeho to dostal, Franku?“

„Z čeho by? Z toho svého pajdáka!“

„Z jakého *pajdáka*?“

„Z toho pajdáka koně, co si koupil!“ vysvětloval se vší vážností Hobbler Frank. „Opatřil si v Arkansasu herku, ale *sir*, tak mizerné a k tomu pitomé zvíře jsem ještě neviděl. Vyložená herka. Po dvou

dnech sotva pletla nohama, o každý kořínek trávy vám zakopla, a chudák Droll, to bylo, jako kdyby jel žebříňákem přes pařezy!“

Old Shatterhand vrtěl hlavou.

„Dobře, dobře, ale z toho přece nikdo nemůže dostat ischias!“

„Že nemůže?“ zvolal Frank. „To neznáte Tetičku Drollovou! A potom: co ten pařez?!“

„Jaký pařez? Co zase máte s pařezem?“

Old Shatterhand se z toho už maličko vyjevil.

„Já nic, ale Droll! Představte si, *sir*, klušeme pěkně lesem, nic se neděje, a najednou z ničehož nic ta herka zakopne. Nejdřív na jednu, pak na druhou, já koukám jak blázen! Tetka Drollová samo sebou nic netušila, jen si tak hověla v sedle, a v tu ránu se proměnila v holuba! Pššš... obloukem nahoru do vzduchu a rovnou na jediný pařez, co tady široko daleko byl! Dřepla si na něj pěkně obkročmo, jako by se posadila na židli, jenomže to pro ni nebylo tak příjemné! Lidi, jak zařval ten starý *coon*, ta stará mývali kůže, to se prostě neslyší! Já tam běžím, chci tetce pomoci – *meššúrs*, ona se mi do toho pařezu zasekla! Já ji ne a ne dostat na nohy! Pořád jsem nevěděl, jestli to praská pařez, nebo její kosti – říkám, Mr Shatterhande, že jsem se hmoždil snad půl hodiny. Nebo hodinu? Tak co – teď už chápete, proč jsem mluvil o pařezu? Hrůza hrůzoucí!“

Hobble Frank to všechno vykládal naprosto vážně, ani mu nepřišlo, že z jeho slov byl přímo cítit soucit s neblahým postavením jeho kamaráda, cíle o to víc se museli přítomní namáhat, aby se nad mužickým vyprávěním nedali do smíchu. Dlouhonozí bratraci se pod stolem šťouchali, Old Shatterhand si nápadně často přejížděl rukou přes knír, a dokonce i Vinnetoua zřejmě šimral v hrdle a v koutcích rtů smích.

„Už chápu,“ řekl konečně Old Shatterhand. „Ale co bylo dál, Franku?“

„Mnohem horší věci! To víte, že jsem se chudáku Drollovi snažil pomoci! Snažil jsem se ho dát dohromady, protože to vypadalo, jako by se rozsypal ve všech kloubech, vrzal, chudák, jak stará almara, když jsem ho masíroval a škubal mu rukama nohama, aby klouby

pěkně zapadly, kam patří – měl štěstí, že měl po ruce právě mě! Ale to víte, chvíli to trvalo, i nejlepší *medikus* má s takovou věcí co dělat, a Drollovi za tu dobu div nevylezly oči z důlků! Pak jsem ho posadil na svou kobylku a vandrovali jsme směrem na Fort Maners. To byly dva dny, *sir*! Očistec zaživa! Divže jsem neslezl ze sedla a neklekl na kolena, když jsme pak konečně uviděli Fort Maners! Víte, co to je, potácet se na hřbetě takové herky?! Když vedle vás skučí a vzdychá a heká a syká váš kamarád! Nikomu to nepřeju!”

„Dobře, dobře, ale snad mu lékař ve Fortu něco předepsal?”

„Ale ano. Nasadil hořčičné placky, přikládal baňky, pouštěl na něj brouky puchýřníky, znáte je, říká se jim španělská muška? A dokonce ho nutil pít nějaký hnusný olej, terpentýnový tomu říkal!”

„A pomohlo to?”

„Taktak,” pokrčil rameny Hobbler Frank. „Za týden se jakžtakž vyštrachal na delší procházku. Pak to vydržel až sem, ale tady musel zas na chvíli do postele. Od předvčerejška leží. Zítra jsme chtěli vyrazit do Santa Fe.”

„A kudy?”

Hobbler Frank mávl rukou.

„Přes Alder Spring... někam na Rofside...”

„Hmmm... Normálně by to šlo, Franku, ale pro tentokrát bych vám tuhle cestu neradil.”

„A proč, *sir*? Smím vědět?”

„Protože byste padli rovnou do náruče Černému mustangovi a Komančům!”

„Černý mustang! Tokvi-kava?!“ Inženýr Swan se vzrušil. „Ale vždyť Alder Spring je vlastně docela blízko odtud? Nemá to nějakou spojitost s námi? Aby tak měli zásluku na Rocky Ground! Bylo by to možné... Co o tom soudíte, Mr Shatterhande?”

„Zatím patří jejich pozornost mně a Vinnetouovi,” odpověděl lovec. „Na druhém místě potom vašemu kolegovi z Firwood Campu. Ale to víte – s jídlem roste chuť! Kdyby se jim podařily plány, vás by asi nevynechali.”

„*All devils!*“ zahromoval inženýr. „To tedy udělal Leveret dobře, že vás poslal, abyste nás varovali! A vy abyste byli opatrní jak ostrůž! Vyhnout se indiánům, když po vás pasou, není tak lehké, to si umím představit!“

„Jenže my se jim vůbec nechceme vyhýbat, *sir*,“ řekl Old Shatterhand. „Naopak! A doufáme, že s námi potáhnete za jeden provaz!“

Inženýr lokal právě doušek piva. Rozkašlal se, jak mu zaskočilo – takovou odpověď neočekával.

„Kdo? Já? My z tábora?“

„Ovšem,“ přisvědčil Old Shatterhand. „Jde přece i o *vaši* bezpečnost a o bezpečnost vašeho kolegy! My bychom se opravdu mohli Komančům vyhnout, klidně – jenže pak je budete mít na krku se vším všudy! Vlastně proto jsme přijeli tím speciálním expresem,“ usmál se lovec. „Musíte se připravit!“

Swan se dovedl pohotově orientovat, byl zřejmě bystřejší i zkušenější než jeho kolega z Firwood Campu. Pochopil okamžitě, že je třeba jednat rychle a rozhodně. Ostatně ho strhl i Hobble Frank, ten byl hned na nohou a v bojechtivé náladě.

„Škoda že to nejsou Siouxové, *sir*! S těmi se vždycky rád sejdu, abych jim oplatil dluh za svou nožičku! *Gentlemen* nevědí, co mi provedli, když jsem byl ještě *greenhornem*, zelenáčem, jak zákon káže,“ obrátil se k dlouhánovi. „Kvůli nim si musím odřici všechny taneční zábavy!“ Poplácal si rukou na svou pravou nohu, na kterou kulhal. „Ale v nejhorším беру zavděk i Komanči. Ten Tokvi-kava, jak jsem slyšel, nemá k noži daleko, když vidí bělocha, to tedy rozhodně neuškodí, když mu vyprášíme kožich. *Sir*, hlásím se do boje!“

„Počkejte, bude nás víc, my taky nezůstaneme za kamny!“ hlásil se Swan. „Já se na své lidi mohu spolehnout. A devadesát dělníků s dobrými puškami v rukou už něco zmůže! Ale jak si to představujete, *sir*? Mám dát všechny probudit, chcete táhnout hned, nebo až zítra? Už jste si to nějak promyslel?“

„Zatím postačí, když se tu především pořádně připravíte,“ řekl Old Shatterhand. „Na Alder Spring pojedem sami, my čtyři...“

„... a Hobble Frank,“ doplnil důležitě mužík. „To mně, *sir*, nesmíte udělat, abyste mě tu nechal. Stačí, když tu zůstane Tetka Drollová... ostatně, hned jí povím, co je nového, a uvidíte, až jí to řeknu, že bude zdravá jako rybička!“

Mužík sebral svůj amazonský širák a měl se k odchodu. Ale hned se zastavil. Vinnetou, až dosud jako obvykle zamlklý, se zvedl. Chytil Hobble Franka za rukáv a oslovil ho: „Můj bratr odchází k lovcí, kterému říká Teta Drollová? Souhlasí, aby jej Vinnetou doprovodil? Náčelník Apačů se setkal už s nemocí, kterou trpí Hobble Frankův přítel, a má s sebou v brašně léky, které mu uleví.“

Hobble Frank se vypjal na špičkách a rozhlédl se po místnosti. Ten pohled říkal: račte si všimnout, jak zadobře jsem s Vinnetouem, záleží mu dokonce na mých přátelích. Pak učinil cosi, co mělo být pokusem o obřadnou úklonu, a kloboukem vymetl málem podlahu. Právě mušketýrské gesto!

„Mluvím jistě jménem tělesné schránky mého přítele Drolla, když prohlašuji, že se nesmírně těší na *medikamentoly* slavného apačského náčelníka! Můj rudý bratr ať mě následuje!“ Zmizeli ve dveřích a Old Shatterhand poznamenal, že se několikrát sám přesvědčil, že proti podobným nemocem, jako jsou ischias nebo revmatické bolesti, znají indiáni mnoho přirozených a podivuhodně účinných léků.

„V té brašně, co nosí Vinnetou za pasem, je vlastně hotová lékárna. A nejzajímavější je, že všechny ty přípravky jsou vlastně posbírány v lesích, na savanách a na prérii... V tomhle se Vinnetouovi nemůže rovnat nikdo z nás!“

Ale Vinnetouův léčebný zákrok tentokrát asi nespočíval v bylinkách – za okamžik se totiž ozval silný výkřik, jako když někoho bere na nože, jak poznamenal Dan Timpe, který si leknutím div nezacpal uši.

„Anebo jako když spustí indiáni svůj válečný pokřik,“ dodal Ben.

Old Shatterhand si zatím přisedl k Swanovi a podrobně s ním projednával, jak by se měli jeho muži připravit na možné střetnutí s Komanči. Inženýr byl inteligentní člověk, přesně chápal úmysly a plán Old Shatterhanda, nic se mu nemuselo vysvětlovat dvakrát.

Nabízel ještě jednou pomoc na výpravu k Alder Springu, ale Shatterhand ho ujistil, že v této fázi jí není opravdu třeba. Budou stačit bratranci Timpeové, Hobbble Frank, on sám a Vinnetou – ke střetnutí v boji zatím asi nedojde.

V té chvíli vrazil do místnosti opět rozjařený Hobbble Frank a za ním se objevil zcela klidný Apač.

„Gentlemen!“ Mužík mával na celou místnost svým amazonským kloboukem. „Teď to vzala do ruky kapacita! Tomu říkám léčba! Takového felčara nenajdete po celých Státech!“

Vinnetou odmítal pochvalu zdrženlivými posunky.

„Můj bratr Droll musel překonat krátkou a silnou bolest,“ vysvětloval, „ale nyní bude rychle zdrav. Odpočívá na lůžku, avšak nejdéle za půl hodiny ho uvidíme zde. Bolest už k němu nepříjde.“

Apač neprohádal. Možná že to nebyla dokonce celá půlhodina, když se rozletěly dveře a na prahu se objevila kulaťoučká, rozesmátá, zářící, červeně zapálená tvář. Ta kulička, nebo spíš naněkolikrát převázaný žok v příliš širokém záplatovaném kabátě bez jediného knoflíku a na hlavě s něčím, co bylo čepicí, kloboukem a beranicí dohromady, se nadšeně valil kupředu přímo k Vinnetouovi:

„Můj rudý bratr umí dělat zázraky! Já můžu hýbat čím chci! Ruka, noha, hlava – všechno funguje! Jako kdybych se znova narodil! Přátelé, všechno vím, všechno jsem slyšel, je to hotová věc! Zítř ráno jedu s vámi! Černý mustang ještě uvidí, že Tetka Drollová má kořínek jako tuřín! Hasana!“

Potřásal náčelníkovi rukou tak vytrvale, že mu ji Apač musel nakonec vytrhnout.

Vinnetou se maličko usmíval a Old Shatterhand krčil rameny. Tváří v tvář Drollovu nadšení si už docela jasně uvědomoval, že všechny pokusy přemlouvat uzdravenou tetičku k odpočinku v Rocky Groundu by byly marné. Ostatně proč by to měl za daných okolností vůbec dělat? Byl docela rád, že s nimi pojede člověk tak zkušený a statečný.

DEN NA ALDER SPRINGU

Ranní jízda

Jitro chtělo náraz vynahradiť bláznivou nepohodu předcházejícího dne. Slunce se vyhouplo nad obzor, podobalo se obrovské žhavé pečeti anebo pomeranči zavěšenému na modré plentě a kladlo na stébla prérijní trávy bezpočet malých skleněných náušnic. Vzduch se chvěl a mihotal a rozjasňoval barvy do tisíců odstínů, všechno dýchalo klidem, mírem, svěžestí, radostí.

Jezdci cválali za sebou ve dvojicích, byli na koních od samého rozbřesku, a třebaže museli myslet na nadcházející hodiny nebezpečí, cítili, jak si je podmaňuje jitrní půvab přírody. Nebyli by si to přiznali, určitě ne, a snad právě proto jeli tak mlčky. Nemohli nemyslet na nebezpečí, a přece vždycky znovu se přistihovali při tom, že si prostě jen se zalíbením prohlížejí nekonečný pás prémie, skupiny keřů nebo divoký hřeben pohoří. Horšili se kvůli tomu sami na sebe, uvědomovali si, že na takové rozptýlení pozornosti by mohli také doplatit, ale jitro bylo příliš krásné.

Stanice, odkud vyjeli, byla v údolí, při úpatí pohoří Ua-peš, hustě zalesněného až po sám vrchol. Jihovýchodním směrem odtud se valil dolů široký a někdy i divoký potok, který se otáčel dost prudce severním směrem v místech, kde do sebe přijímal vodu menší pohorské bystřiny Alder Springu, pramenící kdesi v olšovém háji nad úpatím útvaru Corner Top. Ta hora měla opravdu dobře zvolené jméno! Vytvářela svým úzkým, příkrým svaheť spolu s Ua-pešem jakýsi ostrý výběžek, ostroh, jímž vlastně končila dvě samostatná, do daleka se táhnoucí pohoří; mezi nimi se prostíralo údolí, hned široké, hned úzké, vinulo se v nespočetných záhybech a zátočinách, takže inženýři při určování směru budoucí trati se rozhodli raději prokopat vhodná místa v úseku mezi Rocky Groundem a Firwood Campem než vést železnici nekonečnými oklikami údolí. Z Firwood

Campu nebylo k úpatí onoho údolí tedy daleko – bylo však třeba překonat mocný, napříč se táhnoucí horský hřeben. A potom, dál za místem, kde se nejzazší výběžky obou hřebenů stýkaly, se údolí rozšiřovalo v širokou, volnou prérii, svlažovanou spojenými vodami obou horských bystřin. Jasně se tu zelenala šťavnatá, svěží tráva a četné skupiny křovin: jejich trsy jako by se vynořovaly před jezdcem přímo ze země a poskytovaly výtečný úkryt tomu, kdo nechtěl, aby ho kdokoliv na prérii zpozoroval dřív, než to on sám uzná za vhodné.

Odtud odněkud, cestou z klikatícího se údolí, se tedy museli ubírat Komančové. Černý mustang si byl bezpochyby dobře vědom, že si musí počínat velmi obezřele, že nemůže prostě pouze spoléhat na to, že Old Shatterhand nemá tušení o úskoku, který chystá. Kolem pramene Alder Springu se nesměla objevit nejmenší stopa mokasínu. Vinnetou a Old Shatterhand se snažili vmyslet do úvah komančského náčelníka. Předpokládali, že zvolí se svými Komanči nejspíš cestu po *levém* boku údolí, poněvadž Alder Spring byl na *pravém*. Pojedou až k místům, kde se rozvírá údolí v prérii, usuzoval Vinnetou, a potom se vrátí hodně velikým obloukem k Alder Springu a najdou si někde v hustém olšovém háji úkryt. Old Shatterhand souhlasil a navrhl plán: vyjet ráno co nejčasněji, objet bok údolí co možná ještě hlouběji než Černý mustang a po otočce ještě dál v prérii dorazit k Alder Springu tak, aby Komančové nic nezpozorovali, ještě před nimi. Dobrá skrýš nahoře u pramene Alder Springu se pak už jistě najde, bude na to konečně i dost času.

Toho plánu se drželi. Ua-peš nechali za sebou, a když se dostali dostatečně hluboko do prerie, otočili koně a zamířili zpět směrem k výběžkům Corner Topu. Alder Spring byl na západní části svahu, oni se přiblížili od východu, Komančové tedy nemohli na jejich stopy narazit. Krom toho vrcholek Corner Topu byl zalesněn jen řídké a místa poskytující volný výhled dolů do krajiny představovala vlastně ideální pozorovatelnu, hotovou vyhlídkovou věž. V polovině kopce se rozdělili: Vinnetou a Old Shatterhand se šplhali až na vrchol, bratrance Timpeové, Hobble Frank a čerstvě

uzdravený Droll, řečený po celém Západě „Tetka Drollová“, zatím pátrali po dobré skrýši pro lovce i zvířata. Podařilo se to brzy, pak se rozložili do trávy a čekali, až se ozve umluvené znamení nebo sám Vinnetou či Old Shatterhand.

Hobble Frank byl navýsost spokojen.

„Skřípneme ho, *gentlemen*,“ liboval si a v očích mu to jenjen hrálo nedočkavostí. „Uzavírám sázky, jestli je libo! Tentokrát Černého mustanga nezachrání ani jeho zázračný černý mustang!“

Dan Timpe seděl opřen pod kmenem olše a díval se vysoko do oblak, kde kroužil v obrovských obloucích sup. Zasmál se Hobble Frankovi a mužík, zakládající si jako vždy na každé větvičce, kterou pronesl, se hned ozval:

„Jen se neračte smát, *sir*, vy asi nevíte o Černém mustangovi to, co vím já, staré přerýjní dítě! Vsadím se například, že jste o jeho ko-byle v životě neslyšeli!“

Dan si pohodlně hověl a pohrával si mezi zuby stéblem trávy.

„To tedy ne – a tamhle miláček Ben asi taky ne...“

„Poskytnu vám docela nezištně *uniformaci* v tom směru, miláčku Dane,“ řekl Hobble Frank. Rozložil si na klíně svůj amazonský širák a snažil se dodat trochu světáckosti jeho zplhlému, zchátralému péru. „Tokvi-kava má totiž – abyste věděli – nejcennějšího koně mezi všemi Komanči! Nádherné zvíře, to se musí nechat, jak je jeho pán rabiát před pánembohem! Ostatně je náčelníkem kmene Naiinů, a ti jsou ze všech Komančů nejdivočejší, svůj k svému, že ano... Ale ten kůň, to je zvíře k pohledání! Rychlý jak rys, chytrý jak liška, vytrvalý jak chrt – škoda ho! Pochází z ušlechtilé krve, ale původně to není divoký kůň, naopak, je z domácího komančského chovu. Má, abych tak řekl, vysokou indiánskou školu. *Universalitu!*“

„*Universitu...*“ ozvala se Tetka Drollová. A vysloužila si ovšem mužíkův opovržlivý pohled.

„Vždyť to říkám! Mě nikdo nemusí učit rozeznávat vysoké školy! *Universalita a technologie* – tak to odjakživa bylo a bude, Tetko! A prosil bych nepřerušovat – já jsem také nesměl ve škole rušit výklad učitele!“ Odkášlal si. „Tenhle černý mustang tedy patří Tokvi-

kavovi a už mu nespočetněkrát posloužil. V bojích mu dokonce dvakrát nebo třikrát zachránil svou rychlostí život! Nakonec, znáte rudochy, se začalo mezi Komanči Naiiny šeptat o tom, že ta kobyla *má medicínu* – že jako je to zázračná bytost! A kdo má zázračnou bytost v maštali, ten ovšem je sám taky zázračný bojovník! Všemi mastmi mazaný Tokvi-kava si to uvědomil a od těch dob je u Naiinů nejváženější osobnost! Začalo se mu podle koně taky říkat, takže se stal dík černému mustangu Černým mustangem! Vůdcem stáda!“

„Ačkoliv mezi divokými mustangy bývá obyčejně vůdcem stáda naopak *bílý* mustang,“ ozval se Droll a úsměv se rozzářil na jeho kulaťoučké, červenolící tváři tak, že vypadala jak čerstvě upečený koblížek. Droll byl ostatně zajímavá figurka, mezi lovci nejen dobře známá, ale velmi vážená. Kulaťoučký, s malýma, krtčíma očkami v napucané tvářičce, odjakživa ve svém polomaškarním úboru podobném kutně vypadal, jako by neuměl do pěti počítat. A přesto jeho stará, odřená dvouhlavňovka zasáhla velmi často nesmírně odvážně ve prospěch práva a zákona – jako například při známé honičce ve Fort Sully, kde se mu podařil tak říkajíc mistrovský kousek. Zneškodnil sám několikačlennou skupinu darebáků a odevzdal ji do rukou zákona, kterému věrně sloužil. Bylo víceméně veřejným tajemstvím, že Tetka Drollová pomáhá tady v těch divokých, nebezpečných krajinách policii – jestli pro obživu, nebo z podivínství, to nikdo přesně nevěděl.

„Nu ano, *bílý* mustang!“ potřásl hlavou Ben Timpe. „Pamatuju se, když jsem přišel sem na Západ, to se mi o něm něco navykládali! Že je to ten nejrychlejší a nejchytřejší samec, že bílého hřebce poslouchá stádo na slovo jako náčelníka, že je dovede vyvést z každého nebezpečí... já nevím co všechno!“

„Copak o to – to všechno je víceméně pravda,“ řekl Droll. „Až na to, že *westmani* si vybájili jednoho bílého mustanga, a ve skutečnosti že jich bylo několik – mnoho! Ale povídalo se, povídalo, každý přísahal na svého bílého mustanga, dávalo se jedno k druhému, a nakonec se z toho narodil vlastně nesmrtelný *bílý* mustang... A víte,

jedna věc je pochopitelná: že právě bílí koně se stávali vůdci stáda. Uvědomte si, že bílá barva je pro ně tady na prérii nejméně výhodná, musí tedy být dvojnásob ostražití, dvojnásob pohotoví se bránit. To jsou vlastnosti jako stvořené pro vůdce stáda! Divte se, že ho nikdo nelapil!“

Hobble Frank jevil nepokoj.

Zřejmě s tím, co říkala Tetička Drollová, tak docela nesouhlasil. Vylovil z náprsní kapsy šátek, zamával jím proti Drollovi a začal jeho cípem oprašovat střechu svého amazonského klobouku.

„Nevěřte mu! Takový chlap jako Tetka Drollová si myslí, že všechno na světě vysvětlí svým rozumem. Jenže kampak s *regionalismem* na bílého mustanga! Přece mi nenamluvíte, že obyčejná kobyla uteče zkušenému *vaquerovi*, odláká ho až ke kaňonu a pak si tam dolů skočí, jako by se nechumelilo! A to se stalo! A co *haciendero* don Antonio Serráno? Tomu se podařilo jednou dostat bílého mustanga až do *corralu* – a frrr, mustang přeletěl ohradu jak ptáček!“

„Prosím vás – vždyť taková ohrada na chytání divokých koní bývá – pokud vím – dost vysoká?“ ozval se nedůvěřivě Ben Timpe.

„Dvacet stop! Sám jsem ji viděl, sám jsem s donem Antoniem mluvil!“ zdůraznil Hobble Frank. „Něco takového vám obyčejný kůň nedokáže ani za metrák ovs!“

„Já vím! Tihle *vaquerové* a *haciendeři* vám odpřisáhnou, že viděli bílého mustanga, jak přeplaval Niagarské vodopády!“ uchechtla se Tetka Drollová, ale hned spěchala uklidnit svého přítele, který se chystal důrazně protestovat proti Drollovu chladnému racionalismu. Ostatně ve víře v téměř nadpřirozené vlastnosti bílého mustanga nebyl mezi lovci na Západě určitě osamocen.

„Nechme teď bílého mustanga!“ Droll rychle zažehnával hrozící spor. „Čeká nás *Černý*, a ten je zcela určitě pozemským tvorem z masa a kostí! Aby nás o tom nepřesvědčil víc, než by nám bylo milé!“

Hobble Frank se nicméně chystal odpovědět. Nemohl přece připustit, aby jeho mínění bylo před Benem a Danem jen tak odbyto! Jenomže v té chvíli se ozvalo odkudsi zblízka orlí zaskřehotání.

Všichni vyskočili a zaposlouchali se. Hobble Frank naráz na všechno zapomněl a potřásl slavnostně i nedočkavě hlavou:

„To byl Vinnetou! Tokvi-kava je tady!“

Sto Naiinů

Možná dvě hodiny seděli Old Shatterhand a Vinnetou na vrcholu Corner Topu jako sochy. Od chvíle, kdy si našli místo kryté skupinou stromů a nabízející volnou vyhlídku po celé šíři údolí a ještě hluboko do dálky, nevyměnili spolu jediné slovo. Nebylo také třeba, nemuseli se o ničem dohovořovat, teď byla už jedinou zbraní trpělivost, pozornost, důvěra v to, že společné úvahy byly správné. Jak tu seděli, bez hnutí, s přimhouřenými víčky, přitom uvolněně, připomínali dva muže odpočívající po únavné, těžké službě, kteří si pro osvěžení trochu zdřímli. A přece to bylo jenom vnější zdání, přece i oni cítili prudké napětí, vnitřní netrpělivost – jenže to všechno dokázali potlačit, nedat to navenek znát, ani v nejmenším se tím nedat ovládnout. V tom byli právě Vinnetou Vinnetouem a Old Shatterhand Old Shatterhandem nejvíc.

Údolí pod nimi bylo jako bez života. Prázdné, pusté, živý tvor se nikde neobjevil, jen tu a tam prolétl mezi jeho stěnami dravec pátrající po kořisti. Oči umdlévaly, obraz byl stále stejný, jednotvárný, zdálo se navýsost nepravděpodobné, že v tom pásu zeleně se vůbec může něco živého objevit, a dokonce snad nepřítel, před nímž by se měl člověk mít na pozoru. Pak najednou zakroužil při protilehlém ostrohu hnědý sup; snesl se níž, až nízko k zemi, pak vyplachtil zase vzhůru a jako tmavá skvrna se přehnal stínem přes celou šíři údolí.

„Ufff!“

„Ano, Vinnetou?“

Sup znovu zakroužil, Apač napjal pozornost, sledoval zrakem jeho let, jak se smyčkou snesl doleva, jak potom začal zase stoupat, vraceje se stále zpátky k témuž místu. K místu, kde čekal kořist. Objevil něco, co mu ji slibovalo, a nechtěl to zřejmě ztratit z dohledu.

Už i Old Shatterhand se zadíval tím směrem. Netrvalo to dlouho a za ostrohem, na samém konci údolí, kam sotva bylo lze dohlédnout, se vynořila jakási postava. Vyloupila se zpoza skaliska, nerozhodně zůstala stát a byl to jezdec na koni; pátravě se rozhlížel. Otočil se v sedle, zvedl ruku, objevil se druhý jezdec, pak třetí, pak celá skupina, bylo jich už deset, dvacet, čtyřicet, a přijížděli ještě další a další.

Byli daleko, koně se nezdáli na tu vzdálenost větší než psi, ale Vinnetou měl oči jako rys.

„Ufff!“ vyrazil ze sebe znovu. „Mé oči rozeznávají bojovníky Komančů Naiinů! Černý mustang je v první skupině.“

Old Shatterhand přikývl:

„Vidím ho teď už taky. Jsem zvědav, co teď udělá.“

„Tokvi-kava se domnívá, že jsme dnes ráno vyjeli z Firwood Campu na Alder Spring,“ řekl s určitostí Vinnetou. „Říká o sobě, že je zkušeným bojovníkem, ale počíná si jako chlapec, který uvěří první stopě, kterou zahlédl.“

Komančové postupovali těsně podle skalní stěny na protější straně údolí a pomalu se sunuli až k nejzazšímu výběžku pohoří Uapeš. Když tam Černý mustang zastavil svůj voj, zmocnilo se Vinnetou i Old Shatterhanda na okamžik nesmírné napětí. Nerozmyslel si to snad Tokvi-kava? Nezměnil svůj plán? Uvažovali správně? Provede to, co předpokládali?

Nabyli jistoty v několika vteřinách.

Černý mustang přehlédl své muže, pozvedl pravici a Komančové se dali na pochod dál do prerie... Ti, kdo měli nalézt jejich stopy, se měli v těchto místech bezpochyby utvrdit v přesvědčení, že Komanče vede cesta někam daleko od Alder Springu, někam na lov do prerie...

„Můj bratr Shatterhand uhodl správně myšlenky Černého mustanga,“ řekl spokojeně Vinnetou. „My se však musíme dozvědět, zda Lstivý had již hovořil se svým starým otcem. Teprve potom můžeme rozhodnout o dalším.“

Old Shatterhand přemýšlel.

„Za jak dlouho se asi vrátí Komančové? Co soudí můj bratr Vinnetou?“

„Za hodinu nejdříve, za dvě nejpozději,“ odpověděl Apač. „Musíme si teď rozdělit úkoly. Jeden z nás zjistí, kde se Komančové usídlí. Druhý by měl zpravit naše přátele o tom, že Černý mustang už přišel. Musíme s nimi dohodnout, co dál.“

„Vinnetou sestoupí do údolí a najde tábor Naiinů,“ přikývl Apač. „Můj bratr ať na mě počká u bílých lovců. Čekají na něho netrpělivě.“

Zvedl se, vyrazil ze sebe výkřik, jakým se ohlašuje orel, pozvedl ruku na pozdrav, pak se otočil a zmizel mezi nízkým porostem.

Old Shatterhand vrhl ještě poslední pohled do údolí.

Bylo opět tiché, mrtvé...

A přece! Tam vpředu při ostrohu se cosi pohybovalo!

Old Shatterhand si zaclonil oči a po chvíli rozeznal jezdce sledujícího stopu Komančů při úpatí pohoří Ua-peš. Hnal se prudce, přesně ve stopách indiánů. Old Shatterhand sáhl mimoděk po dalekohledu, ale nebylo třeba, aby se ujišťoval o tom, co uviděl. Oči ho neklamaly, poznal jezdce naprosto bezpečně.

Pádil tam Ik-senanda, Lstivý had.

„Opozdil se, mládenec,“ zahučel si pod vousy Old Shatterhand. „A teď spěchá...“

Chvíli jezdce pozoroval a pojednou ho napadlo, jestli se skutečně *opozdil*, jestli nemá pozdní příjezd jiný důvod, který by mohl možná ohrozit jejich plán. Nemohl nakonec nějak vypátrat, že odjeli z Firwood Campu nikoliv ráno na koních, ale už v noci po železnici? Svrástil čelo, znepokojil se tím, potom ho však napadla jakási dobrá myšlenka, protože se pousmál, pohladil si knír a zašeptal si: „Vlastně by to nemuselo být špatné. Vůbec by to nemuselo být tak špatné...“

A najednou se rozhodl, že se vydá ještě teď za Vinnetouem, k předpokládanému táboru Komančů.

Vnuk a děd

Old Shatterhand našel Apače na kraji lesa poblíž polomu, který způsobil, zřejmě teprve přednedávnem, divoký hurikán. Vyvrácené kmeny tu ležely po celých desítkách, jeden přes druhý, s obnaženými obrovskými kořeny obalenými ještě hlínou a pískem, se zulámanými větvemi a poničenými korunami. V hustém porostu keřů vyrážela nová vegetace – vypadalo to, jako by se ty kmeny zvolna potápěly do vln zeleného, divokého moře. Křoviska a tráva tu byly husté a bujné, zvíře i člověk se tudy jen stěží prodírali, porost pohlcoval a skrýval každého před cizím zrakem. Smluvené znamení – trojnásobné chechtavé zaskřehotání sojky, které podle indiánského jména *viskedžak* říkají někteří lovci „Whisky Jack“ – upozornilo Vinnetou, že ho hledá jeho bílý přítel. Odpověděl stejným způsobem. Les vrátil trojnásobnou ozvěnou sojčí skřek, zvuk zazněl docela blízko, Old Shatterhandovi nedalo mnoho námahy, aby na kraji mlází objevil místo, kde se Apač ukrývá.

„Old Shatterhand změnil plán?“ hlesl tiše.

„Lstivý had se vrátil,“ odpověděl také šeptem lovec. „Měli bychom se pokusit zjistit, s čím přišel. Vinnetou už ví, kde táboří Naii-nové?“

Vinnetou přikývl. Šeptal:

„Vlevo můj bratr vidí skalisko, tudy nemůžeme, napravo od něho se pasou v prérii koně komančských bojovníků; tam by nás určitě uvidělo oko hlídačů; před námi, na druhé straně hurikánu, táboří Tokvi-kava; projdeme dvě stě kroků přes pás hurikánu a budem blízko jeho ústům.“

Apač pokynul rukou, prudce sklesl k zemi, přilehl k ní, jako by se do ní chtěl vsát. Malý náznak rukou Old Shatterhandovi stačil, aby lovec pochopil, že Vinnetou ví už přesně, kde se Černý mustang utábořil. Půjdou teď asi už vyzkoušenou cestou. Položil se na zem a sledoval přítele.

Musel obdivovat Vinnetouovu obratnost. Posunoval se mezi vysokým porostem nenápadně jako had. Vysekal tu vlastně nožem

jakýsi tunýlek v porostu, větve a ratolesti tvořily hustou klenbu, která se sotva hnula, když se pod ní sunuli vpřed. Hlídka – jestli ji Černý mustang postavil – nemohla pojmout nejmenší podezření. Stezka se klikatila, vyhýbala se vyvráceným velikánům, ale celkový směr udržovala s přesností, která by musela kohokoliv krom Old Shatterhanda nesmírně udivit. Ale on Vinnetoua znal, on dávno už věděl, že tak jako apačský náčelník se v přírodě hned tak někdo nevyzná.

Potom ucítil Old Shatterhand vůni táborového ohně. Vinnetou, plazící se před ním, se zastavil, pootočil hlavu a naznačil rukou, co cítí. Lovce přikývl, bylo jasné, že se teď už přiblížili k místu, kde se rozložil Černý mustang se svými muži.

Vinnetou pracoval už opět nožem v porostu. Odřezával větve s jakousi úporností, s tichým soustředěním. Přitom tak tiše, že Old Shatterhand, ležící za ním trochu z boku, měl pocit, že neslyší ani dotyk nože a porostu. Po několika minutách té tiché, úmorné práce se objevil před oběma muži slušný průhled. Byli Komančům tak blízko, že to až lekalo. Černý mustang byl od nich vzdálen snad deset metrů.

Chvilí leželi tiše, aby se ujistili, že je nic neprozradilo – ani nevyzpytatelná náhoda, která je s to zhatit nejlepší plán. Přesně si uvědomovali, kam se dostali. Na konec polomu způsobeného hurikánem a na samý kraj prémie, která zde zabíhala do zalesněného úpatí pohoří. Výborné místo pro tábořiště, Černému mustangovi se v tom směru nedalo nic vytknout. Byl také zřejmě spokojen, měl pocit bezpečí a jistoty, oddával se viditelně slastnému odpočinku. Byl už starý, jízda ho unavila, potřeboval osvěžit síly, a tak tu ležel u poloshnilého velikánu po jejich levici, ruce i nohy pohodlně rozhozené, hlavu v měkké, nevysoké trávě. Zhluboka oddychoval, a jak se mu prodíral vzduch nosem, občas docela nezřízeně zachrápal. Nikomu to nevadilo. Také ostatní Komančové byli zmoženi námahovou jízdou a většinou dleli, jak se říká, v říši snů. Spoléhali na hlídku a také na zbraně. Pušky měli hned vedle sebe, při nejmenším

poplachu je mohli uchopit a okamžitě použít. Byli to zkušení bojovníci.

Vinnetou se dotkl rukou Shatterhandova ramene. Lovec se zadíval ve směru Apačova ukazováku a souhlasně přikývl. Všiml si toho už taky. Náčelníkova příkrývka, převázaná naněkolikrát lasem, mohla podle tvaru výrazně se rýsujícího na trávě ukrývat jen jedno jediné: zbraně. Jejich tři zbraně. Stříbrnou, těžkou dvouhlavňovku a opakovačku.

Old Shatterhand pochopil, co naznačuje Vinnetouův pohled. Neváhal ani na okamžik.

„Ještě ne,“ zašeptal, jak nejtišeji dovedl. „Nesmí vědět, že jsme je vypátrali. Nepřijdeme o ně.“

„Howgh!“

Strnuli, přitiskli se k zemi, jako by s ní chtěli na okamžik splynout. Kdesi vpředu se ozval hrdelní výkřik, komančští mužové vyskakovali, sahali po puškách, shlukovali se do skupin, rozhlíželi se kolem sebe. Černý mustang stál u svého neocenitelně vzácného zavazadla a ostře, pátravě zíral do prerie. Vinnetou šeptal přímo do země pod svými ústy: „Hlídka!“

Teprve po chvíli, když se zdálo, že vzrušení v táboře pominulo, odvážili se zase pozvednout hlavu a zjistit průhledem v porostu, co se děje. Oba si oddychli, spíš z radosti než ulehčením. Old Shatterhandův předpoklad vycházel do puntíku. Ano! U Černého mustanga seděl mestic, jeho vnuk Lstivý had.

Mluvili dost hlasitě, aby oba muži v úkrytu slyšeli jasně skoro každé slovo. Tokvi-kava se mračil, v jeho staré, vrásčité, ošklivé tváři byla vepsána krajní nespokojenost.

„Řekl jsem, že máš zůstat u bledých tváří, dokud se nevrátíme. Měl jsi čekat na mého posla!“

„Ano, to jsi řekl.“ Lstivý had mluvil klidně, sebevědomě. „Ale staly se věci, které mi v tom zabránily. Otec mé rudé matky mi dá za pravdu.“

„To uvidíme. Porušil jsi, co jsem nařídil. Mluv!“

Mesticovy oči se úžily.

„Nezasloužím si výčitek!“ řekl. „Tokvi-kava ví, že jsem vždycky plnil jeho příkazy. Nezeptá se ani, proč jsem za ním přijel? Proč se mnou hned mluví jako s bojovníkem, který se provinil!“

Černý mustang zůstával zamračen. Nepohnul v tváři jediným svalem.

„Ik-senanda ví, že se chci zmocnit největších nepřátel Komančů. Jak mohu chytit Vinnetoua a Old Shatterhanda, bude-li si každý bojovník dělat, co ho napadne?“

„Nechytíš ani Vinnetoua, ani Old Shatterhanda,“ řekl Lstivý had.

Komanč trhl rukou. Jak se asi musel přemáhat, aby zachoval klid, jak to předpisovala náčelnická důstojnost! Byla to drzost od toho Lstivého hada, velká drzost, která volala po trestu. „Proč?“ vychrap-těl ze sebe zlostně.

„Čekáš na ně tady?“ odpověděl Lstivý had. „Jestli ano, čekáš zbytečně. Nepřijedou sem. Odjeli z Firwood Campu už včera. Odvezl je železný ohnivý kůň. A tak cestují bílí lovci jen tehdy, když mají dlouhou cestu. To přece víš.“

„Oni... odjeli...? Je to jisté?“

Podezření zaznívalo z každého jeho slůvka.

Lstivý had se útrpně pousmál.

„Viděl jsem je, když vedli koně do velkého vozu, který ohnivý kůň vleče za sebou.“

Černý mustang sklonil hlavu. Usilovně o té novince přemýšlel. Ale byl také překvapen a nechtěl to dát najevo.

„Uff, uff! Co to znamená? Proč se rozhodli, že nepojedou na Alder Spring? Kdo je přiměl k tomu, aby změnili svůj úmysl?“

Lstivý had se najednou podíval zostra do náčelníkovy tváře.

„Ty!“ řekl tvrdě.

Bylo to neočekávané. Černému mustangovi okamžitě blesklo v očích hněvem.

„Mluvíš s náčelníkem Komančů Naiinů!“ zahřměl. „Jak se opo-važuješ vyslovit takovou výtku?! Neučinil jsem nic takového!“

„Ale učinil!“ řekl Lstivý had. „Upozornil jsi je přímo na to, co chystáš!“

„Já? A jak?“

„Tím, že jsi jim odvedl koně! Proč jsi nepočkal? Mohl jsi dnes mít i koně, i oba své nepřátele!“

„Já že jsem... Jak víš, že jsme odvedli koně?“

„Jsem snad hlupák?“ odsekl Lstivý had. Cítil teď nad svým dědem převahu. „Poslal jsi za mnou Kita-homašu, Dvě pera, už to vzbudilo u Vinnetoua a Old Shatterhanda podezření. Ale bylo by se podařilo je rozptýlit, kdyby nebylo toho podniku s koňmi! Zrovna ve chvíli, kdy jsem si myslel, že je všechno v pořádku, zařičeli před *shopem* – a podezření tu bylo znova! Shatterhand začal pátrat, šel do kůlny, všechno prohlédl a zjistil, že se koně urvali – zlodějům!“

„Rekl ti to?“

Ik-senandův úsměv byl teď ještě útrpnější než před okamžikem. Křivil rty:

„Ani ho nenapadlo! Dělal, že věří pohádce o tom, že někdo vyplašil zvířata v kůlně, až se odervala. To chtěl oklamat *mne* – jenže já jsem dobře věděl, že kůlna byla zavřena! A ještě jsem neviděl koně, kteří by si dokázali odstrčit závoru, aby mohli vyběhnout ven! Někdo je prostě odvedl, zmocnil se jich – bylo tak těžké si domyslet kdo?! Chceš tvrdit, že nevíš?“

Černý mustang mlčel. Obočí měl napjaté jako luk, vrásky na čele i na tváři se prohloubily. Váhal s odpovědí – jak také mohl odpovědět! Lstivý had cítil, že má v této chvíli navrch. Dával to svému dědu najevo:

„Nic na to neřekneš? Mám pravdu – vidíš! Víš ale, co to znamená? Zavařil jsi pěknou kaši! Viděl jsem Old Shatterhandovi na očích, že se jen třese touhou drapnout zloděje koní!“

„Byli jsme už dávno pryč!“ mumlal Černý mustang.

„A vaše stopy také zmizely? Poznali mnoho šlépějí – tvé otisky, Kita-homašovy i moje! Přečetli všechno!“

„Kvůli tomu jsi utíkal? Mohl jsi všechno zapřít!“

Byla to slabá námitka, Černý mustang to věděl, vyslovil ji jen proto, aby vnukovi neustoupil příliš snadno. Ve skutečnosti si toho

i Lstivý had byl vědom. Naklonil se k náčelníkovi a jen sykal rozčilením:

„Zzzzachránilo mě, že jsssem zzzzmizel! Hrozzzil mi sssoudce Lynch!“

„Ufff!“ vyrazil ze sebe Černý mustang. „Ale jak tedy můžeš tvrdit, že Vinnetou a Old Shatterhand nejeli na Alder Spring?“

„Ik-senanda není zbabělec,“ odpověděl mestic. „A má oči a uši. Noc mi poskytla úkryt. Pozoroval jsem, co se děje v táboře, protože jsem chtěl přinést bojovníkům Komančů přesné zprávy. Sám jsem viděl, jak Vinnetou a Old Shatterhand a ještě dva dlouzí lovci nastoupili na vůz železného koně! Když tak učinili, sedl jsem na koně a spěchal k tobě. Domníval jsem se, že ta zpráva je pro tebe důležitá. Nečekal jsem, že mě zahrneš výčitkami! *Howgh!*“

Černý mustang sklonil hlavu k zemi a přemýšlel. V duchu už si připustil, že provedl hloupost, ale důstojnost náčelníka mu bránila, aby to přiznal. Měl hlavně strach, aby nebyla poškozena jeho pověst před naiinskými bojovníky. Zatím hovořili mezi čtyřma očima, ostatní Komančové postávali i posedávali v uctivé vzdálenosti, takže z tlumeného hovoru mohli sotva co zaslechnout.

„Tokvi-kava zná cenu Ilčiho a Hatátitly,“ zamumlal s očima upřenýma stále k zemi, ale tak rozpačitě, jako by se tím omlouval. „Ale kdyby byl počkal, byl by se asi zmocnil koní i jejich majitelů najednou. Ik-senanda, syn mé dcery, ať se nikde nešíří, o čem jsme zde spolu mluvili.“

To bylo řečeno víc než jasně. Lstivý had naznačil pohybem ruky, že celá věc je záležitostí jen a jen jeho a náčelníkovou:

„Ik-senanda rozeznává, s kým má o jistých věcech hovořit a s kým nikoli.“

Černý mustang spokojeně přikývl:

„Také já to vím. Teď ale ať mi Ik-senanda poví ještě něco: Old Shatterhand s Vinnetouem přečetli stopy ve Firwood Campu. Dozvěděli se tedy, že chceme přepadnout tábor?“

„Čekají bezpochyby, že to učiníš.“

„Vyčetli snad ze stop, kdy se to má stát?“

„Ne.“

„Vědí snad, kolik má s sebou Tokvi-kava bojovníků?“

„Také ne – vědí jen, že máš spojení s Campem. Old Shatterhand mi nevěřil, když jsem mu říkal, že se jmenuji Jato-inda. Podezíral mě ihned, že jsem tvůj vnuk.“

„Ufff...“ Černý mustang se ponořil opět na okamžik do myšlenek. Zvedl oči. „Jak se tvářili Old Shatterhand a Vinnetou, když zjistili, že přišli o své kouzelné zbraně?“

Ted' bylo opět na Lstivém hadu, aby vyvalil oči údivem. Zakoktal se:

„Cooo – oni přřišli – o své – zbrzbraně?“

„Ano, přišli o ně, a já je mám v rukou.“

„Ty – je – máš – v rukou?“ vyrazil ze sebe Lstivý had. „Ty máš – stříbrnou pušku – Vinnetouovu?“

„Ano!“

„Uff! A těžkou kulovnici – medvědobijku – Old Shatterhanda!“

„Ano!“

„Uff, uff! A zázračnou – karabinu – která bez ustání střílí...“

„Ano! Tu taky!“ Pootočil se a ukázal rukou na příkrývku převázanou lasem. „Tam jsou!“

„Uff, uff! Manitou dnes ukázal komančským bojovníkům velmi vlídnou tvář! Všichni rudí mužové tě budou obdivovat a budou ti závidět! Jak jsi přišel k těm zbraním?“

„Vzal jsem je mužům s dlouhými copy, kteří je ukradli.“ Zcela krátce pověděl, jak se to stalo. Mestic ho poslouchal velmi pozorně, visel na jeho rtech. Sotva skončil, vyrazil opět výkřik údivu:

„Ufff! Potom ale Old Shatterhand a Vinnetou neodjeli s vozy železného koně nikam daleko! Nevzdají se přece svých zbraní tak lehko! Udělají všechno, aby je dostali nazpět!“

„Neudělají nic!“ řekl Černý mustang.

„Máš důvod k tomu, abys to tvrdil?“

„Každý, kdo má špetku rozumu, bude tvrdit to, co já. Ať mi řekne Ik-senanda sám: co způsobilo, že ty dva šakaly ozdobil slavná pověst mezi všemi muži, kteří sedají u táborových ohňů? Jejich zá-

zračné zbraně! Těmi vždy přemohli své nepřátele – bez nich budou znamenat míň než peří ze slepice! *Proto* vzali nohy na ramena! Bojí se nás, bojí se boje s Tokvi-kavou! A proto se také vyhnuli jízdě přes Alder Spring! Už tomu rozumím! Strach je zahnal, synu mé dcery! Manitou se rozhodl, že jim vezme jejich kouzlo a učiní z nás nejslavnější bojovníky!“

Lstivý had nebyl o nic méně nadšen než jeho děd. Zdálo se mu, že úvahy náčelníkovy jsou správné, přizvukoval mu a pošilhával po zbraních. Jeho pohled nemohl být žádostivější, nadšenější, ani kdyby tam v příkrývce byl místo pušek zabalen valoun zlata.

„Utekli jako psi,“ zašeptal mezi zuby. „Strach je zapudil daleko odtud! Teď vím, proč nasedli na vůz železného koně!“

„Ano, jejich skalpy nám unikly,“ řekl Černý mustang, „ale zato dostaneme mnoho jiných skalpů! Ani jeden z Firwood Campu nám neujde! Přijdeme si pro ně brzo! *Hned!*“

„Hned? Chceš se vrátit? Chceš udeřit rovnou na tábor?“

„Ano. Nemáme proč se tu zdržovat, když víme, že Old Shatterhand a Vinnetou sem nepřijdou! Musíme využít času, aby nepřivolali posilu!“

„Koně jsou unaveni...“

Černý mustang potřásl hlavou:

„Ano, a moji bojovníci také. Ale do večera můžeme i tak dorazit až k Březové rokli, k místu, kterému říkají běloši Birch Hole. To postačí. Vydám se pak odtud, abych sám vyzkoumal, co se děje ve Firwood Campu. Potom to hnízdo obklíčíme a vezmeme si všechny skalpy bledých tváří i žlutých tváří!“

„Pojedu s tebou. Poradím ti – vím, kudy se nejlíp přiblížit k Firwood Campu.“

„Ne. Ty nepojedeš. Ty zůstaneš zde.“

Lstivý had zůstal jako opařený. Ohradil se:

„Proč bych tu měl zůstávat? Připravil jsem pro tebe ve Firwood Campu všechno, co bylo možné!“

„Zůstaneš zde,“ opakoval Komanč, „protože potřebuji spolehlivého hlídače.“ Pootočil tvář ke své kořisti. „Pušky zůstanou tady!“

Nechci, aby se jim něco stalo. V boji je nemohu hlídat – budeš je tedy hlídat ty a zde!“

Obličej Lstivého hada se rozjasnil. Podezíral před okamžikem Černého mustanga, že ho chce mít co nejdál, až se bude dělit kořist. Ale jeho vlastní kořist byla dobrou, víc než dostatečnou zárukou.

„Dobře,“ přikývl. „Ale naše úmluva o podílu platí?“

„Jsi synem mé dcery,“ řekl Černý mustang. „Slovo, které jsem dal, platí.“ Zaváhal na okamžik, příští věty mu nějak nechtěly z hrdla. „Kdyby se v boji se mnou něco stalo, ponecháš si zbraně ty. Vidíš, že myslím jen na tebe. Nemám, na koho jiného bych myslel. V tvých žilách je má krev. Teď je však čas, abych řekl bojovníkům Naiinů, jak jsem se rozhodl. Musíme vyjet co nejdřív. *Howgh!*“

Zvedl se a těžkým, už trochu stařeckým krokem se ubíral ke svým mužům. Pokukovali už zvědavě po náčelníkovi, jistě tušili, že se něco důležitého chystá. Snažili se zachovávat lhostejné obličej, ale z očí jim zvědavost přímo křičela.

Černý mustang zvedl pravici a pokynul jim.

Potom je za naprostého ticha oslovil.

Zajatec

Lstivý had osaměl. Poslední Komanč zmizel v prérii, vyklidili tábořiště rychle a mohli si krom toho zkrátit cestu, protože byli skálopevně přesvědčeni, že Vinnetou s Old Shatterhandem vzali do zajatců. Únavu z nich dokonale strásla vyhlídka na kořist ve Firwood Campu, a tak náčelníkovo rozhodnutí přijali div ne s jásotem. Vyšvihávali se na koně, jako by za sebou ani neměli dosti dlouhou a vyčerpávající jízdu. V posledním okamžiku Tokvi-kavův vnuk přece jen zalitoval, že nejede s nimi. Ale pohled na drahocenný balík ho rychle smířil s přiřčeným losem.

Uvázal koně na volno, aby se mohl po libosti popást, obešel tábořiště a dřepl si do trávy přímo vedle převázaného pokladu. Nenařadil se vůbec, aby prozkoumal okolí, byl si jist, že to udělali už

před ním dost důkladně Tokvi-kavovi bojovníci, a taky měl myšlenky jen u těch zbraní, které tu ležely před ním v náčelníkově příkrývce. Dotkl se jí rukou, byl to nejistý pohyb, jako by dělal něco zakázaného, pootočil se bezděčně, ale pak jen pokrčil rameny a třesoucícma se rukama vzal za laso a začal rozvazovat uzel. Nikdy ty pušky neměl v ruce, nikdy se jich ani nedotkl, a teď tu byla příležitost, která ho lákala.

Nejdřív vybalil Vinnetouovu stříbrnou pušku. Hrál si chvíli s uzávěrem, ale zdálo se, že ho nejvíc láká Old Shatterhandova opakovka. Odložil Vinnetouovu zbraň a začal se zabývat henryovkou. Nejdřív si ji pozorně prohlédl od hlavně až k pažbě, pak ho upoutal zásobník, dotýkal se ho rozpačitě a nejistě, systém mu byl záhadou, měl možná strach, aby něco na pušce nepokazil. Potěžkal ji, napadlo ho, že by si měl zkusit, jak sedí v ruce při střelbě, vstal tedy, zalíčil před sebe, ale jen se tak dotkl prstem kohoutku, samozřejmě že nevystřelil. Pak zas zbraň nechal klesnout a nerozhodně zůstal stát. Pokrčil rameny a vracel se zpátky k místu s rozbalenou příkrývkou. V té chvíli se nohama téměř dotkl křoviska, které se pod tím dotykem rozvlnilo ve větvích. Listy zašustily, ale on tomu nevěnoval pozornost, rozhrnul přece ty větve koleny, nebyl důvod, proč by se měl znepokojoval nebo proč by měl být zvlášť ostražitý. A přece *měl* být!

Až když ucítil na rameni ruku, otočil se rychlostí blesku, ale to už mu někdo prudce vyrval zbraň z ruky; najednou se díval do ústí revolveru a do tváře – Old Shatterhandovi.

„Dobrý den, Ik-senando,“ řekl bílý lovec.

Mestic pocítil, že mu všechny údy tuhnou. Nebyl s to se pohnout, připadalo mu, že se mu zdá zlý sen, že snad proto nemůže poručit svalům... Kde by se tady ti dva vzali?

Ale byli to oni, byli to nepopíratelně oni! Vždyť teď dokonce Old Shatterhand znovu promluvil:

„Tak, tak, přáteli, jsme to my, vidím ti na nose, že jsi trochu překvapen. To nic, to přejde. Jen co nám vrátíš zbraně. To všechno je ze strachu!“

Lstivý had sebou trhl. Bez rozmýšlení se vrhl kupředu, byl to bezděčný pokus o útěk, prostě chtěl těm dvěma upláchnout. Ale udělal samozřejmě sotva dva kroky – Vinnetou i Old Shatterhand ho pevně uchopili za ruce a Old Shatterhandův revolver ho zašimral na bradě.

„Snad bys nás nechtěl opustit, příteli,“ zasmál se lovec. „Pojď, posadíme se ještě chvíli, máme si co povídat. Žádné zaječí úmysly už doufám mít nebudeš – mám totiž tady v hlavni pro ten případ připravenou kuličku. Tady na ten kmen, kdybych tě směl prosit...“

Mesticovy chytré mandlové oči jen žhnuly nenávistí. Pomalu – krok co krok – se sunul k vykázanému místu. Úporně hledal v duchu možnost jak uniknout, ale čím víc o tom přemýšlel, tím jasnější mu bylo, že je v beznadějném postavení. Nezbylo než se podvolit Old Shatterhandovu velitelskému gestu. Lovec mu vytáhl z opasku nůž a revolver a odevzdal je Vinnetouovi. Potom položil dva prsty do úst a pronikavě zahvízdl. Hvizd dozněl, lovec opakoval znamení podruhé a vzápětí i potřetí. Věděl, že Hobbles Frank, starý přítel, porozumí jeho signálu.

Ani ne za čtvrthodinku se také všichni čtyři objevili. V keřnatém porostu se rozhrnuly větve, mezi nimi se začernaly Frankovy vousy a hned vedle zasvítila jak mazanec kulaťoučká tvář Tetky Drollové. Dlouhonozí bratřenci zatím už přiváděli z levé strany, jakoby od prerie, všechny koně. Údiv byl všeobecný, ale Hobbles Frank byl mocen slova jako obvykle ihned:

„A hrom do police!“ spráskl mužík ruce nad hlavou. „To jsou mi novinky na naší krásné savaně! Já měl za to, že řápneme na hejno Komančů, a zatím, jak na to koukám, nám tu nechali jen jednoho přičmoudlého *gentleman*! Copakže se mu tady tak zalíbilo?“

Ben Timpe si posunul do týlu svůj slamák a vrtěl hlavou, nevěřil vlastním očím.

„Miláčku Dane, mám vlčí mlhu, nebo nemám? To je přece stopař inženýra Levereta z Firwood Campu? Kde se tu ten darebák bere?“

Hobbles Frank táhle hvízdal a tázavě utkvěl pohledem na Old Shatterhandovi. Lovec se usmíval:

„Náš přítel byl tak laskav a vzal si na starost naše zbraně. Moje a Vinnetouovy,“ řekl. „Milé, že? Bohužel mi není docela jasno, jaký je vlastně jeho vztah k jistému muži, který se jmenuje Tokvi-kava. Možná že je dokonce jeho příbuzným... už jednou jsem to podezření měl, ovšem on mi je vyvracel. Ale že by se jen tak pro nic za nic vydal takový kus cesty za někým zhola cizím? A že by cizímu člověku páni Komančové svěřili hlídat takovou cennost, jako je – dejme tomu – stříbrná puška mého bratra Vinnetoua? Věřili byste tomu?“

„*Absolventně* ne!“ vyjekl Hobbles Frank a ohnal se zlostně po Tetce Drollové, která si neodpustila pospíšet si s opravou:

„*Absolutně, absolutně*, Franku!“

„Prosím...“ povzdechl si Old Shatterhand. „Ale to se všechno jistě vysvětlí.“ Obrátil se k mesticovi. „Jistě nám teď řekneš, jak se vlastně doopravdy jmenuješ.“

Ten zvedl oči, šterbinou víček pozoroval šest mužů kolem sebe. Rozvažoval co dál, nehodlal se zřejmě tak rychle vzdát, patrně si myslel, že mu ještě zbyly v rukou nějaké trumfy. Promluvil netečně, nedbale, samozřejmě:

„Už jsem to řekl. Jato-inda. Matka pocházela z kmene pinalských Apačů.“

„Myslím, že lžeš,“ řekl Old Shatterhand stejně klidně a lhostejně, jako by oznamoval, že právě přestalo pršet. „Ty jsi Lstivý had, vnuk Černého mustanga!“

„Kdo to dokáže?“

„Není to od tebe trochu drzé?“ Old Shatterhandův hlas mírně zesílil. „Tím si přece neposloužíš... Tak řekni: pročpak jsi tedy vyjednával s Komanči?“

„To by se muselo dokázat!“

„*Pshaw!*“ To slovo teď zaznělo z úst Shatterhandových už hněvivě. „Proč jsi tedy utekl, jakmile jsi zjistil, že jsme správně přečetli stopy v Campu? Nebylo to ze strachu?“

„Neutekl jsem! A strach jsem už vůbec neměl!“

„Tys neutekl? Podívejme se! A cos tedy udělal, když ses tak na jednu ztratil?“

„Odjel jsem, abych pátral!“

„Abys pátral! Po čem?“

„Po tom, co znamenají stopy okolo tábora! Všiml jsem si jich stejně dobře jako vy. Ale vy jste byli ve Firwood Campu jen hosty – já mám povinnost chránit jeho obyvatele před každým nebezpečím. Jak bych je ale mohl varovat, kdybych nevyšetřil, co ty neznámé stopy znamenají?“

Old Shatterhand potřásl hlavou.

„Za ušima tedy máš – to ti musí každý přiznat, *my boy*! Jen se divím, že jsi potmě vypátral Komanče tak rychle. Jak je to možné?“

„To se mě ptá Old Shatterhand? Jen ten, kdo není *westman*, může položit takovou otázku!“

„Hmm... Jak vidím, jsi lepší *westman* než my všichni tady dohromady. Klobouk dolů, to je výkon – pustit se po stopách Komančů, dosáhnout je, promluvit s nimi, a přitom dosáhnout, aby se tě ani nedotkli...“

„Nevědí, že pocházím po matce z kmene Apačů Pinalů. Proto se mnou byli ochotni mluvit jako s přítelem. Dřív jsem se s nimi jakž-takž snášel...“

„Jakžtakž,“ pousmál se lovec. „Takže ti okamžitě svěřili naše pušky, abys je hlídal.“

Mestic se zarazil. Zaváhal na okamžik, ale našel pohotově výmluvu a výraz samozřejmosti se zas rozhostil v jeho tváři.

„Kdo říká, že mi je svěřili? Víím, že to jsou vaše zbraně, dobře jsem si jich včera všiml. A když se Černý mustang vychloubal, že se mu podařilo je ukrást, napadlo mě, že bych je měl vrátit těm, komu patří. A to se mi podařilo. Zmocnil jsem se jich – a Komanč odjel bez nich! Chtěl jsem vám je přivést nazpět...“

Old Shatterhand se rozesmál, Hobbler Frank šeptal něco o drzosti, která sahá až do nebe, a bratřenci smíchy přímo hýkali. Lstivý had se ovšem tvářil uraženě. V duchu si byl vědom, že přehnal – ale co jiného měl vůbec na vybranou?

„Proč tedy před námi stopař z Firwood Campu utíkal, když jsme se objevili?“ ozval se Vinnetou. „Mohl zvednout ruce a přivítat nás s jásotem!“

„Lekl jsem se!“ vykřikl Lstivý had. „Když se člověk v pustině domnívá, že je sám a sám, a najednou se objeví dva muži, o kterých ví, že by měli být velmi daleko, lekne se! *Sir*,“ obrátil se k Old Shatterhandovi, „jestli tohle nepochopíte, je zbytečné, abych mluvil.“

„Skoro si to taky myslím,“ řekl odměřeně lovec. „Nač zbytečně ztrácet slova? Ty si totiž zřejmě myslíš, že jsme sem přijeli a hned na tebe vybafli. Jenže to je nepatrný omyl. Byli jsme tu o chvíličku dříve než ty. Doufám, že ti je jasné, co to znamená. Přiznej se – jsi Ik-senanda, vnuk Tokvi-kavy!“

Mestic zíral zarytý před sebe:

„Jsem Jato-inda, říkám to znova, a žádám, abyste mě pustili na svobodu!“

„To půjde těžko, *my boy*, když nám tu pořád tak lžeš! Nezbude nic jiného, než abychom tě odvedli k tvému milému dědečkovi. Pak se mezi sebou nejspíš dohovoříte, vid’?“

Mestic zvedl potměšilé oči:

„Copak se můžete zmocnit Černého mustanga?“

„Spolehni se!“ řekl suše Old Shatterhand. „Jestli počítáš s tím, že on tě z té kaše vytáhne, budeš dost nepříjemně překvapen. Tvůj dědeček bude mít dost co dělat sám se sebou. Lapneme ho totiž jako tebe!“

„Černého mustanga?“

Lstivý had se najednou rozesmál na celé kolo.

Old Shatterhand si toho valně nevšímal.

„Trochu jsi teď vypadl z role,“ poznamenal věcně. „Ale to všechno ještě uvidíš! Ted’ si pěkně vylezeš na koně a my ti maličko přivážeme ruce. A ne abys dělal hlouposti! Špatně by to dopadlo, moc špatně – takové vtipy já nemám rád. Tak se zvedej!“

Mestic už mlčel. Dotkl se letmo pohledem shromážděných mužů a pokrčil lehce rameny. Byl přesvědčen, že na tom přece jen není tak špatně. Old Shatterhand vyhrožoval, že ho postaví tváří v tvář Čer-

nému mustangu, ale tady bylo všeho všudy šest lovců, a Komančů bylo víc než desetkrát tolik. Neodváží se ničeho, nakonec ho pustí a budou rádi, nedojde-li vůbec k střetnutí s Naiiny. Byl spokojen sám se sebou, s tím, jak to navlékl. Jen těch zbraní je věčná škoda!

Vyhoupl se poslušně do sedla, nechal si bez odporu svázat ruce vlastním lasem, pozoroval své věznitele s poťouchlým úsměvem. Byl si opravdu jist svými úvahami. Až teprve když obrátili zvířata směrem k hřebenu Ua-peš, nechávající stranou bez povšimnutí stopu Komančů, která směřovala kolem Comer Topu, úsměv z jeho rtů poznenáhlu zmizel. Nedovedl si vysvětlit, proč se lovci berou směrem téměř protichůdným tomu, jímž odjel Černý mustang, a přitom ke všemu udržují zvířata v rychlém cvalu. Mezi sebou o tom nemluvili, a to zvětšovalo jeho nejistotu. Jeli ostatně vůbec téměř mlčky, jen Hobbles Frank si hlasitě líboval bystrou, rychlou jízdu. Pak se před nimi vynořila v prérui železniční trať a oni se obrátili přímo k ní. Lesklé koleje mířily velikým obloukem mezi skály a Vinnetou s Old Shatterhandem vedli skupinku přímo ve směru trati, ke skalní průrvě. Najednou se mesticova tvář celá proměnila. Svráštělé čelo se zrosilo kapičkami potu. Začínalo mu svítat, že nebude všechno tak jednoduché, jak si to představoval. Sledoval pohledem mezi víčky šestici mužů, snažil se uhádnout z úlomků jejich řídkých rozhovorů, co hodlají v nejbližších hodinách podniknout. Ale mluvili o lhostejných věcech, anebo tak tiše, že nezaslechl ani slůvko, ať si napínal uši sebevíc.

Nejvíce toho napovídal Hobbles Frank, ale Lstivý had se nemohl zbavit podezření, že to dělá jen proto, aby rozptýlil jeho pozornost. Když vjeli do průrvy, obrátil se mužík s amazonským širákem k Drollovi, a pošilhávaje po zajatci, hlaholil:

„Ohromně zdravá věc, taková jízda na čerstvém vzduchu! To se člověku provětrá mozek! Hned je mu jasné jak facka, co ještě před půlhodinou ne a ne pochopit! Říkám, to má ohromný vliv na *indolenci*!“

„Na *inteligenci*,“ šeptla Tetka Drollová docela tiše, spíš pro sebe, aby nevyvolala Hobbles Frankův hněv. Ale ten věc velkomyslně přešel, šlehl pohledem po Lstivém hadu a řekl jen mnohovýznamně:

„Moc lidí brzo pochopí moc věcí, Tetko Drollová!“ Zasmál se, napřímil se v sedle, pobídl koně a zatvářil se zas velice důstojně. „Ostatně takový *parézni* hon, jaký podnikáme, je hotová masáž na všechny nemoci v těle. Jen si přiznej, že si líbuješ! Já vím, že už ani nevíš, že jsi někdy měl...“

„... *ischias*,“ doplnil rychle Droll, který se natřásal na svém koni jak porce huspeniny.

Jeho tvář zářila ještě víc než jindy, už se úplně podobala měsíčku na jarní podvečerní obloze.

Zato tvář Lstivého hada připomínala tmavý hrozivý mrak, věštící příchod ničivé bouře. Jenže udeřit mělo tentokrát odjinud.

DRUHÁ NOC

Bez Levereta

Na stanici v Rocky Groundu se všichni sbíhali. Dozvěděli se už během dne o noční návštěvě čtyř lovců a inženýr Swan je připravil na to, že bude třeba chopit se pušek. Ani jim to nepřišlo, to nebylo nic divného, srážky s indiány při stavbě tratí nebývaly řídké, a o Komančích věděli, že to jsou jedni z nejbojovnějších. Že se však Old Shatterhand a Vinnetou vrátí se svými druhy tak brzy, už hned kolem poledne, to nečekali! Chtěli vědět, co se stalo, a jejich zvědavost ještě stoupla, když viděli, že vedou spoutaného mestice, kterého aspoň někteří znali od Levereta. Swan se podívoval také.

„*All devils!*“ křížoval se a mával svým doutníkem. „Tisíc ďáblů! To je přece Mr Jato-inda! Od kolegy Levereta! Copak se stalo, že má pouta?“

„Všechno se dozvíte,“ mírnil Old Shatterhand všeobecnou zvědavost. „Nejdřív bych potřeboval nějaké bezpečné místo, kam bych toho pána uklidil. Rozumíte – aby ho tam nenapadly zbytečné myšlenky na nějaké výlety...“

Swanův obličej byl sám otazník, ale přemohl se, uvědomil si, že všechny uši nemusí všechno slyšet, a pospíšil si s návrhem: „Postačí studna, *sir*? Hlubíme novou, je sice dost hluboká, ale na vodu jsme dosud nenarazili. Tam nebude mít na výlety ani pomyšlení, ujišťuju vás!“

Díval se zvědavě na Old Shatterhanda; ten krátce přikývl, naznačil Hobbles Frankovi a bratrancům, aby se ujali zajatce, a lakonicky se zeptal:

„Kde ji máte?“

„Není daleko, tam za hlavní budovou.“

„Výborně. Postavíme k ní pro jistotu stráž a našeho milého chlapíka tam spustíme.“

Do mestice najednou vjelo deset čertů. Ze všech sil sebou začal házet, trhal pažemi, kroutil zápěstími, aby se zbavil poutajícího lasa, cloumal s Hobble Frankem, s oběma Timpey i s několika železničnými dělníky, kteří přiskočili na pomoc. Zmobilizoval každý sval svého pružného, kočkovitého těla. Sípěl námahou, zápasil mlčky, jako by ani výkřikem nechtěl ztrácet síly.

Nakonec ho přemohli jen s opravdovým vypětím. Oddychovali pak prudce jako vyčerpání koně po skončeném závodě. Hobble Frank poplácával s uznáním oba Timpey po ramenou, však na ně sotva dosáhl, vypínal se na špičky, amazonský klobouk se mu sesouval z hlavy, překážel mu v těch důkazech uznání. Ale přitom byl v dobré náladě, vtipkoval jako vždy:

„Já se divím, že se mu tam tak nechtělo! V takové studni musí být přece báječně. Člověka přinejmenším nikdo neobtěžuje... Drolle, stará vojno, že bys proti tomu nic neměl, kdyby ti Mr Shatterhand nabídl takový pobyt?“

Tetička Drollová se smála a Hobble Frank se zatím už chytil za rukáv inženýra.

„A co takhle kdybyste nám nabídl něco na zub? Mám hlad jak vlk po té *porézní* jízdě! Musíme uznat, že to byl od nás výkon! Zasloužíme si pořádný oběd! Podívejte se na Old Shatterhanda – je celý bledý!“

Ted' se rozesmál Old Shatterhand, ale Swan propukl v omluvy, vzkázal hned pro kuchaře a zval *westmany* k posezení v příjemném chládku pod širým nebem. Koně svěřili Swanovu pomocníku, ten si považoval za velkou čest, že se jim má postarat o krmivo a vodu. Ilčiho a Hatátitlu vedl za uzdu jako nevěstu do kostela.

Hobble Frank se pustil do jídla s chutí, jakou by u něho, sporého a subtilního, nikdo nepředpokládal. Polykal maso po kusech, snad je ani nerozkousával. Tetka Drollová nad jeho apetýtem jen potřásala hlavou. Neodpustila si štiplavou poznámku:

„Hallo, Franku, snad ti nepovolil uzávěr v žaludku? Cpeš se jak nezavřený – jestli se tady v kraji zdržíš, vyhubí lovci všechny krávy a býčky na sto mil okolo! *Take care!* Pozor!“

Mužík se jen ušklíbl:

„Za prvé, Tetko Drollová, musel bych být živ nejmíň sto padesát let, abych dohonil *tvé* tělesné *promoce*, a za druhé, čichám, čichám, že budem potřebovat v nejbližší době plno sil. A na to není nic lepšího než si pořádně napěchovat žaludek. Což dělám a dělati hodlám, můj milý *coone*. Ale měl bys místo svého neužitečného plácání radši věnovat pozornost Mr Shatterhandovi, který tady už asi půl hodiny vykládá *engineerovi*, co se stalo na Alder Springu a co se stane na Birch Holu. Tuším, že by tě to mělo kapku zajímat!“

„Jen se nestarej, mám uši v pořádku, jen jestli ty se vůbec vyhoupneš na koně, až spořádáš tu svou porci! O to mám strach!“

Swan zatím poslouchal Old Shatterhandův výklad s nesmírným zaujetím. Uvědomoval si, jaké nebezpečí hrozí už bezprostředně Firwood Campu, a vlastně celému zdejšímu úseku trati. Rychlý zásah je nutný, souhlasil s Old Shatterhandem, a nabídl sám všechny síly z Rocky Groundu.

„Leveret to má horší,“ poznamenal. „Míň zbraní, míň lidí schopných opravdového boje, a sám taky nemá z těchto věcí velkou zkušenost. Na Západě staví, nemýlím-li se, poprvé. Nejlip bude, když si to vyřídíme s Komanči přímo. Tak trochu jsem po včerejšku připravil lidi: zbraní je dost a jsou po ruce, a odvaha nám, *sir*, už teprve nechybí. Nemám nic proti indiánům, ale musí mě nechat na pokoji. Jinak se neznám.“

„Jistě. I když je to o něco složitější,“ řekl Old Shatterhand. „Koneckonců jsou tady doma, na svém území... a brání se. Pochopitelná věc.“

„Kdyby se bránili, *sir*! Ale tihle Komančové, to jsou docela obyčejní banditi! Vím dobře, oč jim jde!“

„Aspoň někdy,“ podotkl lovec a vrátil se k jednání o svém plánu. „Kolik tu máte vlastně mužů – myslím těch, s kterými se dá počítat v boji?“

„Devadesát,“ řekl Swan. „A vy jste říkal, že těch Naiinů může být sto – sto padesát? A ať jich je třeba dvě stě! Poradíme si s nimi!“

„Znáte Birch Hole?“

„Jak vlastní boty, *sir*. Je to taková skalní úžlabina, nepřístupná, ze tří čtvrtin obehnaná sráznými stěnami a z jedné hlubokým jezerem. Od Firwood Campu k ní není daleko.“

„Je tedy blízko trati?“

„Ne docela. Ale kolem se jede.“

„Přístup?“

„Ten je právě jen z jedné strany. Stojí tam taková stará, vysoká bříza – však proto asi se tomu místu říká Birch Hole, Březová rokle. Dost úzké místo je to. Představte si skalnatý sráz, průrvu, že by se protáhli stěží tři lidi vedle sebe, a hned na druhé straně hlubokou, nepřekročitelnou vodu.“

„To si Černý mustang zrovna moc chytře nevybral,“ řekl Old Shatterhand.

„Proč?“ nezdálo se Swanovi. „Jestli nechtěl být nikomu na očích, nemohl si vybrat lepší úkryt.“

Old Shatterhand kreslil cosi prstem před sebou na stole. Zvedl od svých nákresů oči.

„Dá se tam vyšplhat po stěnách nahoru?“ zeptal se.

„Sotva...“ mínil inženýr. Najednou udeřil oběma pěstmi o stůl. „Počkejte... že bychom... vy myslíte – nechat Komanče vklouznout do rokle... a pak se postavit k východu a obsadit ho... Ale stejně bychom museli mít pro jistotu obsazen i vršek skály!“

„To určitě!“

„Sir – to není špatný nápad!“ Swan zadýmal samou rozkoší mocně ze svého doutníku. „Já bych byl pro. Ale... co ostatní? Mr Vinnetou, Mr Hobbles Frank, Mr Droll?“

Nebylo třeba se ptát. Pokyvovali souhlasně hlavami a mlčenlivý Vinnetou se dokonce ujal slova.

„Náčelník Apačů sledoval mlčky myšlenky svého bratra. Pochovil, co má Old Shatterhand na mysli, a souhlasí s ním. Chtěl by však vzít s sebou sud petroleje anebo několik pochodní. *Howgh!*“

„No prosím, *howgh!* Tady to máte! Odklepnuto!“ Hobbles Frank neodolal, aby si neomočil, aby neupozornil na vlastní osobu. „Je to

úplně výborný plán, dovolte, abych ho také vřele podporoval. A nějaký soudek petroleje snad tu máte, Mr Swane?”

Inženýr se halil do kouře svého doutníku:

„To je to nejmenší! Kolik chcete!“ Zarazil se. „Ale nač? Pochodně? Hodláte pořádat pochodňový průvod?“

„Chceme si posvítit na Komanče!“

Hobble Frank vyvalil na Swana oči, že se Old Shatterhand musel až zasmát.

„Tak trochu to vlastně je,“ připustil. „Ale se sudy to bude těžká doprava...“

„Jen se nebojte,“ uklidňoval ho Swan. „Jestli je tak nutně potřebujete, není to žádný problém. Uděláme nosidla, vezmeme je na popruhy, všechno se dá zařídit...“

„Well!“ Old Shatterhand se tvářil navýsost spokojeně. „Spoléhám na vás a na vaše lidi. Ale prosím vás: nesmíte po sobě nechat stopy! To vám kladu na srdce!“

Swan se bezmála urazil:

„Zač mě máte, *sir*? Snad vím, oč jde! Buďte bez starosti! Dovezu vás vláčkem na místo, odkud se vyškrábeme k Birch Holu jako duchové. Víte, kudy půjdeme?“

Vytáhl z opasku nůž a začal střenkou vyrývat do stolní desky plánek trati z Rocky Groundu do Firwood Campu.

„Vidíte?“ upozorňoval. „Železnice tu dělá velký oblouk, to se vyhýbá právě skalnímu útvaru Birch Hole. Tady se vyklopíme. Nebudeme mít k rokli daleko a přitom je vláček tam v lesnatém terénu docela dobře schován. My se přiblížíme zezadu – jezero a soutěska s vchodem je na protější straně – vlastně směrem na Firwood Camp. Kdybyste šel dál rovnou za nosem, dojdete tam poslepu!“

Old Shatterhand sledoval pozorně, co inženýr kreslil. Zdálo se mu, že jeho vlastní úvahy se potvrzují. Les poskytoval dobrý úkryt mužům z Rocky Groundu. Komančové se zařídí tak, aby dorazili na místo až po setmění – nebudou se chtít vystavit nebezpečí, například že by je od Firwood Campu někdo náhodou zpozoroval. Pak bude možno v tichosti obsadit klíčová místa na Birch Holu. U vý-

chodu z rokle postaví nejzkušenější muže. Všechno bude záležet na tom, aby Naiinové nepojali nejmenší podezření. Lovec však spoléhal na to, že jsou uneseni vlastními plány na přepad Firwood Campu. Nemohou vědět, co všechno se stalo po jejich odchodu na Alder Springu. Nepočítají ani s Old Shatterhandem, ani s Vinnetouem, ani s lidmi z Rocky Groundu. A čím víc se budou zabývat myšlenkami útoku na Firwood, tím méně pozornosti budou věnovat okolí.

„Ano, pojedeme,“ rozhodl Old Shatterhand. Usmál se povzbudivě na inženýra. „Víte, jak se to říká? *Alea...*“

„... *iacta lest,*“ doplnil Hobble Frank, vysunul boječtivě černou bradku a proměnil se v boha Marta v plné válečnické zbroji. „Tetko Drollová, páni Timpeové, *engineere, gentlemen...* vlajku na stožár, bouchačky do ručiček a jde se!“

Old Shatterhand se usmíval.

„Myslíte tedy, že to zvládnem bez Levereta?“ zeptal se ještě.

„Bez Levereta!“ potvrdil Swan a také se zasmál. „Vždyť je to vlastně – když si to přeložíte – *zajíček...* nezkušený *zajíc...* Tak tedy – co s ním?“

Úder

Les se táhl skoro až k rokli; při temeni skalního srázu se rozbujela křoviska, hustá a zdola nepřehledná, dobrý úkryt pro ty, kdo obsadí hořejší část rokle. Old Shatterhand se radoval. Dole, u vstupu do Birch Holu, to bylo horší. Hledali dost dlouho, než objevili příhodnou nenápadnou úžlabinu, kam se bezpečně daly schovat sudy s petrolejem. O ty šlo hlavně. Nebýt Vinnetoua, který si tohle vzal na starost, muži se soudky by nebyli nic našli ani do večera. Old Shatterhand si oddechl, teprve když se dozvěděl od Apače, že se našla vhodná skrýš. Neznal Birch Hole, a spoléhal na to, co mu řekl Swan, ale hlavně na svého apačského přítele. Jestliže on nic nenamítal proti jeho plánu, bylo to dostatečnou zárukou, že tu jsou vhodné podmínky, že se dá uskutečnit.

Celá rokle byla asi pět set šest set kroků dlouhá, na šířku mohla mít tak padesát kroků. Old Shatterhand rozmístil své muže nahoře na temeni v menších skupinkách, tak aby jejich zbraně ovládaly každé místo v rokli, kdyby mělo dojít k boji. Byl ovšem přesvědčen, že se mu vyhnou – jestli se Komančové usídlí v rokli, nezbude jim nakonec nic jiného než kapitulovat. Ani myš odtud nemůže utéct.

Několikrát všechno spolu s Vinnetouem a se Swanem prohlédli, vše bylo v naprostém pořádku. Sudy s petrolejem se podařilo výborně ukrýt, rozmístění muži znali přesně své úkoly, jediné s jejich nedočkavostí byly potíže. Co chvíli se mezi sebou dorozumívali, nejsou-li už Komančové v dohledu. Old Shatterhand se vskutku obával nějaké neopatrnosti v tomto směru. Stačila přece nenápadná drobnost, která by Komančům padla do oka, upozornila je, zbystřila jejich pozornost, a všechno mohlo být obráceno vniveč. Zdálo se mu, že skoro až příliš neustále zdůrazňuje, jak důležité je zachovat klid, kázeň, ticho, uložený úkol. Už proto si přál, aby se Komančové objevili co nejdřív; přitom věděl, že do rokle nezajedou určitě dřív, než padne tma.

Sulehčením přijal Vinnetouův návrh, že bude hlídat příjezd k Birch Holu a včas oznámí, až se budou Naiinové přibližovat.

Čekání nebylo vlastně nijak dlouhé, ale přitom všem připadalo, že čas se neuvěřitelně vleče. Jakmile se začalo smrákat, napětí ještě vzrostlo. Každé zašelestění trávy považovali za hluk způsobený neopatrným šlápnutím kopyta. Vyskakovali a chápali se pušek a pak je zase odkládali a znovu je tiskli v rukou – opakovalo se to desetkrát, dvacetkrát. Tma houstla. Les se podivně ztišil, proměnil se v obrovský chrám s bezpočtem pilířů ztrácejících se před jejich očima v temnu.

Old Shatterhand, který se skrýval v houští poblíž vchodu do Birch Holu, vyskočil. Z temného lesa se k němu donesl suchý, lupavý zvuk, jako když se láme větvíčka. Bezděčně sáhl po revolveru, ale tlumené zahoukání, sotva slyšitelné na větší dálku, ho uklidnilo. Skutečně: netrvalo to ani šest či sedm vteřin a mezi stromy se objevil

výrazný temný stín. Propletl se opatrně mezi křovinami k lovcí a tiše oddychoval. Byl to Vinnetou.

„Přicházejí,“ řekl šeptem.

„Víš, kde nechali koně?“

„Vedou je s sebou,“ odpověděl Apač.

„Hlupáci,“ šeptl Old Shatterhand. „Stačí, aby se *jedno* zvíře polekalo a zařičelo, a dozvědí se o jejich úkrytu až dole ve Firwood Campu.“

„Naiinští mužové si nezaslouží jména bojovníků,“ Vinnetouův hlas vyjadřoval všechno Apačovo pohrdání nad tak neuváženým počínáním. Vzápětí se dotkl lovcova zápěstí. „Slyšel můj bratr? Nyní zafuněl kůň už docela blízko!“

V několika málo okamžicích zahlédli dvě postavy mířící k ústí rokle. Šli za sebou, každý vedl svého koně a okolí nevěnovali valnou pozornost. Jejich opatrnost končila tím, že dbali, aby nezpůsobili zbytečný hluk. Pro jistotu přidržoval každý koni ruku na nozdrách. Zastavili se, jeden z nich zahoukal hlasem napodobujícím sovu, potom se začali vynořovat z tmy další bojovníci. Postupovali husím pochodem jeden za druhým, pomalu, beze spěchu, nezasvěcený pozorovatel by řekl, že pohodlně jako na výletě. Trvalo víc než půl hodiny, než prošel poslední z nich. Ukazovalo se jasně: byli přesvědčeni, že jsou zcela v bezpečí. Když se Vinnetou s Old Shatterhandem přesunuli s největší opatrností až ke skalisku, které vyčnívalo poblíž ústí rokle, mohli zcela zřetelně slyšet hlas Černého mustanga.

„Moji bojovníci nyní zůstanou zde, aby byli schováni zrakům nepřátel. U vchodu budou stát čtyři bojovníci, které povede Kitahomaša, Dvě pera, a kdyby se náhodou stalo a někdo chtěl vniknout do našeho ležení, zneškodní ho na místě. Slíbil jsem již synům Komančů Naiinů, že je očekává velká kořist. Mnoho skalpů padne do jejich rukou, ozdobí jimi své opasky a získají mnoho ručnic a střelného prachu. Hodina útoku nadejde brzy, moji bratři ať jsou na ni připraveni. Zatím však ještě musí počkat, protože bílí mužové dosud pijí ve svém velkém vigvamu ohnivou vodu. Tokvi-kava nyní

odejde, aby prozkoumal hnízdo bledých tváří. Moji bratři ať se neznepokojují, kdyby nepřišel brzy. Objeví se až ve chvíli, kdy pozvedneme pušky, tomahavky a nože k útoku. To bude hodina konce všech bílých mužů. *Howgh!*“

Černý mustang byl důstojnost sama. Podobal se v té chvíli proroku, který ví, že už se vlastně splnilo, co právě předpovídá, a považuje sám sebe za nesmrtelně velkého. Pokynul rukou na znamení, že se nehodlá už o ničem dál šířit, a zamířil do lesa.

Prošel těsně kolem Vinnetoua a Old Shatterhanda. Kdyby byl udělal neočekávaně snad čtyři kroky stranou, byl by na ně narazil. Ale jeho ani nenapadlo, aby věnoval pozornost okolí. Byl přesvědčen, že má před sebou jen několik desítek čínských dělníků (o těch jako o bojovnicích neměl valné mínění), pár bělochů (o většině si myslel, že den co den jenom prolévají hrdlem ohnivou vodu) a málo schopného, nezkušeného hlavního inženýra (toho podceňoval už úplně, poněvadž mu Lstivý had řekl, že ten muž je vlastně poprvé na Západě). Sunul se rychle tmou a přešel až na kraj lesa ke svahu, odkud bylo vidět, jak bliká světlo v *shopu* firwoodské železniční stanice.

Vinnetou a Old Shatterhand ho sledovali krok za krokem. Temnota noci, stromy, výběžky skalisek jim pomáhaly se ukrýt. Mech a tráva tlumily jejich kročeje. A lhostejnost Černého mustanga k nebezpečí, které si nepřipouštěl, jim ulehčovala záměr. Střežili nicméně pečlivě každý jeho pohyb.

Když se Černý mustang zastavil u svahu, zdálo se jim, že ta chvíle přišla. Byli asi tři nebo čtyři kroky za komančským náčelníkem. Old Shatterhand, přitisknut k zemi, jako by se chtěl vpít do toho kusu trávy pod sebou, pozvedl hlavu a spíš naznačil, než udělal pokyn rukou. Apačovy oči se ve tmě zaleskly. Vinnetou zpozoroval gesto, oba sledovali každé své hnutí, jak vzájemně zajišťovali vlastní bezpečnost, a sotva znatelně přikývl. Pak se ozvaly dunivě tři rychlé přískoky, Černý mustang sebou trhl, skočil zpátky, vztyčil se před ním obrovitý stín, nalehl na něj – ne, to se mihla vzduchem ruka, ozval se tlumený úder, zakřuplo to, jak dopadla na spánkovou kost,

Tokvi-kavovi ušlo z hrdla podivné zachrčení, pak rozhodil rukama a složil se do trávy. Vinnetou už u něho klečel a svazoval mu pevně svým lasem nejdříve ruce, pak nohy. Old Shatterhand rval oběma rukama trávu a cpal ji náčelníkovi do pootevřených úst. Pak utrlh cár podšívky ze svého kabátu a převázal jej kolem Komančových úst, aby snad ten primitivní roubík nevytlačil jazykem z úst a nepokusil se přivolat pomoc.

Zatím byl ovšem bezmocný, nevěděl o sobě, neprobral se ani, když si ho Old Shatterhand přehodil přes rameno a vlekl k jedlové houštině, kde seděli Swan, Hobbler Frank a Timpeové.

Když se blížil, dal Apač domluvené znamení, protože Old Shatterhand se bál, že by inženýr mohl ze samého rozčilení způsobit poplach. I tak zůstal jako přimrazen, když uviděl oba přátele, jak se vlekou s jakýmsi Komančem, kterého ke všemu možná poslali do věčných lovišť.

„*Good heaven!*“ sykl Swan. „Dobré nebe! To jste vy?! Koho to, prosím vás, vlečete na zádech?“

Old Shatterhand a Vinnetou pokládali už zajatce do trávy.

„*Heigh-day!*“ Zvědavý Hobbler Frank měl co dělat, aby potlačil jásavý výkřik. „Podle per a odznaků to vypadá na náčelníka! Snad jste dokonce neklofli Černého mustanga, *sir!*?“

„Trefil jste, Franku. Je to on, od hlavy až k patě!“

„A že se nehýbe!“ šeptal Swan. „Je po něm?“

„Nene, přijde k sobě,“ řekl Old Shatterhand. „Asi jsem se trochu víc rozmáchl... Necháme ho zatím chvíli ležet.“

„Nebude dělat povyk, až přijde k sobě?“

„Ale kdepak!“ šklíbil se čilý Hobbler Frank. „Mr Shatterhand z něj udělal prvotřídního kojence. Krásný *sucking-bag*, *sir*, dudlíček jako pro prince!“

Ukazoval přitom na roubík v ústech.

„Co s ním budete dělat?“ ptal se Swan. Byl rozčilen, vzrušen tím úspěchem a nejraděj i by si byl zapálil slavnostní doutník. Ale kdepak by to bylo možné!

„Opatříme mu společnost,“ pousmál se Old Shatterhand. „Aby mu nebylo samotnému smutno!“

„Vážně, *sir*?“ zajímal se Hobbler Frank. „V tom případě bych prosil, abyste... nezapomněl na moji maličkost! Stojím vám k službám, a jestli se chcete vypravit zas za nějakým komančským darebákem, máte ve mně pravou ruku! Přece vás nenecháme všechno dělat! Vezměte mě s sebou!“

Old Shatterhand upadl do rozpaků. Nakonec ovšem nebylo důvodů, proč by měl odpírat účast při nějaké akci právě Hobbler Frankovi, který měl spolu s Tetičkou Drollovou ze všech přítomných patrně největší zkušenosti ze života na Západě. Vinnetuův úsměv, schovaný do koutku úst, naznačoval, že apačský náčelník by s věcí byl svolný. Lovec povzdychl a zvedl bezmocně ramena: „Co s vámi mám dělat, Franku? Jestli o to tak stojíte...“

„Stojím nestojím,“ vypjal se Hobbler Frank na špičky, zjevně polichocen důvěrou, kterou mu právě Old Shatterhand prokázal, „když se bojuje, nejsem rád za bukem, *sir*! A tady stará Tetka Drollová, jak ji znám, jakbysmet!“

Old Shatterhand pochopil jemnou narážku.

„Konečně proč ne?“ řekl. „Černý mustang nechal jako hlídku čtyři bojovníky – budeme tedy čtyři proti čtyřem! Bude to *fair*!“

Ovál Drollova masitého obličej se jen leskl uspokojením. Přitáhl si rukou k uším svou neuvěřitelnou hučku a polohlasem zamumlal: „Hosana, hosana!“

Studně

Muž, který byl pověřen hlídáním u studny, se jmenoval Tupman. Byl to chlap jako hora, samý sval, lamželezo. Uvelebil se u roubení, položil vedle sebe pušku a spustil hlavu na prsa. Zdálo se mu zbytečné, že tady musí někdo hlídat, a ostatně mu vůbec nebylo zvlášť jasné, co se vlastně děje. V táboře byl zmatek, inženýr Swan vydal hromadu rozkazů, a on sám se nijak nenamáhal, aby si to klubko

nejasností rozmotával. Měl jiné zájmy a určitě by byl dal přednost tomu, jít s ostatními na noční honičku. Z *roomu* si přinesl whisky, potřeboval zahnat dlouhou chvíli; tu a tam si z láhve přihnul, požitkářsky si zafrkal a zacivěl se zas do prázdna. Každá čtvrt hodina mu připadala jako nekonečnost sama. Hladina nápoje se vůčihledě snižovala, netrvalo moc dlouho a byl na dně.

Zajatec dole v studni o sobě nedával vědět. Bud' se smířil s osudem, nebo tak usilovně přemýšlel o tom, je-li nějaké východisko z jeho postavení. Tupman asi dvakrát nebo třikrát nahlédl dolů do hlubiny, ale v temnotě rozeznával jen obrysy. Pro jistotu na zajatce houkl chraptivým hlasem: „Jsi tam?“ Byla to hloupá otázka a nedočekal se pochopitelně odpovědi; když se tak ptal potřetí, hodil po něm mestic zdola jakousi tlumenou nadávkou. „To bych rád věděl, cos proti nám vlastně šil?“ zahučel obrovitý hlídač a svlažil si hrdlo douškem whisky.

Hlídal tak asi půldruhé hodiny, když se na volném prostranství za skladištní budovou objevily dvě postavy. Tupman vstal, puška mu vyklouzla, shýbl se pro ni. Dalo mu to práci – whisky už působila, takže s udržováním rovnováhy začínal mít dost potíže.

„Kdo je to?“ vysoukal ze sebe.

Postavy se zastavily, pak jedna z nich řekla tenkým, vysokým hlasem:

„Oh – Mr Tupman!“

„Tak, tak,“ odpověděl a zakymácel se zas na nejistých nohách. „A já vás taky znám... podle... hhh... hlasu!“

Nezdálo se mu, že by se blížil nepřítel. Mávl odevzdaně rukou, vypadalo to, jak by si uděloval souhlas k tomu, aby se zase posadil. Udělal to podivuhodně rychle, jen to žuchlo. Ti dva se přiblížili, vlekli nějaké balíky či co, na hlavách měli komické čepičky (zasmál se tomu) a úpěnlivě na něj mrkali. Díval se do jejich šikmých očí a uvědomil si, že to jsou Čínští předáci, *firsthands* ze sousedního úseku od inženýra Levereta. Několikrát je už viděl, ale ať se snažil sebeusilovněji vzpomenout na jejich jména, nemohl a nemohl to

dokázat. Nějaký Li, nebo Fu, nebo Tin... Ani ho to koneckonců neznepokojovalo.

„Vy jste... od Levereta,“ zafuněl. „Děláte na ttttrati... já vím!“

Vyšší Číňan zamžikal očkami. Pravděpodobně si všiml láhve, kterou Tupman znechuceně odkopl stranou.

„A je pryč!“ řekl svrchovaně opovržlivě.

„Je pryč!“ opakoval Číňan rozpačitě. Byl zvědav, co tu vlastně Tupman dělá, ale nevěděl, jak se ho na to zeptat. „My budeme také brzo pryč,“ dodal. „Už nebudeme dělat u Mr Levereta. Málo platil a chtěl mnoho práce. Odešli jsme.“

Tupmana to nezajímalo.

„Vždyť je to hloupost,“ zabručel. „Stejně se z tý studně nemůže vyškrábat!“

„Kdo?“

Číňan strčil nenápadně loktem do svého druha. Měl oči navrch hlavy a nenápadně se sunul k okraji studně.

„Ten váš... ssstopař, *scout*,“ řekl Tupman a vzdychl. Zadíval se na láhev a zameditoval: „Měl jsem mu taky dát napít... nakonec to je člověk jako my... Jenže teď... nnnemám ani sám!“

Číňan sáhl do vaku, který shodil se zad a opřel o několik opodál se povalujících trámů. Tupman se vymrštil a drapl chtivě rukou po té lesknoucí se nádobce, která se před ním objevila.

„My měli na cestu,“ řekl Číňan. „Ale Mr Tupmanovi rádi nabídneme. Mr Tupman neubližuje Číňanům.“

Tupman byl ochoten za další hlt whisky prohlásit cokoli. Rozkročil se doširoka, objal do náručí celý svět a potom zase klesl: „To ne! To nikdy ne! To Mr Tupman nedělá!“

Číňané sledovali Tupmanův výkon s vyvalenýma očima. Dokázal vytáhnout naráz čtvrt láhve. Měl asi obavy, že mu ji zas vezmou. Ačkoli, napadlo ho, klidně by si mohl dojít do *shopu*, museli by mu přece nalít!

„Mr Jato-inda se něčeho dopustil?“ ozval se opatrně vyšší z Číňanů. Stál až u okraje studny a nahlížel nenápadně dolů. Dole se mlel mestic a polohlasem klel.

„Dopustil!“

Tupman to vyslovil hlasem kardinála oznamujícího právě konciliu, že kacír je vinen.

„Říkali..., že nás prozradil Komančům... ano, to říkali... A já ho teď musím hlídat!“

Přihnul si opět, byl už pořádně opilý, jazyk ho nechtěl poslouchat. Ruce a nohy vypověděly poslušnost už dávno.

„Kdo to říkal?“

„Kdo?!“ Tupman rozhodil rukama, jako by právě uslyšel tu nejpošetilejší otázku na světě. „Ttten... Old Shatterhand... a Vinnetou... náš Mr Swan... vůbec všichni to povídali! Jojo!“ vzdychl si.

„Oni jsou tady v Rocky Groundu?“ zeptal se Číňan nějak rychle znepokojeně.

„Na zdraví,“ řekl Tupman. Lokl si zase pořádně z láhve. Pro jistotu ji vůbec už nepouštěl z ruky. „Ne, nejsou! Jeli přece honit Komanče! A spousta našich lidí s nima! A já jsem, *gentlemen*, hlídač! Já tady hlídám, a budu tady hlídat, dokud se nevrátí nazpět. Ddddo rána...“

Nevěděl už, co mluví. Pletl se mu jazyk.

„Tak vám se u Levereta už nelíbí? To se nedá nic dělat! Tady v tý zemi si každý může dělat, co chce. Já bych taky moh říct, mně se tady nelíbí, já jdu pryč! Ale já to neřeknu! Já tu... mmmám... důležitý úkol... jjjá musím hlídat! Ono se řekne, zradil,“ naklonil se k Číňanům a vzal je důvěrně za ruce, „ale aby moh člověk zradit, to musí být napřed zrádce!“

Říkal to tak, jako by jim prozrazoval největší objev století. Víčka se mu nějak klížila, na všechny jeho údy někdo pokládal těžká závaží, každý pohyb byl čím dál tím obtížnější. Hlava klesala sama od sebe na prsa.

„Ale ta whisky byla dobrá!“

Chtěl ještě něco dodat, nadechl se na to zhluboka a hlasitě. Cítil, že na noze ho cosi šimrá, naklonil se, aby si to zblízka prohlédl, pak se mu svezla ruka po holeni a celý se převálil kupředu. Číňan se nad ním sklonil a tiše zavolal:

„Mr Tupmane!“

V jeho hrdle však hvízdala úpěnlivě lokomotiva.

Číňan se obrátil na svého druha. Rozhlíželi se kolem dokola. Stanice byla tichá, nikde nikdo, jen v *shopu* se ještě svítilo. Hlavami kývli téměř současně. Přicupitali k studni a naklonili se přes okraj.

„Mr Jato-into, Mr Jato-into!“ zvolal jeden z nich.

Tlumil z opatrnosti hlas, ale ten v studni ho uslyšel.

Zvedl udiveně hlavu.

Ohně na roklině

Ozvala se rána jako z děla, záplava plamenů ozářila celou rokli, vzduchem létaly železné obruče a prkna ze sudu, plameny se rozlévaly, syčely, vzdouvaly se jako zlé jazyky, proměňovaly se v červenožluté chvosty. Najednou bylo v rokli jasno jako ve dne, bylo vidět polehávající komančské bojovníky, plašící se koně, zmatené náčelníky pobíhající najednou od skupinky ke skupince. Ozvěna opakovala výbuch, ti dole nevěděli, co se děje, jestli někdo střílí, jestli je chce vyhodit do povětří, jestli položil v blízkosti jejich ležení třaskavinu a teď je postupně odpaluje...

Ve zmatku se vrhli k východu z rokli, jenže tam to bylo nejhorší. Obrovský žár nedovoloval, aby se přiblížili, mohutný sloup plamene oslňoval a sežehoval každého, kdo se přiblížil, a z druhé strany za ohněm třaskaly suché výstřely z pušek. Pobíhali tedy zmateně sem a tam, jeden druhého odstrkoval, křičeli na sebe, ukazovali si nahoru na sráz skaliska, kde se objevovaly ve svitu pochodní zbraně rockygroundských dělníků. To měla být podle Shatterhandova plánu manifestace síly, ta měla lapené rudochy zastrašit a přesvědčit je od samého počátku, že jakékoliv i jen pomyšlení na odpor je zbytečné. Muži ostatně dostali přesné pokyny, Old Shatterhand jim vysvětlil, že v prvním okamžiku je třeba se vyvarovat zbytečných obětí, které by mohly Komanče rozdráždit. Kdyby Komančové ztratili hlavu a pokusili se uniknout násilím, bylo by ovšem nutné přijmout

boj. Budou-li však od počátku zastrašeni, je velká naděje, že se jich rockygroundští zmocní bez boje – a hlavně i bez *vlastních obětí*! Pochopili ten plán a zatím ho zachovávali do puntíku.

Boj tedy ještě nezačal, a už měli pět zajatců. Výprava k strážím, které se zúčastnili vedle Vinnetoua a Old Shatterhanda i Hobble Frank a Tetička Drollová, dopadla úspěšně, a teď tu leželi vedle sebe pod dohledem inženýra Swana jeden vedle druhého, důkladně spoutaní na rukou i na nohou. Na radu Old Shatterhanda je Swan dal položit tak, aby jim plameny z hořících sudů petroleje oslňovaly obličej. Sám se stáhl s Vinnetouem pro tu chvíli mezi stromy, zvědav, jak se budou tvářit na situaci. Náčelníkovi uvolnili i ústa – teď už nezáleželo na jeho křiku. Jenže jeho teď také ani nenapadlo se hlasitě ozývat. Posupně si prohlížel okolí a nejvíc ho dráždil inženýr, který se od něho na metr nehnul. Swan si prohlížel Komanče jako exotické zvíře, ale také trochu jako vítěz a krotitel, který to zvíře zneškodnil, anebo se na tom zneškodnění aspoň podílel. Černého mustanga to viditelně dráždilo. Nedovedl si zřejmě vysvětlit, jak vůbec mohl padnout do rukou člověka, který podle jeho měřítek byl úplná nula. Nakonec nevydržel mlčet.

„Proč na mě valíš oči?“ utrl se. „Máš takový strach, že se mě neodvažuješ ani oslovit?! Budeš mít ještě větší, až se dozvíš, kdo jsem!“

Swan nebyl *trapper* ani lovec, ale něco o Západě věděl, a strašpytel nebyl zcela určitě. Náčelníkova slova na něj neudělala nejmenší dojem.

„Zatím to nevypadá, že zrovna ty bys byl člověk, před kterým bych se měl strachovat. A mít nahnáno před vyloženými darebáky, to už vůbec nemám ve zvyku. U těch mě zajímá jen jedno: trest.“

„Nevíš, co mluvíš,“ vyjel si Černý mustang. „Budeš se třást, až ti povím své jméno, které je známo mezi všemi rudými bojovníky. Jsem Tokvi-kava, nejvyšší náčelník Komančů Naiinů!“

„To je docela možné, ale vůbec nic to nemění na tom, co jsem řekl. Jsi lump, zloděj, nájezdník, a odpýkáš všechno, co jsi na nás chystal!“

Inženýr si počínal docela obstojně – mluvil s Komančem právě takovou řečí, jakou s ním bylo třeba mluvit. Černý mustang bezmocně potrhával spoutanýma rukama.

„Pse! Uvaž dobře, co říkáš, protože budeš za každé slovo potrestán! Tokvi-kava nezapomíná na žádnou pohanu! Ztrestám tě!“

„To jsem zvědav, jak to zařídíš, abych byl potrestán. Zatím se tu přede mnou meleš v poutech a nemůžeš vůbec nic!“

Černý mustang se rozkřikl:

„Ale ty mě okamžitě pustiš! Nic jsem ti neudělal! A jestliže neposlechněš, dám znamení svým bojovníkům, kterých je desetkrát deset, a ti tě zašlápnu do země jak jedovatou houbu! A potom se obrátí k místu jménem Rocky Ground a k místu jménem Firwood Camp a zničí všechny muže, kteří tam jsou, a také dráhu pro železného koně!“

„Tomu se mohu jen zasmát,“ mínil inženýr klidně. „Tví bojovníci na tom moc dobře nejsou, pokud vím. A vůbec – počkej na Vinnetou a Old Shatterhanda, ti už ti předloží přesný účet. Na centík! A kdoví, jestli budeš mít dost, abys všechno zaplatil!“

Černý mustang propukl v bláznivý chechtot.

„Bojíš se!“ halekal vítězně. „Bojíš se, a proto mluvíš o Vinnetouovi a Old Shatterhandovi, abys mi nahnal strach! A nevíš, že ti dva tady dávno nejsou, že odtud odjeli železným vozem, protože se sami báli, abych se nezmocnil jejich skalpů!“

„A co když přece jenom neodjeli, Tokvi-kavo?“

Tohle už neřekl Swan, to řekl Old Shatterhand. Rozhrnul větve křoví, za nímž se skrýval, postoupil o dva tři kroky a zkrřížil ruce na prsou. Komančský náčelník vypouklil oči. Díval se na lovce jako na bílou paní.

„Uff, uff!“ vyrazil ze sebe ulekaně. „To je – Old – Old – Shatterhand!“

„Správně,“ řekl lovec. „A dokonce nejsem sám! Jestlipak poznáš, kdo...“

Z Komančova hrdla se vydral nový výkřik:

„Vinnetou!“

Apačský náčelník stál vedle svého přítele a přísným zrakem pozoroval Komanče.

„Také správně! No vidíš!“ pochválil Old Shatterhand. „Budeš mít jistě neobyčejnou radost, až ti oznámím, že jsme sem přiklusali rovnou za nosem od Alder Springu!“

„Co z toho? Tam jsem nebyl!“

Černý mustang se zřejmě vzpamatoval. Dva výkřiky mu unikly, prozradily jeho údiv, ale od tohoto okamžiku se zase ovládal a nasadil kamenně nehybnou tvář.

„Jistěže ne!“ Old Shatterhand byl laskavost sama. „Ale docela nedaleko, že? Na Corner Topu, za místem, kde řádl hurikán. Chtěl jsi nás večer polapit. Že je to tak?“

Komanč stiskl rty. Nebyl tak hloupý, aby si neuvědomoval zcela přesně, co těch Shatterhandových pět vět znamená. Ale rozhodl se k tomu, co si obvykle v podobných postaveních volila většina indiánských náčelníků: zapírat, zapírat, zapírat.

„Nic takového není pravda! Nevím, podle čeho tak můžeš usuzovat! Nedokážeš to, a proto mě musíš propustit! Sundej mi pouta!“

„Chvíli s tím ještě počkáme,“ mínil Old Shatterhand. „Zeptám se tě jen na pár věcí, a když odpovíš podle pravdy, jsi volný. Ale co povídám! Náčelník Naiinů přece nikdy nemluví nic jiného než pravdu! Je to tak?“

„Je!“ řekl Černý mustang a stiskl rty.

„To rád slyším. Tak poslyš! Přiznáváš, že jste sem přišli, abyste přepadli Firwood Camp?“

Náčelník div nevyskočil. Zatrhal zuřivě všemi pouty.

„Ne!“ vyjekl ostře.

„Ale poslal jsi sem svého vnuka Ik-senandu? Měl ti tady připravit půdu, že?“

„Ne!“

„Včera večer ses s ním setkal právě u Firwood Campu, je to tak?“

„Ne! Ik-senanda je ve vigvamech Naiinů. To všechno, co říkáš, jsou výmysly! Lži!“

„Na tvém místě bych byl opatrnější ve slovech! Dovedeš si představit, že by si Vinnetou a Old Shatterhand nechali nadávat lhářů?“ Odmlčel se. „Tak dál. Nevzal jsi dva hřebce, Ilčiho a Hatátitlu, v kůlně ve Firwoodu, a neutekli ti potom?“

„Ne!“

„A Ik-senanda, říkáš, je doma ve svém vigvamu... Hmhm... A tos mu tedy nedal na Corner Topu příkaz, aby ti dával pozor na naše pušky?“

„Ne!“

„Co když tě přesvědčím o opaku?“

„Nepřesvědčíš mě!“

„Kdoví!“

Old Shatterhand se pootočil a na vteřinu zmizel Černému mustangovi z očí. Když potom znovu rozhrnul porost, viděl, jak se oči náčelníka nesmírně rozšiřují. A slyšel, jak mu to v hrdle chruje neartikulovaným, řezavým úpěním. Nechával Černého mustanga být, neřekl ani slovo, a Vinnetou, který se objevil s ním, zachovával stejnou mlčenlivost. Nakonec Komanč zvrátil hlavu dozadu, zatřásl jí a zasténal. Konečně opět promluvil.

„To je... tvá těžká rifle... a kouzelná puška... a Vinnetou má... svou stříbrnou... ručnici...“ Šeptal to a najednou se vzepjal v pou- tech a vykřikl skoro zoufale: „Kde je Ik-senanda? Kde je syn mé dce- ry?“

„No vidíš,“ řekl uznale Old Shatterhand. „Na takovou slušnou otázku ti dám slušnou odpověď. Určitě není doma ve svém vigva- mu. Došli jsme si pro něho na Corner Top. Je – v našich rukách.“

„Ne! To nemůže být!“

„Už se s tím budeš muset smířit.“

„Ujeli jste pryč na vozech ohnivého koně!“

„Ano, ale z Firwood Campu do Rocky Groundu, přáteli. A pak jsme se vypravili na Alder Spring a čekali tam, až přijde Tokvi-kava, slavný náčelník Naiinů. Taky jsme se dočkali a pěkně přímo z jeho úst vyslechli, co chystá.“

„Ufff!“

„Ufff, ufff! Právě!“ řekl Old Shatterhand. „Tak to na tom světě chodí! Kdo jinému jámu kopá...“

„Kde je Ik-senanda?“ opakoval odevzdaně, zdrceně Komanč.

„Říkám ti: v naší moci, a to na místě, odkud nemůže utéct. Tak co – chceš ještě zapírat? To nemáš tolik statečnosti, aby ses dokázal přiznat?“

Černý mustang upíral zrak do plamenů šlehajících u vchodu do Birch Holu.

„Tokvi-kava má dost statečnosti, aby promluvil,“ řekl po chvíli tiše.

„Tak tedy přiznáváš, že jsi nás okradl o zbraně?“

„Zmocnil jsem se jich.“

„A chtěl jsi dnes v noci napadnout Firwood Camp?“

„Bílí mužové ublížili mnohokrát Komančům. Pomsta je dovolena.“

„Chtěl jsi ty lidi pobít, nebo co jsi chtěl s nimi provést?“

„Ani všechny skalpy, které bychom si byli vzali, by neodčinily bezpráví, kterého se dopustily bledé tváře na rudých kmenech.“

„Cože?!“ vykřikl Swan. „Vy jste nás chtěli *skalpovat*? Všechny? To znamená... například i – mne?“

„Všechny,“ lhostejně přisvědčil Černý mustang.

Byl si vědom toho, že Old Shatterhand ví všechno, ostatně tehle běloch, člověk na Západě bez jména, mu byl zcela lhostejný, prezíral ho.

„Zounds! Hrome!“

Swan se vzmohl jen na výkřik, ale rychle se vzpamatoval. Hned ovšem hořel touhou po pomstě.

„Za tohle musí viset, *sir*!“ vykřikl.

Old Shatterhand zachovával klid.

„Uvidíme...“ řekl neurčitě. „Ještě není po všem. Ještě tu máme ty muže z hlídky.“ Přešel od náčelníka několik kroků dál. Prohlížel si zajatce – dřív na to nebyl čas – a uvědomil si, že s jedním z nich se už setkal. Zadíval se mu do očí. „Ale my jsme spolu už měli tu čest! Jenže to jsi ještě patřil k Vraním indiánům, k Upsarokům, a jme-

noval ses Juvaruva! To se časy mění, vid'?' Ted' se z tebe najednou stal, jak vidím, naiinský Komanč. Konečně, to je tvoje věc. Slyšel jsi, o čem jsme tady mluvili?"

„Slyšel,“ odpověděl spoutaný Kita-homaša.

„Well! Tak dobře!“ Old Shatterhand potřásl hlavou. „Tak je ti doufám všechno jasné. Dávej ted' pozor, co ti řeknu! Rozvážeme tobě a tvým třem druhům pouta a pustíme vás dovnitř, do Birch Holu. Řeknete tam, že máme v rukou Černého mustanga! Dávám vám na rozmyšlenou čtvrt hodiny: do té doby se vzdáte – nebo vás moji lidé – jsou tady všude kolem dokola – rozstřílejí. Vyřídíš to?"

„Nebudou nám věřit,“ řekl Komanč. „Nikdo nebude věřit, že bledé tváře se zmocnily Tokvi-kavy!"

„Když nebudou věřit, tak jim ho ukážu. Přesně za čtvrt hodiny se objeví nahoře na srázu! Ale ne abyste pomýšleli na nějaké darebáctví! Doplatili byste na to sami. Sám jsi slyšel, že lidé z Rocky Groudu nemají náladu na vtipy. Já se jim nedivím."

Komanč – Kita-homaša – horlivě přikyvoval, ale přitom pošilhával směrem k hořícímu sloupu petroleje u vchodu do soutěsky. Hned se ukázalo proč.

„Jak ale projdeme plameny ohně?" začal s námitkami.

Old Shatterhand nechtěl ovšem rozvlékat věci na dlouhé lokte:

„Jak? Tamhle u kraje, kde to nešlehá tak vysoko; tam jednoduše přeskočíte. Možná že si přitom trochu popálíte kalhoty, ale to přece pro takové statné bojovníky, jako jsou Naiinové, nic neznamená! Nebo chceš nechat radši své bratry v pastí? Říkal jsem ti, co to znamená! Že je postřílíme jak zajíce na honu!"

Komančský bojovník hlasitě vzdychal.

„Uděláme, co po nás chce Old Shatterhand,“ zamumlal. „Ale ať přísahá, že bledé tváře nebudou střílet do té doby, než s Komanči promluví ze skály Tokvi-kava!"

„To víš, tobě budu přísahat!" odbyl ho lovec. „Můžeš být rád, že to pro vás ještě takhle dopadá. A co jsem řekl, to splním – to už jsi snad o Old Shatterhandovi slyšel, že na jeho slova je spolehnutí."

Hallo, meššúrs, pojd'te těm chlapům rozvázat pouta, ať to všechno co nejdřív skoncujeme!"

Sklonil se sám první nad Kita-homašou. Swan, Vinnetou a Hobbles Frank uvolňovali pouta třem ostatním. Komančové se před sebe dívali skelným, nepřítomným zrakem, jako by se jich to netýkalo. Byla to pro ně nesmírná pohana. Styděli se za to, že se jich zmocnili nepřátelé, a aspoň sami před sebou si namlouvali, že svým mlčením dávají najevo, jak těmi bílými chlapy skrzaskrz pohrdají.

Beznaděje

Výbuch sudů s petrolejem a záře, která se rozlila nad hřeben Birch Holu, zburcovala skoro celý Firwood. Dělová rána jim zněla ještě v uších. Ohňová záplava, kterou pak uviděli, sotva vyběhli před stavení, v nich rozmnožila nepokoj. Připomněli si nedávno objevené stopy, Old Shatterhandovu a Vinnetouovu nedůvěřivost, zmizelého Jato-indu – prostě se hlásily znovu vážné obavy. A protože na Birch Hole nebylo tak daleko, Leveret se rozhodl, že část mužů nechá v Campu a asi s dvaceti kurážnými se vypraví na výzvědy. Načervenalý sloup u lemu lesa byl majákem, podle něhož se mohli dobře orientovat.

V lese narazili na své druhy a přátele z Rocky Groundu a dozvěděli se aspoň v náznaku, co se děje. Tetička Drollová, která měla na starosti hlídky v tomto úseku, se zaradovala z nečekané posily – početní převaha Komančů se začala rozplývat. Běžel s tou novinou k Old Shatterhandovi a vzal s sebou i Levereta, kterému šla ze všeho hlava kolem. Sotva popadal dech a hrozil se toho, co Firwood Camp podle slov lovců jistojistě očekávalo. Chtěl na Old Shatterhandovi, aby mu přidělil nějaký úsek, jeho lidé hořeli najednou bojechtivostí, a kdyby bylo po jejich, bylo by asi došlo velice brzy ke krutému masakru.

„Dobrá, když už jste tady, obsadíte ten kus lesa nalevo od vchodu do úžlabiny,“ rozhodl Old Shatterhand.

„Anebo mohou obejít jezero a zůstat na druhém břehu... Což kdyby se tam Komančové pokusili...“ mínil Droll a hladil tlustými prstíky podobnými válečkům svou odřenou, starou pušku.

„Pochybuju,“ odpověděl Old Shatterhand, „jezero je hluboké, studené, z rokle k němu je ještě sráz... Ale nakonec, jistota je jistota, vezměte si je, Drolle, na povel a odveďte je tam. Budete mi tam na té linii dělat generála,“ zasmál se. „A pozor na kryt! Je to tam otevřené dolů na Firwood Camp, nadbytek vhodných míst k úkrytu tam asi nenajdete.“

„Beztoho se vzdají,“ usmívala se Tetička a kývala už na Levereta, kterému kolega Swan právě barvitě líčil, jak se na něho *osobně*, na jeho skalp, chystal sám Černý mustang. Už si na tom začínal pomalu zakládat.

Komanč zatím ležel jako bez života.

Vypadalo to, jako by upadl do hypnotického spánku – však Hobble Frank na to upozornil, i když jako obvykle všechno popletl a vykládal doširoka o *hypotetickém* spánku. Náčelník se vůbec nehýbal, svaly v tváři byly jak ztuhlé, koutky úst stažené, jen chvějící se chřípí nosu prozrazovalo, že starý Komanč je ještě naživu. Když Tetička Drollová a Leveret zase odešli, pootevřel oči a vrhl kradmý pohled na Old Shatterhanda. Rozvažoval zřejmě, má-li lovce oslovit, pak se rozhodl a upozornil na sebe tlumeným zvoláním:

„Uff!“

Old Shatterhand zvedl hlavu:

„Černý mustang se mnou chce mluvit? Už si uvědomil, že pro jeho Naiiny není žádná cesta k záchraně?“

„Mýlíš se. Tokvi-kava si naopak uvědomil, že taková cesta tu je.“

„Vážně? Já o ní ale nevím!“

„Ale jistě víš o své spravedlnosti.“

„Hm... Co ta s tím má co dělat?“

„Mnoho,“ řekl důležitě Černý mustang. „Protože bojovníci Komančů se jí mohou dovolávat. Může spravedlivý člověk trestat za činy, které nebyly spáchány? Řekni mi: čím jsme se vlastně provinili? Prolili jsme snad něčí krev?“

„Sám jsi tu vykládal, že jste chtěli skalpovat všechny muže z Firwood Campu!“

„Neudělali jsme však nic takového,“ řekl důrazně Černý mustang. „Musíš nás proto propustit – jestli chceš být spravedlivý.“

„A to se mylíš!“ Old Shatterhand se krátce zasmál. „Jdeš sice na to jako advokát, ale marně. Podívej se – jaký trest patří podle zákonů prémie zlodějům koní?“

„Smrt!“ Černý mustang odpověděl okamžitě. Po celou dobu mlčení se asi připravoval na tento rozhovor. „Ale koně se ti vrátili, máš je, přijel jsi na nich! Nebyl jsi poškozen!“

„Počkej! A jaký trest si zaslouží podle zákonů prémie zloděj zbraní?“

„Smrt,“ připustil opět Černý mustang. „Ale vy jste si pro ně došli. Máš všechny své zbraně.“

„To na provinění nic nemění. Krádež musí být potrestána.“

„Ty mě chceš zabít?“ vyděsil se Komanč. „Chceš, aby lovci o Old Shatterhandovi říkali, že je vrah?“

„Ale jakýpak vrah – já nikoho nezabývám, já jen, opakuji ti, žádám trest pro toho, kdo se na mně provinil! To právo má každý *west-man*!“

„Na bledých tvářích z táborů železného koně jsme se vůbec neprovinili! Nepřepadli jsme nikoho, ani jsme nikoho nezabili. Nemají právo nás trestat!“

„Jsi zase na omylu,“ vrtěl hlavou Old Shatterhand. „Hned tě z něho vyvedu. Co uděláš, když potkáš v horách grizzlyho?“

„Zabiju ho!“

„K tomu přece nemáš právo! Co ti udělal?“

„Kdybych se mu nebránil, připravil by mě o život!“

„Ale *zatím* ti nic neudělal! Nemáš právo na něj vztáhnout ruku – teprve až někoho zabije. Podle tebe.“

„Uff! To nemůže Old Shatterhand srovnávat. Grizzly je zvíře, ale synové Komančů jsou lidé.“

„Medvěd žije podle vůle velkého Manitoua z toho, co uloupí, zabije a přemůže, jinak by zemřel hladu. Ale člověk k uhájení života

nemusí loupit, a tím méně zabíjet. Podepsal jsi sám nad sebou rozsudek!“

Černý mustang se zachvěl. Myšlenky mu pobíhaly v hlavě jako vyplašené myši. Východisko, východisko! Hledal je zoufale, teď se už neovládal, každý rys tváře ho v tomto okamžiku zrazoval. Nakonec vyslovil i větu, které se od počátku tak vyhýbal: „Co se s námi stane, když se vzdáme?“

Old Shatterhand zvedl obě ruce, jako by chtěl naznačit, že v tom směru ještě mnoho nepřemýšlel.

„To nezáleží jen na mně...“

„Old Shatterhanda poslechnou všichni. Necháš bojovníkům Naiinů životy?“

„Jsem si jist, že jim budou zachovány,“ řekl Old Shatterhand.

„Dáš život také Ik-senandovi?“

„Nepatří vlastně k Naiinům, ale i on bude doufám propuštěn. Říkám ti však znovu, záleží to i na ostatních. Jsou svobodní muži jako já. Mohou se rozhodnout, jak chtějí.“

„Ale udělá-li něco Old Shatterhand, všichni budou dbát na jeho radu!“ opakoval náčelník a odmlčel se. Začal zkoumat pŕdu dál.

„Budeme se smět vrátit ke svým vigvamům?“

„Bude-li vám zachován život, zcela určitě.“

„Nebudeš se pak obávat naší pomsty?“

„*Pshaw!* Mluvíš o pomstě, a máš ještě ruce a nohy v poutech,“ řekl chladně lovec. „Měl bys mluvit o vděčnosti, a ne o pomstě, jestli vyváznete živi!“

Černý mustang sklonil opět hlavu na prsa. Pak zvedl pohled a přimhouřil oči. Chtěl pokračovat v dohadování, když se zdola z údolí ozval pronikavý řev. Kita-homaša patrně sdělil Komančům, co se stalo s jejich náčelníkem, a to vytlá a ryčení, kterým by byli probudili k životu mrtvého, bylo výrazem vzteku a bezmoci a zoufalství naiinských bojovníků.

Černý mustang se ozval:

„Slyšel jsi hlas mých bojovníků?“

„Slyšel, slyšel.“ Lovec zůstával docela nevzrušen. „Jsou z toho celí pryč! Nedivím se jim – vyjet si na lup a pak se dostat sám do pasti...“ Krčil rameny a Černého mustanga dráždil jeho klid až k zbláznění. „Budeš se muset rozhodnout. Nemám chuť ztrácet zbytečně čas.“

„Nebudou věřit, dokud s nimi nepromluví tváří v tvář.“

Old Shatterhand se zasmál.

„Ty se chceš dostat k nim dolů?“ prohlédl Tokvi-kavovy záměry. „Prosím tě, co by ti to bylo platné? Byl bys ve stejné pasti jako oni! Ale abys věděl – je tu na srázu skalní stezka a já tě po ní klidně pustím. A dám ti deset, řekněme patnáct minut. Do té doby se vrátíš – anebo spustíme palbu a ta vás do jednoho skosí! Chceš jít? Můžeš!“

Náčelník přivřel víčka. Ano, chtěl sejít dolů, na okamžik se domníval, že by mohl svou přítomností roznítit odvalu svých bojovníků, ale když se teď díval do chladných očí Old Shatterhanda, připadal mu ten plán čím dál tím pošetilejší. Viděl – jak ho odvlékali nahoru na temeno skal – příliš mnoho mužů s puškami; u ústí rokle bylo skryto příliš mnoho dalších zbraní; a jezerní voda byla příliš hluboká a příliš nebezpečná, než aby se tudy mohlo uniknout; vždyť většina z nich ani neuměla plavat... Ne, nebylo zbylí, bylo třeba vysvětlit Naiinům, že nezbyvá než složit zbraně; dokonce je složit za *jakýchkoliv* podmínek, protože z rokle vedly jen dvě cesty; ta, kterou určí Old Shatterhand, a ta, která míří do věčných lovišť. Zavrtěl odevzdaně hlavou.

„Ne.“

„A co tedy chceš? Dlouho tě rozmýšlet nenechám. Nebudeme tu dřepět týden!“ Odmlčel se. „Oznámíš tedy svým bojovníkům, že jsou v naší moci?“

„Ano.“

„Řekneš jim, aby se vzdali.“

„Ano.“

„Bez podmínek?“

„Ano.“

„Teď hned?“

„Jak chceš.“

„Tak pojd'. Sundám ti pouta.“

Černý mustang přikývl.

Cítil jejich tíhu i potom, když sestupoval k skalnímu výběžku, zatímco Hobble Frank zdvihal vysoko pochodeň v ruce, aby všichni Naiinové viděli, že to je opravdu Černý mustang, kdo k nim promlouvá. Kráčel pomalu, jako v smutečním průvodu, s hlavou sklopenou k zemi. Old Shatterhand určil podmínky: projdou soutěskou kolem ohně, odloží zde jeden po druhém na hromadu zbraně, potom jim budou spoutány ruce a všichni se podrobí prohlídce. Jediný výstřel zruší úmluvu, a životy Komančů pak propadnou bílým lovcům. Dodrží-li však podmínky, nepřijde o život ani jeden z Naiinů. Černý mustang s tím vyjádřil souhlas. Ne, neměl na vybranou. Musel to říci, musel je z toho dostat aspoň s holými životy.

Old Shatterhand mu kráčel po boku až na vysunutý ostroh. Vine-tou a Hobble Frank ho pozorovali s připravenými zbraněmi. Byli připraveni na každý případ.

Když se Černý mustang objevil na ostrohu – v záři pochodně viditelný všem mužům v údolí –, pozdravila ho smršť divokých hlasů. Celé údolí se rozbouřilo řevem a kvílením. Pak náčelník ztěžka zvedl pravici a ryk se utišil.

Oslovil svoje Komanče a měl co dělat, aby jeho hlas zněl pevně, sebevědomě jako dřív. Ale bylo až příliš patrné, že mluví stařec, náčelník přelstěný a lapený do pastí.

Paruka pro Mustanga

„Tokvi-kava splnil, co na něm bílý lovec žádal. Naiinští bojovníci složí zbraně, jestli Old Shatterhand splní, co slíbil, a jestli zaručí všem život. Jsou připraveni.“

Černý mustang stál před Old Shatterhandem s pohledem přibitým k zemi. Zář pochodně mu ožehovala tvář – zdála se být ještě vrásčitější, ještě unavenější. Jak se asi musel přemáhat, aby se roz-

hodl k svému činu! Takové pokoření, taková potupa! A přece nebylo jiné cesty, jestli nechtěl nesmyslně obětovat své muže, Ik-senandu i sebe. Na svého vnuka myslel přitom nejvíc. Neměl důvodu pochybovat o Old Shatterhandových tvrzeních – byl by mu možná věřil, i kdyby neviděl jeho a Vinnetouovy zbraně. Znal dobře pověst bílého lovce. Nenáviděl ho jako protivníka; věděl však, že není lhářem.

Old Shatterhandův obličej zůstával v polostínu, zpod širokého klobouku však jiskřily jeho živé, pronikavé oči. Díval se na Komanče zpřímá, snažil se vytušit, nerozhodl-li se ještě v poslední chvíli k nějakému úskoku.

„Jestli dodrží, co na nich žádám,“ řekl lovec, „mohu se tobě i jim zaručit, že nepřijde o život žádný z nich. Ale znovu ti kladu na srdce: stačí jediný výstřel, a budeme nemilosrdní!“ Odmlčel se, a protože Komanč neodpovídal, dodal: „Ale ne... synové Komančů mají mozek a poslechnou, jako jsi poslechl ty.“

Černý mustang pomalu zvedal hlavu, jeho šíje se napínala a kosti sanice ještě víc vystupovaly. Najednou se rozkřikl:

„Ne! Neposlechl jsem! Nebo si myslíš, že lev bude poslouchat psa, nebo silný bizon smrdutého kojota? *Donutil* jsi mě, abych ti slíbil, co jsem ti slíbil, ale tomu neříká náčelník Naiinů, že poslechl! Pliju před tebou a tebe i psa z rodu Pimo, toho proklatého Vinnetoua, od sebe odfukuji jako odpornou mouchu masařku, kterou odhánění bizon svou oháňkou! Chceš se chvástat, že jsem tě poslechl? Snad to chceš roztrušovat u táborových ohňů a špinit jméno Tokvikavy? Směji se tomu! Směji se tobě, protože si neuvědomuješ, že se vydám po tvých stopách a že tě zničím a že si vezmu tvůj skalp a pošlu tě k savanám velkého Manitoua, kterému nyní přísahám, že neustanu, dokud se ti nepomstím! *Pse! Skunku! Šakale! Kojote!*“

Komanč se třásl hněvem, ruce se mu křečovitě svíraly, brada poskakovala sem tam, chrлил větu za větou, a když skončil, plívl s největším výrazem pohrdání, jakého byl schopen, rovnou k Old Shatterhandovým nohám.

Ale lovec stál stejně klidně jako dosud, zdálo se dokonce, že se shovívavě usmívá tomu třeshění. Nehnul se ani o krok, nepokusil se

běsnícího Komanče ani okřiknout. Vinnetou vedle něho stál stejně nepohnutě – učiněná bronzová socha. Zato inženýrovi Swanovi hrály všechny svaly v těle a dlouhán Ben Timpe dokonce udeřil pažbou své pušky o zem.

„Sir!“ vybuchl. „Tohle tedy už přesahuje všechny meze, něco takového nesmíte přece...“

Lovec ho umlčel pohybem ruky. Potřásl jen hlavou nad výbuchy náčelníkova vzteku.

„Černý mustang mi spílá? Nezapomněl snad, že je dosud naším zajatcem?“

„Pshaw!“ Komanč to slovo ze sebe přímo vyprskl, jako slinu stříknutou znovu mezi zuby k Old Shatterhandovým nohám. „Old Shatterhand slíbil, že nás propustí na svobodu. Není lhář!“

„To není,“ řekl Old Shatterhand, „ale myslíš si, že mu proto můžeš beztrestně nadávat?“ Pousmál se a zkrřížil klidně ruce na prsou. Věděl, že právě jeho klid a rozvaha rozněcují Komanče nejvíc. „A vlastně – co? Vždyť štekáš jako pes, kterému vytrhali zuby! Nemůžeš kousat, proto jen bezmocně vyješ. No prosím, posluž si...“

Pokrčil rameny.

„Ty jsi ten pes, který vyje!“ obořil se znovu na lovce Černý mustang. „Pes psovský, zbabělý! Kdybys nebyl zbabělcem, kdyby ses netřásl strachem před pomstou Komančů, nabízel bys nám mír? Ale ty víš, že bys za každý skalp našeho bojovníka trpěl strašlivá muka u kůlu smrti, a toho se lekáš a obáváš se jen sáhnout na kohoutek své pušky, aby nepřivolala hněv Naiinů!“

Old Shatterhand pozoroval běsnění Komančovo se sevřenými rty. Tak dlouho a obdivuhodně dokáží tihle indiánští náčelníci ovládat i nejmenší hnutí své mysli – a potom najednou – jako když přetopený kotel neudrží napětí – povolí zcela výlevům svého hněvu. Jako by si najednou vůbec nebyli vědomi toho, co vlastně říkají. Teď se rozhodl to skoncovat. Spustil založené ruce k tělu, nahnátl u pasu revolvery a vykročil k Černému mustangovi.

„Vidíš... vlastně máš pravdu,“ řekl pomalu. Kohoutky cvakly a hlaveň se zvedla. Jejich hroty se v tlumeném světle matně leskly.

Byly najednou tak blízko, že Komanč se jich mohl téměř dotknout bradou. „Nesmím dát před syny Komančů najevo, že se jich obávám! Musím se jednou té bázně zbavit! A není vlastně dneska nejlepší příležitost, abych o tom přesvědčil i samého nejslavnějšího náčelníka Naiinů? Děkuji ti, že jsi tak promluvil!“

Komanč zíral upřeně na zbraně v Shatterhandových rukou.

„Co... co... chceš... udělat?“ rozkoktal se.

„Přesvědčit tě konečně, že nejsem zbabělec,“ řekl lovec. „Že před tebou nemám strach. Asi tě zastřelím...“

„Slíbils nám život!“ vykřikl Komanč.

„To byla jenom má zbabělost,“ odpověděl Old Shatterhand. „Podlehl jsem slabošskému citu.“

„Ne! To nesmíš udělat! Nesmíš střílet!“

„Musím, musím,“ potřásl hlavou lovec. „Přece uznáš, že nechci v tvých očích – v očích nejproslulejšího komančského náčelníka – vypadat jako zbabělý skunk! Nebo šakal! Nebo kojot!“

Opakoval pečlivě všechny Tokvi-kavovy nadávky. Komančovy oči upřeně tkvěly na hlavních revolverů. Jako by se díval do očí hada, který si uhrančivým pohledem připoutával oběť. „Tak jsem to nemyslel!“ zaječel.

„A jak jsi to myslel?“

„Zlý duch mi poslal na jazyk slova, která jsem nechtěl vyslovit,“ ujišťoval Černý mustang. „Old Shatterhand ať skloní své revolvery...“

„Hm... Mám?“

„Ano, ano, jistě! Dej je pryč, žádám tě o to!“

„Počkej přece! Musím si to rozvážit! Zlý duch – říkáš? Hmhm... Takže ty sám si nemyslíš, že bych byl zbabělec, například kvůli tomu, že nabízím Komančům možnost, jak uniknout ze zajetí, do kterého upadli jako malí chlapci, kteří ještě nikdy nevyjeli proti nepříteli?“

„Ne, nemyslím si to, opravdu ne!“

„Hm! O mně! Ale o Vinnetouovi si to jistě myslíš?“

„Ne, ne, o něm také ne!“

„Ani o nikom z těchto lovců, kteří sem přišli se mnou?“

„Ne, určitě ne, o nikom ne!“

„Hmhm...“ Old Shatterhand cvakl hlavněmi revolverů o sebe. „Zdá se, že ti to opravdu asi našeptal zlý duch. Budeš si na něho muset dávat moc pozor, aby ti třeba příště nenašeptal ještě horší věci. Doplatil bys na to, jako doplatíš na jeho šepety tentokrát.“

„Old Shatterhand chce...“

„... potrestat tvého zlého ducha,“ doplnil lovec. „Tebe ne. Ale jemu musíme dát trochu na pamětnou. Vlastně ty z toho vyvázneš lacino. Jenom ti trochu zkrátíme účes...“

Vyjel:

„Ty... ty... vy... mně chcete... vzít skalp?“

„Ne. Jenom tvé kadeře!“ řekl Old Shatterhand. „A místo nich ti Vinnetou nabídne báječné, nádherné copy! Kdekdo ti je bude závidět! *Meššúrs* – exekuce může začít!“

Komanč stál jako přimražen. Ben a Dan Timpeovi se k němu vrhli zezadu, Hobbler Frank ho uchopil za kšticí a tři nebo čtyři muži ho drželi kolem pasu a za nohy. Černý mustang zůstal tak zkoprněle nehybný jen zlomek vteřiny. Jako by si najednou uvědomil, že přijde o svou chloubu, o své dlouhé vlasy (vždycky patřily k odznakům náčelnické důstojnosti), vši mocí se začal vzpouzet. Setřásal se sebe ty muže v kožených kamizolách, škrábal, kousal, rozdával rány pěstí i lokty, kopal kolem sebe, rval se za šest. Trvalo chvíli, než ho přemohli, přibili k zemi, než se mohl Hobbler Frank rozmáchnout nožem a zajet do hustého pletence jeho vlasů. Kupodivu, i při jeho věku, vlastně už velmi pokročilém, byly přece jenom uhlovatě černé. Ale Hobbler Frank si barevných odstínů nevšímal. Zvedl ústřížek čupřiny, do druhé ruky vzal cop odříznutý Číňanům, který mu podal Vinnetou, a zamával tím i oním vítězně nad hlavou.

„*Meššúrs* – Mr Shatterhande – hlásím, že *exhalace* byla provedena! Elisame – Roboáme – *gentlemen*, já si ta vaše jména do smrti smrtřoucí nezapamatuju – prostě: Mr Timpe číslo jedna a Mr Timpe číslo dvě: raďte ozdobit hlavu náčelníka pravým čínským copem! Mr Shatterhande, to je hotová korunovace, na to by se dala složit opera! Něco

jako *Lazebník ze Savany* nebo *Kouzelná flinta*! Vy byste zpíval hrdiného tenora, už mě napadá písnička; něco jako: *Věřím ve tvou velkou lásku, dej mi aspoň pramen z vlásků!* A já bych zpíval baryton – třeba tak: *Spěchej, Franku, hop, hop, hop, Mustangovi sluší cop! Nádhera, že?!* A tady Mr Timpeové by mohli vést sbor – bez sboru by to nešlo. A pak – opona, potlesk, nadšení, jásot, všeobecná *gravitace!*“

Černý mustang už se nebránil. Ležel ochablý, odevzdán svému osudu. Prohrál všechno. Už ani nevěděl, jestli si má přát, aby byl zas na svobodě. Nedovedl si představit, jak ho přijmou v sídlištích kmene. Anebo si to vůbec nechtěl představit. Báł se své svobody, která byla napříště jeho ponížením.

Zavřel oči a myslel na Ik-senandu, na svého vnuka. Skoro si ani neuvědomoval, že ho zdvihli na nohy, že mu uvolnili pouta a že ho vedou dolů k Birch Holu, kde mají být lidé jeho kmene odzbrojeni.

Tetička Drollová, která převzala na dolejším úseku velení, byla už celá neklidná, a doopravdy si oddechla, teprve když je uviděla. Nikdy neznělo její *hosana* tak upřímně, jako když konečně Old Shatterhand oznámil, že Komančové přijali kapitulaci a že jsou ochotni složit zbraně.

Ostatně od skaliska za vchodem do rokliny se právě ozval strhující výkřik:

„Bojovníci Komančů jsou připraveni vyjít beze zbraní. Old Shatterhand ať řekne, co máme udělat a kudy máme přijít!“ Podle hlasu se zdálo, že to je Kita-homaša.

Pravděpodobně převzal nyní velení nad obklíčenými Naiiny místo Černého mustanga.

Výstřel

„Tak tedy – co s nimi uděláme?“

Pochod Komančů už pomalu končil. Za hranicí hořícího sudu – přivalili sem ještě další – se vršila hromada zbraní. Timpeové, Swan a dva nebo tři další vybraní muži z Rocky Groundu i Firwood Cam-

pu vykonávali svou práci bystře a bez okolků. Na pokyn Drolla, který střežil ještě s šesti muži východ, vyskočil vždy podél skaliska Komanč, přešel stranou k místu pod vysokou jedlí, odhodil na hromadu pušku, revolver, ale někdy taky jen luk a šípy, pak se otočil a dal se prohledat Swanem, než mu oba dlouhání Timpeové svázali ruce za zády. Šlo to rychle, muži měli co dělat, zvlášť Timpeové, ti se potili jen což, až nakonec jim Old Shatterhand musel ještě přidat dva muže k výpomoci. Koně nechávali Komančové podle příkazu v rokli, ty hodlal Old Shatterhand odvést později, a najednou.

„Co s nimi uděláme?“

Mluvili o tom už od počátku, a jak to bývá, bylo tolik názorů, kolik hlav. Leveret – jako vždy – kolísal, muži z obou železničních zastávek by byli nejraději všechny Komanče pořádně vypráskali a pár jich pro výstrahu potrestali kulkou, Hobble Frank navrhoval, aby se všichni ostříhali dohola, Swan od počátku zastával názor, že pro takové dareby je kulky škoda a že by se měl ustavit rychlý soud.

„*Meššúrs* – podle mého soudu si zaslouží jedině oprátku,“ opakoval vždy znova.

„Dal jsem slib,“ namítal Old Shatterhand.

„Vy jste dal slib, to je v pořádku,“ mínil *engineer*, „ale v tomhle případě by přece rozhodl řádný právní soud!“

„To není tak jednoduché! Kdo bude žalovat? – Vy nemůžete, k tomu nemáte právo, protože vás přímo neohrozili.“

„Tak co tedy – co s nimi uděláme?“

Old Shatterhand se zamyslel. Byl přesvědčen, že Komančové za svůj pokus o přepadení stanice musí dostat na pamětnou. Ale chtěl rozhodně zabránit bezmyšlenkovité pomstě, která tak často na Západě vyvolávala nekonečný řetěz nových a nových krutostí z obou stran. Byl rozhodnut nepřipustit, aby bylo porušeno slovo, které dal Komančům. Chtěl však také, aby se lidé z Rocky Groundu a z Firwood Campu, kteří se měli stát obětí nájezdu, nerozházeli nakonec s pocitem, že strůjci přepadu vlastně vyvázli bez trestu.

V té chvíli se pojednou stalo to, co neočekával ani on, ani kdokoli z přítomných.

Třaskla suchá, ostrá rána – jako by někdo tleskl zprudka rukama o skalní desku. Ozvěna vrátila bleskurychle hluk výstřelu. Leveret se vrhl k zemi, Timpeové a Hobble Frank obrátili pušky proti Naiinům, Swan zvrátil hlavu a pátral očima někde v temných vrcholcích jedlí. Tetička Drollová se držela za rukáv a tiše oddychovala. Vinnetou, který mu stál po boku, se už kryl stromem a jeho stříbrná puška zarachotila. Poprvé, podruhé, potřetí.

Old Shatterhand na něho volal: „Můj bratr někoho viděl?“

„Vinnetou viděl, jak se nahoře mihl stín. Nerozeznal ale, kdo by to mohl být.“

„Ten výstřel patřil náčelníkovi Apačů!“ řekl Old Shatterhand. Skláněl se už u Tetičky Drollové. Starý *trapper* křivil tvář bolestí, ale předstíral ze všech sil úsměv. Rukáv jeho podivuhodné pláštěnky se barvil karmínem. Vinnetouův nůž vnikl do látky a rychle ji rozdělával – podle zvuku se zdálo, že ten kus oděvu rve ostrými zuby divoké zvíře.

Oba lovci si oddechli.

„Je to jen škrábnutí – díky bohu!“ vydechl Old Shatterhand. Sáhla za opasek a podával Vinnetouovi obinadlo. Apač převzal opět úlohu ranhojiče.

„Můj bratr ať je klidný. Rána se mu brzy zahojí a on bude střílet pevnou rukou jako vždy,“ uklidňoval kulaťoučkého chlapíka.

Old Shatterhand se zatím už hnal vzhůru. Hobble Frank divoce kulhal za ním a oba bratřenci jen natahovali své čapí nohy. Nebyla valná naděje, že nočního střelce dostihnou, byli by si však vyčítali, kdyby se aspoň nepokusili udělat pro to všechno – přinejmenším bylo možno obhlédnout terén. Frank i Timpeové byli přesvědčeni, že to zaútočil nějaký Komanč: možná hlídka, o které nevěděli; nebo se podařilo nějakému jedinci schovat a potom se vydrápat nahoru na skálu; nebo dokonce tak unikla celá skupina, zatímco odzbrojovali a zajímali hlavní část Naiinů, které přivedl Kita-homaša. Bylo těžké na tu otázku odpovědět, všechno bylo možné, a ve tmě, v lese, v půdě, kde zůstala už spousta otisků, se mohl střelec desetkrát skrýt, než sem dorazili. Všechno byl jen a jen dohad. Ale jistě to mu-

sel být někdo spolčený s Komanči. Proč by jinak byl střílel? A proč by jinak byl mířil právě na Vinnetoua?

Dole v rokli vládlo obrovské vzrušení. Obličej mužů rozhodně nevěstily nic povzbuzujícího pro zajatce. Kdyby je byl Vinnetou nezadržoval, byli by se možná na Komanče vrhli hned po výstřelu – nebo přinejmenším aspoň na Černého mustanga. Swan uvítal Old Shatterhanda výkřikem:

„Tady to máte, *sir*! Bereme si pořád servítky, a oni po nás práska-jí! Žádám co nejpřísnější trest pro všechny!“

Rozčileně si zapaloval doutník, a ne a ne se mu to podařit. „Bud'te bez starosti,“ řekl Old Shatterhand a přešel k Tetičce Drollové. Buclatá tvář se stále podobala měsíčku, teď když byla trochu pobledlá, možná víc než kdy jindy.

„Tak co?“ zeptal se. „Jak se cítíte?“

„Jen škrábnutí, opravdu jenom škrábnutí. Za tři dny jsem jako rybička. Nestojí to za řeč,“ držel se Droll.

Za Shatterhandovými zády se na něho zubil Hobble Frank:

„Tetko Drollová, ty musíš mít vždycky něco *extravagantního*! Jednou je to *hippias*, jednou zase atentátek jak na císaře pána! Dáš si už jednou pokoj, ty hmoto tlustá, kulatá!“

To bylo znamení, že rána je opravdu lehká, když si kulhavý mužík ze svého přitloustlého kamaráda takhle utahoval. Old Shatterhand si dovedl představit, jak by mužík v amazonském klobouku vyváděl, kdyby bylo došlo k něčemu horšímu. Poplácal ho po rameni.

„Vyrovnáme účty s pány Komanči,“ řekl. „Půjdete se mnou?“

Zajatcům bylo jasné, že výstřel, který padl, zhoršil jejich postavení. Lovci se právem mohli domnívat, že to je úskok a porušení daného slova. Komančové se neodvážili zvednout oči. Srazili se do houfu jeden k druhému, jako by je měli v nejbližších chvílích odvést rovnou na popravu. Ale Old Shatterhand k nim zatím nezamířil. Vracel se k druhému houfu, k Swanovým a Leveretovým lidem. Na čele měl hlubokou vrásku, zatímco Droll, který mu šel po boku, při-

držuje si zlehka škrábnutou ruku, se nutil do úsměvu. Jako by to ani nebyl on, kdo byl zraněn.

„Co s nimi tedy uděláme? *Ted*?!“ přivítal ho zase Swan. „Myslím si, že jsem přišel na dobrý způsob, jak je pořádně potrestat... i za ten výstřel,“ řekl Old Shatterhand. „Bude-li ovšem Mr Droll souhlasit.“

„Mluvte, *sir*,“ řekla Tetička Drollová, „já jsem pro každé rozumné řešení. Znáte mě.“

Lovec přikývl.

„Komanče musíme potrestat za dvě věci; za přípravu útoku na železniční stanice, hlavně na Firwood Camp, a za tu ránu, která tu přednedávnem padla. Pokud jde o první darebačinu, navrhuju takový trest, aby Komančům zašly příště podobné choutky a aby si Komančové na něco podobného hned tak nemohli troufnout. Odevzdají všechny zbraně a všechny koně. To je kořist, která připadne vašim mužům, Swane a Leverete. Řekl bych, že to je spravedlivé. Co soudí Vinnetou?“

„Můj bratr rozhodl správně.“

„Mr Drolle?“

„Souhlasím.“

„Mr Swane?“

„Vyjádřím se ještě. Co dál?“

„Druhý punkt – ta divoká střelba,“ řekl Old Shatterhand. „Nějakou spojitost s Komanči má – jakou, to přesně v tomhle okamžiku nevíme, trestat za to smrtí se mi tedy nelíbí. Ale navrhuji jinou věc, a pro Komanče to bude i tak citelné. Odevzdají nám medicínové váčky – a my je tu nahážeme do ohně!“

„A dál? A potom?“ ozval se Leveret.

„Potom je po skupinách pustíme na prérii. Beze zbraně, bez koní, bez medicín. To je pro ně strašlivý trest. Nebudou se moci vrátit ke kmeni, přinejmenším dokud si neopatří nové medicíny. Když o tom tak uvažuju – možná že to je těžší trest, než kdybychom se mstili na hrdle.“ Odmlčel se. „Tady musíme slyšet především hlas Mr Drolla, ten má největší váhu, na něho se vystřelilo, byl zraněn. Vaše mínění, *sir*?“

„Souhlasím, Mr Shatterhande,“ odpověděl.

„Co soudí můj rudý bratr?“

„Můj bratr Shatterhand rozhodl správně. Komanče stihne těžký trest.“

Inženýři Swan a Leveret se na sebe dívali v rozpacích. Příliš spokojeni zřejmě nebyli.

„Prosím vás – sebrat jim pár tretek, co nosí kolem krku, za takovou podlost, jako je střelba ze zálohy! Co to je?“ řekl zklamaně Swan. „Aspoň toho Černého mustanga bychom měli potrestat citelněji!“

„Můj bratr ať se nemýlí,“ ozval se Vinnetou. „Tokvi-kava se od této chvíle bude podobat prašivému psu, kterého odhání každý od svého prahu, a nevkročí do svého vigvamu a bude bloudit prérií a hledat, jak by uhájil život. Jeho trest je těžký a neodváží se znovu zaútočit na Rocky Ground“

„Konečně... naši lidé na tom nebudou špatně,“ řekl váhavě Swan. „A jestli tady Mr Droll je spokojen s vaším řešením...“

Tetička Drollová přikyvovala a opírala se o svou pušku s dlouhou hlavní.

„Říkáte – pár tretek v pytlíčku kolem krku,“ ozval se Hobble Frank. „Ale počkejte ten rámus, až se od Old Shatterhanda dovědí, jak budou potrestáni! Dívejte se dobře, přáteli Swane! Budete se divit!“

Shatterhand mířil dlouhými kroky k houfu Komančů. Černého mustanga nařídil převést mezi ně. Stál teď po boku Kita-homaši a první ze všech zvedl zrak vstříc přicházejícímu lovcí. Věděl, že lovcí ten výstřel ze zálohy neponechají bez odvety. Hrdost mu přikazovala, aby rozsudek přijal z očí do očí a – se zřetelným, okázalým pohrdáním.

Swan si posunul klobouk do týlu a sáhl do náprsní kapsy po novém doutníku.

Zanedlouho uslyšel strašný, uši rozdírající jekot a řev. Swan si svůj doutník ani nezapálil.

Návrat

Hned za samého rozbřesku se rozjeli po skupinkách prérií. Každá skupina měla na starosti dvacet pětadvacet odzbrojených Komančů a každá dostala od Old Shatterhanda příkaz, aby indiány asi po půldruhé hodině jízdy na koni pustili. V přehledné, rovné prerii se dali Naiinové dobře pozorovat, nebylo nebezpečí, že by se znovu spojili a vyrazili hned vzápětí proti Groundu a Firwoodu. Ostatně takhle opěšalí, beze zbraní, a dokonce bez svých medicín museli pomýšlet na jiné věci než na okamžitý odvetný útok proti těm, kdo je přemohli. Byli zamlklí, zavinutí do sebe, nasupení – nevydali ze sebe teď už ani hlásku. Jistě přemýšleli o tom, jak se pomstít; uvědomovali si však, že jejich protivníci s tím počítají, a právě to, že je rozvážejí po skupinkách, je o tom přesvědčovalo nejvíc. Předpokládali, že v obou stanicích postaví hlídky, které budou sledovat, co se děje na prerii.

K polednímu bylo všechno skončeno. Sešli se podle Old Shatterhandova pokynu na stanici Firwood, tam bylo blíž, a odtud měla odvézt souprava i všechny Rockygroundské, kteří se účastnili nočního zátahu u Birch Holu. Měli nezadržitelný pocit vítězů a ten je nutil, aby si znovu a znovu vypravovali události uplynulých čtyřia-dvaceti hodin. Tu a tam propukaly i malé hádky, podíl a význam jednotlivců nepřetržitě vzrůstal, zanedlouho to málem vypadalo, že Old Shatterhand, Vinnetou, Hobble Frank a ostatní lovci honičce jen víceméně trpně přihlíželi. Také nad rozdělením toho, co odebrali z trestu Komančům, vznikaly třenice. O zbraně většinou neměli zájem, naiinské bouchačky byly staré krámy, každý z nich měl lepší a přesnější, zato o koně byly tahanice a dohadovačky. Leveret a Swan museli několikrát zasahovat – byli to jejich lidé a bylo v jejich zájmu, aby nedošlo k zbytečným rozmrškám. Soudržnost nebyla vlastnost, na niž by byli mohli pro nejbližší dny a týdny zapomenout.

Když lokomotiva táhle a poněkud chraplavě zapískala a mimořádná souprava se dala do pohybu, musel se Old Shatterhand mimoděk zasmát.

„Doufám, že se to nedonese pánům akcionářům železniční společnosti,“ řekl Hobble Frankovi. „Projíždím se tu zvláštními vlaky sem a tam, jako bych byl přinejmenším president Spojených států. Určitě by na mně chtěli, abych dodatečně zaplatil jízdenku za své výlety!“

Hobble Frank měl největší radost z toho, že zranění Tetičky Drollové se ukázalo tak lehké. Ve Firwood Campu asistoval Vinnetouovi, který zraněnému přiložil obklad připravený z bylinek, a na krok se od tlustého *trappera* nehnul. Neodpustil si velice barvitě vylicít, co všechno by se sneslo na hlavy Komančů, kdyby býval byl Droll zraněn vážně. Hrůzy pekla vypadaly proti Frankově odvetě jako nevinné prázdninové žerty. Ale těšil se přesto, že si ještě na někom smlsne.

„Dejte pokoj, sir!“ mávl rukou. „Vás by měli jmenovat za zásluhy o tuhle trať aspoň doživotním strojuvůdcem! Ostatně ještě není konec, čeká nás ještě jeden pardus!“

Mrkal významně na lovce.

„Ah – myslíte Ik-senandu, Franku? Lstivého hada?“ řekl Old Shatterhand.

Mužík přikývl a Swan, který se považoval stále ještě za lovcova a Vinnetouova hostitele a držel se jich, jak se říká, za šosy, si teprve teď dodatečně uvědomil, že má vlastně na stanici ještě jednoho zajatce.

„Vidíte, málem bych byl zapomněl,“ řekl. „Toho chcete taky pustit jen tak? A sebrat mu medicínu?“ Poodmlčel se. „Myslíte, že na ni věří?“

„Ten nevěří na nic,“ mínil Old Shatterhand. „Nejvýš tak na hrudku zlata.“ Krčil rameny a díval se z vozu na ubíhající krajinu. „Hobble Frank mě vlastně přivedl na myšlenku. Dáme mu pardus a bude to...“

„Výprask?“ vyjekl mužík. „Myslíte... vyplatit ho rákoskou? Mr Shatterhande, to nemůžete myslet vážně! Já to myslel jen obrazně! Pár přes zadek dostane u nás každý školák, který poleje třídní knihu inkoustem! A ten darebák by měl...“

Vrtěl hlavou usilovně jak natažená panenka. Swan se smál, ohloďával už zase svůj věčný doutník – ale teď ho doopravdy vychutnával.

„Ale milý příteli, Hobbler Franku...“

„Žádný milý příteli!“ rozčiloval se mužík. „Nechte si přece jednou vyložit, že tak lehce ho nemůžeme nechat vyklouznout! Já vím co! Mám vám říct svůj návrh? Snesete to?“

„To bude tak hrozný? Ale prosím, prosím...“

Old Shatterhand zvedl odevzdaně ramena. Pozoroval obzor nad lemem lesa – míjeli právě místo, kde před několika hodinami v oblouku trati vystoupili, aby se vydali obsadit Birch Hole. Nad vrcholky stromů vystupovala bílá oblaka. Old Shatterhandovi připomínala soustavu malebných pagod a minaretů.

„Ale poslouchejte mě, prosím! Touláte se duchem kdoví kde! Vidíte tam na nebi vzduchoplavce v balóně nebo co?“ zlobil se mužík. Vyžadoval pro sebe vždycky naprostou pozornost.

Old Shatterhand se obrátil a zadíval se mu přímo do očí.

„Tak poslouchám, Franku... Ale když se tamhle dobře podíváte na ten beránek vlevo...“

„Prosím vás – beránek! My máme svého beránka v studni, o toho se starejte! Berana!“ Nadechl se. „Mr Shatterhande – já mám jeden docela *korvetní*... co říkáte? *konkrétní*?... tak ať je tedy po vašem, mám *konkrétní* návrh. Chlap je ve studni. Měl by taky jednou pocítit, jak to chutná, když jde jednomu o život. Dáme jedno k druhému a necháme ho v tom jednou až po krk! Doslova myslím – až po krk! Až bude lapat po dechu!“

„Až bude lapat po dechu?“ Swan přehodil virtuózně doutník z jednoho koutku úst do druhého.

„To jest: napustíme do studánky Mr Jato-indovi, vlastně Ik-senandovi vodu. Hodně vody! Moře vody! Až k nosu! A pár hodin

ho v tom necháme se ráchat. Ať si trochu zalape po vzdoušku! To je ohromně zdravý tělocvik, to si jeden vypěstuje ušlechtilého ducha – nevěřil byste! *Well!* A pak bych ho teprv vytáhl a trochu ho promrskal, aby mu neztuhla krev v žilách. Co vy na to? Já říkám jako ten starý Říman: *centrum auto...*“

„*Ceterum autem censeo Carthaginem esse delendam,*“ přerušil ho rychle Old Shatterhand. „Ten Říman, senátor pan Cato...“

„Nechte pana kata katem, *sir*, a vyjádřete se! Jste pro, nebo proti? *Sibylu, promluv!*“

Old Shatterhand se rozesmál a jeho smích strhl ostatní. Swan se zakuckal, doutník mu div nevypadl na podlahu, také ostatní osazenstvo vagónu se chechtalo. I Vinnetoua zašimral smích v hrdle. Nejvíce to hnětlo Hobbble Franka u Tetky Drollové.

„Tak já jsem tady pro smích!“ urazil se. „Já se starám, ale pánům jsem pro smích! Prosím, беру na vědomí, odcházím *deklinativně* do ústraní. A na tebe, starý *coone*, si to budu pamatovat zvlášť dobře! Pečuju tu o tebe jako o kojence, a ty se neumíš odvděčit za mou námahu jinak, než že mi tu začneš hejkat do ucha jak hejkal! Až tě příště trefí koule, zahejkám ti zas já do ouška: *Hosana! A howgh!* Domluvil jsem.“

Mužík se otočil zády a podupával rozzlobeně nožkou.

Old Shatterhand ho vzal kolem ramen.

„Hobblíčku, Franku,“ konejšil ho, „tak to nesmíte brát! Ten smích neplatil vám, ten platil té vaší Sibyle! Přece já a – Sibyla! Uvažte to! Takhle kdybyste řekl aspoň – sfinga... no, vždyť já bych se měl kvůli té Sibyle vlastně taky urazit! Tak co... zase všechno v pořádku, *all right?*“

Mužík ještě trucoval.

„Takový krásný návrh jsem dal...“

„Ale o tom nemluvte!“ Old Shatterhandův hlas přímo hladil. „Návrh se přece všem líbil!“

„Líbil?“ pootočil se Hobbble Frank. „Vám taky?“ řekl přes rameno.

„Ale ano,“ ujišťoval lovec velice přesvědčivým hlasem. „Já ho budu podporovat všemi deseti! Všemi dvaceti!“

Mužík ukázal osazenstvu vozu opět vlídnější tvář. Všichni se snažili, aby znovu nevyprskli ve smích: Hobbler Frank byl v té chvíli zdůrazňované důstojnosti směšnější než předtím, kdy se oháněl citáty. Vztyčil důležité ukazovák a rozhlédl se po lovcích. Káral už tím pohledem.

„Máte z pekla štěstí! V poslední vteřině! Už jsem byl rozhodnut, že si seberu saky paky a navždycky se od vás odloučím! V poslední vteřině, *meššúrs*! Jestli se nemýlím, vjíždíme právě do Rocky Grounderu! Měli jste všichni namále!“

Bylo to královské gesto, kterým Hobbler Frank dokončil svůj proslav. Vznešené rozhrěšení udělené kajícím hříšníkům přísným, ale laskavým panem světícím biskupem. Tvářili se samozřejmě jako provinilci, stáli o to, aby se Hobbler Frank usmířil. To bylo jako na dlani, že za hodinu už nebude vědět o ničem.

Lokomotiva přibrzdžovala, vůz se zakymácel na výhybce prozatímne položených kolejí, objevila se hlavní budova stanice.

Podél vozu běžel jeden z železničních dělníků, kteří tu zůstali, a mával rozčileně rukama. Něco křičel.

V tom hluku dlouho nemohli postřehnout, co vlastně na ně volá. Teprve když lokomotiva už skoro stála a Swan a několik dalších povyskákalo ven, rozeznali jednotlivá slova. Přímou je ze sebe v tom velkém rozčilení vyplivoval, ale snad ani jedno nevypravil z úst bez zadrhnutí.

Díval se nějak prosebně a vylekaně na inženýra a na Old Shatterhanda a v jeho očích byl strach.

Na volný prostor u kolejí padl na zem hořící Swanův doutník.

A Hobbler Frank je vosk?

„Ale jak je to možné? Řekněte mi, jak je to možné? A kam se vůbec ztratil?“

Swanův hlas zněl jako hrom. Pobíhal kolem muže, který tu stál skleslý, s rukama bezmocně spuštěnými podél těla. Swan vypadal,

jako by měl muže v nejbližší chvíli rozdrtit. Vztyčil prst proti jeho prsům.

„Vám jsem svěřil velení! Mlčte! Vy za všechno odpovídáte! Za toho chlapa Tupmana! Za ten útěk! I za toho koně!“

Muž se zoufale ohlížel po ostatních – jako by od nich čekal pomoc nebo svědectví, že je v tom nevinnější než Pilát v krédu.

„Ten kůň je herka...“ zabručel. „Je to ta brůnka s černýma skvrnama na hřbetě...“

„Herka!“ Hrozilo, že Swan bude v nejbližších vteřinách explodovat. „Ale utekl vám na ní!“

Hobble Frank se najednou rozesmál a rozjařeně plácl Tetičku Drollovou po plecích. Konečně se mu podařilo, že uviděl na jeho kulaté tváři výraz, o němž se říká *protáhl obličej údivem*.

„*Pajdák!* Božeměnetrestej, to je ten tvůj *pajdák!* Podržte mě, lidičky, ať se v té vážné chvíli nerozsypu smíchy! Ten chlap se vrátí! Já se vsadím, že se vrátí!“ Opřel se Swanovi o rameno, jako by bylo opravdu naprosto vyloučené udržet se po tomto sdělení na vlastních nohách. „Dostane z toho nemoc! To je štěstí v neštěstí, *sir!* Když už nám fouknul pan vnuk od Černého mustanga – aspoň tohle! Drolle, Tetko stará, ty máš vlastně z pekla štěstí! Hosana, příteli, *hosana!*“

Droll se ohnal, syčel na Franka, jako by chtěl odehnat dotěrného zlého housera. Inženýr nepovažoval také věc za tak veselou.

„Kde je ten Tupman?“ stál tvrdě na svém. „Přiveďte mi ho!“

„Hned jak se probral z opice, utekl do lesa,“ omlouval se muž. „Prej počká, až vás přejde vztek... totiž až se přestanete hněvat.“

„Nikdy nepřestanu!“ rozkřikl se Swan. „Co si o nás pomyslí Mr Shatterhand! Svěří nám zajatce – a co my? Co *vy?*“ opravil se. „Hlídka se mi opije s dvěma pobudy a nechá je, aby ho vytáhli z vazby! Jak to chcete napravit?!“ Obořil se na všechny, kdo tu postávali kolem a kdo se ještě sbíhali. Křičel na celé kolo, přes celou stanici. „Okamžitě sedlejte koně! Za ním! Chytit ho! Přivést ke mně!“

„Okamžik, Mr Swane.“

Old Shatterhand stál zatím opodál a do hovoru se nemísil. Vzal inženýra za rameno.

„Co se stalo, to se stalo,“ řekl smířlivě. „Na tom už, *engineere*, nezměníte zhola nic. A Lstivého hada už nechytnete, ani nápad! Ten je za horama!“

„Mr Shatterhande, nasadím všechny muže...“

„... a stejně to k ničemu nepovede,“ zavrtěl lovec hlavou. „Opravdu, Mr Swane. Ik-senanda je mazaná liška. Věděl přece, že se chystáme za jeho polopokrevními bratry. Myslím, že už touhle dobou je někde s nimi. A vlastně svým výstřelem dokázal, že k nim opravdu patří...“

„Vy si myslíte, že... ten výstřel... že tam v Birch Holu střílel... on?“ řekl inženýr. Zdálo se, že je překvapen. Tentokrát mu odpověděl Vinnetou:

„Můj bratr Shatterhand usuzuje správně. Vinnetou si nyní znovu připomněl stín, který zahlédl v rokli. Byl to Ik-senanda, kdo zvedl proti nám pušku. Byla to jeho kulka, která zasáhla našeho přítele Drolla.“

„Tím přísnější bychom měli být!“

Inženýr byl stále přesvědčen, že dosáhnout darebáka nemůže být žádný obrovský problém. Šlo mu bezpochyby hlavně o dobrou pověst u Old Shatterhanda.

„A já mu chtěl připravit koupel! Takovou báječnou, zdravotní koupel!“ šklebil se Hobbler Frank, ale byl už smířen s tím, že jeho skvostný nápad zůstane dál jen lákavou představou.

„Spočítejte si, jaký má náskok,“ řekl Old Shatterhand. „A kvůli čemu ho chcete přivést zpátky? Abychom mu tady vyprášili kožich? Za to mně nestojí.“ Mávl pravičkou. „Nezapomeňte, že před sebou máme cestu! Zítra po ránu bych se rád vydal do Santa Fe. Jestli budou Mr Timpeové souhlasit...“

Dlouhání horlivě přikyvovali jeden přes druhého.

Inženýr si povzdechl:

„Nedovedete si představit, *sir*, jak mě to mrzí. Zaplatťpánbůh, že aspoň neodvedl vaše koně! To by tak bylo ještě scházelo!“

„Kdoví jestli se o to nepokoušel,“ řekl Old Shatterhand. „Ale odvézt Hatátitlu a Ilčiho je jedna věc, a odvést je, to je druhá. A sed-

nout na ně a udržet se, to je pak třetí.“ Usmál se. „Pojďme se podívat ke koním.“

Hlouček mužů se ubíral za lovcem.

Přidali se k němu, sotva vykročil.

Vypadalo to jako procesí – kdekdo chtěl být u věci.

I ti ustrašenější zjistili, že lovec už uklidnil inženýrův hněv, a tak se připojovali jeden po druhém.

Než došli na místo, byl jich celý hrozen. Old Shatterhandovi to zacukalo koutky úst, když obhlédl na prahu ten pluk zvědavců.

Ukázal prstem na svítilnu nad vchodem.

„Svítila?“ zeptal se.

„Vždycky svítí,“ odpověděl inženýr.

„Hm...“

Koně uvítali Apače i lovce radostným zařičením. Byli uvolnění, nepřipoutáni, Vinnetou polaskal obě zvířata po hřívě.

„Co jsem říkal?“ Old Shatterhand ukazoval na uzdy. „V tom světle si všiml, že jsou tady. Odvázal je a potom – to bylo všecko. Víc s nimi ovšem nesvedl, a tak vzal radši bělouše! Naneštěstí pro Tetičku Drollovou,“ obrátil se na *trappera*. „Anebo naštěstí?“

„Naštěstí, *sir*, určitě naštěstí!“ vypískl Hobbler Frank. „Když se to tak vezme... byl vlastně potrestán už tou kobylou, vid', má drahá Tetko?“

Old Shatterhand se usmál. Vinnetou prohlížel hřebce, bál se, jestli jim Lstivý had ze vzteku neublížil. Bylo však všechno v pořádku – asi neměl ani dost času na něco podobného.

„A co ti Číňané?“ vzpomněl si ještě Old Shatterhand. „Vy jste s nimi mluvili?“

„Byli jen u *keepera*, nakupovali dvě láhve whisky, říkali, že na cestu. Prý odcházejí z Firwood Campu, protože Leveret špatně platí a chce moc práce. Ale jinak se s nimi bavil jen Tupman.“

„Dokud byl schopen,“ řekl Old Shatterhand. „No, to jsem zvědav, jestli jim v San Francisku někdo zaplatí víc než tady! *Engineere*, abychom šli... dneska bych nepohrdl vydatnější, masitou večeří. A pak na kutě a ráno hurá!“

Vyšli ven. Ostatní se zvolna roztrušovali, za chvíli zbyla zas jen stará skupinka: Old Shatterhand, Vinnetou, Tetička Drollová, Hobble Frank, dlouhonozí bratraci Timpeovi. A ovšem Swan.

„Myslel jsem, že se u nás v Rocky Groundu zdržíte déle,“ zalitoval. „Byl byste opravdu vítán. Vy, Mr Vinnetou... a všichni.“

„Nepochybuju, nepochybuju,“ řekl lovec. „Ale nezapomeňte, že na nás ještě čeká...“ Obrátil se k dlouhonohým bratrancům. „Kdo?“

„Samuel Nahum Timpe!“ odpověděli nohatí jedním hlasem.

„Habakuk – Jeroboám – Efraim – Mordechaj – Ezau – Abrahám – *gentlemen*, copak jste v tom rodě Timpeů vážně vyčerpali celou bibli?“ vykřikl Hobble Frank a dal si ruce v bok. „Jak říkám, já vás Timpey budu prostě číslovat. Žádný Sahum Nahum! Mr Timpe číslo tři, prosím!“

„Mr Shatterhand a Mr Vinnetou byli tak hodní a slíbili nám, že nám pomohou,“ vysvětlovali, a vlastně se Swanovi i trochu omlouvali bratraci. „Taky bychom si chtěli jednu přijít na své,“ dodal Ben Timpe.

„Chápu, úplně vás chápu,“ přikyvoval Swan; bylo mu však vidět na nose, že by byl stokrát radši, kdyby se tu Vinnetou se svým přítelem zdrželi déle.

„To je ten celý rozdíl,“ ozval se zase Hobble Frank. „Vy chápete, a já nechápu. Já vůbec, vážený pane Timpe číslo jedna a stejně vážený pane Timpe číslo dvě, nechápu.“

„Jak to?“ Ben Timpe si posunul svůj slamák do týlu a vyvalil oči na mužíka, který si založil ruce na prsou a tvářil se zase jednou jako Velký inkvizitor.

„Nechápu vaši jednostrannost, Mr Timpe číslo jedna až dvě!“

„Jednostrannost? Jakou?“

„On se ptá jakou! Tak já vám povím jakou: pořád tu slyším, Old Shatterhand pomůže, Vinnetou pomůže – a co Hobble Frank, ten je vosk? A Tetka Drollová je další vosk? Nebo vám my dva snad nevonníme?“

Timpeové se dívali v rozpacích jeden na druhého.

„Ale ne. Mr Franku, to ne, něco takového nás ani nenapadá! Víme dokonce, co by pro nás znamenala vaše pomoc. Ale... ani bychom si netroufali... se zmínit...“

„To je právě ta vaše chyba! Člověk si musí troufnout!“ vypjal se na špičky mužík. „Bezpodmínečně! Kam byste to jinak dotáhli? Ten váš Timpe číslo tři by vás vyprovodil ze Santa Fe, než byste stačili odříkat jména svých příbuzných! Už kvůli tomu potřebujete Tetku Drollovou... a moji maličkost! My už si troufnem!“

„Ale jakpak ne!“ vykřikl Dan. „Hrozně rádi! Vždyť takové *west-many* člověk nepotkává každý den; jste vítáni!“

Hobble Frank naklonil hlavu na stranu a utkvěl vděčným ovčím pohledem na obou bratrancích. Pak zavrtěl hlavou, jako by naznačoval, že se mu vůbec nechce věřit vlastním uším, a jen vydychl:

„To jste řekl krásně! Bože, to jste řekl krásně! Tak se mi zdá, že si umíte vážit člověka. A nejen to, vy dokonce i víte, co předpisuje správná *eklektika*! Komu čest, tomu čest! Ano, tak to bylo, jest a bude! Můžete být, *meššúrs*, naprosto klidní, protože Heliogabalus Morfeus Eduard Frank vás vzal právě pod svá ochranná křídla.“

A aby to dotvrdil, postavil se mezi oba dlouhány a vzal je symbolicky pod paží a vedl si je dál.

Sahal jim asi tak k ramenům a byl to pohled pro bohy.

Kulaťoučký Drollův obličej se ještě víc rozšířil a ti, co stáli vedle něho, uslyšeli, že zašeptal:

„*Hosana!*“

Ale nevěděli, jestli se tím biblickým zvoláním obdivuje Frankovu řečnickému výkonu, nebo jestli je spíš tak ohromen pohledem na tu svatou trojici před sebou.

BONANZA

Bizoni

Leželi při břehu potoka, odpočívali, dívali se bezmyšlenkovitě na klidnou, skoro nehybnou hladinu vody, byli rozedraní, kalhoty a kožené lovecké košile měli na cáry a z mokasínů jim čouhaly zašpiněné, otlačené, odřeninami a ztvrdlými puchýři poseté prsty. Tváře se jim propadaly. Lícni kosti napínaly kůži obličej, oči zapadaly hluboko do jamek a ruce se začínaly podobat hubeným tyčkám. Asi jich tu bylo přednedávnem víc, půda kolem obou břehů potoka byla podupána a zválena, možná že tu tábořili, možná že tu chtěli uhasit žízeň po tom, co skrovně ukonejšili svůj hlad. Bylo jim určitě velmi zle, protože tu všude kolem ležely pohozeny slupky z divokých dýní, bylo to patrně jejich jediné kloudné jídlo, a právě to bylo zlé. Dýně byly ještě nezralé, a jestli se na ně indiáni vrhli s takovou chutí, pak to s nimi muselo být velice špatné: protože po dýni sahá indián jen v nejkrajnější nouzi.

Potok se tu vlekl dost líně, byl to jeden z těch toků, které vypadají nesmírně dobromyslně, které ovšem v době tání anebo velkých dešťových přívalů jsou s to proměnit se v dravý záludný, divoký proud strhávající všechno kolem. V těchto končinách, kde se výběžky pohoří Sierra Moro setkávají s pohořím Ratonským (oba masívy tu tvoří takřka pravý úhel), o takové proměny jistě nebylo nouze – i když teď něco takového vypadalo naprosto nepravděpodobně: volná savana s polospálenou trávou a vodní stružka mezi rozpraskanými břehy koryta budily stejně zubožený, usmýkaný dojem jako ti dva, co tu leželi takřka bez hnutí na břehu. Jako by potok i příroda kolem měly stejně rozbité kalhoty, zničené mokasíny, propadlé tváře a oči.

„Veliký duch nás opustil.“

Co to měl vlastně starší z těch dvou na hlavě? Vypadalo to jako turban, o nějž se bezúspěšně servali psi, ale mohl to být taky obvaz, který si ten starý zapomněl sundat, i když ho už dávno nepotřeboval. Vrásčitá tvář patřila starému člověku, oči měl unavené, ještě však živé, zajiskřily v některém okamžiku pronikavě, pichlavě, zlobně, nepříjemně. Měl jedinou zbraň: pušku z arzenálu starého jako Metuzalém.

Druhý byl mladší, vlasy měl napůl spuštěné, nad čelem cosi jako zbytek čelenky, pohled bystřejší, obezřetnější i méně unavený. Střelnou zbraň neměl, jen za opaskem – byl to kus širokého, bůhví kde sehnaného řemenu – mu trčel pořádný tesák.

„Uff!“ řekl. „Uviděl jsem v potoce rybu! Kdybych ji tak mohl chytit!“

Starý k němu otočil zmoženě zrak a sáhl si na žaludek: „Tokvi-kava neumí už chytnout rybu holýma rukama. Tokvi-kava cítí bolest. Dýně zahнала jeho hlad, ale teď mu svírá vnitřnosti bolest. Náčelník Naiinů trpí hladem! Kdybys to vyprávěl nedospělým chlapcům, vysmáli by se ti. A přece je to pravda! Veliký duch nás opustil...“ opakoval.

„Veliký duch tím není vinen!“ odpověděl mladší. „Vinnetou a Old Shatterhand způsobili naše neštěstí. Kita-homaša jim to nikdy nezapomene. Pomstí se jim strašně!“

Černý mustang křivil tvář, jako by mu i jen vyslovení jmen těch dvou lovců působilo nepředstavitelná muka.

„Jsou to šakalové,“ zachroptěl. „Bílý pes Shatterhand a rudá zmi-je Vinnetou teprve poznají Tokvi-kavův hněv! Rozdrtím je jako žábu, jakmile se octnou v mé moci.“

Prizvukoval statečně a tvářil se hrůzostrašně, ačkoliv tu široko daleko nikdo nebyl, a mezi ním a Kita-homašou se jistě podobný rozhovor odbyl už několikrát. Jako by se utvrzoval ve své pomstychtivosti, jako by se bál, že ho přejde touha po odplatě.

Kita-homaša nezapomínal však na věcnou stránku:

„Zakusí strašná muka,“ povzdechl. „Ale kdy se podaří Tokvikavovi a Naiinům, aby se zmocnili těch dvou hyen? Myslí si Černý mustang, že je polapí brzy?“

„Ano. Tokvi-kava je o tom přesvědčen.“

Kita-homaša potřásal hlavou:

„Dovol, abych o tom zatím pochyboval.“

„Proč?“

„Jdeme pěšky, a oni mají rychlé hřebce.“

„Ano,“ připustil Černý mustang s výrazem odporu. „Ale naše cesta vedla přes hory, byla přímá, jako když lovec natáhne laso, zatímco oni museli volit se svými koňmi velké okliky. Tokvi-kava zná dobře všechny zdejší hory a údolí a ví, kudy museli jet. Synové Komančů získali náskok svou přímou cestou a narazí na ně, bude-li jim Veliký duch jen trochu přát. Apač a všichni bílí kojoti padnou do rukou Naiinů – jenom je třeba, aby se Ik-senanda vrátil včas a přinesl věci, pro které ho náčelník Komančů poslal.“

„Přinese je?“

„Ano, přinese,“ řekl Černý mustang. „Pušky, nože, střelný prach, olovo, jídlo i koně.“

„Až se dozvědí starší kmene, co se stalo, zmocní se jich možná hněv a zanevrou na nás na všechny.“

„Uff! Myslíš, že můj vnuk bude tak hloupý, aby o tom vypravoval? Starším kmene přineseme skalpy našich největších nepřátel a do té doby o všem pomlčíme! Veliký duch povede Lstivého hada a nejpozději zítra nás vyhledá na tomto místě!“

„Ano, máš pravdu. Musí přijít brzo,“ řekl zamyšleně Kita-homaša. „Jedna puška a nůž, které nám tu nechal, nemohou nasytit sto bojovníků. Hlad rozežírá čím dál víc vnitřnosti Komančů a oni budou brzy výt bolestí! Tak jako já!“

„Uff! Bojovník Komančů by neměl tak hlasitě dávat najevo, že ho přemáhá bolest!“

Kita-homaša, zdálo se, měl překvapující smysl pro věčnost. „Kdo ho uslyší, jestliže se ozve jeho hlas?“ namítl. „Jen ty, a tebe hryže ve vnitřnostech stejná bolest! Není tedy hanba, když bojovník Koman-

čů dovolí svým ústům naříkat! Nikdo z nás se nebojí žádného protivníka ani nejstrašnějšího medvěda; ale jak chceš bojovat s nepřítelem, který sídlí člověku uvnitř v těle?”

„Máš pravdu. Také Tokvi-kava podlehl nepříteli, který sídlí uvnitř člověka! Neuměl proti němu bojovat, a proto teď musí polykat hnusné dýně!”

„Uff! Nerozumím ti. O jakém nepříteli teď mluvíš?” podivil se Kita-homaša. „Jak se jmenuje?”

„Tokvi-kava ho neumí přesně pojmenovat. Ale byl to velmi zlý nepřítel, který našeptal náčelníkovi Naiinů, aby spílal Old Shatterhandovi a Vinnetouovi, když byl v jejich rukou! Kdyby byl Tokvi-kava umlčel nepokojný jazyk, byl by se vyhnul pomstě obou těch šakalů. Možná že by bledé tváře pak ponechaly Komančům aspoň zbraně anebo koně. Byli bychom se pak skryli a získali medicíny ve Firwood Campu a bledé tváře i copy už by byly touto dobou v našich rukách anebo na cestě do věčných lovišť!”

Černý mustang se přímo opájel neskutečnou vidinou toho, co by bylo, kdyby nebylo; jeho druh neslyšel úvahu na to téma poprvé – náčelník Komančů se tak pokoušel ospravedlnit aspoň mezi čtyřma očima za to, co se stalo. Byl si vědom, že jemu budou přisuzovat spolubojovníci největší podíl za katastrofu, která bojovníky postihla.

„Ano,” řekl Kita-homaša unaveně, „to už Tokvi-kava řekl několikrát. Ale teď zde sedíme a nejíme nic než dýně. Oka, která nakladli naši bratři, zůstala prázdná a naše ruce jsou bez úlovků. Kolikrát ještě můžeš vystřelit z Ik-senandovy pušky?”

„Desetkrát.”

Kita-homaša zhluboka povzdechl:

„Jestli nepřijde Lstivý had do zítřka, přemůže nás nepřítel, který sídlí uvnitř člověka. Potom se bude... uff!”

Přerušil se a stiskl silně náčelníkovu ruku. Přisunul se rychle na vyvýšeninu nad břehem. Skupinka stromů tu poskytovala slušný úkryt. Kita-homašovi se třásl hlas:

„Ufff!” opakoval. „Vidíš dobře? Šest bizonů!”

Na dohled bylo opravdu malé stádo těch zvířat – statný býk, tři krávy a dvě telata.

„Ulovíme maso!“

Také Černému mustangovi se zachvíval hlas – a kromě toho se mu třásla i ruka, buď byl do té míry vysílen, anebo rozčilen. Kitahomaša pozoroval s obavami nejistě se pohybující hlaveň, kterou si Černý mustang připravoval k výstřelu.

„Buď klidný!“ zašeptal. „Bizon jde k vodě, chce se napít. Brzy bude velmi blízko. Neucítí nás, protože vítr vane proti nám. Zasáhneš ho – ale tvá ruka musí zůstat pevná!“

Černý mustang jen sykal:

„Sssst! To bylo z hladu. Neboj se, až budu tisknout kohoutek, bude má ruka bez pohnutí a jistá jako vždycky.“

Přisunuli se blíž ke kmeni stromu a schovali hlavy mezi křoviska. Někde nahoře nad nimi plul v oblacích pták a kroužil. Savana byla pustá, jen skupinka šesti bizonů se tu volně popásala, plna důvěry v starého býka, který co chvíli pozvedl hlavu a snažil se rozpoznat, nehrozí-li odněkud nebezpečí. Byl to už opravdový stařec, ošklivý, neohrabaný, s vypelichanou srstí. Nesliboval královskou pečínku, a přece právě na něho musel Černý mustang zamířit. Pořád tu bylo nebezpečí, že se rozzuří a vrhne na oba indiány, kdyby nejdřív zastřelili krávu. Tomu se museli vyhnout za každou cenu.

Bizoni sešli až k vodě, nejdřív býk, pak krávy. Telata okolkovala nejdéle, všechno na světě považovala ještě za hru. Zajímavý trs trávy je lákal na chvíli víc než všechna voda světa. Matky je musely postrkovat.

Sto, padesát, třicet kroků...

Ještě nic nezpозorovali, chovali se klidně, úplně se spoléhali na býkův cit. Ale jeho stařecký nos by byl ucítil nepřítele nejspíš až tehdy, kdyby ho už nabíral na rohy. Omočil se ve vodě, vysupěl zas na břeh, pootočil se – teď stál bizon bokem proti indiánům.

Černému mustangovi se už ruka netřásla. Mířil nesmírně soustředěně přímo na srdce. Ale stále ještě se nemohl odhodlat stisk-

nout kohoutek. Chtěl mít naprostou jistotu, že starého obra zasáhne tak, jak je třeba.

Býk se znovu přiblížil, o dobrých deset kroků. Bylo už slyšet, jak supí a heká a hrhlá a odfukuje. Chvillemi zvedal těžkým, unaveným pohybem hlavu. Jedna z krav přešla až k jeho boku. Nevšímal si však kupodivu trsů před sebou. Nabrala do nozder vzduch a zafuněla tak hlasitě, že to starce vytrhlo z jeho rajského klidu. Podráždilo ho to; zvedl hlavu a pootočil se.

Prásk!

Jak šlehla vzduchem rána, všechna zvířata sebou trhla a zvedla zmateně hlavu. Pozorovala svého vůdce, který se zachvěl, ale několik vteřin stál tiše a nehybně. Potom začal pomalu sklánět hlavu, jako by chtěl v klidu dál pokračovat v přerušené přesnídávce, najednou však sebou celé jeho tělo křečovitě trhlo, nohy mu podklesly a hora masa se naráz zřítila k zemi.

Nevydal ze sebe ani hlásek. Černý mustang jej zasáhl přímo do srdce.

Sotva dohrměla rána, nabíjel Komanč znovu.

Bizoni se chvíli otáčeli ve zmatku na místě. Vypadalo to, jako by se dali do tance – potom se najednou rozběhli a jejich mohutné nohy začaly tepat půdu. Jen menší z obou telat klidně stálo a udiveně kroutilo hlavou sem a tam. Zajímalo ho, co se stalo se starým, že tu tak bezmocně leží a vůbec se nehýbe. Přešlo o několik kroků blíž až k zastřelenému bizonu a zvědavě si ho prohlíželo. Snad čekalo, že ještě vyskočí a bude pádit s ostatními. Teď teprve rozčilená matka zpozorovala nenapravitelnou lehkomyšlnost svého syna. Oddělila se od prchajících a několika skoky se přihnala až k telátku. Pobízela je tlamou k útěku, postrkávala je, jako by se je snažila odstěhovat. V té chvíli se ocitla vůči Tokvi-kavově ručnici skoro přesně v témž postavení jako předtím starý vůdce. Znovu se roztřeskla rána, kráva znehybněla a sesula se k zemi několik kroků od svého telete. Teď už se mládě poplašilo – naráz propadlo zmatku a strachu. Začalo skákat kolem dokola, uvidělo před sebou dva chlapy, kteří se k němu hnali, pochopilo, že ti dva způsobili všechno. Pokusilo se vyhnout

kličkou jednomu z nich, ale udělalo to tak neobratně, že škobrtlo o vyčnívající drn a málem padlo do trávy. Pak už se mu jenom ztmělo před očima, poněvadž mu na hlavu dopadla strašlivá rána pažbou...

Černý mustang prudce oddychoval. Stál nad svým úlovkem s rozkročenýma nohama a svíral pevně pušku v obou rukou. Konečně po tak dlouhé době měl zase jednou pocit naprostého, dokonalého vítězství! Bizon byl pořádný chlapík, vážil nejméně deset metrů, ale to, že se podařilo složit i krávu a toto malé tele, bylo pro Komanče ještě mnohem vítanější. Považoval to ostatně za nesporné znamení, že Velký duch se udobřil, že zas ukazuje vlídnější tvář. Jemu i Naiinům.

„Ufff! Můj bratr Kita-homaša vidí, že ruka Černého mustanga zůstala pevná! Obě koule zasáhly srdce: Veliký Manitou si nepřeje, aby synové Komančů dále hladověli!“

Kita-homaša pociťoval k náčelníkovi úctu. Sám si nebyl jist, zda by dokázal mířit tak chladnokrevně a přesně, kdyby měl pušku v ruce on sám.

„Sníme býka, krávu i tele,“ řekl rychle, nedočkavě. „Vyvrhneme zvířata hned teď!“

Černému mustangovi se to nelíbilo:

„Ne! To je příliš mnoho práce pro dva muže. Tokvi-kava přivolá bojovníky Komančů, aby pomohli udělat, co je třeba.“

Budou velmi spokojeni, až jim náčelník poví, jaká práce je čeká.“ Odmlčel se. „Můj bratr zde zatím zůstane a bude hlídat. Nechám mu zde pušku – vůně masa by mohla přilákat supy a šakaly. Musí chránit naši kořist!“

„Tokvi-kava promluvil moudře. Ale ať si pospíší co nejvíc!“ K tomu určitě ani nemusel nabádat. Černý mustang i tak hořel touhou, aby užuž oznámil Komančům svůj lovecký úspěch. Jenže ty dvě míle od místa, kde zatím unavení a hladoví naiinští bojovníci tábořili, byly na něho přece jen víc než dost. Byl by nejradši běžel jako zmlada. Tolik sil mu ovšem už dávno nezbyvalo. A tak mu

cesta podél potoka připadala ještě třikrát delší, než ve skutečnosti byla.

Potom konečně uviděl zbědovaný, ubohý tábor svých bojovníků. Pomyslel si s potěšením, že přichází s příznivou zprávou právě včas.

Počkal si, až se všichni kolem něho shromáždí, a potom to – málem nedočkavější než jeho bojovníci – konečně vyřkl: „Synové Komančů nebudou už dál hladovět! Tokvi-kava ukořistil bizona, krávu a tele.“

Musel čekat ještě několik vteřin, nežli se ohromeným Komančům vydral z hrdel vítězný, jásavý pokřik.

Starý náčelník si v té chvíli představoval, že právě oznámil kmeni, že se mu podařilo zajmout dva největší jeho nepřátele: Vinnetoua a Old Shatterhanda.

Ale pak najednou vytřeštil oči a zatočila se mu málem hlava. Přišel nový úder, o to těžší, oč neočekávanější.

Ze savany se blížil k táboru jezdec, kterého musel poznat na první pohled.

Byl to Ik-senanda, jeho vnuk. A jel sám, úplně, zcela sám.

Poselství

V první chvíli byl Černý mustang přesvědčen, že ho šálí smysly nebo že jde o omyl; že Lstivý had vyjel napřed a za ním že ho sleduje četa Komančů přivádějících koně, zbraně, zásoby jídla, silnější posily bojovníků. Usilovně se o tom přesvědčoval celou tu dobu, co se jezdec blížil. Věděl, jak je to pro něho důležité. I náhlé mlčení Komančů ho o tom přesvědčovalo. Jásot ustal jako na povel a všichni upírali oči týmž směrem jako Černý mustang. Uvažovali přesně tak jako on. A viděli jako on jen jediného muže, Lstivého hada, vedoucího za sebou za uzdu dva nebo tři koně s nákladem, který se dal i na dálku snadno přehlédnout. V Černém mustangovi by se byl v tom okamžiku krve nedořezal. Jeho tvář byla šedivá jako popel.

Pokynul němě Lstivému hadu a vedl ho beze slova stranou k osamělému dubu. Oba usedli se zkříženýma nohama do vysoké trávy. Náčelníkův skelný, nepřítomný pohled se podobal bezvýraznému pohledu člověka, jenž právě upadl do bezvědomí. Trvalo chvíli, než vnuka oslovil:

„Přijel jsi sám?“

Lstivý had věděl příliš dobře, s jakými zprávami přijíždí. Jeho pohled byl přibit k zemi. V tváři se mu nehnul ani sval.

„Ano,“ odpověděl.

„Koně?“

„Přivedl jsem všechny, co mi dali.“

„Máš zbraně?“

„Ano.“

„Všechny, které jsem žádal?“

Lstivý had zvedl víčka.

„Ne. Deset pušek a střelivo. Dvacet nožů...“

Náčelník zaskřípěl zuby.

„Prozradil jsi, co se stalo ve Firwood Campu!“ udeřil na vnuka bez rozmyslu.

„Nic jsem neprozradil!“

Lstivý had odpověděl kupodivu klidným, nevzrušeným hlasem. Cítil se silnější než jeho děd.

„Nemusel jsem ani nic prozrazovat,“ pokračoval. „Věděli všechno!“

„Uff!“ Starý náčelník div nevyskočil. „Kdo jim to tedy prozradil? Řekni mi to, a já ho zbavím skalpu!“

Lstivý had potřásl hlavou.

„Tvůj nepřítel nemá skalp,“ řekl. „Jmenuje se – Ohnivý kůň. On přinesl zprávu o tom, co se stalo v Birch Holu, až ke stanům Komančů.“

„On snad jezdí k naiinským vigvamům?“ zeptal se posměšně Černý mustang. „Nevím o tom.“

„Ne. Ale má na své cestě mnoho zastávek, kam docházejí rudí mužové, a na všech těch místech, kterým bledé tváře říkají *station*, se

vypravuje o naší porážce. Komančští bojovníci se to dozvěděli také tak.“

„Uff, uff! Ohnivá voda a ohnivý kůň. Zlý duch je poslal proti rudým bojovníkům, aby je zničil! A teď zničí i moje jméno a všichni bojovníci si na mě budou ukazovat prstem a moje jméno bude zapáchat jako vnitřnosti staré mršiny, kterou nežere ani sup, a budu k posměchu všem rudým mužům od jednoho břehu Velké vody k druhému.“

Lstivého hada náčelníkův náрек příliš nedojímal. Byl by mu nejraději řekl, že ho nezničil ohnivý kůň bělochů, ale jeho vlastní hloupost. Jenomže teď na to nebyl vhodný čas. Ik-senandův osud byl ještě příliš úzce spjat s osudem Černého mustanga. Bylo třeba ho povzbudit, vrátit mu sebevědomí, donutit ho, aby si aspoň uvědomil, že boj není ještě dohrán a prohrán. Lstivý had se dotkl rukou náčelníkova ramene.

„Tokvi-kava je slavným náčelníkem a jeho jméno zůstane tím, čím bylo dosud,“ řekl. „Zajme Old Shatterhanda a Vinnetoua a vezme jim jejich skalpy. Bez těchto bojovníků budou Apačové jako nezkušení chlapi. Komančové je přemohou a odvedou jejich koně a zmocní se jejich zbraní a medicín. Budou se pak moci vrátit do svých stanů a budou pokryti slávou a Černý mustang bude obdivován nejvíc ze všech!“

Starý vytřeštil oči:

„Budou se moci vrátit! Chceš snad říci... že dřív se vrátit nesmíme?“

Lstivý had sklonil hlavu.

„Tak rozhodla rada starších,“ zamumlal.

„Uff!“

Černý mustang přivřel oči. Byl celý strnulý, nehybná socha. Slyšel dobře? Byli tedy on i jeho muži, kteří s ním vyjeli, vyvrženi z kmene? Stal se ještě ke všemu psancem, jemuž se odpírá pomoc těch, kdo jsou s ním stejné krve? Kde se vzala ta krutost? Neznamenaly jeho dřívější zásluhy nic? Proč mu ukládali, aby si opatřil novou medicínu právě u mužů, které ještě nikdo nedokázal přemoci?

Připadal si jako starý raněný bizon, kterého nutí, aby si zachraňoval život během před neúnavným železným koněm. Jeho hlas zněl slabě, jako z nesmírné dálky:

„Mám mnoho pušek a zbraní. Proč jsi mi přinesl jen jednu?“

„Rada starších tak rozhodla.“

„Mám mnoho koní, a přivedls jen jednoho. To také rozhodli oni?“

„Ano.“

„Ale mého černého mustanga, mého hřebce, kterého mám radši než vlastní život – toho ti snad neodepřeli?“

„Odepřeli,“ řekl Lstivý had. „Mluvili o tom, že ti nelze svěřit nejdrahocennějšího hřebce.“

„Ugh!“

Komanč zavyl, zahýkal. Šlachovitý krk se mu napínal k prasknutí. Trhal celým tělem, bil podpatky do země, chrčel.

Lstivý had ho pozoroval s jistým pohrdáním. Teď mu to musí připomenout.

„Tokvi-kava je velký náčelník a ví, že bojovníci musí ovládat své city. Chce snad synům Komančů, kteří sedí nedaleko od nás, prozradit svým křikem a svými pohyby, co ovládá jeho mysl? Nebo není už Tokvi-kava pánem svých svalů a nedovede poručit svému jazyku, aby mlčel?“

Černý mustang stiskl rty. Měl výraz člověka, který stanul na okraji propasti, zjistil to a právě si uvědomil, že musí vynaložit všechnu svou sílu k tomu, aby přesně sledoval každý svůj pohyb. Posazoval se jako loutka.

„Syn mé dcery má pravdu,“ zašeptal. „Nebudu teď myslet na bolest, ale nezapomenu na nikoho z těch, kdo mi ji způsobili. Chceš ještě něco oznámit? Máš pro mě ještě od někoho vzkaz?“

„Ne.“

„Uff! Tokvi-kava měl mnoho přátel. Mnoho mužů v kmeni se pyšnilo tím, že je přišel navštívit do jejich stanu. Nikdo z nich mu nic nevzkazuje?“

„Ne.“

Na náčelníkovy rty se vloudil útrpný úsměv. Už se ovládal. Vlastně očekával, že vnukova odpověď nebude jiná.

„Tokvi-kava si bude pamatovat, kdo s ním zůstal, když mu Manitou odepřel přízeň. Kdyby víc lidí smýšlelo jako můj vnuk, zástupy bojovníků by se teď projížděly po břehu potoka a osud našich nepřátel by byl již zpečetěn. Ale Tokvi-kava se nikoho nebude doptávat o soucit; vezme přece skalpy svým nepřátelům a pak si vzpomene, kdo při něm stál a kdo se jeho neštěstí posmíval. Odměnění se Ik-senandovi, protože on pro něho udělal, co mohl, a Ik-senanda se stane nejslavnějším mužem Naiinů hned po Černém mustangovi. Všichni bojovníci s ním budou souhlasit. Tokvi-kava k nim nyní promluví.“

Zvedl se, měl už opět důstojnost náčelníka, který přijal boj na život a na smrt. Ik-senanda mírně sklonil hlavu, snad aby zastřel pocit radosti – dostalo se mu vlastně právě příslibu, že se stane druhým mužem kmene, a tedy v případě, že by se s Černým mustangem něco stalo, pravděpodobně náčelníkem.

Byl spokojen.

Měl dvě želízka v ohni – a pod oběma slibně přehořovalo.

Protože u Naiinů, před radou starších kmene, mluvil trochu jinak než teď se svým dědem Černým mustangem.

Zdálo se mu, že má od této chvíle dobrou, ba výbornou vyhlídku na to, stát se náčelníkem Komančů Naiinů. Ne, ta vyhlídka nebyla marná; v jeho mysli se dokonce už změnila v jistotu.

Kardinál

Toho dne po poledni narazili Naiinové neočekávaně na neznámou stopu.

Dozvěděli se už, že se nesmějí vrátit mezi své, dokud si znovu neopatří medicíny, a byli zajedno se svým náčelníkem v tom, že nejrychlejší cestou k cíli je překvapující útok na skupinu šesti lovců s Vinnetouem a Old Shatterhandem v čele. Černý mustang jim

všechno řekl krajně opatrně, s podivuhodným smyslem pro to, aby on sám zůstal před nimi čistý a všechno špatné aby padlo na účet závisti a nepřátelství Zlého ducha (a bledých tváří ovšem); a hlavně mluvil až potom, když už bylo rozděleno maso z úlovku. Při plných žaludcích se uvažuje jinak, toho si byl Černý mustang dobře vědom ze všech válečných výprav, a správně předpokládal, že s bizoním masem přejde bojovníky chuť něco vyčítat jenom náčelníkovi. A že naopak vzroste touha vyřídít si s bělochy co nejrychleji účty. Zbraní, které přivlekl Lstivý had, bylo sice pár, ale měli teď aspoň nějaké – a už i to byl povzbuzující pocit. Bojovnost se jim vracela.

Dali se cestou podél potoka až k výběžkům Sierry Moro, odkud se chtěli obrátit k jihu, aby tak nadběhli Old Shatterhandovi a Vinnetouovi na jejich cestě do Santa Fe.

Stopy, které se před nimi tak neočekávaně objevily, naznačovaly, že jezdci před nimi jedou stejným směrem, rovnoběžně s pohořím Moro. Koně byli okovaní, byli to tedy běloši, nejméně dvacet, možná i víc, a stopa svědčila o tom, že si počínají dost bezstarostně. Cválali tudy asi před hodinou, chvílemi jeli družně ve skupinách, zastavovali se, vyjížděli v okruzích od hlavního směru jízdy. Hledali něco? Nebo někoho očekávali? Nebo chtěli někoho oklamat?

Kvečeru se věc poněkud vyjasnila. Otisky začaly směřovat k podhůří, přibližovaly se mu víc a víc a nakonec je pohltit hustý les. Černý mustang se kabonil, původní domněnka jeho, Lstivého hada i Kita-homaši, že totiž jde o výpravu nezkušených zelenáčů do divočiny, se rozplývala.

„Nechtějí tábořit na otevřené préríi,“ ocenil jejich záměr komančský náčelník. „V lese jsou méně zranitelní, kouř z jejich tábora nikoho nepřiláká. Musíme se přesvědčit, kolik jich je a jak jsou vyzbrojeni. *Greenhornové* to nejsou.“

Rozhodl, že se vypraví spolu se Lstivým hadem na výzvědy. Nevyčkávali dlouho, soumrak se přiblížil, rychle padl na krajinu, jako když ji překlopí černým, huňatým kožichem.

Ani pátrat nemuseli dlouho. Asi po půlhodině ucítil Ik-senandův jemný nos vůni kouře. Vedla je bezpečně k lesnímu potůčku

a potom k menší, příhodné mýtince, ze všech stran kryté stromy a hustým porostem. Chránil ty, kdo se tu schovali, ovšem stejný úkryt poskytoval také těm, kdo je pozorovali.

Muži seděli v půlkruhu blízko sebe, dotýkali se takřka rameny jeden druhého, pušky položené na dosah ruky. Na kraji mýtiny se zelenal pruh trávy. Tam zarazili do země několik kolíků a k nim přivázali koně. Hlídali je dva muži, každý s těžkou spolehlivou riflí. Oheň plápolal spoře, stačilo to však, aby si na něm opekl každý z nich kus masa.

Oba Komančové se protáhli přeopatrně až skoro k přirozené přepážce z hustého porostu. Černý mustang nejdříve ze všeho počítal. Když zvedl třikrát za sebou prsty obou rukou, Lstivý had přivřením víček projevil souhlas. Bylo jich tam třicet a všechno ukazovalo na to, že vesměs jsou na Západě doma. Mluvili tlumeně, s přestávkami, Černý mustang musel ze všech sil napínat uši, aby mu z hovoru nic neuniklo. Lstivý had měl smysly bystřejší, ani on by byl však dobře neslyšel, kdyby jim vysoký porost nebyl dovolil dostat se až docela blízko k tábořišti.

Kdo tu byl vlastně hlavní osobou?

Černý mustang pozoroval staršího muže se silně prokvetlými vlasy i vousy, s živýma očima a vervními, jaksí křepkými pohyby. Z podlouhlé tváře, ošlehané větrem, trčelo bojovně husté obočí a výrazný nos s malou bambulkou na konci. Kulatý širák připomínal kardinálské klobouky a také kostkovaná košile se červenala v kardinálském purpuru. Kdysi ji nosil bezpochyby velký švihák: manžety, sahající bezmála do půl lokte, byly asi ve svém čase posledním výstřelkem módy. Mluvil rozmyslně, ale živě, dobře to souhlasilo s jeho gesty, která jako by patřila někomu mnohem mladšímu, než byl on. Jméno, kterým ho v hovoru nazývali, mu vskutku sedělo. Klobouk i gesta měly v sobě něco ze svrchovanosti církevních hodnostářů. Skutečný *kardinál*. Nebylo třeba žádného ostrovtipu k tomu, aby člověk poznal, že on je tu hlavní osobou.

Teď se usmíval, hladil si lehce vousy a pozoroval mladého muže proti sobě, učiněnou tyčku s čupřinou světlých kadeří, a nohatého až

běda. Lovecký úbor na něm víceméně visel, jen chlapíka vytřepat z té jeho kožené vesty. Jenže tak lehko by to bylo zase nešlo, vyhrnuté rukávy obnažovaly šlachovité, tuhé předloktí, byla by s tím dlouhánem v každé rvačce perná robota. Říkali mu Sam a ústa měl, zdálo se, jaksepatrii proříznutá. Ale ta jeho prostorečnost nikomu z výpravy zřejmě nevadila, naopak, upřímně se mu co chvíli smáli, bylo to koneckonců příjemné rozptýlení, to jeho vtipkování. Mžoural teď po vousatém muži a ukusoval přitom na plnou sanici z kusu kýty.

„Koukám pořád na vás, Kardinále, a říkám si, kde se ve vás bere ten klid? Tak si nakonec myslím, jestli vám to náhodou nezapomněli oznámit? Víte, že už jsme se dokodrcali až k lovištím Komančů? A slyšel jsem, že s nimi nejsou žádné moc velké špásy... Eminence – aby vám nepotrhali kardinálský klobouk!“ Kardinál se shovívavě usmíval.

„Mám to ale prostoreké ovečky,“ zachechl se. „Jen buďte klidný, Same, klobouk mi sedí docela pevně. Čas k dílu, čas k jídlu, příteli. Teď si posilníme žaludky, potom se pěkně vyspíme a zítra – hurá na San Juan Mountains! A jestli nevěříte mým hlídkám, můžete zůstat přes noc vzhůru. Jenže budete ráno mžourat jak kocour a Komančové vás ukradnou rovnou z kobylího hřbetu!“

Společnost se rozesmála a Sam zvedl obě ruce nad hlavu:

„*Egad!* Sakra! To nemůžu vůbec potřebovat! To bych přišel o svůj podíl! Šťastné stáří by bylo fuč!“

„Jen se smějte!“

„A mám snad plakat? Když mám takovou báječnou vyhlídku?! Strýček mě se svými milióny vyšplouchal, tak snad bohatý stát Colorado bude ke mně laskavější,“ ušklíbl se Sam.

„Nějaký kruťák, ten váš strýc... To jste mu musel nejmíň prodat dceru do otroctví, že vás vydědil.“

„Vždyť mě nevydělil,“ odpověděl hubenour se světlou čupřinou nějak rozmrzele. „Vzal mě prostě k sobě, když mi umřel otec, a slíbil mi, že mi odkáže všechno do posledního centíku.“

„Nu – a?“

„Taky to splnil. Jenže mi odkázal právě jen ten poslední centík, co vůbec byl v pokladně. A já se u něho plácal ve službě taková léta!“

„A to se o něm nevědělo, že je na groš chudák?“

„V tom zas můj nebožtík pan strýc byl pašák, to byste ho, Kardinále, musel znát! Uměl v tom báječně chodit! Šikovné výpůjčky, vystupování jak španělský místokrál, známosti, kde si vzpomenete... jenomže nula od nuly pošla!“

„No nic!“ Kardinálský širák se jen natřásal. „Na San Juanu si všechno vynahradíte. To víte, tolik jako tady na Bonanze of Hoaka toho neposbíráme, ale slušný díl bude mít každý.“

„Bonanza of Hoaka?“ Dlouhán se napřímil. „O tom místě jsem už leccos zaslechl. Beztoho mi to jméno bylo vždycky záhadou. Bonanza, bonanza... to je přece španělsky, ne?“

„Ano. Znamená to něco jako ložisko. Naleziště.“

„A k tomu anglické *of* a nejspíš indiánské *hoaka*... Co *tohle* znamená?“

„Hoaka?“ řekl starý. „Přesně nevím, zatím mi to nikdo neuměl přeložit. Každý jen ví, že místo toho jména je tady na Sieře Moro. Strašně bohatý kousek země prý to je, najdou se tam prý zlaté valouny velké jak dětská hlava. Stovky *gambusinů* už pátraly – a nikdy nic. Totiž... většinou skončili u mučednických kůlů zdejších indiánů... Nebylo by špatné narazit na ten štědrý kousek země...“

„... řekněme zítra,“ doplnil dlouhán Sam. „Už se vidím, jak držím v náručí hromadu nuggetů!“ Strčil loktem do souseda, který poklimbával, ale zmínkou o nalezišti se vzpružil, vytrhl z limbu. „Nebylo by to špatné, *you see*! Víte? Já jsem pro! Aspoň bychom si ušetřili trmácení na San Juan Mountains!“ Potom se zarazil a zamrkal na starého. „A poslyšte – není ta bonanza náhodou jen taková povídačka pro nemluvnata?“

Starý se zatvářil málem uraženě.

„Myslíte si, že já jsem nemluvně, Same?“ řekl. „Čím platí *indsmani* z těchhle končin za zbraně, za střelný prach, za sklenici whisky? Nuggety, můj povyrostlý příteli, *nuggety*! Právě těmi z Bonanzy of Hoaka. Abyste věděl,“ Kardinál ztišil hlas až k šepotu, „mluvil jsem

nedávno v Albuquerque s jistým páterem, možná že to byl misionář, bůhví, nevyznám se v tom, a ten potkal v *estrecho de cuarzo* nějakého rudouše, vyhládlého na kost. Dal mu kus chleba a trochu masa, a víte, co se stalo? *indsman* sáhl jakoby nic za košili, vytáhl odtud kožený pytlík a páterovi vrazil do ruky nugget – nelžu vám, padesát gramů! A měl jich – plný pytlík!“

Kolem to jen zašumělo obdivem. Vidina Bonanzy of Hoaka se stěhovala z oblasti neskutečných představ mezi důvěrně známá místa na dosah ruky. Kdosi vykřikl:

„To se ho ten pan páter nemohl zeptat, kde sbírá svoje kamínky?“

„To taky udělal,“ řekl Kardinál. „Jenže rudouš mu jen řekl: To je dar z Bonanzy of Hoaka! A sbohem!“

Nějaký další hlas se přidál:

„Měl ho vzít pod krček a zmáčknout ho, a bylo to! Ptáček by zazpíval! Pověděl by všechno!“

„Myslíte, že by to z něho vytřepal?“ zapochyboval dlouhán. „Znám tyhle kosity – co nechtějí, to vám neřeknou, i kdybyste jim pátil svíčkou chodidla! *Estrecho de cuarzo*,“ zabručel. „To je taky tady na Sieře Moro?“

Kardinál odpovídal zas jen polohlasem:

„Víte, že asi tuším, kde to je? Pátral jsem totiž taky po bonanze, přiznám se vám – a bohužel jsem taky na nic nepřišel – ale *estrecho* jsem objevil. Totiž, jak jsem tak bloumal, lámal jsem si pořád hlavu – co je to vlastně *cuarzo*? Křemen, křemínek, křemeniště! A jednoho krásného dne mně zčistajasna napadlo – to je přece ta ruda, v které je obsaženo zlato! A *estrecho* – to je úžina, úžlabina, žleb, soutěska! A kde jsou soutěsky? Většinou tam, kde je vyhloubily horské bystřiny. Vymlely koryto, koryto se rozšířilo, rozlezlo se, udělala se skalní průrva a voda se tudy valila dolů. Vlastně dělala to, co dělá každý *gambusino*: *rýžovala*! Ale pak, když se voda ztratila, a jak se začaly drolit okolní skály, řečiště se zasypalo, všude samý křemen – tedy *estrecho de cuarzo*! To je hotová věc! A já si myslím, že tam někde mezi takovými skálami ten *indsman* asi našel i své nuggety! Škoda že jsme se nenarodili o pár stovek let dřív, *gentlemen* – to ještě všude

tady v okolí stačilo se sehnout a strčit valoun zlata do kapsy. Teď abys v těch křemeništích znal kdejakou myší díru. Jenže je znají právě jen indiáni. Konečně – zítra tudy pojedeme. A člověk taky může mít někdy štěstí... A klid, prosím, *meššúrs, señores a gentlemen!* Děláme velký rámus, a to není v těchhle končinách nikdy moc zdravé! Hlídky na místa!“

Poslechli všichni bez odmluvy. Kardinál dovedl zřejmě ukázat pevnou ruku. Jen dlouhán jménem Sam si neodpustil vtip:

„Hotel pod širým nebem vám přeje dobrou noc,“ zachechtl se. „Ranní budíček zaručen, prvotřídní vybavení, nejpřepychovější podnik z celého Západu! Sprcha není vyloučena. Spěte dobře, panstvo! *Good night, gent's!*“

Ohniště zvolna dodotnávalo. Koně stáli přitisknuti k sobě boky, tu a tam některý z nich zafrkal. Muži se ukládali k spánku, čtyři z nich se připravovali k hlídce. Půda pod jejich kroky lehce praštěla. Rozcházeli se na svá místa s puškami už připravenými k střelbě. Jeden z nich se blížil pomalým krokem k místu, kde se ještě před několika okamžiky skrývali oba Komančové.

Vyplazili se ze svého úkrytu právě včas, ostatně už nebylo co zjišťovat, dověděli se všechno, co se mohli dozvědět, a Černý mustang byl víc než spokojen. Spěchal zpět k ležení, dlouho jen mlčky, beze slova i bez gesta, teprve když se dostali na dohled k tábořišti svých bojovníků, zůstal náčelník stát a pevně stiskl vnukovu ruku.

„Zítra budou skalpy, koně a zbraně bledých tváří náležet naiinským bojovníkům!“ vyhrkl ze sebe. Na čele mu postupovaly krůpěje potu. Sotva popadal dechu. To nebylo rychlou chůzí, ani tím, že už teď pociťoval mnohem dřív únavu než v mladých letech – to bylo znamení, že je nesmírně vzrušen z toho, co uslyšel. Nutil se, aby nevykřikl. „Slyšel jsi, co mluvili?“

„Většinu,“ odpověděl Lstivý had. „Ale sám jsi řekl – to nejsou žádní *greenhornové!* Na ty jen tak nevyzraješ!“

„Já na ně vyzraju!“

„Nebylo by nejlépe udeřit ještě teď v noci na jejich tábor? Našich deset pušek rozhodne – budou překvapeni. A je nás mnohem víc!“

„Mluvíš jako nezkušený bojovník. Postavili hlídky – a ty by nás uviděly, ještě než bychom vyrazili k útoku! A nešli snad spát s připravenými zbraněmi? Vím o něčem lepším. Padnou nám do rukou – a přitom neprolijeme ani kapku komančské krve.“

„Jak se to dá provést?“

„Slyšel jsi, že mluvili o bonanze?“

„Slyšel.“

„Víš, kde je to místo?“

„Ne. Ty ano?“

„Ne, ale vím, kde je naše *šapo-gaska*.“

„Uff! *Šapo-gaska*?! Skrýš zlata? Rozuměl jsem dobře?“

„Ano! Poslouchej dál. Pod nejvyšší jedlí je sráz. Postavíš se čelem k jedli a půjdeš dvacet kroků směrem po své pravé ruce. Pak se otočíš k malé průrvě, kterou budeš mít opět po pravé ruce, a budeš hledat mezi kameny. Najdeš tam nuggety.“

„Mám tam snad jet?“

„Ano, pojeděš teď hned. Vezmeš nuggety, dáš je do opasku a potom se vrátíš i s nimi k místům, kterým říkal bílý vousatý lovec *estrecho de cuarzo*. My tam zatím budeme na tebe čekat, protože také ihned vyrazíme, abychom byli na místě dřív než bledé tváře.“

„A dál? Jaký to má smysl?“

„Najdeš si místo před vchodem do *estrecha*, kde by tě bledé tváře určitě uviděly. Budeš se tvářit, že tě překvapily. Najdou u tebe nuggety a budou se tě vyptávat, odkud je máš. Budeš se zdráhat to prozradit, ale potom to řekneš: zavedeš je do *estrecha* a my je tam zajmem bez jediného výstřelu, poněvadž moji bojovníci budou stát na všech návrších kolem úžlabiny.“

Lstivý had pozorně poslouchal. Když Černý mustang skončil, pohlédl na něho šterbinou víček.

„Tokvi-kava se chce učit od Old Shatterhanda?“

„Moudrý bojovník se učí i od svých nepřátel,“ poučoval náčelník s jistou domýšlivostí v hlase. „Máš něco proti mému plánu?“

Lstivý had potřásl hlavou.

„Co když mě běloši usmrtí?“

„Myslíš, že bych vydával syna své dcery takovému nebezpečí? Neudělají nic takového!“

„Proč ne? Až zjistí, že se ocitli v pasti, obviní mě nejspíš z úskoku, vrhnou se na mě a pověsí mě, nebo mě možná zastřelí.“

„Neudělají to, protože už mezi nimi nebudeš! Včas utečeš!“

„S pouty?“

„S pouty!“ řekl mrzutě Černý mustang. „Proč by tě měli spoutávat? Položíš si podmínku, že tě pustí, jakmile jim prozradíš úkryt, kdes našel nuggety.“

Lstivý had na teorie Černého mustanga tak zcela bez výhrad nespolehal.

„A když mě přesto vezmou s sebou? Jako rukojmí? A v pou-
tech?“

„Budou v mých rukou, tak jako byli Komančové v rukou Old Shatterhanda a Vinnetoua v Birch Holu,“ odpověděl Černý mustang. Začínal už být netrpělivý. Nechápal, proč ty vnukovy okolky. Jemu se všechno zdálo být jasné jak sluneční den. Přesto chtěl Lstivého hada ještě upokojit. „Nesměli by ti zkrivit ani vlásek na hlavě! Řekl bych jim, že to je první podmínka k tomu, aby si oni sami zachovali život!“

Lstivý had přivřel víčka.

„Ale chtěl jsi získat jejich skalpy! A teď budeš slibovat život...“

Černý mustang byl už opravdu netrpělivý. Nejraději by byl viděl své bojovníky na cestě. Bylo mu nepochopitelné, že Lstivý had může vůbec položit takovou otázku.

Skoro se utrl:

„Cožpak bledé tváře plní každý slib, který dají rudým mužům? Ik-senanda ať mi poví přímo – souhlasí s mým plánem, nebo nesouhlasí? Čas nečeká, a Tokvi-kava musí udělit včas pokyny svým bojovníkům!“

Lstivý had se díval podmračeně před sebe. Nechtělo se mu do toho, ale tolik věděl: až Černý mustang poví Komančům, že se na-

skýtá možnost ukořistit třicet skalpů, přijmou jeho plán všichni do jednoho a bez otálení. Nemohl před nimi vypadat jako ten, kdo jediný má z toho podniku strach. Tím by jen pokazil svou hru. Přikývl: „Jsem srozuměn.“

Černý mustang vrhl pohled na tábořiště Komančů a prudce a nedočkavě uchopil vnuka za ruku.

„Pojď! Pojď rychle, pospěš si!“

Estrecho de cuarzo

Bylo už k polednímu a všichni byli unaveni, zmožení vedrem i jízdou, připadali si na kost vysušení od palčivých slunečních paprsků, a když konečně uviděli *estrecho*, zmocnil se jich pocit úlevy. Jako by nevěřili, že sem někdy dojedou, že existuje nějaké *estrecho de cuarzo* a že se v něm Kardinál projížděl na vlastním koni. Nejeli rychle, volná, stopami nepoznamenaná prerie je ukolébávala, neštvali koně, ani je nemohli štvát, ale horko je spalovalo, zdálo se jim, že projíždějí vytopenou, žhavou pecí.

Před nimi teď vystupoval zalesněný horský hřbet, táhl se od západu k východu, nevysoký, táhlý, mírný; teprve když se jim vynořil před očima, přidali koně do kroku. Ne že by je byli jezdci zvlášť pobízeli: zrychlili sami, popoháněl je pud, který jim říkal, že tam někde na ně čeká oddych a odpočinek.

Úžlabina, o které včera mluvil starý, se vynořila před jejich zrakem o něco později. Táhl se až skoro u posledního výběžku horstva, tam, kde vybíhala do roviny prerie v podobě stále se úžícího jazyka, a to napříč ve směru celého pohoří od severu k jihu. Pohoří bylo lesnaté, ale úžlabina a její nejbližší okolí svítily masívem kolmých skalnatých ploch, které tvořily obě obrovské kompaktní desky, vzdálené od sebe v nejužších místech sotva dvacet kroků. Jako by se zařízla do pohoří obrovská pila a zanechala tu po sobě i drobné piliny v podobě drobné kameninové suti. Křemen, křemen a zase křemen, v menších i větších kusech, holý, mrtvý, bez stromu,

bez křovíčka, bez kouska trávy, protože ani ona, nenáročná a skromná, tu nenašla obživy. Kardinál se zmínil o tom, že to všechno tady možná kdysi vytvořila voda, že snad se tu kdysi valil vodopád, který rozryl skálu a pak se záhadně opět ztratil, a když se tak na to jezdci dívali, zazdalo se jim, že starý má pravdu.

Měli před sebou ještě asi půlhodinku jízdy, když se na obzoru objevila vysoká, osamělá jedle. Vyrůstala samotářsky, zdálo se, že si vy vzdorovala to svoje místo – majestátní poustevník anebo vladař, kterého opustili všichni poddaní; anebo strážce při ústí úžlabiny. Kardinálský klobouk se svezl starému do týlu, jak prudce přitáhl koni uzdu. Palisádovité obočí se naježilo a v očích, nějak unylých po té jízdě v nesnesitelném parnu, zajiskřil opět oheň. Pohybem ruky k sobě přivolával dlouhána Sama:

„Teď už daleko nemáme – vidím jedli! Rozeznáváte ji taky – doufám?“

Na rtech se mu převaloval sebevědomý úsměv.

Sam příklusal na koni až těsně ke Kardinálovu boku. Někdo v zadu vykřikl, zahromoval:

„Heigh-ho! Tam někdo je! Tam někdo leží!“ šplíchlo k nim vzrušené zvolání.

Sam si clonil oči; už zase si pouštěl na procházku svůj jazyk z hadích ocásků:

„To bude asi delegace rudoušků... Dozvěděli se, že jedeme, tak poslali uvítací výbor! Abychom se zbytečně nezdržovali s hledáním skrýší...“

„Dejte pokoj s těmi vtipy!“ Starý teď neměl smysl pro žerty. „Mohlo by to být taky nebezpečné – osamělý člověk tady v těch zapomenutých končinách! Kdo by tu jezdil čertem d'áblem? Leda... leda *gambusino*, který se doslechl něco o bonanze... Pojd'te, proklepeme si ho, *meššúrs!*“

Po chvíli jízdy dal Kardinál pokyn, aby sestoupili s koní. Byl opatrný, ale ten člověk pod jedlí se toulal někde v limbu, docela bezstarostně a bezelstně. Nemuseli si ani dávat příliš pozor, aby se nepozorovaně přiblížili až k němu. Neměl ani potuchy, že ho obkličují,

až do té chvíle, než zadusaly kroky skoro přímo za jeho zády. Vyskočil, vytřeštil na příchozí oči, zmateně si přitáhl k tělu košili, pak zachytil rukou kožený váček, který měl zastrčen za pasem a který mu tím rychlým pohybem málem vyklouzl až na zem. Kardinál ho sledoval zpod svého palisádového obočí.

„*Tempestad!*“

Nespouštěl z něho zrak. Z něho – ale hlavně z jeho koženého váčku, který se snažil tak rychle zasunout zpátky do opasku. Co se to tam mihlo v náhlém, vteřinovém záblesku? Mýlily se jeho staré zkušené oči? Kdyby to však bylo zdání, proč by se ten člověk snažil tak překotně schovat ten pytlík? Pro pár gramů střelného prachu nebo pro trochu olova by to sotva udělal. Přiblížil se k neznámému muži:

„*Good morning*, dobré jitro,“ pozdravil s naleštěným vlídným úsměvem. „Smíme se dozvědět, s kým máme tu čest?“

Muž se rozhlížel po lidech kolem sebe. Zřejmě se snažil odhadnout z jejich tváří, kdo jsou, jak se sem dostali, co chtějí. Z jeho nerozhodných, zmatených gest starý přímo četl, co si myslí. Kardinálovi lidé pociťovali převahu; tu a tam se některý z nich útrpně usmíval.

„Já... já... se jmenuji Jato-inda,“ zakoktal.

„Jato-inda? To znamená Dobrý muž, jestli se nepletu,“ řekl Kardinál. „Tys měl indiánského otce?“

„Ne. Má matka byla Apačka.“

„Ah tak! A otec byl –“

„Bílý lovec.“

„Ano. A copak tady děláš, tady přece vůbec nejsou apačská loviště. Všude kolem dokola sídlí Komančové.“

„Můj kmen mě od sebe odvrhl,“ odpověděl šeptem.

„Cos provedl?“

„Zastával jsem se bledých tváří.“

Kardinál zvedl obočí.

„Aha! Sebrali ti pušku a nechali ti jen ten perořízek! To ti bude, hochu, krušno tady v té pustině.“

Muž zavrtěl hlavou.

„Jato-inda si opatří opět zbraň.“

„Kde? Od koho?“

„Od bledých tváří,“ řekl.

„To bys musel mít peníze,“ mínil starý.

Mestic zase zavrtěl hlavou.

„Bledé tváře prodají pušku i tomu, kdo jim přinese nuggety. Všechno se u nich dá koupit za nuggety. Střelný prach a kůň a příkrývky a ohnivá voda...“

Kardinál přikyvoval.

„Takhle tedy...! Ty jsi už snad dokonce někdy ochutnal ohnivou vodu?“

„Ano.“

Zdálo se, že v jeho přitakání zaznívá jisté sebevědomí.

„Takže ty máš spoustu nuggetů, a proto nepotřebuješ ani dolar na hotovosti?“

„Nemám nuggety,“ zavrtěl muž rozhodně hlavou. „Teprve budu hledat. Musím poprosit Manitoua, aby mne správně vedl.“

„Do Bonanzy of Hoaka?“

„Ano... totiž ne, nevím, kam se Manitouovi zalíbí mě zavést, on vytvořil tyto hory a on zná všechny úkryty a místa, která nemůže znát žádný člověk, ani bílý, ani rudý.“

„Nesváděj nic na Manitoua!“ zahřměl Kardinál. „Víš až moc dobře, kde máš ty svoje kamínky hledat. Podřekl ses s Bonanzou of Hoaka!“

„Ne... já skutečně... ani neznám to jméno...“

Kardinál ho pozoroval s rukama podepřenýma v bok, zatímco jeho lidé si významně položili ruce na pasy s revolvery.

„Opravdu?“ řekl zas o stupínek mírněji. „Já ti věřím, ale řekni, jak mi potom...“

Vrhl se vpřed a jedním obratným, rychlým, napodiv pohotovým pohybem mu vytrhl pytlík z opasku. Stejně rychle jej převrátil na dlaň. Na drsné vrásčité kůži se převalovalo několik blyštivých, lesklých valounků.

„... jak mi potom vysvětlíš tohle,“ dokončil.

Houf za Kardinálem jen vydechl údivem nad objevem.

„To je... to já... to jsem našel!“

„Jistě, jistě. To vím taky, že ti do pytlíku nenapršely! Ale kde? Kdes je našel, lháři!“

„Včera... já jsem... já jsem našel celý ten pytlík v lese.“

„To ano!“ zasmál se Kardinál. „Někomu už byl moc těžký, tak ho prostě zahodil. Vláčel se s kamením, to přece nemá cenu!“ Znova udeřil bandurskou: „Taháš nás za nos! Tys byl v Bonanze of Hoaka!“

„Opravdu, *sir*, já jsem...“

Kardinál přistoupil až těsně k němu. Vzal ho na prsou za košili, zatřásl jím, zavrtal se mu pohledem do očí:

„Konec vtipů!“ houkl. „Byl jsi v bonanze a *nalezl* jsi tam nuggety.“ Odmlčel se. „Odvedeš nás tam!“

„To nemohu, to nesmím, *sir*!“

„Tak poslyš!“ Kardinálův hlas byl britký jak modrá ocel. „Máš pět minut na rozmyšlenou. Za těch pět minut se buď zvednem a ty nás povedeš nejkratší cestou k bonanze, nebo všechny tyhle pušky, které vidíš a které teď na tebe míří, spustí. Rozhodni se, jak chceš!“

„Ne, nestřílejte, nestřílejte! Já jsem přítelem bledých tváří! Já jsem se jich vždycky zastával, proto mě vyhnali z kmene! Chcete zabít svého přítele?“

Muž hořekoval – pušky se však proto nepohnuly ani o píd'. Všechny mířily na jeho prsa.

„Ty že jsi přítelem bledých tváří? Vždyť jsi nás obelhal! A obelháváš nás dál! Ty víš totiž moc dobře, kde je Bonanza of Hoaka!“

„Ale rudí mužové nesmějí o těch místech s nikým mluvit!“

„A jakýpak ty jsi rudý muž? Ty jsi míšenec, pro tebe to neplatí! A kromě toho se ti naskýtá ohromná příležitost, aby ses pomstil těm, co tě tak bezohledně vykopli!“

„Abych... se pomstil?“

Mestic se zarazil, zdálo se, že na tohle zabral. Ale vzápětí si to rozmyslel a zavrtěl zas jen hlavou.

„To nejde,“ řekl.

„Co nejde? A proč?“

„Protože... Jato-inda se nesmí vrátit k Apačům. Co mu zbývá, než aby šel k bledým tvářím a žil mezi nimi? Ale k tomu potřebuje peníze, mnoho peněz, jinak by zahynul hladem. A když vám ukáže, kde je Bonanza of Hoaka, vezmete mu nuggety, a Jato-inda bude bloudit prérií a nebude mít ani zbraně, ani koně, ani příkrývky, ani jídlo, ani pití...“

Kardinál byl přesvědčen, že má už mestice na lopatkách, že ho stačí jen vhodným způsobem zpracovat, aby prozradil všechno. Rozhodl se zas pro laskavý, vlídný tón.

„Prosím tě, to jsou hlouposti, co mluvíš. Podívej, my tady jsme *gentleman*i, žádná sběř. Víme, že v bonanze je nuggetů dost...“

„Uff!“ vyrazil ze sebe mestic. „Ani na všechny vaše koně bys je nenaložil!“

Kardinál nedočkavě vybuchl:

„Opravdu tolik? Ty o nich víš? Tys je i viděl?“

„Dnes dopoledne naposled.“

Kardinál musel polknout. Posunul si klobouk a hřbetem ruky si přejel rosící se čelo.

„*Meššúrs...*!“ vydechl. „A on nám tu vede takové řeči. On má strach, že by si nemohl koupit flintu, nějakou deku a pár litrů ohnivé vody!“ Vrtěl hlavou v úžase, který mu bral dech. „Člověče, jestli je pravda jen půlka toho, cos nám řekl, tak si budeš moci koupit dělostřelecký pluk! A v ohnivé vodě se budeš koupat! A místo potloukání po prérii si zařídíš farmu nebo si koupíš palác, jako má Bílý otec ve Washingtoně, nebo co budeš chtít!“ Přerušil se. „Říkám ti, že my jsme *gentleman*i. Dávám ti návrh: jestli nás dovedeš do bonanzy, rozdělíme se napolovic. Ty půl – my půl!“

Mestic ještě váhal.

„Je pravda, co říkáš, že si budu moci koupit mnoho zbraní a mnoho pokrývek na koně a mnoho zvířat a mnoho ohnivé vody?“

„Mohl bych ti na to přísahat.“

„Ale jak vám mám věřit, že mě nezabijete, až vám ukážu nuggety?“

„Máš přece mé slovo.“

„Ty možná slovo dodržíš, ale nejsi sám.“

„Jednám teď jménem všech – že je to tak?“ Mluvil, jako by přísahal před soudcem, ostatní hučeli na souhlas, ale tu a tam se i někdo přidušeně zachechtl.

„A co když ti Jato-inda ukáže polovičku, kterou si vezmete vy, a ponechá si tajemství druhé poloviny bonanzy jen pro sebe?“

Kardinálovi šlo o to, aby toho člověka, který jak vidno znal tajemství Bonanzy of Hoaka, přiměl co nejrychleji k prozrazení zlatonosných úkrytů. Toužil, aby tam už byli, stěží přemáhal netrpělivost.

„Proč ne? Můžeš to udělat, můžeš udělat, co chceš. To je tvá věc. Do toho ti nebudeme mluvit. Vidíš, že to s tebou myslím úplně upřímně!“

Mluvil překotně, naléhavě, dokonce téměř prosebně.

Mestic prodlužoval chvíli nejistoty. Pátravě se rozhlížel a Kardinál si to vysvětloval tak, že hledá pořád ještě možnost, jak uprchnout.

„Máš to marné,“ zahučel. „Je nás třicet...“

Muž natáhl ruku: „Nejdřív mi vrať, cos vzal,“ řekl.

Kardinál váhal. Držel pytlík s nuggety na dlani a zamilovaně se na něj díval.

„A potom nás povedeš?“

Víčka přikryla mesticovy bystré oči. Ještě chvíli stál s hlavou sklopenou k zemi, jako by se nedokázal rozhodnout. Kardinál neklidně luskal prsty a pomrkával přitom po ostatních. Teď už snad konečně nahlédne...

„Ano, potom vás Jato-inda odvede k místu, kterému říkáme Bonanza of Hoaka, jestli dodržíte, co jste mi slíbili!“

Sotva to mestic dopověděl, vypukl jásot:

„Hurrá! Hurrá! Hurrá!“

Kardinál zamával rukama, aby své lidi trochu utišil. Kdovíkdo mohl být v okolí, kdovíkoho na sebe mohli upozornit! Mával však jen tak z povinnosti nebo z návyku, byl stejně jako všichni nadšen a unesen vidinou budoucích objevů a přistihl sám sebe, že i on volá – i když tlumeněji, opatrněji. Kardinálská důstojnost ho však čím dál tím víc opouštěla. Strhl aspoň klobouk a začal jím vířit nad hlavou. Podupával si přitom, tančil samou radostí, přiblížil se k mesticovi, který to všechno pozoroval a stál tu bez jediného pohybu, jako by se ho věc naprosto netýkala, a hodil mu pytlík s jeho nuggety.

„Tumáš!“ křičel. „Tumáš, příteli Jato-into! Abys viděl, že držím vždycky slovo! Měl bys děkovat svému Manitouovi, že ti poslal do cesty právě nás! Jiní by s tebou nedělali žádné ciráty, příteli, vzali by ti tvé nuggety a tebe by odeslali expres cestou do věčných lovišť. To musíš přiznat – to – musíš – každému – přiznat!“

Najednou si Kardinál počínal jako smyslů zbavený.

Dlouhý Sam nad tím kroutil hlavou: „*Gentlemen, meššúrs, mylords, señores...* Račte se trochu mírnit, buďte od té lásky! Nebo se dostanete do blázince ještě dřív, než najdete jediný zlatý kamínek!“

Nikdo si neuvědomoval, jak je ten zadržený mestic najednou podivuhodně klidný. Ani stopa po rozčilení, po bázni, po nejistotě. Ve chvíli, kdy zasunoval vrácený váček za opasek, zněl jeho hlas chladně a zcela věcně:

„Bledé tváře ať za mnou vyrazí. Kvečeru, až přikvačí tma, dorazí k místu, kam se toužily dostat.“

Kdo byl v křoví?

Proč se vlastně tak zdržel?

Nevěděl, nebyl by to dovedl vysvětlit, dokonce sám byl trochu překvapen, když zjistil, že jede sám, že ostatní štváli koně jak ozlomkrk a nechali ho za sebou, ani si toho nevšimli. Nedivil se. Hnala je touha po zlatě, neohlíželi se jeden po druhém, ale proč by se měli

starat, jestli jsou všichni v houfu, když ani Kardinál, vůdce výpravy, na to neměl myšlenky? Štval se v čele, pobízel mestice, nestaral se o nic napravo nalevo.

Dlouhý jezdec v sedle se hrbil a nakláněl se kupředu a znova a znova v duchu uvažoval, co se mu vlastně na celé věci nelíbí. Ten výbuch radosti byl pochopitelný, ve výpravě byli zlatokopové, kteří jeli hledat ložiska a naleziště, a vyhlídka, že jejich cesta nebude marná – jak bylo už tolik výprav marných a bezvýsledných –, musela přirozeně takový výbuch nadšení vyvolat. To bylo v pořádku. Mestice je dovede na místo, ukáže jim úkryty se zlatými valouny a oni si je potom mezi sebou rozdělí. Co bude ale pak? Pustí toho míšence, pošlou ho k čertům d'áblům a otočí koně a nejkratší cestou se poženou někam, kde nedávají lišky dobrou noc jako tady v té liduprázdné krajině, třeba do Santa Fe, nebo ještě dál, k pobřeží, do San Franciska? Nechají opravdu míšence míšencem? Je tu ještě celá druhá půlka bohatství, o které bude vědět, a budou-li podíly malé, budou možná toužit po tom, aby je rozmnožili i o to, co dosud mestice neprozradil; budou-li velké, nebudou chtít tím spíš všichni ještě víc? Odháněl myšlenky jako dorážející, bzučící masačky – to nebylo přece všechno, co ho znepokojovalo, bylo tu ještě něco jiného, něco, co neuměl pojmenovat, ale co mu vnukalo, že by se měl mít na pozoru, že *není* všechno v pořádku. Něco se mu na tom mestici nelíbilo, ale co to jen proboha bylo, co to bylo?

Jeho kůň poklusával krok co krok, blížil se zvolna k průrvě a Sam už rozeznával z dálky obrysy skalisek, toho kamenitého údolí, zlebu, o němž Kardinál hovořil. Tam někde tedy byla bonanza, tam někde se povalovaly kameny se zlatou žílou, pro které vyjeli! Krajinu už zalévalo polosvětlo soumraku, nerozeznával přesně, co je tam vpředu, viděl jenom, že se tam míhají nějaké postavy. Byl přesvědčen, že to jsou jeho kamarádi, vjížděli už patrně do *estrecha*, pobídl tedy koně, aby je dohnal, zmocnila se ho teď také nedočkavost zvědět, kde asi ta záhadná naleziště zlaté rudy jsou. Jak ale pobídl stiskem stehen koně, pocítil téměř okamžitě touhu přitáhnout zvířeti uzdu a na místě je zarazit. Tam vpředu vyskočil u ústí skalní sou-

těsky ohromný plamen, červený, jasný. Oheň? Zarazil se. Čí oheň? Kdo jej mohl roznítit? Přece se Kardinálova tlupa nezastavovala, aby si ještě v poslední chvíli opekla bizoní biftek? Ve svitu ohně se míhaly nějaké postavy, přebíhaly sem a tam, zdálo se, že divoce gestikují.

Čím více se šlachovitý dlouhán blížil k *estrechu*, tím silněji cítil, jak mu bije srdce. Vyzvánělo na poplach? Ale proti komu? Stalo se něco tam vepředu? Kdo jsou ti lidé kolem ohně? Najednou ho napadlo, že není moudré, když se tam žene na koni, jako by spěchal – doslova – k ohni. Trhl uzdou, přinutil svého klusáka, aby zastavil, uklidnil ho lehkým pohlazením po krku a svezl se ze sedla.

Bylo už špatně vidět, a to bylo jeho štěstí. V otevřené prérii by byli mohli ti lidé u ústí rozpoznat každého jezdce na deset mil – kdyby je ovšem prerie zajímala. Jenomže jim, zdálo se, záleželo jen a jen na tom ústí úžlabiny, kam vjeli Kardinálovi lidé. Netrvalo to dlouho a dlouhán Sam si byl už úplně jist. *Good heaven* – vždyť tam vpředu běhali nějakí indiáni!

Sunul se pomalu v prérijní vysoké trávě a uvažoval, co by měl nyní podniknout. Něco se stalo, něco, co nepředpokládal ani Kardinál, ani kdokoliv z jeho druhů, a to, co se stalo, bylo patrně velice vážné. Jestliže hrozilo nebezpečí – uvažoval –, bude třeba, aby ze všeho nejdřív zjistil, oč vlastně jde: odkud a jaké nebezpečí hrozí. Blahořečil soumraku, který mu dovoľoval poměrně volný pohyb, a doufal, že se mu brzy podaří zjednat si jasno, koho má vlastně před sebou.

Obloukem se vyhýbal hořícímu ohni, držel se stále po své levici, směřoval tedy na východ, tam, kde se mu zdál být skalní útes přístupnější. Marne se snažil rozeznat, kolik těch indiánů – teď už o tom vůbec nebylo pochyb, že poskakující postavy tam u ohně jsou rudoši – vlastně je. Zdálo se mu, že jsou čím dál tím vzrušenější, o něčem se zřejmě dohadovali, protože až k němu občas dolétl výkřik – jenomže mu nerozuměl, nevyznal se v indiánských nářečích, aspoň ne v tom, kterým se tu dorozumívali.

Když se mu podařilo nalézt místo, kde mohl skrýt svého koně, rozhodl se, že se vydá na obhlídku. Položil se znovu na prsa, a opíraje se jen o špičky svých prstů, plazil se mezi dosti vysokým porostem k okraji skalní úžlabiny. Ukazovalo se, že volil svůj úkryt dobře: poměrně brzo se dostal k mlázi při samém okraji skalního útvaru. Holina před ním porcelánově svítila, tam na ní by už byl z kteréhokoli místa viditelný, ale tady to bylo dobré, a na těch dvě stě kroků k ohni mohl rozeznávat sdostatek přesně. Plameny šlehaly vysoko, olizovaly skalní stěny, kolem nich se míhali indiáni, jeden z nich právě se zbraní v ruce pádil směrem do úžlabiny – jako by mu oheň zapálil mokasíny.

Samovi začínalo být pomalu jasno. Když tak přehlížel úzký vchod, kterým před zcela krátkou dobou vjeli do *estrecha* jeho přátelé, uvědomoval si až s hrůznou názorností, že tady před sebou vidí vlastně velkolepou, bezvýchodnou past. Nevěděl, jak vypadá přesně *estrecho* na druhém konci, ale z toho, co vyprávěl Kardinál, mu bylo jasné, že o mnoho příznivější to tam určitě není. A jestli na druhém konci stojí jen dvacet chlapů s puškami, jsou ti, kdo se ocitli uvnitř, úplně bezmocni, jsou vydáni na milost a nemilost každému, kdo obsadil ty dva východy. Ani vteřinu nepochyboval, že to vůbec není žádná náhoda. Vyvolával si v duchu celý rozhovor s míšencem, podezření v něm vzrůstalo, ano, tomu mesticovi, na něhož narazili, šlo asi o jiné věci, než aby zachránil krk a kůži před skupinou bělochů, kteří ho náhodou překvapili ve spánku. Jako by je vlákal do žumpy, řekl si, a tak jak tu ležel, začal si usilovně mnout čelo, jako by tak chtěl vyždímat co nejrychleji spásnou myšlenku. Ale ta nepřicházela, rada byla drahá, on byl přece sám a nemohl se pustit do křížku se zástupem indiánů, to by byla sebevražda! Jak pozoroval protější stranu, zaujal jeho pozornost ostroh klesající ostře dolů do soutěsky, která kvůli tomu skalisku dokonce byla nucena udělat půloblouk. Kdyby se mu podařilo nepozorovaně přejít na protější, severní stranu, možná že by tam byla situace příznivější, napadlo ho; možná že by se tam dalo spustit dolů nepozorovaně lano a umožnit kamarádům únik. Byla to zoufalá myšlenka, uvědomil si to vzápětí, ale teď

už nezbývaly jiné než zoufalé myšlenky, protože situace Kardinála byla také zoufalá. Výkřik, který zaslechl, ho v tom utvrzoval. Rozeznával jen útržky vět, teď však už věru nepotřeboval slyšet celou hru, aby věděl, jaký konec se chystá.

„Jestliže nesložíte... obklíčení... vaše skalpy... jediná možnost...“

Dobrá, to tedy bylo ono. Vysunul tělo z mlázi a okamžik rozvažoval, má-li koně nechat v úkrytu, který mu vybral. Povede-li ho s sebou, může ho prozradit; ponechá-li ho zde, může o něj přijít. Plížil se zpět a stále nebyl pevně rozhodnut. Pak náraz strnul. Byl už k zvířeti hodně blízko, když uslyšel, jak se docela blízko něho prodírá někdo křovím. Vypadalo to tak, že ten neznámý se ze všech sil snaží dostat právě k témuž místu co Sam. Vztyčil se najednou před ním a hnal se směrem ke zvířeti. Sam dlouho neuvažoval a vrhl se za tím neznámým člověkem. Strhl ho k zemi, ale chlap byl mrštný jak liška, vyvinul se mu ze sevření, pohotově uskočil, aby se vyhnul druhému hmatu, potom napřáhl pravici a prudce jí švihl. Sam ucítil na spánku hroty kloubů, zašumělo mu v hlavě, jako by mu někdo rozlil po mozku čerstvé, pěnící pivo, stačil si ještě uvědomit, že ten chlap je běloch a že si hlasitě ulevuje se vzteklym zasyknutím:

„*Dash it all!* Hromské dílo! Co tenhle ještě... člověk je z toho *konzerovován!*... A ten darebák mi zatím...“

Víc už Sam neslyšel ani neviděl. *Estrecho*, indiáni, Kardinál, neznámý chlapík – všechno se mu v hlavě pomíchalo a zmocnila se ho naléhavá představa, že se přes jeho hlavu valí voda nějakého jezera a on sám že se ukládá ke spánku až úplně dole na dně. Jediný pocit, který najednou měl, byl pocit nesmírného údivu, že něco takového je možné.

Ostatně ten by se byl nezměnil, ani kdyby byl zůstal při vědomí. Protože by byl uviděl, jak na jeho koně naskakuje člověk, k němuž se před chvílí v myšlenkách znovu a znovu vracel.

Mestic.

A uviděl by – skoro současně –, jak muž, který mu zasadil ránu do spánku, rozhazuje rukama a vztekle šeptá:

„A zrovna on! Zrovna on!“

Zpátky!

Jato-inda vedl Kardinálovy lidi až téměř doprostřed soutěsky beze slova. Od chvíle, kdy se vydali na cestu, skoro nepromluvil a k spěchu ho Kardinál věru nemusel pobízet. Šel zřejmě popaměti, nic nehledal, a Kardinál to považoval za příznivé znamení. Pokud mohl soudit, vedl je správně směrem, kde podle dohadů zlatokopů a *westmanů* měla být Bonanza of Hoaka.

Když byli téměř uprostřed, museli udělat oblouk, úžlabina tu obkračovala vysunutý skalní ostroh, kterého si později povšiml Sam. K vchodu do soutěsky nebylo odtud už vidět, na druhou stranu se také nedalo dohlédnout – soumrak byl příliš silný.

„Bledé tváře ať sestoupí s koní a svážou jim nohy. Zvířata nás dál nemohou následovat,“ řekl mestic.

Poslechli ho na slovo, ani nečekali na Kardinálův pokyn. Jenjen se trásli na okamžik, kdy uvidí pověstné naleziště.

Mestic se obrátil ke Kardinálovi:

„Bonanza of Hoaka je dobře ukryta nepovolaným očím. Jato-inda musí nejdřív uvolnit příchod, než tam s ním bude moci bílý lovec přijít.“

Kardinál přikývl na souhlas.

„Tak tady to je?“

„Ano.“

Mestic už klečel a rukama odstraňoval zával, který bránil v přístupu k jakémusi odlehlému výčnělku, za nímž mohla být nějaká další jeskyně nebo průrva nebo sluj nebo co. Suť a drť odletovala od mesticových rukou a Kardinál mu zvědavě nakukoval přes rameno. Míšenec se činil, ale co platno, Kardinálovi to bylo všechno málo. Přičapl k němu a také začal rvát holýma rukama kameninu.

„Ukaž – pomůžu ti!“

Pracovali teď dva, supěli, práce jim šla od ruky, hromada sutě se za jejich zády vršila. Po chvíli se začal objevovat vpředu nějaký otvor. Podobalo se to noře, Kardinál čekal, že každou chvíli na ně vystrčí čumák šedák grizzly nebo jiná nebezpečná potvora.

Mestic pracoval stále mlčky, usilovně, ani na okamžik si nedal pohov. Starý, zdálo se, začínal už být trochu unaven. Napřimoval se v zádech, pohekával a stíral si z čela krůpěje potu. Vidina nálezů ho hnala dál vpřed, vzápětí hned zapomínal na bolest a na chuť po odpočinku. Konečně byl mestic spokojen.

„Otvor i chodba jsou jen úzké,“ upozornil. „Projde pouze jeden muž. Půjdu první a ty mě budeš následovat, až napočítáš dvě stě. Jinak bychom si překáželi. Na konci chodby na tebe počkám!“

Kardinál přikývl. Muži se shlukli kolem v úzkém půlkruhu – každý chtěl nahlédnout dovnitř –, potom se začali dohadovat, kdo půjde za Kardinálem první. Měl práci s tím, aby je uklidnil, aby rozhodl. Mestice to nezajímalo – zmizel v černém otvoru a zevnitř bylo slyšet, jak se mu pod nohama drolí kaménky a jak se kutálejí. Jeden z mužů se sehnul a vzal si jich hrst na dlaň. Patrně si myslel, že by už tady mohly přivalit nějaký nugget.

Kardinál supěl a lezl chodbou, ohmatávaje stěny kolem sebe. Ostře kamení mu rozdíralo dlaně, jak zakopával a klesal, jak se snažil chránit tělo, když se po klopýtnutí řítit skoro pokaždé na ostrou skalnatou stěnu. Bylo mu divné, že ještě nedostihuje mestice, vydal se přece za ním hned, ale ten chlapec byl mrštný jak divoká kočka, proplétal se tu a lezl s opičí obratností. Zavolal na něj, nikdo vpředu se však neozýval. Neznepokojovalo ho to, z té chodby přece nikdo nikam nemohl zmizet, možná že ho neslyší, možná že je tak zaujat hledáním. Bonanza je dobře skryta, říkal si, tuhle cestu by sotva kdo mohl objevit, a to jistě ještě nejsou na konci.

Objevilo se před ním cosi jako světlejší skvrna. Napadlo ho, že je to východ, tam někde asi bude už naleziště.

„Pooooojď!“ ozvalo se chodbou a Kardinál zdvojnásobil úsilí. Cítil, jak mu pod košilí v potůčcích stéká pot, cítil jeho pramínky i mezi vousy, přemáhal to však se zařatými zuby. Tiše hromoval a sakroval. Sklon chodby se teď měnil, cítil, jak se prudce zvedá, ta světlá skvrna východu byla hodně nahoře, nestačil odhadnout, jak vysoko.

„Jdu, jdu!“ vykřikl a rozkašlal se, jak padající suť zvířila prach. Padal mu do očí, do úst, zasekával se dokonce v drobných úlomcích

do tváří. Proud suti sílil a sílil, sahal mu až po kotníky, podmílal ho, bylo to jako bystřina, která se valí z kopce. Najednou se přivalily dva větší balvany, jen taktak že uskočil a přitiskl se k stěně.

„Počkej na mě!“ vykřikl a znovu se pustil do výstupu. Ujely mu nohy, sklouzl na kolena a rozedřel si přitom loket. Ucítil, jak mu proudí pod košilí krev. Ale rval se dál, postupoval, vzdoroval kamení, které se valilo s neztenčenou silou. Nový velký balvan se ohlásil temným zaduněním. Proběhl kolem něho na deset patnáct centimetrů. Zezdola za sebou zaslechl výkřik. To už se muži vydali za nimi?

Najednou pojal podezření, že tu něco nehraje. „Počkej na mě!“ vykřikl znovu. „Odpověz! Kde jsi?“ Vteřinu zůstal stát, čekaje na odpověď. Chodba však byla němá, jenom drť tu dál chrastila a drnkala. „*Thousand devils!* Tisíc čertů!“ rozkřikl se na celou chodbu a rozběhl se dál...

Konečně se dodrál až tam, kde chodba vyúsťovala.

Vyskočil ven, rozhlédl se, uviděl malou planinku, na jejímž konci ústila nějaká úzká stezka mezi skálami, všude tu byla suť a drť, kamenina, odtud se to valilo, znova se rozhlížel, nikde nikdo, nikde jiná cesta. Vrhł se tam a řítil se stezkou, která velice rychle klesala. Odrážel se rukama od skal po obou bocích, levou si chvílemi přidržoval, krev prosakovala košilí.

Potom najednou stezka zahnula, rozšířila se, vplynula do většího prostranství, Kardinál se stačil ohlédnout, to bylo dost k tomu, aby si uvědomil, že prošel až na druhou stranu celého *estrecha*. Zmateně hledal kolem sebe především mestice, přece neutekl ven, to přece nemělo smysl, riskoval by, že by ho chytili a že by se mu krutě pomstili...

Pak ho uviděl u skalního srázu, jak pádí ze všech, sil ke skupině keřů, za nimiž plál oheň, střežený asi dvaceti indiány.

Kardinál zůstal jako přimrazený sotva zlomek vteřiny. Rozsvítilo se mu, že sedl na lep, odlepil se od skály a mocnými skoky se řítit nazpět. Mával rukou na své lidi, kteří sem klopýtali jeho cestou, otlučení a upachtění.

„Zpátky!“ křičel. „Zpátky – a z rokle ven! Ten darebák mestic nás zradil! V nejhorším si musíme prostřílet cestu!“

Než stačil podrobně vysvětlit, co se děje, jeho lidé pochopili. Ale kulky z jejich revolverů se marně a zbytečně rozpleskávaly o hladké stěny skal.

Hosana Tetky Drollové

„Jestliže se budou bledé tváře bránit, zahynou a odevzdají nám své skalpy,“ řekl Černý mustang. „Ale jestliže přistoupí na naše podmínky, darujeme jim životy. Tokvi-kava velí šestkrát padesáti bojovníkům, kteří hlídají východy po obou stranách. Bledé tváře jsou zavřeny v údolí. Samy se přesvědčily, že nikdo nemůže uniknout!“

Stáli při druhém ústí rokle, po marné přestřelce, která znamenala jen tolik, že dva z Kardinálových mužů byli vyřazeni z boje. Jednoho škrábla kulka na stehně, druhý měl pravděpodobně roztříštěné rameno. Projít po jednom se zdálo nemožné, snad jeden z deseti by vyvázl, ale i kdyby se jich dostala ven polovina, byli tu Komančové, tři sta mužů, jak říkal Černý mustang, drtivá převaha pro ty, kdo by z téhle pasti snad přece jen unikli.

Tak se to jevilo Kardinálovi. Byl zmaten. Dostat mestice do rukou, byl by mu vykroutil duši z těla: pěkný Jato-inda, *Dobrý muž!* Nemělo ale smyslu poddávat se vzteku, past sklapla, bylo potřeba hledat, jak se z toho dostat aspoň s co nejmenšími ztrátami.

„Nic jsme vám neudělali!“ křikl Kardinál. „Chováte se k nám jako k nepřítelům, a žádný z nás nezkřivil nikdy Komančům ani vlasek na hlavě!“

„Všechny bledé tváře jsou nepřáteli Komančů,“ odpověděl chladně Černý mustang. „Máte jedinou cestu k záchraně. Odhod'te zbraně a vzdejte se!“

„Behold! Zatraceně!“ Kardinála brali všichni čerti. „Copak jsme tak daleko?! Zavřeli jste nás tady do rokle – dobře, a co z toho! Zkus-

te nás dostat! Jestli vy hlídáte východ, my ho hlídáme svými zbraněmi zrovna tak!“

„Pošlu své bojovníky nahoru na skály!“

„A my se ti tu poschováváme taky za skály! Tam za ten ostroh třeba! Spočítal jsi, o kolik přijdeš mužů, než se nás zmocníš? Ty sám možná přijdeš o život!“

Černý mustang vrtěl hlavou. Stál v polostínu za hořícím ohněm a mluvil blahosklonným, sebevědomým tónem, protože si byl jist, že léčka, kterou připravil, se dokonale podařila. Přestřelka – při níž jeho Naiinové ovšem museli šetřit každým nábojem – ukázala bělochům, že prostřílet si cestu nemohou, a Černý mustang počítal napevno s tím, že se mu v krátkém čase vzdají na milost a nemilost.

„Nikdo z Komančů neprijde o život. Stačí, když zůstaneme, kde jsme. Budete snad polykat trávu jako bizoni nebo žrát listy stromů jako hmyz?“

Kardinál se dorozumíval pohledy se svými lidmi. Četl v nich zmatek, obavy, rodící se strach. Napadlo ho, že především je nutné získat čas. Zvedl ruku a zamával jí nad hlavou.

„Dobře! Jsem ochoten vyjednávat – to nám nemůžeš odepřít, protože jsme projížděli krajem docela mírumilovně a nic jsme nikomu neudělali! Pojd' k nám do rokle a dohodneme se!“

„Uff!“ urazil se náčelník. „Ty asi nejsi při zdravém rozumu! Tokvi-kava je velký náčelník, nebude běhat za bledou tváří!“

„A já nemohu běhat za tebou – vás je, říkáš, tři sta, nás třicet. Nemohu oslabit své kamarády!“

Černý mustang několik vteřin uvažoval.

„Poslyš dobře, co ti řeknu,“ ozval se znova. „Pošlu ti vyjednávače, který je nejváženějším mužem Naiinů hned po mně. Kitahomaša, Dvě pera, tě vyslechne a oznámí ti naše podmínky. Tokvi-kava zatím odejde ke strážím nahoře na skále. Až se objeví a osloví tě z onoho skaliska nad výběžkem uprostřed rokle, odpovíš, na čem jste se ustanovili. Potom už nebude Tokvi-kava s nikým hovořit. Potom už budou hovořit pouze jeho zbraně a zbraně Komančů. *Howgh!*“

„Souhlasím!“ vykřikl Kardinál. „Všichni muži ustoupí o deset kroků, aby tvůj vyslanec mohl přijít!“

Černý mustang na to už neodpověděl, to bylo pod jeho důstojnost, ostatně věc byla podle zvyklostí uznávaných na Západě dostatečně dohodnuta. Komančové utlumili u skalní stěny hořící hranici, takže Kita-homaša mohl poměrně pohodlně přeskočit přes nízké, na chvíli utlumené plameny do rokle.

Usadili se na velkém, plochem kameni a chvíli na sebe mlčky zírali. Koneckonců bylo na Kardinálovi, aby mlčel, protože podle nepsaných pravidel válečnické diplomacie na Dalekém západě rozhořor zahajoval vždy vítěz anebo ten, kdo držel trumfy v rukou. A to byli ovšem v tomto případě bezesporu Komančové.

Konečně se zdálo, že Kita-homaša se probral ze svého snění – Kardinál tak jako tak věděl, že tu jde o taktický trik, který má získat čas Černému mustangovi, jenž se zatím šplhal do svého postavení někde nahoře na skálách.

„Bledé tváře již uznávají, že by bylo šílenstvím, kdyby se chtěly bránit?“

„Zatím neuznáváme nic,“ opravil Komanče Kardinál.

Seděl na kameni s kloboukem posunutým do týlu a rozhlížel se po skálách soutěsky. Hledal opravdu ještě stále a zoufale východisko, uvažoval, zda by se přece nedalo najít nějaké přístupnější místo a pokusit se o krkolomný únik.

„Máte snad všichni prázdné lebky?“ osopil se na starého nazlobeně Kita-homaša. Byl nejspíš přesvědčen, že si rovnou ze schůzky odnese všechny zbraně bělochů. Toužil také po jejich skalpech, byl však opatrnější než Černý mustang a do nějaké střilečky by se byl jen tak bezhlavě nehrnul.

„Ani ne,“ řekl Kardinál. Vsadil na to, že toho Komanče vyprovokuje – doufal, že z něho vytáhne něco o výzbroji a síle indiánů. Nechtělo se mu jen tak beze všeho věřit údajům Černého mustanga. Mohly být pravdivé, ale mohly být také přehnané, měly přece zastrašit muže v rokli. To především. „My máme pořád možnost zvolit

si hladovku tady v rokli. Ona by to byla totiž hladovka oboustranná!“ dráždil.

„Nejsi při smyslech! Zapomínáš, že Tokvi-kava může dát pokyn, a ze všech stran se rozhovoří pušky třeba hned! Je od něho velkomyslné, že vám nabízí život!“

„Opravdu...“ zamumlal Kardinál. „Ohromně velkomyslné... Co to znamená, že nám nabízí život? Znamená to například, že zůstaneme vašimi zajatci, kdybychom složili zbraně?“

„Budete moci odejít, kam se vám zlíbí.“

„Hm. A budeme muset odevzdat všechny zbraně?“

„Ano, všechny.“

„Takže nás kdokoliv bude moci přepadnout a my budeme naprosto bezbranní! A tu trávu budem asi stejně žvýkat, když nebude čím lovit!“

„Zůstanou vám koně – můžete zajet do blízkého Fortu Audrey, kde sídlí bledé tváře.“

„Nože, dýky, takové věci – ty nám chcete sebrat taky?“

Kita-homaša jen pohrdlivě mávl rukou.

„Naiinové jich mají dost. Ponechají vám je.“

„Revolvery?“

„Ty ne. To jsou zbraně. Ty nám odevzdáte.“ Odmlčel se a zvedl hlavu nahoru k temeni skal. „Rozhoduj se však rychle – nepotrvá dlouho a Tokvi-kava se tě zeptá, jestli jsi přistoupil na jeho podmínky. Nemůžeš věčně odkládat odpověď.“

„Prosím tě, copak se rozhoduju o tom, jestli si mám jít koupit kalhoty?“ řekl Kardinál. „A jak byste to vůbec chtěli provést? Kde bychom měli ty zbraně odevzdat?“

„Naházíte je na hromadu zde uprostřed rokli. Potom se vzdálíte, komančští bojovníci si pro ně přijdou – a vy budete smět vyjít.“

„Nech mě ještě minutku uvažovat.“

Kardinál to řekl nazdařbůh, nebylo vlastně, o čem by měl uvažovat, postavení v rokli se mu zdálo být bezvýchodné. Věděl, že donekonečna hovor protahovat nemůže – ale vzít na sebe rozhodnutí

o boji se mu také nechtělo. Řekl si, že bude nejlíp, když se muži rozhodnou sami.

„Dáš nám přece ještě několik okamžiků?“ řekl. „Chtěl bych, aby muži sami určili hlasováním, jestli souhlasí s vaším návrhem...“

Kita-homašův pohled vyjadřoval naprosté pohrdání.

„Bledé tváře nejsou bojovníci,“ řekl. Ani si přitom neuvědomil, že tím vlastně prozradil něco ze záměru svého náčelníka. Nebo považoval už za zbytečné cokoli předstírat? Byl tak skálopevně přesvědčen, že ti lidé tady tak jako tak odevzdají zbraně a udělají, co po nich chce Černý mustang?

Ze skály nahoře nad výběžkem se ozval výkřik.

Kita-homaša zvedl hlavu a zadíval se vzhůru. Také Kardinál teď rozeznával, jak tam zvolna a důstojně vystupuje Černý mustang. Náčelník si založil ruce na prsou, asi se přímo kochal rozkoší z toho, že vidí u svých nohou obelstěné a k smrti odsouzené bělochy. Neměl ovšem v té chvíli nejmenší výčitky svědomí. Naopak. Příjemně ho dráždilo pomyslení, že se bude mluvit mezi Komanči s nejvyšším uznáním o tom, jak přelstil tlupu prostomyslných bělochů. Stál na skále a chvíli nechával proudit ty příjemné představy svou myslí a jenom se díval dolů do soutěsky. Pak se naráz rozhodl a zahřměl hlasem, který se valil skalní soutěskou jako hrom.

„Zde stojí Tokvi-kava, veliký náčelník Komančů! Jak jsi... jak... jste...“

Kita-homaša vyskočil. Co se to nahoře děje? Jak to, že náčelník zachroptěl!? Proč nemluví dál? Potácí se tam na ostrohu? Co se mu stalo? Vypadá to, jako by s někým zápasil! *Uff!* Za jeho zády se objevil nějaký stín. A po jeho levici jiný! Kardinál třeštil oči vedle Komanče.

Roklinou zatím burácel jiný hlas – nejpřekvapivější, který se jen mohl v tomto okamžiku ozvat:

„A zde stojí Vinnetou, nejvyšší náčelník Apačů!“

„A zde stojí Old Shatterhand a míří svou zázračnou puškou dolů do údolí a má na mušce všechny Naiiny, kteří se shromáždili

u ohňů, aby mu poskytli cíl. Komančové! Tokvi-kava je opět v naší moci! Zůstaňte, kde jste, a neodvažujte se sáhnout po zbrani!“

„Uff!“ vykřikl Kita-homaša. „Old Shatterhand! Vinnetou! Kde se tu berou? Kita-homaša bude bojovat!“

Zvedl pušku, přiložil ji k oku a zvedl hlaveň proti skalisku, na němž stál Old Shatterhand a Vinnetou, který už bleskurychle spoutával komančského náčelníka. Zkoprnělý Kardinál se vzpamatoval. Hnal se skokem ke Komančovi, aby mu srazil pušku, ale dřív než se to stalo, zarachotil výstřel a Kita-homaša s výkřikem upustil svou zbraň. Zavyl bolestí, zaskučel a klesl na kolena. Volnou rukou si držel roztržštěný loket a sténal.

A z druhého skalnatého výstupku skoro přímo nad roklí hlaholil pisklavým hláskem malý obtloustlý mužík v přepestré kacabajce, která se podobala všemu možnému, jenom ne pořádnému kabátu.

„A tady je Tetka Drollová! *Hosana!* Snad bys nechtěl střílet po Old Shatterhandovi a Vinnetouovi? Schovejte si své kuličky, *meššúrs*, všichni tam dole v údolí si schovejte své kuličky! Tetka Drollová vás má na mušce. Zatím jsem mířil na ruku – příště to bude horší. O moc horší. Protože tentokrát se mně chce hrozně střílet!“

Nebeské poklady

Černý mustang byl přesvědčen, že tentokrát je s ním už opravdu konec. Ocítl se vlastně už podruhé v několika hodinách v rukou Old Shatterhanda a teď na tom byl se svými Komanči jasně ještě hůř než v Birch Holu. Těch pár pušek, co přivezl jeho vnuk od Komančů, bylo příliš málo, než aby mohli Naiinové pomýšlet na vážný odpor. Nevěděl, kolik lidí proti nim vlastně stojí, a ohně, které u krajů rokle měly uzavřít past za bílými hledači nuggetů, se změnily v největší nevýhodu jeho bojovníků. Ohromeni nenadálým zvratem situace, stáli – bez náčelníka – v záři plamenů a bezmocně se dívali jeden na druhého. Každému střelci tam nahoře na skálách poskytovali ideální cíl.

Ostatně Černý mustang ani v nejmenším nepomýšlel na boj. Zmocnilo se ho z toho všeho zoufalství a nesmírná tupá lhostejnost. Pripadalo mu už až příliš jasné, že Velký duch Manitou se na něho rozhněval, a víc než to, že se rozhodl ho zničit. Očekával tedy svůj konec s odevzdaností o to větší, že snad ještě před půlhodinou si v duchu zálibně pohrával s vidinami triumfálního návratu mezi své Komanče. Byl zkrátka vyřízen, prohrál na celé čáře. Nechtěl vědět nic o tom, co se ještě bude dít kolem něho. Nechtěl už mluvit s nikým, považoval se za mrtvého, za vyřízeného, když na něho promluvili, nedostali z něho ani slova. Skelný pohled upíral někam do prázdna a brada a ruce se mu trásly – tohle že byl muž, který přednedávnem a po dlouhá léta naháněl leckterému lovcí hrůzu třeba jen svým jménem? Proměnil se v těch několika okamžicích v trosku. Najednou to byl už stařec, který nerozumí ničemu z toho, co se kolem něho děje, třesoucí se, zničený, rozkotaný stařec – bezmocná, soucit budící troska.

„Veliký Manitou se dotkl mysli Černého mustanga,“ řekl Vinnetou. „Jeho stopa již nebude děsit jezdce na prérii. Komančové odtud odjedou bez svého náčelníka.“

Když sešplhal po spletených lasech dolů do skalnatého žlabu, prohlédl Old Shatterhand zběžně Kita-homašovu ránu. Nebyla nebezpečná, ale bolestivá, a Komanč snášel bolest s obdivuhodným sebe-zapřením. Byl popelavě bledý, krve by se v něm nadořezal, z jeho úst však nevyšlo jediné zasténání. Ale dýchal vzrušeně, namáhavě, chvílemi odfrkoval nosem. Byl už beze zbraní, těch se hned po výstřelu zmocnil Kardinál, který tu teď na něho pro jistotu mířil revolverem. Bylo to dost zbytečné. Spíš se měl poohlédnout po svých lidech, v kterých se probudila zapomenutá energie a rozhodnost a kteří najednou měli hlavní starost o to, na které větvi pověsit Černého mustanga, původce jejich pokoření.

Naštěstí stačil Old Shatterhandův pokyn, aby se umoudřili a hleděli si spíš Komančů, stojících jako kamenné sloupy u ústí rokle při hranici. Ten okamžik připomínal přestávku v boji mezi dvěma pluky – nikdo nedomluvil ještě příměří ani podmínky kapitulace, ale

obě strany se zdržovaly nepřátelských počinů. Jenomže tady toho navzájem o sobě, o své síle mnoho nevěděli. Jen Vinnetou a Old Shatterhand se svými přáteli znali skutečnou situaci.

Old Shatterhand se opřel o hlaveň pušky a oslovil Kita-homašu, který pochopil, že mu připadne úloha hlavního vyjednávače; nebo přesněji toho, komu bude oznámeno rozhodnutí vítěze.

„Synové Komančů jsou nepoučitelní,“ řekl Old Shatterhand. „Kdy konečně pochopí, že se jim nakonec vždycky krutě vymstí každá podlost – například přepadat lidi, kteří jim nic neudělali?“

„Komančové také bílým lovcům nic neudělali,“ řekl Komanč. „Kita-homaša má roztráštěnou paži, avšak bílí lovci jsou živi a zdraví.“

„Kdybys nemluvil!“ řekl Old Shatterhand. „To jsou všechno vytáčky. Pročpak tedy ten úskok s roklí?“

Komanč byl úplně nevinné lilium:

„Byli bychom propustili bledé tváře, až by nám daly své zbraně. Potřebovali jsme je.“

„Jak to?“ vykřikl Kardinál. „*Zounds!* Copak oni neměli zbraně?!”

„Pár boucháček,“ odpověděl Old Shatterhand. „Polovička z nich možná vůbec nestojí za řeč. Skočili jste jim na lep. A dali jste se vnukem Černého mustanga vlákat rovnou do pasti.“

„Vnukem? Jakým vnukem?“

„Tím mesticem. Nevím, jak se vám představil, ale jmenuje se Lstivý had, Ik-senanda. A je vnukem Černého mustanga.“

„Ten mestic... co měl nuggety... je...“

„Překvapení, *sir*, že ano?“ řekl Old Shatterhand. „Ale počkejte – nejdřív vyřídíme Komanče.“ Obrátil se znovu ke Kita-homašovi. „Dvě pera ať se mi nepokouší něco namlouvat! Má trpělivost s Komanči je zrovna u konce a stopy, které jste po sobě zanechali, mluví jasně jako kniha. Chtěli jste připravit tyto bělochy nejdřív o zbraně – a potom o skalpy. Nebo už jste si snad dobyli nové medicíny?!”

Komanč sklonil hlavu. Uvědomil si, že na Old Shatterhanda žádné výmluvy nemohou platit. Teď zejména ne, v tomto okamžiku

rozhodně ne. Mluvil tvrdě a nepřístupně a mohl udělat cokoli. Mohl je všechny zbavit života, byli přece prakticky bezbranní. Zhluboka si povzdechl.

„Old Shatterhand nejel do Santa Fe?“ řekl. Nemohl vyjádřit výmluvněji než šesti slovy své otázky, jak přehluboce lituje, že lovec už tam dávno není.

Lovec se smál:

„Ale jel! Jenže vy jste za sebou nechali stopy jak dva pluky dragounů! Aspoň to byste měli vědět, že když v prérii něco podnikám, musím mít bezpodmínečně krytá záda. A musím počítat se vším – a ne abych se věčně spoléhal, že to za mě Manitou všechno zařídí. To víš, konce jsou potom špatné a trest nikoho nemine.“

„Uff!“ vykřikl Kita-homaša. „Old Shatterhand nás chce trestat? Copak nás už dost nepotrestal? Nebyli jsme zbaveni medicín a nepotulujeme se prérií s několika starými puškami a nejsme zavrženi Naiiny? Nemá Kita-homaša roztříštěnou ruku? Nebloudí Tokvi-kavův duch v neznámých lovištích? Je Old Shatterhand tak ukrutný, že chce Komanče ještě dál trestat? Co ještě jim může udělat? Může jim vzít život – víc nic.“

Old Shatterhand uvažoval. Díval se na ty dvě zubožené trosky před sebou. Odznaky náčelnických hodností byly jak perí vypelichaného kohouta, na loveckých úborech dávno ani stopa po nějaké hodnosti, byli to zubožení, oškubaní orlové, kteří už zítra budou věru mít co dělat, aby vůbec uhájili život, už dávno ne mocní vládci prerie a svobodní, nespoutaní muži. Pocítil něco jako útrpnost nad jejich osudem.

Napřímil se a přehodil si pušku do podpaží, aby ji svíral připravenou k výstřelu.

„Jdi,“ řekl, „jdi a odveď si s sebou Černého mustanga a řekni Naiinům, že jim dávám lhůtu přesně čtvrt hodiny, aby odtud zmizeli. Co nejdál. Jestli tu potom ještě někoho najdeme, budeme bez řečí a bez cavyků střílet! Máš štěstí, že nikdo z těch mužů nepřišel o život. Jinak bych byl přísnější. Jděte! Zmizte!“

Uvolnil Černému mustangovi pouta.

Ten opravdu nic nevnímal. Upíral skelný pohled před sebe, a když mu Kita-homaša tiše řekl: „Pojď!“, vykročil jako loutka, jako pohyblivá figurína.

Přešli prostranství kolem ostrohu a došli až k ohňům. Neozval se ani hlásek, žádné nadšené volání, žádný nadšený křik. Vyslechli Kita-homašovu zprávu beze slova. A pak se stíny Komančů tiše a nenápadně ztrácely jeden po druhém, až nakonec byl východ z rokle volný.

„Kolik jich vlastně bylo?“ řekl Kardinál. „Tři sta?“

Old Shatterhand se usmál:

„Sto. Stovka, a možná necelá; strašil vás, příteli Kardinále.“

Starý zvedl překvapeně hlavu:

„Vy mě znáte?“

„Viděli jsme se v Tail Agency před dvěma nebo třemi lety. Už se pamatujete? Bodejť! Víte, že jsem tomu ani nechtěl věřit, že takový zkušený a docela solidní *westman* jako vy se dal takhle obalamutit...“

Lovcův klobouk se svezl hluboko do týlu. Kardinálovi bylo v té chvíli nesmírně stydno: pár otrhaných, víceméně vlastně bezbranných Komančů je dostalo málem na kolena!

„To udělaly ty nuggety!“ vyhrkl, aby zahladil ten trapný dojem. „Rozumíte, *sir*? Tolikrát už jsem se vypravil – a najednou se mi naskytla tahle možnost! Bonanza of Hoaka na dosah ruky! Ztratil jsem z toho hlavu. A nejen já. Všichni.“

„Bonanza of Hoaka!“ Old Shatterhand se usmíval. „Tak vy jste vlastně nehledali *estrecho*, ale bonanzu?“

Kardinál přikyvoval. Vinnetou držel svou stříbrnou pušku v náruči a rozhlížel se po rokli. Když uslyšel Kardinála mluvit o bonanze, maličko potřhl rameny a pootočil se tváří k Old Shatterhandovi. Lovec zvedl obočí a potřásl hlavou.

„A víte, proč se to tak jmenuje? Bonanza of Hoaka?“

Kardinál vrtěl hlavou.

„Budete se divit, ale – vůbec ne kvůli nalezištím. Hoaka je slovo akomských indiánů, znamená nebe nebo věčná loviště, jak chcete.

Jenže v té nebeské bonanze nikdy k žádnému nebeskému nálezu zlata nedošlo. Hledali tady kdysi *gambusinové* a *diggerové*, pravda, ale dohromady bez výsledku. Zahynulo jich tady ovšem nepočítaně, našli byste tu v okolí i malé hroby. Umírali žízni, hladem, taky po indiánských šípech. A tu poslední službu jim obyčejně poskytoval misionář, který tady žil o samotě a rozjímal a kázal indiánům i *diggerům* o pokladech nebeských. A víte, jak to chodí. Něco se doneslo dolů na préríi, začalo se šuškat o nebeských pokladech, a najednou kdekdo věřil, že tu je bonanza, kde se povalují nebeské poklady v nuggetech, jen se stačí sehnout a sbírat. A zatím... No! Nebyli byste první, kdo by těžce zaplatili! Buďte moc rádi, že to dopadlo takhle!”

„Díky vám, *sir!*“ řekl Kardinál uznale.

„Díky Vinnetouovi – ten si první všiml stop toho mestice... A taky hned postřehl, co hrozí.“

„Vidíte,“ rozmrzel se starý, „aspoň toho mestice jste neměl jen tak pouštět, ten si zasloužil, abychom mu dali na pamětnou...“

„Souhlasím,“ přikývl lovec. „Jenže potíží, vážený *sir*, je v tom, že ten jediný nám upláchl. Narazil nahoře na stráni na mou hlídku a rozhodl se, že vezme radši včas nohy na ramena...“

Kardinál svěsil hlavu.

„Měl nuggety,“ řekl lítostivě.

Old Shatterhand tiše hvízdal.

„Proto ten spěch! Ale stejně – nebýt toho chlapíka, co se Hobble Frankovi přimotal do cesty, byli bychom měli i jeho... Co dělat: stalo se, stalo! A tak mě napadá, *gentlemen*, že bychom toho ohýnku tam u ústí rokle měli využít ve prospěch našich žaludků. Nekručí vám v nich náhodou hlady? Ale jděte, nic nepovídejte, já vím, že si všichni až moc rádi dáte říct!“

Ještě Sam

Hobble Frankovi trvalo dost dlouho, než přivedl svou oběť k vědomí, ačkoliv si nepočínal zrovna jemnocitně. Když nepomohlo potřásání hlavou, opřel si noháře o strom a uštědřoval mu políčky, jen to mlaskalo. Měl na něj pořádnou pifku, protože vlastně on zavinil, že se mu nepodařilo chytit prchajícího mestice, ale na druhé straně k němu cítil určitou něhu; přece jen to byl první člověk, na kterém se mu podařilo to, co Old Shatterhand provozoval tak často, že mu to vyneslo jeho zálesácké jméno. Mužík se už teď dmul pýchou, a kdykoliv přerušil své oživovací pokusy, obracel se na oba bratrance s otázkou, zda dobře viděli, *jak poslal toho chlapa do říše snů*, a líčil to znovu a znovu a zevrubně – ačkoliv bratrance byli při tom a nepotřeboval jim nikdo nic vyličovat. Políčky nepomáhaly a Hobble Frank byl unaven, unavenější než při potyčce, kterou tak slavně vyhrál a kterou si v duchu chystal pro vyprávění při táborových ohnících. Ben Timpe se nabídl, že ho zastoupí, začal neznámého masírovat, dlouhán u dlouhána, ale pak si najednou miláček Dan vzpomněl, že má v čutoře vodu a že by snad mohla pomoci víc než masáž dlaněmi. Hobble Frank na něho vrhl pohled plný opovržení, s něčím takovým měl Dan přispěchat už dávno, vlastnoručně mu čutoru vytrhl a vychrstl vodu zajatci přímo do obličeje. Bud'to to byla zázračná voda, nebo už ty řafky do obličeje pronikly k Samovu vědomí – v každém případě zajatec ihned pootevřel víčka, zatřepal hlavou a zmateně se rozhlédl kolem sebe.

„Co... kde to... kde je Kardinál... kdo jste?“

Hobble Frank si oddechl, ruce si položil v bok, na hlavu si narazil svůj širák. Prve ho – uondán oživovacími pokusy – odhodil do mláží.

„Jestli si myslíte, *sir*, že jste u papeže, nebo dokonce v nebičku u samého Pánaboha, to jste na omylu. Kardinálem bohužel sloužit nemohu, ani *antibiskupem*, ba ani obyčejným farářem! A krom toho bych rád slyšel já od vás, kdo jste. A proč jste se pustil se mnou do rvačky?“

„Jeli jsme... jeli jsme... do *estrecha*,“ vysoukal ze sebe Sam. Točila se mu ještě hlava. „A vy jste nás... přepadli!“

Hobble Frank si zaťukal na čelo.

„Úplně vedle!“ řekl. „Naopak, byli jsme tak laskavi, že jsme vás vytáhli z kaše, kterou jste si navařili s Komanči. Jestli totiž patříte k tomu houfu poblázněných chlapů, co si nechají pověsit na nos bulíka jak vrata a pak čekají, až jim někdo to rozlité mléko uklidí. Račte se podívat tam dolů! Tomu říkám pastička! Co jste tu prokrindáčka hledali?“

„Bonanzu,“ řekl Sam.

Ben Timpe si ho nějak dlouho prohlížel.

„Zlatokop?“ zeptal se málem soucitně.

Sam se zasmál:

„Yes, zlatokop – co o zlato nezakop!“ Ohmatával si hlavu, hučelo mu v ní dosud tisíc větrných mlýnů. „Ti indiáni... nás asi chtěli zamordovat, co?“

„Ne! Chtěli si s vámi hrát na schovávanou!“ řekl mužík. „Člověče, vy jste spadl snad z višně? Poprvé na Západě? Kdo jste? Jak se jmenujete?“

„Sam...“

„Sam! Znáš padesát Samů, každéj jinej. Jak dál?“ rozčiloval se mužík. „Celé jméno, prosím! Nebo se za ně stydíte?“

„No – že by bylo zrovna moc krásné...“ Dlouhán stále potřepával hlavou. Potom se opřel rukama o balvan po pravici a povstal. Hobble Frank se musel zasmát – jak tu ten člověk stál s oběma bratranci, byli všichni skoro na chlup stejně velcí.

„Ale když mermomocí chcete vědět... teda se jmenuju Samuel Nahum Timpe.“

Hobble Frank nadul tváře a vypouklil oči, jako by mu hrozilo, že bude v nejbližších vteřinách explodovat.

„Samuel – Nahum – Jeroboám – Elizam – Zachariáš – ne, já se z toho namouduši zblázním! Tahle výprava mě přivede do hrobu!“

Chechtal se, ale zato oběma bratrancům rychle ztvrdly všechny rysy v tvářích. Ruce sjely okamžitě k pasu a jeden přes druhého vyštekli:

„Cože? Samuel Timpe? *Heigh-day!* Jakpak se jmenoval váš tatík?”

„Můj otec?” Dlouhán krčil rameny, díval se vyjeveně na oba tak nepochopitelně podrážděné muže. „Ještě hůř než já! Tobíáš Holofernes Timpe!”

„Tobíáš – Holofernes!” vykřikl Hobbler Frank. „Varuju vás, přáteli – já nedovolím, abyste mi tu vyjmenovával celý Davidův rodokmen! Takový *pythický* úraz bych nesnesl!”

Dan Timpe však už stál těsně u Samuela.

„Tak Tobíáš Holofernes se jmenoval váš otec! A co řeknete na to, když vám povím, že můj otec se jmenoval David Efraim Timpe. A že otec tady mého drahého přítele miláčka Bena se jmenoval Zachariáš Absolón!”

„Už je to tady,” povzdechl si odevzdaně Hobbler Frank a strhl v rozčilení svůj amazonský širák zase z hlavy. „*Gentlemen!* Jestli začnete od Adama...”

Ale Dan ho neposlouchal, bouřil dál:

„... a co když vám povím, že my oba jsme Timpeové, já Daniel Ruben a tady můj přítel Benjamín Elisam. A že hledáme jistého svého bratrance, který se jmenuje Samuel Nahum Timpe!”

„A který nám práskl do bot s dědictvím a touhle dobou se potlouká někde v Santa Fe nebo v jeho okolí?!” vykřikl Ben.

Dlouhán se díval na oba Timpey aspoň tak vyjeveně, jako by právě prohlásili, že se dostavili na přátelskou besedu z věčných lovišť a že odtud přinášejí srdečné pozdravy. Napřáhl dokonce před sebe ruku – snad si je opravdu chtěl ohmatat. Pak naráz vyprskl smíchem – zalykal se jím přímo, trvalo hodnou chvíli, než se mu podařilo ze sebe dostat větu.

„Tak... vy... vy jste... vás tedy ten Samuel Nahum Timpe... podvedl, vás tedy připravil o dědictví?”

„*All devils!* Je to snad k smíchu?” burácel miláček Dan a rozčileně si mnul svůj mandarínský knírek.

Sam neodpovídal, smál se dál, rozhazoval rukama, kousal se do rtů – Hobbler Franka napadlo, snad se ten chlap nezbláznil? Snad mu ke všemu nevysušilo slunce mozek?

A Sam hýkal a hýkal, byl k neutíšení.

„Bratránci milí... to jsem rád... že vás... potkávám... Tak vy pro následujete... podvodníka... Samuela... Ale to vám... to vám musím... to se vám... musím přiznat... Všechno... jsem vzal... všechno jsem si přivlastnil... jenomže toho bylo... zatraceně málo!“

Ben a Dan nevěděli, jak se mají tvářit. Byli nedůvěřiví. Chce se vykrotit? Dělá hloupé vtipy? A je to vůbec on?

„Ale strýček Simeon měl přece dům! A velký obchod! A podíly v bankách! Říkal to mému otci! Říkal mu přesně, jaké má jmění na hotovosti i v realitách!“ překřikoval Samovo vytí Ben.

Sam se ztišil, smál se už jen sám pro sebe, zajel rukou do opasku a něco tam hledal v příručním váčku, v němž na Západě nosívali lovci své cennosti. Bratránci ho zkoprněle pozorovali, oba natáhli dychtivě ruku po papíru, který jim podával.

„No čtěte, přečtěte si to...“ Sam se opíral pohodlně o kmen jedle a loktem si utíral uslzené oči. „Nechal jsem si vystavit osvědčení z advokátní komory – taky jsem tomu nechtěl věřit! Ovšem! Strýc měl dům! A obchod! A podíly v bankách!“ Rozesmál se zase znovu. „A taky dluhy! Výpůjčky! Hypotéky! Dovedl v tom chodit, moc dobře v tom uměl chodit, bratránci, navenek se ukazoval, chvástal – bodejť by ne, kdo by půjčil, kdyby před sebou viděl chudáka! Celé příbuzenstvo se rozplývalo nad strýcem Simeonem – a mně závidělo! A já si pomalu nevybral ani v platu všechno, co mně náleželo! Vy jste přišli o dědický podíl! Nádherné! A já – vidíte – já jsem přišel o skutečné dědictví po otci, o peníze, které strýčkovi Simeonovi půjčil do podniku. A všechno je fuč. No čtěte, čtěte, miláčkové, když mi nevěříte! Danieli Rubene! Benjamíne Elisame!“ Nadechl se a přímo se pásl na dlouhých obličejích bratranců, kteří se sice v advokátských dokumentech příliš nevyznali, ale tolik chápali, že sanfranciská kancelář advokáta Lewise B. Byrnese shledává, že veškerá aktiva dědictví v Pánu zesnulého Simeona Habakuka Timpeho, bezdětného, obnášejí v čisté měně dvacet pět zlatých dolarů.

„Je to možné?“

„Je to možné?“

Danova pravice si rozčileně kroutila mandarínský knírek a Ben mačkal s jakousi špatně tlumenou zuřivostí svůj slamák.

Víc než ty dvě bezmocné otázky ze sebe v tom okamžiku nedokázali vysoukat.

Dvacet pět dolarů!

Hobble Frank cítil, že je nejvyšší čas, aby zasáhl.

„No tak! Co mi tu stojíte jak dva svatí pod baldachýnem! Nakonec se kvůli pár modrým papírkům sesypete – ne? Jsou ještě jiné věci, z kterých člověk může mít radost! Například pořádná kobyla, nebo pěkná puška, nebo poctivý a věrný přítel! A když je ten přítel dokonce váš příbuzný... podívejte na Tetku Drollovou, nevyměnil bych ji za nic na světě. A vy jste se hledali, až jste se našli! A to nestojí za nic? Uděláte trojlístek, bude vám to docela slušet – nejdelší trojlístek na celém Západě,“ zašklebil se. „Jste přece báječní chlapci, to vám říkám já, Heliogabalus Morfeus Eduard Frank, a to už prosím něco znamená! Dědictví! Nevídáno! Taky jsem nic nezdedil, a jsem živ a zdráv a vede se mi na zeměkouli docela slušně. A nic už nechci slyšet! Beru si nad vámi *matronát*! A jestli se vám to moje jméno špatně vyslovuje, *meššúrs*, můžete mi říkat napříště jen křestním jménem! Tak to je a tak to bude! *Hough!*“

Frankův nápad

Druhého dne vyjeli časně ráno, sotva se vyhouplo slunce nad obzor. Uvítala je prerie – volná, něžná, rozložená do nedohledna. Koně se do ní vrhli s rozkoší jako do zpěněné řeky po horkém, úpalném dni. Travnatý koberec duněl pod úderý jejich kopyt. Vzduch se chvěl horkem – zdálo se jim, že projíždějí průzračnou křišťálovou koulí.

Hobble Frank se ochomýtal od samého jitra kolem Old Shatterhanda a už asi podesáté mu líčil, jak úderem pěsti zbavil vědomí Sama Timpeho.

„Vaše škola!“ ujišťoval, jako by vzdával čest. „Musíte opravdu uznat, *sir*, líp byste to nesvedl ani vy! Ale upřímně řečeno,“ zatvářil se vážně, „mám obavy, mám z toho obavy...“

„Neříkejte! A jaké, Franku?“ hádal Old Shatterhand.

Mužík se tvářil krajně starostlivě, mával rukou, jako by odháněl celý roj znepokojivých představ.

„Ale že se ptáte! Znáte přece, jak to tady na Západě chodí, když se něco takového stane! Jak říkali v Římě, *farma gre...*“

„Ano, znám to, znám,“ pospíšil si lovec. „*Fama crescit eundo!* Že?“

„Právě,“ přikývl mužík. „Docela přesně, jak to říkáte. Roznese se po prérii, že dokážu uspat jednou ranou člověka, a... a za chvíli, až se bude mluvit o *Shatterhandovi*, nikdo nebude pořádně vědět, kdo se tím vlastně míní. Jestli vy, *sir* – nebo já!“

Díval se andělsky nevinným, modrým pohledem na lovce, který si patrně upravoval něco v brašně sedla. Old Shatterhandovi to jen trhlo koutky úst, pootočil se k ustaranému mužíkovi a zvedl čelo, až mu na něm vystoupily brázdy vrásek.

„To máte pravdu,“ odpověděl vážně. „Když o tom tak uvažuji, tak si říkám, že bez změny jména to nepůjde. To bychom se nerozeznali.“

„Myslíte, *sir*...?“

„Určitě – už jsem dokonce na něco přišel!“

„Vážně?“

Old Shatterhand zalovil konečně pravicí někde dole v brašně na sedle, zašmátral tam a přisvědčil:

„Mám pro vás báječné válečnické jméno! Co byste tomu říkal... takhle *Hobble Shatterhand!* Není to ono?“

Mužík vytřeštil oči a zadíval se podezíravě na lovce.

Ale ten nepohnul v tváři jediným svalem a halil se ve vši vážnosti do modrého dýmu doutníku, který si právě zapálil.

Dostal ho od inženýra Swana z Rocky Groundu a zřejmě mu velice chutnal.

Karel May

Černý mustang

Edice E-knihovna
Volně převyprávěl Jiří Bernard
Redakce Slávka Járová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 24. 7. 2017

ISBN 978-80-7587-197-8 (pdf)